

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Доброчинність

Мрії здійснюються

▶ СТОР. 7

Анонс

Дмитро ПАВЛИЧКО: «Пора перемагати!»

▶ СТОР. 10

Офіційно

Закон України «Про запобігання корупції»

▶ СТОР. 32—39

№ 206 (5956) СУБОТА, 25 ЖОВТНЯ 2014 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Олександр ТУРЧИНОВ: «Спрощення візового режиму між Україною та ЄС повинно відбутись вже на початку нового року»

Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов сподівається, що спрощення візового режиму між Україною та Європейським Союзом відбудеться вже на початку нового року.

Про це він сказав під час зустрічі з делегацією Європейського Парламенту зі спостереження за достроковими виборами до Верховної Ради України.

▶ СТОР. 2

Радбез ООН обговорила дотримання прав людини на Донбасі

Учора відбулося засідання Ради Безпеки ООН, присвячене ситуації в Україні. На порядку денному — доповідь моніторингової місії про дотримання прав людини на сході нашої країни. У звіті наводяться факти порушень прав людини в Криму та на Донбасі. Озвучили й останні дані стосовно кількості жертв на сході: від середини квітня по 6 жовтня щонайменше 3660 осіб було вбито та 8756 — поранено. Крім того, за даними ООН, ще близько 5 млн. осіб проживають у зоні конфлікту. На жаль, через різницю у часі, подробиці та результати на момент, коли верстався номер, відомі не були. Та, як розповіли нам у представництві ООН в Україні, прийняття якихось рішень за результатами засідання Радбезу не передбачено. Ця зустріч мала на меті лише надати інформацію її учасникам про ситуацію в Україні.

44–та осінь нашої «Молодості»: і знову про любов

Сьогодні в столиці стартує Київський міжнародний фестиваль «Молодість». Це одна із найперманентніших подій у світі кіно, основне завдання якої сприяти професійному зростанню сучасних послідовників братів Люм'єр. Незважаючи на істотне скорочення фінансування, МКФ проведе чергову київську кіноосінь. Свою стабільність наша «Молодість» підтверджує вже 44-м виходом у світ... Цього року на ній представлено роботи творців із 65 країн. Як ніколи насичена й українська програма фестивалю, до котрої увійшли десятки прем'єрних стрічок. Багато які з них про те, що сталося з нами за останній час: про події на Майдані, війну, людську гідність, національну самоідентифікацію, віру і любов. Недарма основним знаком постеру нинішнього форуму стала квітка — символ нового життя і цвітіння за будь-яких умов.

Відкриється столичний кіномарафон у Палаці «Україна» картиною про кохання — фільмом режисера Бенуа Жако «Три серця». Це копродукт Франції, Німеччини, Бельгії за участі зірок європейського кіно. В одній із головних ролей цієї ліричної історії про випадкові та фатальні зустрічі різних людей відома й улюблена французька акторка різних поколінь глядачів Катрін Деньов.

▶ СТОР. 6

На знімку: кадр із фільму «Обличчя» режисера Нікона Романченка (учасник міжнародного конкурсу студентських робіт МКФ «Молодість»).

ПОДІЇ

Із держбюджету недодали освітянам Рівного 9,6 мільйона гривень

Побажанням, а не планом реалізації, можна назвати лист №13675/0/2-14 від 7 жовтня 2014 року за підписом міністра Кабінету Міністрів Остапа Семерака, що надійшов у регіони. Ним зобов'язано органи місцевого самоврядування (а саме їм делеговані повноваження щодо виплати заробітної плати освітянам. — **Авт.**) не допустити необґрунтованих невиплат працівникам цієї галузі.

При цьому в листі не сказано, де ж місцевій владі взяти грошей. Адже, за словами міського голови Рівного Володимира Хомка, державним бюджетом на 2014 рік для виконання таких делегованих повноважень передбачено недофінансування на оплату праці освітян Рівного у розмірі 9,6 мільйона гривень, **повідомляє наш кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Стартував опалювальний сезон

По всій країні від учора почали потроху вмикати батареї. Відповідне розпорядження дав Президент Петро Порошенко. Багато хто розцінив таку вказівку як передвиборну, адже ще зовсім недавно в уряді заявляли про перенесення термінів подачі тепла через складну ситуацію з поставками російського газу.

Та хай там як, а опалення буде українцям не зайвим, адже майже по всій країні стовпчики термометрів різко пішли донизу. Так, за прогнозами Гідрометеоцентру, очікується, що вночі температура знижуватиметься до мінус п'яти градусів, а на півночі країни і до мінус восьми. Подекуди випадатиме дощ із мокрим снігом. Тим часом Івано-Франківськ уже засипало снігом. Мести почало в ніч на 24 жовтня.

Загалом експерти попереджають, що цей сезон буде найскладнішим за всі роки незалежності. Найперше через конфлікт із Росією, а по-друге — країна за всі роки незалежності не зробила майже нічого для зменшення споживання газу.

КОРОТКО

■ На центральній площі Болграда відбувся щорічний винний фестиваль «BOLGRAD WINE FEST-2014». Його мета — відновлення традицій виноробства, розвиток самобутності та культури Одеської області, створення в районі привабливого клімату для розвитку туризму, **інформує наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

■ Хмельницький обласний художній музей започатковує нову акцію: тепер сюди запрошують не тільки на вернісажі, а й на концерти. Першим виконавцем став молодий композитор і музикант Віталій Самолюк, який презентував глядачам твори класиків, а також авторські композиції та імпровізації, **передає наш власкор Ірина КОЗАК.**

Від продажу активів проблемних банків планують виручити 10—15 млрд. грн. (УНІАН)

У нас сформувалася сильна волелюбна нація

Останні події в Україні сформували сильну волелюбну націю. На цьому наголосив Голова Верховної Ради Олександр Турчинов в інтерв'ю інтернет-ресурсу «Цензор».

«Найголовніше — у нас сформувалася сильна волелюбна нація. Українська нація, яка не тільки захистила на Майдані право визначати свій шлях, а й показала, що готова зі зброєю в руках захищати свою свободу, свою незалежність», — наголосив він.

Відповідаючи на запитання, керівник парламенту також відзначив, що «головною силою, яка врятувала Україну від хаосу і диверсій в Києві й інших містах, були звичайні громадяни, які усвідомили на Майдані свою відповідальність перед країною».

«Вони перемогли в боротьбі, потім — зберегли і захистили нову владу, а тепер — зі зброєю в руках захищають незалежність України, — підкреслив він. — Ця приголомшлива самосвідомість і колективний розум українців — той фактор «Х», який не розуміє Путін, який недооцінив Кремль, і який не дозволив поневолити і знищити Україну».

Прес-служба Верховної Ради.

Працівникам автомобільного транспорту і дорожнього господарства

Дорогі друзі!

Щиро вітаю усіх вас з Днем автомобіліста і дорожника!

Закономірно, що вже багато років в останню неділю жовтня представники двох ваших славетних професій відзначають це свято разом. Адже результати роботи працівників дорожнього господарства завжди на поверхні. І перші, хто їх відчувають на собі, — саме автомобілісти.

Сьогодні ми навіть не можемо уявити свого життя без доріг та автомобільного сполучення. І саме завдяки кропіткій праці дорожників та майстерності водіїв у нашому житті з'являється якісно новий вимір — швидкість та мобільність.

Реалії ставлять перед нашою країною нові завдання та висувають рішучі виклики на шляху до Європи. Впевнений, що ви впораєтесь з ними якнайкраще і Україна матиме європейські дороги, якими буде стрімко та комфортно пересуватись всіма, навіть найвіддаленішими куточками нашої країни.

Ще римляни говорили: «Via est vita» — «дорога — це життя». Бажаю вам рівних та безпечних широких доріг, які ведуть усіх нас у демократичне європейське майбутнє України!

Голова Верховної Ради України Олександр ТУРЧИНОВ.

Олександр ТУРЧИНОВ: «Спрощення візового режиму між Україною та ЄС повинно відбутись вже на початку нового року»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами О. Турчинова, парламент завершив свою частину роботи, яка була спрямована на спрощення візового режиму з Європейським Союзом.

Своєю чергою, додав він, уряд профінансував закупівлю відповідного обладнання та технічного облаштування, щоб налагодити випуск біометричних паспортів.

«Сподіваємося, що з початком нового року відбудеться спрощення візового режиму між Україною та Європейським Союзом», — сказав О. Турчинов, додавши, що це буде суттєвим кроком, що засвідчить підтримку Європейським Союзом нашої країни.

Прес-секретар Голови Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Президент у понеділок–вівторок чекає на нову коаліцію

Такої жорсткої, принципової, а часом і неприємної розмови, яка відбулася під час робочої поїздки Президента Петра Порошенка до Одеси, на думку мешканців міста, ще не було.

Під час зустрічі з керівниками правоохоронних органів, яка відбулася на території державного підприємства «Одеський морський торговельний порт», глава держави проаналізував їхню діяльність у боротьбі з контрабандою.

«Я не задоволений ситуацією, яка склалася на півдні України у боротьбі з контрабандою. Заявляю: діє організоване злочинне угруповання. У мене запитання до нового начальника Південної митниці, який із Чопа — у мене є дані про перетинання кордону 20 українськими автомобілями, які тут оформлені як порожні, а з угорської сторони вони оформлені як ввезення латуні — заборонених кольорових металів. Ось це робота Чопської митниці. І взагалі, може, треба переглянути кадрову позицію? Я вимагаю, щоб Служба безпеки і управління «К» вжили вичерпних заходів до цього!» — заявив П. Порошенко.

Ведучи мову про 200 кілометрів придністровського кордону, він зазначив, що свого часу їх було достатньо обладнано системою інтегрального управління, тому є можливість повністю закрити всю «зеленку». «Єдині випадки, коли контрабандні товари перетинають кордон — це коли прикордонники за хабар відкривають шлагбаум і пропускають по 50 фур за раз без якогось огляду за змовою з митниками, і відеокамери це чітко фіксують, тільки немає кому ці кадри дивитися.

Цей час закінчився! Хлопці, усі ці схеми — секрет Полішинеля, і не думайте, що у Президента не дійдуть до цього руки. Вам нікуди відступати, дорогі мої, — перед вами стоїть питання не тільки наповнення бюджету, а й захисту української економіки. Усі ці схеми легко розкрити. Ви що, не знаєте, скільки постачальників у «7 кілометра»?! Усе це може працювати тільки за наявності «крыши», — заявив П. Порошенко.

Повертаючись до теми контрабанди, глава держави підкреслив, що у правоохоронців немає жодних проблем у координації один з одним, «тому що кримінальні угруповання об'єднують митницю, міліцію, СБУ і прикордонників, тому що вони можуть діяти тільки разом».

«Якщо ви шукаєте, де знайти порушників митного законодавства, пане міліціонере, пане митнику, пане прокуроре, голово Служби безпеки, — зробіть те, що я зробив сьогодні вранці — я відправив своїх помічників на «7 кілометр». Там вони опитали 11 торговельних точок на наявність у них документів митного оформлення вантажів. Жодна із них таких документів не мала. Але різноманітність товарів, які знищують українську промисловість — знищують, тому що вони завозяться без мит, — дуже велике», — сказав, звертаючись до правоохоронців П. Порошенко й застеріг, що не дасть перетворювати Україну на «бананову республіку».

Президент повідомив, що підписав закон про Антикорупційне бюро, яке допоможе захищати українську економіку й український кордон, у той час як українські військові віддають свої життя за те, щоб захищати українську державу.

«Хто не може знайти можливість захищати кордон, матиме можливість проявити себе в захисті нашої держави в зоні антитерористичної операції», — застеріг він.

Також Президент презентував в Одесі стратегічний план розвитку України «Стратегія-2020».

— Останній раз я був в Одесі в День незалежності й тоді також йшов дощ. Дощ — це до грошей. Я дякую Одесі за те, що вона організувала такий щирий прийом. Мені дуже приємно. Я думаю, за час нашої зустрічі ми зможемо представити вам, яким ми бачимо майбутнє нашого міста Одеса — я маю право говорити нашого міста? Яким ми бачимо майбутнє нашої країни і що ми разом повинні зробити, щоб відвести загрозу й побудувати ту країну, яку ми всі вважаємо єдиною», — сказав П. Порошенко.

Глава держави зазначив, що схід країни повертається до мирного життя й подякував одеситам за те, що завдяки їхній мудрості в Південній Пальмірі не сталося того, що на Донбасі. Одним з головних досягнень нової влади П. Порошенко назвав підписання Угоди про асоціацію України з ЄС. При цьому він підкреслив: «Ми заплатили вищу ціну за квиток до Євросоюзу. У нас є шість років, щоб залишити в минулому все радянське». І пояснив, чому євроінтеграція так важлива для Південної Пальміри: «Звідси набагато ближче до Берліна й Парижа...».

Водночас глава держави акцентував увагу присутніх на тому, що він не збирається миритися з тими негативними (у т. ч. корупційними) явищами, які мають місце в Одесі. За його словами, ту «крышу», яка створювалася з Києва, ми зруйнуємо; у митниці й міліції не буде хабарників, вантажі нормально проходитимуть митницю, у СБУ й прокуратурі будуть наші однодумці, а порти стануть конкурентоспроможними.

Про «Стратегію-2020» також розповіли віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Володимир Гройсман, перший заступник голови адміністрації Президента Геннадій Зубко, заступник голови адміністрації Президента Дмитро Шимків, які супроводжували Президента.

Після півторагодинної презентації Президент вручив 11 сертифікатів на житло вдовам загиблих військових, а також сертифікати на житло одержали учасники АТО.

Про голосування 26 жовтня Президент сказав: «Закликаю всіх прийти на вибори і завершити розпочатий у червні процес формування нової влади. Ми сформуємо в понеділок-вівторок нову коаліцію, проєвропейську, антикорупційну, без брехунів і популістів. Ми вже працюємо над підготовкою коаліційної угоди. Вона не про посади, вона не про портрети — вона про принципи».

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Настав час справжнього об'єднання країни

Народний депутат, радник Президента Микола Томенко під час перебування на Тернопільщині, говорячи про те, що треба зробити для справжнього об'єднання України, звернув увагу на необхідність посилення ролі та статусу вчителя, викладача, лікаря і загалом працівників гуманітарної сфери.

Він також зауважив, що нагальним питанням сьогодні стає і створення в Україні єдиної помісної церкви. Священики Української православної церкви дуже чітко під час революційних та трагічних подій в українській історії XXI століття продемонстрували: вони з власним народом і державою чи на стороні сусідньої держави і доктрини «русского мира».

Водночас, зазначив Микола Томенко, наша держава повинна звернути увагу на те, що в соціальному сенсі священики перебувають поза системою соціального захисту. «Вони взагалі не підпадають під чинне законодавство про пенсійне забезпечення, також незрозумілою є система оподаткування діяльності церкви загалом та священиків зокрема», — **цитує Миколу Томенка його персональний сайт.**

Отож, на переконання народного депутата, необхідні законодавчі ініціативи та відповідні рішення, щоб соціально захистити людей, які пропагують цінності духовності для об'єднання країни. «Бо якщо церква захищає українську державність, то й держава мусить соціально захистити священиків», — вважає Микола Томенко.

Глава держави підкреслив, що у правоохоронців немає жодних проблем у координації один з одним

На кампанії позначився закороткий термін та атмосфера війни

ВИБОРИ-2014

Виборча кампанія вийшла на фінішну пряму. Завтра Україна обиратиме новий склад Верховної Ради. Головним завданням цього парламенту, і на цьому наголошують усі без винятку прогресивні політичні сили та експерти, є реформи. І хоча прагнення у більшості кандидатів проєвропейські, дехто з них і досі використовує заборонені законодавством методи агітації. Загалом експерти наголошують, що на якості кампанії позначився закороткий її термін. У політичних партій та мажоритарних кандидатів було не так багато часу, щоб розкрутитися, донести свої меседжі до виборця. Тож діяли здебільшого ударними методами. Партії, зокрема, активно використовували телерекламу, яка попри свою коштовність, мало що дає. А мажоритарники вдавалися до підкупу виборців. Щоправда, інтенсивність підкупу та застосування адміністративного ресурсу цього разу значно менша за попередні роки. Також на перегони вплинули атмосфера війни та розкол суспільства, який стався під час Майдану. Звідси підвищена конфліктність та інформаційно-політичні війни з метою дискредитації як політичних сил, так і окремих кандидатів.

Проблема

За даними радника міністра внутрішніх справ Антона Геращенка, станом на 21 жовтня було розпочато 178 кримінальних проваджень, пов'язаних із порушеннями на виборах, з них 71 — підкуп виборців. Кожен факт у міністерстві пообіцяли довести до суду.

Окрім вже добре відомих на кштал відкриття дитячих майданчиків, організації концертів тощо, кандидати цього разу запрошували своїх виборців на екскурсії, відкривали соціальні магазини і навіть влаштовували святкові застілля. Водночас більшість громадян навіть не усвідомлюють, що їх у такий спосіб підкуповують.

Варто нагадати, що Верховна Рада хоча й із запізненням, але ухвалила зміни до Кримінального кодексу та посилила відповідальність за порушення виборчого законодавства. Відтепер відповідати доведеться не лише тим, хто підкуповує, а й тим, хто готовий продаватися. Адже Кримінальним кодексом не передбачено необхідність доведення факту отримання матеріальних благ і його впливу на голосування. Отож теза «беру все, що дають, але голосуватиму інакше», не спрацює. Серйозне покарання нестимуть обидві сторони (нижче наведено перелік порушень та покарання за їх вчинення, відповідну пам'ятку підготувала громадянська мережа ОПОРА).

1) НЕЗАКОННА АГІТАЦІЯ
Заклики голосувати за чи проти, агітація в приміщенні дільниці та за його межами.
Відповідальність: для громадян – штраф від 510 до 850 грн; для посадових осіб – від 850 до 1'360 грн.

2) ПІДКУП ВИБОРЦІВ
Роздача виборцям грошей, товарів чи послуг.
Відповідальність: тих, хто пропонує – обмеження або позбавлення волі до 3 років (якщо підкуп здійснює кандидат чи партія – від 5 до 7 років). Тих, хто приймає пропозицію – штраф від 1'700 до 5'100 грн, або до 2 років виправних робіт чи обмеження волі.

3) ЗАЛУЧЕННЯ АДМІНРЕСУРСУ
Незаконне втручання чиновників в роботу комісій з метою впливу на їхні рішення.
Відповідальність: від 5 до 10 років позбавлення волі.

4) ПЕРЕШКОДЖАННЯ СПОСТЕРІГАЧАМ
Недопущення на дільницю, фізичне перешкоджання, позбавлення права присутності, невидача копії протоколу.
Відповідальність: до 3 років обмеження чи позбавлення волі.

5) НЕЗАКОННЕ ГОЛОСУВАННЯ
Видача бюлетеня не тій особі, видача заповненого бюлетеня.
Відповідальність: штраф від 1'700 до 5'100 грн, або до 2 років виправних робіт чи до 3 років обмеження волі.

6) ПОРУШЕННЯ ВИБОРЧИХ ПРОЦЕДУР
Фотографування чи демонстрація змісту бюлетеня.
Відповідальність: виборців – штраф від 1'700 до 5'100 грн, або до 2 років виправних робіт чи до 3 років обмеження волі. Членів комісії та службових осіб – штраф від 5'100 до 8'500 грн, або до 3 років обмеження чи позбавлення волі.

7) ФАЛЬШУВАННЯ ВИБОРЧОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
Попереднє підписання чи незаконне внесення змін до протоколу про підрахунок голосів, підробка виборчого бюлетеня.
Відповідальність: від 3 до 7 років позбавлення волі.

8) ПОШКОДЖЕННЯ ВИБОРЧОЇ СКРИНЬКИ
Незаконне знищення чи псування виборчої скриньки з бюлетенями, що вплинуло на результати голосування.
Відповідальність: від 5 до 7 років позбавлення волі.

ОПОРА

Виборчі комісії

За даними КВУ, на низці округів буде складно забезпечити успішну роботу комісій через їх неналежне матеріально-технічне забезпечення. Натомість у ЦВК нарікають на процедуру формування комісій та закороткий термін кампанії.

За словами заступника керівника секретаріату ЦВК Сергія Дубовика, наявна система заміни членів ОВК має ознаки якщо не юридичної, то політичної корупції. «Партії чекають, коли їм нададуть певні квоти, після чого починають глобально міняти членів ОВК. А на їх навчання, підготовку потрібні величезні кошти міжнародної допомоги. Кожен раз наші донори, які долучаються до навчання членів комісій, запитують: ми вчимо когось віртуально, чи тих, хто дійсно має виконувати свої повноваження у день голосування, — зауважив він. — Це проблема неефективного використання коштів. Ми ж не можемо здійснювати навчання у безперервному режимі, якщо людей на тиждень міняють по два-три рази».

Крім того, у ЦВК вважають, що кампанія, яка триває менше 90 днів, з точки зору технічної організації, створює певні проблеми і не дає робити це у нормальному плановому порядку. «Але це питання конституційної юрисдикції, і ми сподіваємося, що воно знайде своє вирішення під час зміни Основного Закону», — зауважив С. Дубовик.

Голосування на сході

Люди на прифронтових територіях бояться голосувати. Про це свідчать дані, оприлюднені представниками КВУ. Так, за словами заступника голови Донецької обласної організації «Комітет виборців України» Олега Гришина, майже 1,5 мільйона мешканців Донеччини, що становить 45% виборців, не голосуватимуть. «З 21 округа вибори точно відбудуться у восьми округах, у чотирьох — під питанням, у дев'яти — точно не відбудуться. Водночас експерти вважають дивним той факт, що на території Донецька, який перебуває під контролем озброєних бойовиків, розміщена візуальна агітація «Опозиційного блоку». Це єдина політична сила, якій вдалося розмістити там рекламу.

За словами голови Луганського обласного відділення КВУ Олексія Свєтікова, вибори на Луганщині відбудуться на п'яти округах (на одному — повністю, на чотирьох — частково). «Кампанія ведеться доволі брудно — на кожному окрузі по 40—45 кандидатів, більшість з яких технічні. Крім того, варто відзначити, що люди бояться голосувати, особливо на прифронтових територіях. Адже представники ЛНР чітко зазначають — вони проти проведення волевиявлення», — повідомив Свєтіков.

Про провокації напередодні виборів попереджають і в РНБО. Тож просять мешканців сходу в найближчі дні бути особливо пильними.

МВС спільно з Нацгвардією та Збройними Силами обіцяють: зупинять будь-яку провокацію під час виборів у Донецькій та Луганській областях. За словами голови МВС Арсена Авакова, всі виборчі дільниці на території цих областей «будуть взяті під відповідну охорону».

«Якщо хтось хоче і думає, що може отримати депутатський мандат ціною жорстких активних кримінальних дій, отримає в результаті не мандат, а кілька тюремних термінів. У цьому ми налаштовані дуже рішуче», — додав міністр.

Є й інша проблема. На ній акцентувала увагу координатор виборчих і парламентських програм громадянської мережі ОПОРА Ольга Айвазовська. За її словами, є округи, одна частина яких підконтрольна бойовикам, інша — нашим військовим. У таких округах пропорція голосують — не голосують може бути дуже значною. «Це означає, що у певний момент кандидати, міжнародні спостерігачі, політична опозиція можуть поставити питання про легітимність такого голосування. Бо є міжнародний стандарт рівності ваги мандатів. Водночас, якщо на окрузі буде відкрито хоч одну виборчу дільницю, вибори будуть законними і ЦВК зобов'язана встановити їх результати. Але чи сприйматиметься такий результат — питання», — зауважила вона.

Яким буде майбутній парламент

На місце в парламенті загалом претендують понад 6,5 тисячі кандидатів. За останніми соціологічними дослідженнями, до парламенту проходить п'ять—вісім політичних партій. Таке коливання соціологи пояснюють достатньо великим відсотком тих, хто збирається йти на вибори, але не визначився за кого голосувати (32%). Оскільки система, за якою обираються депутати — пропорційна, то 225 місць посядуть представники партій, ще щонайменше 199 будуть обрані в мажоритарних округах (у тих регіонах, де вибори не відбудуться, волевиявлення буде проведено пізніше і обрані парламентарії посядуть свої місця у законодавчому органі).

Зрозуміло одне: нових облич у парламенті побільшає.

Якщо аналізувати списки партій, то, за прогнозами КВУ, співвідношення нові—старі обличчя становитиме майже 70% проти 30%. Серед тих, хто вперше посяде місце у парламенті, найбільшу групу становлять бізнесмени та юристи (30%). На другому місці — чиновники та представники самоврядування (24%). На третьому — пенсіонери, тимчасово безробітні (20%). На четвертому — активісти, журналісти (14%). Потім ідуть освітяни, представники спорту, культури та військові (по 6%).

Приблизно таке ж співвідношення 70% (нові обличчя) і 30% вже відомі — в мажоритарних округах. Більшість мажоритарників також представлятимуть бізнес та юриспруденцію. На другому місці — представники самоврядування, третьому — активісти, журналісти. Потім — представники спорту, медицини, освіти та військові. Звісно, ці дані лише приблизні, адже ще за тиждень до волевиявлення виборці не знали за кого з кандидатів голосуватимуть.

«47% тих, хто збирається йти на дільниці, не знають жодного кандидата (напередодні виборів 2012 року таких було 34%). Знають усіх — 5%, багатьох — 12%, кількох головних — 23%, лише одного, за якого голосуватимуть, — 6%», — розповіла голова Фонду «Демократичні ініціативи» Ірина Бекешкіна. Це дуже тривожна тенденція, вважає вона. Тож як проголосують в одномандатних округах — невідомо.

Проте експерт упевнена: наступний парламент однозначно буде проєвропейським, там не буде поділу на два зовнішні вектори — східний і західний. Очевидно, що він буде більш консолідований, а майбутня коаліція гуртуватиметься навколо президентської партії.

Олена ГОРБУНОВА.

АКТУАЛЬНО

За викрадення підсумкового протоколу — в'язниця до семи років

Днями під час селекторної наради з питань проведення позачергових виборів народних депутатів Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк доручив міністру внутрішніх справ Арсену Авакову роз'яснити внесені зміни до Кримінального кодексу щодо посилення відповідальності за порушення виборчих прав громадян.

Як повідомили «Голосу України» в прес-службі МВС, мета ухвалених змін — забезпечити ефективне розслідування злочинів цієї категорії та перешкоджання їх вчиненню. Адже в умовах проведення парламентських перегонів виявлення та покарання винних у протиправних діяннях є одним з найактуальніших завдань, поставлених суспільством перед правоохоронними органами.

Так, значно збільшено розмір покарання за викрадення, приховування чи знищення виборчої скриньки з документами, підсумкового протоколу виборів — до семи років позбавлення волі (ч. 3 ст. 158 КК). Аналогічна відповідальність передбачена за підробку, використання чи зберігання підроблених виборчих документів (ч. 2 ст. 158 КК).

Крім того, встановлюється кримінальна відповідальність не лише для осіб, які здійснюють підкуп громадян, а й тих, хто на це погоджується (ч. 1 ст. 160 КК). Зокрема, визнаються злочинними дії, поєднані з прийняттям пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди на суму, що перевищує 36,54 гривні за:

— відмову від участі в голосуванні;

— голосування більше одного разу;

— голосування за окремого кандидата або за відмову від голосування;

— передачу виборчого бюлетеня іншій особі.

За такі дії передбачено штраф від 1,7 до 5,1 тисячі гривень, виправні роботи до двох років або обмеження волі на такий самий строк.

Міністр доручив застосовувати всі передбачені законом заходи для забезпечення невідворотності покарання правопорушників, аж до затримання та обрання запобіжних заходів у вигляді тримання під вартою.

Про серйозність намірів перешкодити порушенням свідчать показники. Станом на 23 жовтня органами внутрішніх справ зареєстровано 227 злочинів, пов'язаних з порушенням виборчих прав громадян. Найбільшу їх кількість виявлено в Чернігівській, Одеській, Запорізькій, Харківській, Київській областях та Києві. В основному це злочини, пов'язані з перешкоджанням здійсненню виборчого права (ст. 157 КК), у тому числі підкуп виборців.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Міліціонерам допомагатимуть громадські активісти та мисливці

На Тернопільщині на позачергових виборах до Верховної Ради діятимуть майже 1200 виборчих дільниць. На кожній із них чергуватиме працівник міліції. Допомагатимуть йому активісти громадських організацій «Самооборона Тернопільщини», «Автомайдан», мисливці. За словами начальника міліції громадської безпеки УМВСУ в області Руслана Балика, така співпраця з громадськими активістами вперше була запроваджена на президентських виборах у травні й цілком себе виправдала. Підготовлено також резерв спеціальних підрозділів та бійців батальйону «Тернопіль», які повернулися на місце дислокації. Загалом у зоні АТО перебуває до 200 працівників міліції, недоукомплектовано штат дільничних інспекторів, особливо у сільській місцевості, зменшилась кількість патрульних нарядів в обласному центрі, тож допомога громадських активістів доречна. Нині обстановка в області спокійна. Зареєстровано лише шість повідомлень, що стосуються порушень виборчого законодавства, в основному щодо розміщення передвиборної агітації. Тернопільська міліція перша в Україні за номером (0352)25-19-73 відкрила гарячу лінію, на яку можна повідомляти про порушення виборчого законодавства.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

ПОСТАНОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Про скаргу кандидата у народі депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Литвиненка С. М., зареєстровану в Центральній виборчій комісії 21 жовтня 2014 року за № 21–36–38880

До Центральної виборчої комісії 21 жовтня 2014 року надійшла скарга кандидата у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Литвиненка Сергія Михайловича з повідомленням про встановлення судом факту порушення Закону України «Про вибори народних депутатів України» (далі - Закон) кандидатом у народні депутати України Зубрієм Дмитром Олександровичем, який балотується в цьому самому окрузі.

У скарзі суб'єкт звернення просить Центральну виборчу комісію оголосити кандидату в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Зубрію Д. О. попередження за наслідками встановленого судовим рішенням, яке набрало законної сили, факту непрямого підкупу виборців з боку іншої особи в інтересах указаного кандидата.

Свої вимоги Литвиненко С. М. обґрунтовує тим, що постановою Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 15 жовтня 2014 року у справі № 804/16722/14, залишеною без змін ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 17 жовтня 2014 року у цій справі, встановлено факт непрямого підкупу виборців, що відбувся 11 жовтня 2014 року на площі 30-річчя Перемоги у місті Зеленодольськ Апостолівського району Дніпропетровської області, з боку невідомої особи в інтересах кандидата у народні депутати України на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року в одномандатному виборчому окрузі № 37 Зубрія Д. О., а також дії цього кандидата щодо непрямого підкупу виборців через інших осіб, що мали місце 11 жовтня 2014 року на площі 30-річчя Перемоги у місті Зеленодольськ Апостолівського району Дніпропетровської області, визнано такими, що порушують вимоги частини чотирнадцятої статті 74 Закону.

На виконання частини десятої статті 111 Закону копію скарги з доданими до неї матеріалами надіслано суб'єкту оскарження, якого повідомлено про можливість подати письмові пояснення по суті скарги.

До Центральної виборчої комісії 22 жовтня 2014 року надійшли пояснення кандидата у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Зубрія Д. О. з доданими матеріалами, в яких він підтвердив ухвалення вищезазначених судових рішень, проте зауважив, що ні ним, ні його довіреними особами підкупу виборців не здійснювалось.

Постановою Центральної виборчої комісії від 28 вересня 2014 року № 1293 «Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України, які балотуються в одномандатних виборчих округах у порядку самовисування на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року» зареєстровано кандидата у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Литвиненка С. М.

Постановою Центральної виборчої комісії від 23 вересня 2014 року № 1089 «Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України, висунутих політичною партією Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», в одномандатних виборчих округах на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року» Зубрія Д. О. зареєстровано кандидатом у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37.

За змістом частин першої, другої статті 108 Закону та пунктів 2.1, 2.2 Порядку розгляду скарг виборчими комісіями з виборів народних депутатів України, затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 31 липня 2012 року № 133 (далі - Порядок), кандидат у народні депутати України, зареєстрований у встановленому Законом порядку, може оскаржити до виборчої комісії, зокрема, дії іншого кандидата у народні депутати України. Частиною восьмою вказаної статті Закону та пунктом 3.4 Порядку передбачено, що скарга на дії чи бездіяльність кандидата у народні депутати України може бути подана до Центральної виборчої комісії.

Таким чином, Комісія зазначає, що відповідно до статті 108 Закону скаргу подано належним суб'єктом звернення зі скаргою до належного суб'єкта розгляду скарги.

Розглянувши скаргу, додані до неї матеріали, а також пояснення суб'єкта оскарження із доданими до них матеріалами, Центральна виборча комісія встановила.

Згідно з частиною першою статті 68 Закону передвиборна агітація - це здійснення будь-якої діяльності з метою спонукання виборців голосувати за або не голосувати за певного кандидата у депутати або партію - суб'єкта виборчого процесу. Передвиборна агітація може здійснюватися в будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Обмеження щодо ведення передвиборної агітації визначено статтею 74 Закону, відповідно до частини чотирнадцятої якої забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символіки, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки мінімального розміру заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей. Така передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати за або не голосувати за певну партію чи кандидата у депутати або згадуванням назви партії чи імені кандидата, є непрямим підкупом виборців.

Постановою Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 15 жовтня 2014 року у справі № 804/16722/14, залишеною без змін ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 17 жовтня 2014 року у цій справі, встановлено факт непрямого підкупу виборців, що відбувся 11 жовтня 2014 року на площі 30-річчя Перемоги у місті Зеленодольськ Апостолівського району Дніпропетровської області, з боку невідомої особи в інтересах кандидата у народні депутати на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року в одномандатному виборчому окрузі № 37 Зубрія Д. О., а також дії цього кандидата щодо непрямого підкупу виборців через інших осіб, що мали місце 11 жовтня 2014 року на площі 30-річчя Перемоги у місті Зеленодольськ Апостолівського району Дніпропетровської області, визнано такими, що порушують вимоги частини чотирнадцятої статті 74 Закону.

Особливості провадження у справах щодо оскарження дій або бездіяльності кандидатів, їхніх довірених осіб, партії (блоку), місцевої організації партії, їхніх посадових осіб та уповноважених осіб, ініціативних груп референдуму, інших суб'єктів ініціювання референдуму, офіційних спостерігачів від суб'єктів виборчого процесу врегульовано статтею 175 Кодексу адміністративного судочинства України.

Відповідно до частини третьої статті 177 зазначеного Кодексу судові рішення за наслідками розгляду судами першої інстанції справ, визначених статтями 172 - 175 вказаного Кодексу, набирають законної сили після закінчення строку апеляційного оскарження, а у разі їх апеляційного оскарження - з моменту проголошення судового рішення суду апеляційної інстанції.

Частиною дев'ятою статті 177 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що судове рішення суду апеляційної інстанції є остаточним.

Отже, вищевказана постанова Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 15 жовтня 2014 року набрала законної сили 17 жовтня 2014 року.

Згідно з частиною п'ятою статті 124 Конституції України судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України.

Пунктами 1, 2, 5 частини другої статті 61 Закону визначено, що у разі встановлення судом при розгляді виборчого спору в порядку, передбаченому законом, факту підкупу виборців або членів виборчих комісій кандидатом у депутати, партією, яка висунула кандидатів у депутати, представником партії, уповноваженою особою партії чи посадовою особою партії, довіреною особою кандидата у депутати, а також іншою особою за дорученням кандидата у депутати, партії - суб'єкта виборчого процесу; встановлення судом при розгляді виборчого спору в порядку, передбаченому законом, факту надання під час виборчого процесу виборцям, закладам, установам, організаціям або членам виборчих комісій грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символіки, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), робіт, послуг, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей (непрямого підкупу) організацією, засновником, власником або членом керівного органу якої є кандидат у депутати, партія, яка висунула кандидатів у депутати, або посадова особа цієї партії; порушення партією, кандидатом у депутати обмежень щодо проведення передвиборної агітації оголошується попередження.

Згідно з частиною першою зазначеної статті рішення про попередження окремому кандидату в народні депутати України приймає Центральна виборча комісія.

Центральна виборча комісія може прийняти рішення про попередження партії, кандидати у депутати від якої включені до виборчого списку партії, або окремому кандидату у депутати за результатами задоволення скарги (частина третя статті 61 Закону).

Відповідно до частини четвертої статті 61 Закону попередження, зазначене у частині першій вказаної статті, оприлюднюється Центральною виборчою комісією у загальнодержавних засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії.

Таким чином, Центральною виборчою комісією встановлено передбачені Законом підстави для оголошення кандидату у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Зубрію Д. О. попередження за порушення визначених Законом обмежень проведення передвиборної агітації, що полягають у непрямому підкупі виборців.

Враховуючи викладене, відповідно до пункту 1 частини другої статті 30, частин першої, другої, третьої, четвертої, сьомої статті 61, частини чотирнадцятої статті 74 Закону України «Про вибори народних депутатів України», керуючись статтями 11 - 13, частиною п'ятою статті 14, частинами п'ятою, шостою статті 15 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Скаргу кандидата у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Литвиненка Сергія Михайловича задовольнити.

2. Оголосити кандидату у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Зубрію Дмитру Олександровичу попередження за порушення встановлених Законом України «Про вибори народних депутатів України» обмежень щодо проведення передвиборної агітації, що полягають у непрямому підкупі виборців.

3. Копії цієї постанови надати кандидатам у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі № 37 Литвиненку С. М. та Зубрію Д. О.

4. Цю постанову оприлюднити в загальнодержавних засобах масової інформації - в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр», а також на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії.

Голова Центральної виборчої комісії
М. ОХЕНДОВСЬКИЙ.

23 жовтня 2014 року.
№ 2035.

Бронетехніку повернули у стрій

Голова Полтавської ОДА Віктор Бугайчук передав представникам 16-го батальйону територіальної оборони чотири бойові розвідувальні дозорні машини БРДМ-2. Вони зберігалися на складах Міністерства оборони і не експлуатувалися понад 30 років. Щоб посилити ними бойову міць сформованого на Полтавщині батальйону, бронетехніку належало капітально відремонтувати. На прохання обласної влади зробити це погодилися полтавські підприємці. Спеціалісти за лічені дні перебрали двигуни, замінили гуму та деякі інші деталі, полагодили гальмівну і пневматичну системи.

Тож сьогодні вся техніка готова до виконання бойових завдань. На двох машинах умільці встановили ще й захисні протикумулятивні екрани-решітки. При цьому всі роботи виконувалися за кошти приватних підприємств і фірм.

Тим часом понад 800 автомобілів і тягачів відремонтував центр електрогазового та автотехнічного забезпечення Повітряних Сил Збройних Сил України, що розташований на території Житомирської області. Його фахівці також обшили бронею автомашини для 95-ї окремої аеромобільної бригади із Житомира і 30-ї окремої механізованої бригади з Новограда-Волинського. За словами командира військової частини полковника Ярослава Лермана, техніку не тільки ремонтують, а й модернізують. Фахівці центру працюють і в зоні антитерористичної операції: на зміну другій бригаді, яка перебуває там, незабаром вирушить третя. Військовій частині допомагають волонтери. Зокрема, запчастини, професійні інструменти привозять представники громадської організації «Захистимо захисників». Вони оплатили ремонт «Уралу». А школярі столичного ліцею №177 передали 20 тисяч гривень на відновлення «КамАЗу».

Василь НЕЙЖМАК,
Олексій КАВУН.

На знімку: відремонтована на Полтавщині бойова техніка заїжджає на територію військової частини.

Фото Василя НЕЙЖМАКА.

Друкується на підставі договору з ЦВК та згідно з наданим нею оригіналом

Дорога життя

У селі Піски біля донецького аеропорту (а також — у самому аеропорту) несуть службу десантники легендарної 95-ї аеромобільної бригади. В селі є ще й інші підрозділи Збройних Сил України та добровольчі батальйони. Коротка дорога від крайнього блокпоста на шосе до села становить всього-навсього 1300 метрів. Пролітати її потрібно на максимальній швидкості, бо є ризик отримати кулю чи міну. Така собі дорога життя. Така сама є ще й до аеропорту, але то вже інша історія. Коли ми під'їхали поночі до блокпоста на мосту, одразу потрапили під мінометний обстріл. Солдати з батальйону «Дніпро» дуже сумнівались, що нас хтось зможе забрати. Але раптом з ночі почулось буркотіння двигуна БТРа, крикнули: «Журналісти є? Вантажтесь! Хутчіш!». Вели БТР десантники «дев'яностоп'ятки», які на війні з першого дня.

На знімку: на броні — заступник командира роти Аскольд.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Лазня для солдата

Її самотужки виготовили хмельницькі підприємці, щоб передати у зону АТО. А почалося все з того, що Володимир Дригула вирішив передати бійцям ЗІЛ, якого ще кілька років тому придбав для свого підприємства. «Коли побачили, як важко без належної техніки і зброї доводиться нашим бійцям, вирішили допомогти», — розповів підприємець. Його підтримали колеги із приватної науково-технічної фірми «Союз», запропонувавши перетворити вантажівку на пересувну лазню.

Серед них і Віктор Бернада. Він тепер уже на пенсії, але свого часу служив в армії, тож добре пам'ятає, що таке для солдата добра банька. А тут ще й згодився будівельний досвід — за життя змайстрував не одну сауну. Тож узявся за технічну розробку ідеї. А інші співробітники фірми допомогли у її практичному втіленні. В результаті з'явилася справжня сауна із парною, роздягальнею, душовою і навіть невеличким передпокоєм для відпочинку.

Для цього самотужки зварили два баки, в які можна набрати понад вісімсот тонн води. Причому закачати її можна як з водопроводу, так і з будь-якого іншого джерела за допомогою насоса. Але справжня родзинка лазні — піч, яку також виготовили самі. Працює вона на дровах. Знадобиться буквально кілька оберемків, щоб за півтори години нагріти воду в баках. Тепло в них зберігатиметься майже добу. При цьому конструкція розроблена так, що піч нагріває ще й камені для сухого пару. В парній температура може сягати до ста градусів, як у сауні. А справжнього комфорту і затишку додає ще й те, що все «приміщення» оббите липою.

Така лазня на колесах обійшлась у понад сто тисяч гривень. Тепер представники асоціації хмельницьких ринків хочуть зібрати ще понад двадцять тисяч на те, щоб купити нові колеса для вантажівки.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімку: хто віддав машину, хто обладнав сауну, хто поділився конструкторськими ідеями, а хто грошима — у результаті вийшла лазня для солдата.

Фото автора.

Пенсії виплачуються вчасно

Із самого ранку біля обласного Пенсійного фонду збираються юрби людей, машини, автобуси. Відтоді як з окупованого бойовиками «ЛНР» Луганська фонд переїхав до Сєвєродонецька, сюди щодня приїжджають пенсіонери з усієї області, у тому числі й з територій, контрольованих терористами. І навіть із найближчих районів Донецької області. В основному всіх їх привела в Сєвєродонецьк одна мета — проходження необхідних процедур для отримання пенсії. Перебуваючи в зоні активного проведення операції АТО, багато жителів не бачили своїх допомог упродовж трьох і більше місяців.

Сьогодні структури Пенсійного фонду у великих містах української території — Сєвєродонецьку, Лисичанську і Рубіжному — оформляють пенсії всім і обслуговують за один робочий день до 400—500 мешканців різних регіонів. Особливу увагу працівники Пенсійного фонду звертають на ті населені пункти, які недавно були перепідпорядковані районам, підконтрольним українським силовикам. Наприклад, станом на 21 жовтня в Станично-Луганському районі поточних пенсій профінансовано на всі 100 відсотків, у Попаснянському — на 96%. До речі, у зв'язку з перепідпорядкуванням низки населених пунктів 15 тис. цьому району до наявних 15 тис. пенсіонерів додалося ще стільки само. Обсяг роботи у працівників Пенсійного фонду, зрозуміло, збільшився удвічі. Але вони справляються. Майже всі жителі, котрі звернулися із заявами, одержали вже й поточні пенсії, і заборгованості у них за два й три місяці. Хочеться принагідно зауважити, що 90% працівників фонду — це жінки.

— Гроші з Києва ми одержуємо відразу, за першою заявкою, і в тій кількості, яку замовляємо, — наголошує начальник Головного управління Пенсійного фонду в Луганській області Євген Камчадалов. — Сьогодні 14 районів української частини області прийняли загалом додатково 70 тис. пенсіонерів із перепідпорядкованих міст і сіл. Навантаження на моїх співробітників у частині переоформлення та нарахування пенсій збільшилося в кілька разів. І я вдячний їм за сумлінну роботу. Скажімо, в Станично-Луганському районі люди працювали навіть за відсутності енергопостачання і зв'язку «Укртелекому». А це, погодитеся, не так просто. Сьогодні пенсії не виплачені тільки тим людям, які перебувають на території «ЛНР» і сподіваються, що одержать гроші від уряду «республіки». Але більшість пенсіонерів не вірять обіцянкам бойовиків, тому з окупованої території приїжджають на українську, щоб отримати відкладені на старість гроші. Наприкінці жовтня, а точніше після 25-го, ми підіб'ємо підсумки і почнемо складати відомості для нарахування листопадових пенсій. Їх буде виплачено вчасно.

Варто зазначити, що таке ставлення до пенсіонерів — переконлива демонстрація турботи про людей з боку українського уряду. Керівництво самопроголошеної «ЛНР» цим похвалитися не може.

У Брянці, підконтрольній бойовикам, місцеві жителі зібралися на площі біля виконкому і провели збори. Вони висловлювали своє обурення з приводу невиплат пенсій протягом чотирьох місяців. Через якийсь час до мітингувальників під'їхали представники «нової влади». Бойовики з нашивками «ЛНР» відкрили вогонь у повітря й розігнали протестувальників. Обговорюючи те, що відбулося, учасники акції протесту з болем констатували, що тепер вони «одержали від нової влади всі відповіді на всі наболілі питання». Як повідомляють жителі, сьогодні бойовики активно шукають у Брянці тих, хто напередодні зборів розклеїв по місту листівки із закликом прийти на мітинг.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

У НОМЕР

У провокаційної агітації «стоп» не працює

Обстановка на сході нашої країни в останні дні «передвиборна». Хоча більшість бійців сил АТО не зможуть проголосувати за кандидатів у депутати 26 жовтня (у більшості частин і підрозділів не було навіть натяку на передвиборну кампанію), театр бойових дій по-своєму реагує на недільне волевиявлення. Спостерігається пожвавлення в лавах супротивника. Своїх позицій він не залишає. Понад те, намагається закріпитися на нових. Особлива увага — Донецькому аеропорту. Терористи не залишають ідею захоплення цього важливого стратегічного об'єкта, що утримується українськими військовими. Учора бойовики з «Градів» від самого ранку його обстрілювали. А вдень танками перекрили дорогу на аеропорт. Коли верстався номер, з'явилися повідомлення в соцмережі про взяття в кільце і можливий штурм аеропорту.

У ці дні наші сили діють у режимі підвищеної уваги — можливі провокації і маневри з боку проросійських екстремістів. **За словами керівника прес-центру антитерористичної операції Владислава Селезньова**, військові готові забезпечувати охорону правопорядку, забезпечувати безпеку окружних виборчих комісій на підконтрольних територіях. «Ми очікуємо провокацій, але ми готові оперативно реагувати на них», — повідомив він «Українській правді».

За минулу добу терористи кілька разів намагалися штурмувати позиції української армії в зоні АТО, порушуючи режим припинення вогню різними видами озброєння, включаючи важке, **повідомив речник РНБО Андрій Лисенко**.

У свою чергу голова СБУ Валентин Наливайченко рапортував про зрив планів ФСБ РФ із дестабілізації наших виборів. Мовляв, у Харківській, Донецькій і Одеській областях знешкоджено низку диверсійних груп, які працювали за вказівкою Кремля. Вони готували диверсії на об'єктах інфраструктури та у військових частинах у зазначених регіонах напередодні 26 жовтня.

Ну а головний спонсор і сценарист драматичного інсценування в Донбасі, не зізнаючись у своєму авторстві, продовжує виступати під псевдонімом миротворця. ВВП учергове мав розмову по телефону з федеральним канцлером ФРН Ангелою Меркель, у ході якої сторони зазначили доцільність проведення найближчим часом чергової зустрічі контактної групи щодо України.

«Путін акцентував увагу на необхідності деескалації обстановки в Донецькій і Луганській областях, насамперед шляхом реального припинення вогню, забезпечення безпеки уздовж лінії розмежування протиборчих сторін і надання термінової гуманітарної допомоги», — йдеться в повідомленні пресслужби Кремля.

Мабуть, Москва готує нам черговий «гуманітарний конвой», який, як показала практика, зазвичай супроводжує діями геть негуманітарного характеру...

Ольга ВІТЕР.

Запобігли терактові

Служба безпеки України разом з військовослужбовцями Збройних сил знайшли схованку зі зброєю, за допомогою якої бандити планували вчинити теракти на виборчих дільницях області. Обладнана диверсійно-підривною групою, вона містила великий арсенал зброї. У законспірованій підземній схованці в лісосмузі в селі Передільське Станично-Луганського району правоохоронці вилучили «РПГ-7», шість «РПГ-26», три кумулятивні снаряди «ПГ-7Л» із запалами, 20 гранат «РПГ-5» і понад дві тисячі набоїв до автомата Калашникова. Диверсанти планували використовувати зброю для обстрілів адміністративних будівель Станично-Луганського і Новоайдарського районів, де розташовані дільничні виборчі комісії (передусім, сільських шкіл і будинків культури), нападів на українську військову бронетехніку і правоохоронців, задіяних у забезпеченні громадського порядку під час проведення виборів.

Наразі вживають оперативних заходів для встановлення і затримання всіх учасників розвідувально-диверсійної групи.

Вл. інф.

Газифікували будинок батьків загиблого бійця–орденоносця

За кошти ПАТ «Вінницягаз» у селі Яланець Томашпільського району газифіковано будинок сім'ї Саванчуків, яка втратила 20-річного сина Віктора. Він загинув улітку на Донеччині, прикриваючи відхід 12 побратимів.

Указом глави держави від 21 жовтня ц. р. Віктора Саванчука нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Про це його батькам повідомив перший заступник голови Вінницької облдержадміністрації Андрій Гижко. Побувавши в оселі Вероніки Євгенівни та Юрія Мироновича, він подякував за те, що виховали справжнього патріота рідної землі, запросив на урочистості з нагоди вручення нагороди.

Представники місцевого сільгосппідприємства «Поділля» зобов'язалися сприяти у ремонті будинку, де народився і виріс відважний українець. Для цього придбали і завезли чимало будівельних матеріалів. Гості стали очевидцями того, як блакитний вогник запалав у будинку Саванчуків. Це перша оселя у Яланці, до якої почав надходити природний газ. Загалом у названому селі газифікують іще двісті будинків.

12 листопада Віктору Саванчуку виповнився б 21 рік. На цей день заплановано урочисте вручення нагороди його батькам. Вони кажуть, що на урочистості візьмуть з собою молодшого сина: він чи не найбільше пишається подвигом брата.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Засновник Фонду «Крила Фенікса», радник Президента України Юрій БІРЮКОВ в аеропорту Донецька відзначив свій день народження з бійцями миколаївської 79–ї окремої аеромобільної бригади. Волонтер привіз десантникам чергову партію спорядження та продуктів. Інша відома миколаївська волонтерка — Діана Петреня приготувала і передала для іменинника та легендарних «кіборгів» торт, *передає наш власкор Ірина Нежигай*

ПРИВІТАННЯ

Ветеранам Великої Вітчизняної війни, мешканцям міста Мукачевого Закарпатської області

Дорогі друзі!

Сердечно вітаю вас із 70-ю річницею визволення міста Мукачевого від фашистських загарбників.

Цього дня ми низько схиляємо голови над могилами загиблих воїнів і мирних громадян, вшановуємо Героїв Перемоги, повоєнного відродження міста. Щира вдячність учасникам боїв за докладені титанічні зусилля у обстоюванні людської честі і гідності, виборюванні незалежності Вітчизни.

Тож нехай святкова дата прийде у ваші оселі разом зі злагодою та достатком. Нехай надихають вас, шановні мукачівці, на добрі справи подвиги Героїв. Своєю сумлінною працею, небайдужістю, любов'ю до Батьківщини дбаймо про рідне місто, про наших дітей, один про одного!

Мирного неба і квітучого майбуття славному Мукачевому!

Голова Верховної Ради України Олександр ТУРЧИНОВ.

Ветеранам Великої Вітчизняної війни, мешканцям міста Ужгорода

Дорогі друзі!

Щиро вітаю вас із 70-ю річницею визволення Ужгорода від фашистських загарбників.

Святковий день визволення рідної землі — це завжди незабутня подія. Радість і скорбота, біль і надія нагадують про ратний подвиг визволителів.

Багато років минуло, але ця дата залишається великим джерелом патріотизму та наслідування для прийдешніх поколінь, для тих, хто нині гідно відповідає загрозам суверенності та незалежності нашої держави.

Сьогодні ми низько вклоняємося мудрим старшим наставникам, які пережили війну, голод і розруху, але не втратили віри, продемонстрували приклад безкорисливого служіння Батьківщині, щодня змінюючи на краще рідний край.

Бажаю вам доброго здоров'я, гарного настрою, родинного затишку і тепла, нових здобутків на благо суверенної Української держави!

Голова Верховної Ради України Олександр ТУРЧИНОВ.

Кіномитці проти війни

Показом документальних та художніх фільмів розпочався у Черкаському обласному краєзнавчому музеї кінофестиваль, присвячений 70-річчю визволення України від нацистських окупантів. У мистецькому заході взяли участь читці літературного театру Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького **(на знімку)**, ветерани Другої світової війни та бійці антитерористичної операції на сході України.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Фото автора.

44–та осінь нашої «Молодості»: і знову про любов

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У програмі фестивалю уже традиційно представлені: міжнародний конкурс, який складається зі студентської, короткометражної та повнометражної секцій; національний конкурс, де будуть показані ігрові, анімаційні й документальні короткометражні роботи, зняті в Україні за минулий рік; а також міжнародний конкурс фільмів «Молодість — дітям» і міжнародний конкурс ЛГБТ-Фільмів «Sunny Bunny».

В основному конкурсі «Молодості» серед номінантів, які виборюватимуть головний приз, українська повнометражка режисера Вікторії Трофименко «Брати». Це екранізація роману шведського письменника Торгні Ліндгрена «Джмелиний мед» про двох братів, які все життя живуть поруч і при цьому ні на хвилину не перестають між собою ворогувати. Прем'єра фільму відбулася на Московському кінофестивалі в липні, й деякі тамтешні критики навіть угледіли в сюжеті сьогоднішнє протистояння між Україною та Росією.

В асортименті «Молодості» чимало й продукту із РФ. Так, поза конкурсом покажуть російське «кіно морального опору», яке стверджує існування іншої Росії... А спеціальною подією МФК, яка закриє фестиваль, стане картина російських документалістів «Росія/Україна. Реальність на Майдані» і робота Олени Хоревої «Київ/Москва».

Ольга ВАУЛІНА.

Столична влада вживає превентивних заходів щодо лихоманки Ебола

Ми повинні бути готовими негайно реагувати у випадку виявлення лихоманки Ебола в Україні, тому столична влада вживає превентивних заходів і проводить навчально-тренувальні заняття для медиків. Про це заявив міський голова Києва Віталій Кличко під час засідання протиепідемічного штабу після навчань у столиці.

— Зараз у Києві відбуваються навчання-тренування на випадок поширення лихоманки Ебола, вірусом якої у світі сьогодні інфіковані близько 10 тисяч осіб, понад п'ять тисяч уже померли, — сказав голова КМДА. За його словами, щодня столиця України приймає більш як п'ять тисяч приїжджих з-за кордону. І треба бути готовими у випадку виявлення небезпечної хвороби негайно реагувати, упереджувати її поширення. Тим більше, що поки немає ліків, які гарантують одужання від лихоманки, — наголосив Віталій Кличко.

Київський міський голова зазначив: на сьогодні підготовлені інфекційне відділення Олександрівської клінічної лікарні та дитяча лікарня № 1. У наявності для госпіталізації — 132 ліжка. Лікарні забезпечені необхідним спецодягом для медперсоналу.

За інформацією заступника голови КМДА Михайла Радуцького, столична влада має два плани реагування. За першим з них у київських лікарнях зарезервовано 85 місць для дорослих та 52 — для дітей. Другий план передбачає дії у випадку поширення епідемії. Відповідно до нього у столиці зарезервовано 1,5 тисячі місць, розрахованих як на хворих, так і на тих, хто з ними контактував. Михайло Радуцький наголосив: у разі підозри на лихоманку Ебола госпіталізація є обов'язковою.

Як повідомили «Голосу України» у прес-службі КМДА, у рамках занять київських медиків навчали виявляти симптоми хвороби та здійснювати протиепідемічні заходи у разі виявлення хворих з підозрою на лихоманку Ебола. У тренуваннях також взяли участь фахівці з Одеського протичумного інституту ім. І. Мечникова, які зможуть оперативно виїжджати у будь-яке місто України для забору аналізів та діагностування лихоманки в лабораторії інституту.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

У Києві під стінами Генеральної прокуратури України відбулася акція протесту проти бездіяльності цього органу. Активісти вимагали виконання Закону України «Про очищення влади», люстрації та відсторонення прокурорів, які працювали у роки правління режиму Януковича.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Шахрай називав себе міліціонером

Майже сто тисяч гривень видурив у чернігівців телефонний шахрай, який відрекомендовувався працівником міліції та повідомляв про нібито затримання їхніх близьких. Після арешту його спільників, які прийшли по гроші, 24-річному зловмиснику вдалося втекти до Лубен Полтавської області. Але і там його знайшли місцеві правоохоронці. Тепер аферист перебуває у слідчому ізоляторі та дає свідчення.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Чиновники привласнили бюджетні гроші

Розпочато кримінальне провадження стосовно службових осіб відділу Держземагентства в Новомиргородському районі на Кіровоградщині. Посадовці привласнили 180 тис. грн. бюджетних коштів.

У ході наглядової перевірки прокуратура району виявила, що чиновники вносили до відомостей нарахування заробітної плати завідомо неправдиві дані. Наразі триває досудове розслідування. Підозрюваним світить від п'яти до восьми років позбавлення волі.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

ЦИФРА

На 10—15 %

кожні півроку підвищуватимуть тарифи на комунальні платежі в Севастополі. Заплановано, що до 1 січня 2018 року вони повністю покриють витрати. Водночас у Федеральній службі з тарифів РФ зазначають, що севастопольці платять за електроенергію учетверо менше, ніж мешканці Південного федерального округу, а за інші послуги — удвічі-тричі.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Кількість «донорів» бюджету зменшилася

Кожна четверта гривня, що цьогоріч поповнила державну скарбничку на Херсонщині, надійшла від восьми великих підприємств регіону. Вони сплатили загалом 134,8 мільйона гривень податків, **повідомляє ГУ ДФС області.** Але радіти в даному випадку нічому, адже ще торік таких фінансових «донорів» бюджету було дванадцять. Чотири підприємства з цієї почесної категорії за цей час зупинилися чи різко зменшили обсяги виробництва. Та й з тих восьми, що залишилися, два — компанії «Херсонгаз» та «Херсонобленерго» — належать до операторів ринку енергоресурсів, котрі самі не виробляють ані газу, ані електроенергії.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Суд визнав голову Ізяславської райдержадміністрації на Хмельниччині винним у корупції — Ірина КОЗАК

Табло

Футбол. Ліга Європи. Груповий раунд. 3-й тур. 23 жовтня.

Група F. «Інтер» (Італія, Мілан) — «Сент-Етьєн» (Франція). 0:0.

«Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ) — «Карабах» (Азербайджан, Агдам). 0:1. Гол: Муарем, 21.

«Дніпро»: Бойко, Мазух, Стринич, Федецький, Дуглас, Бруно Гама, Шахов (Селезньов, 46), Кравченко, Ротань, Калинич, Коноплянка. **Тренер** — Мирон Маркевич.

«Карабах»: Шегич, Медведєв, Садигов, Гусейнов, Гараєв, Юсіфов, Аголлі, Муарем (Алескеров, 89), Річард Алмейда (Телі, 82), Рейналдо, Надіров (Тагієв, 72). **Тренер** — Гурбан Гурбанов.

Рефері — Лібор Коваржик (Чехія).

Київ. НСК «Олімпійський». 7 500 глядачів. 2 градуси.

	В	Н	П	М	О
1. «Інтер»	**2**	**1**	**0**	**3 — 0**	**7**
2. «Карабах»	**1**	**1**	**1**	**1 — 2**	**4**
3. «Сент-Етьєн»	0	3	0	0 — 0 3	
4. «Дніпро»	0	1	2	0 — 2	1

Група J. «Стяуа» (Румунія, Бухарест) — «Ріу Аве» (Португалія). 2:1.

«Ольборг» (Данія) — «Динамо» (Україна, Київ). 0:3. Голи: Еневольдсен, 11, Томсен, 39, 90+1.

«Ольборг»: Ларсен, Дальсгор, Петерсен, Телланер, Гортер, Брун, Рісгор, Вюрц (Аугустінуссен, 83), Еневольдсен (Фредеріксен, 87), Геленіус (Якобсен, 70). **Тренер** — Кент Нільсен.

«Динамо»: Рибка, Віда, Сільва, Драгович, Бурда, Рибалка (Велозу, 46), Сидорчук, Ярмоленко, Беланда (Теодорчик, 67), Ленс (Гусєв, 76), Кравець. **Тренер** — Сергій Ребров.

Рефері — Штефан Штудер (Швейцарія).

Ольборг. «Норд Арена». 6 259 глядачів. 11 градусів. Дощ.

	В	Н	П	М	О
1. «Стяуа»	**2**	**0**	**1**	**9 — 4**	**6**
2. «Динамо»	**2**	**0**	**1**	**6 — 4**	**6**
3. «Ольборг»	2	0	1	4 — 6	6
4. «Ріу Аве»	0	0	3	1 — 6	0

Група L. «Трабзонспор» (Туреччина) — «Локерен» (Бельгія). 2:0.

	В	Н	П	М	О
1. «Легія»	**3**	**0**	**0**	**3 — 0**	**9**
2. «Трабзонспор»	**2**	**0**	**1**	**4 — 2**	**6**
3. «Локерен»	1	0	2	1 — 3	3
4. «Металіст»	0	0	3	1 — 4	0

День, який хочеться забути якнайшвидше

Після невдачі в київському поєдинку «Металіста» проти «Легії» (Варшава) неприємну естафету в харків'ян прийняли «Дніпро» та «Динамо».

Дніпропетровці не змогли здолати азербайджанський «Карабах» і мінімально поступилися. Слід сказати, що гості перемогли заслужено, бо діяли організованіше в обороні й винахідливіше в нападі. У господарів за весь матч важко згадати бодай один посправжньому гольовий момент, натомість агдамці могли збільшити рахунок, якби Муарем здійснив вихід сам на сам, або Рейналдо реалізував свій момент.

Єдиний м'яч гості забили майже зразково. Швидкий вихід у контратаку, Муарем у карному майданчику «Дніпра» елегантно обіграв двох наших оборонців і поклав м'яч у дальній кут воріт Бойка, який у цьому епізоді виявився безсилим.

У наступному турі «Карабах» прийматиме «Дніпро», і ця зустріч остаточно дасть відповідь на запитання щодо реальних шансів української команди зіграти у плей-оф.

***

У Данії була не лише кошмарна погода (дощ), а й жах на футбольному полі. Адже те, що відбувалося на стадіоні «Норд Арена», іншими словами не назвеш. Протягом першого тайму «Динамо» хоч і мало певну територіальну перевагу, але реалізувати жодної нагоди не змогло. Одного разу після удару Ярмоленка, здавалося, що м'яч влетить у ворота господарів. Але він «знайшов» стійку воріт.

Невдала гра попереду пояснювалась якоюсь незрозумілою пасивністю Кравця. Його коефіцієнт корисної дії був вочевидь низький. Але не тільки до нього можна було висловити претензії. Провально зіграла вся команда. Динамівці пропустили ще в дебюті зустрічі, мов школярі.

У першому випадку схибив Драгович і Еневольдсен миттєво покарав наших, пробивши в нижній правий кут воріт. Потім данці розіграли показово-навчальну комбінацію, причому досить повільну з фланговою передачею і ударом Томсена, якому ніхто не заважав. До перерви рахунок не змінився.

Попереду був другий тайм і, щоб хоча б врятувати матч, треба було докорінно змінювати тактику. А головне — докласти максимум зусиль, налаштуватися на боротьбу так, щоб очі палали. На жаль, ми цього не побачили. Картина на полі змінилася на гірше. Як кажуть, намагання склеїти розбиту чашку не вдалося. Не допомогли налагодити гру й три заміни. Підібрати ключа до, на перший погляд, простого замка під назвою «Ольборг», а на ділі міцного і надійного, київському «Динамо» так і не вдалося.

Стадіон вітав свою команду стоячи оплесками, дякуючи їй за перемогу. І в такій приємній для неї атмосфері вона завдала киянам третього нищівного удару.

— Ми дуже пишаємося тим, що перемогли одну з найсильніших команд Європи, — сказав після матчу **Кент Нільсен**. — Під час зустрічі «Динамо» мало великі шанси забити, але наш воротар зіграв чудово.

Але в першому таймі й у нас було чимало шансів забити і ми непогано контролювали м'яч. Та й після перерви мої підопічні теж діяли добре. За рахунку 2:0 нам було вже простіше впливати на перебіг подій на полі. Також вважаю, що наша команда сьогодні забила хороші голи. Звичайно, ми знали, що «Динамо» — прекрасна команда і вона сильніша за «Ольборг», маючи кращих виконавців, але ми це компенсували злагодженими командними діями.

— Які тепер ваші шанси на вихід із групи?

— Нам треба більше очок, тому відповідально готуватимемося до наступного поєдинку з «Динамо». Він буде дуже важливим для нас. І ми прагнутимемо і на полі киян не програти. Але треба враховувати багато факторів. Скажу відверто, що у нас багато проблем в обороні. Але й нічия в Києві залишить нам непогані шанси на вихід із групи.

Сергій Ребров почав свій коментар з того, що вся команда просто ганебно зіграла в обороні.

— Ми створювали моменти, хоча їх було недостатньо, але, напевно, хлопцям треба було додати в бажанні, — сказав тренер киян. — Додати в концентрації і терпіти, чекати моментів. На жаль, «Ольборг» вдало зіграв на контратаках і реалізував свої шанси.

Ми грали сьогодні з хорошою, добротною командою, яка знала, як виходити в атаку і як оборонятися. «Ольборг» показав сьогодні свою, мабуть, кращу гру. В нас я не хочу нікого звинувачувати. Але скажу, що вся команда провалила завдання, жахливо зіграла насамперед в обороні, а в атаці у другому таймі в нас не було належної свіжості. Будемо аналізувати це, вирішувати проблеми і йти далі. Нам такий струс, як сьогодні, потрібен, щоб футболісти зрозуміли, що ми перебуваємо лише в дорозі, а не досягли вже чогось. Сподіваюся, в підсумку це піде нам тільки на користь.

У нас попереду три матчі, два з них удома. Тому панікувати ще зарано. Повторюю, впевнений, що ця зустріч, навпаки, нам допоможе.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Ольборг-Київ.

Мрії здійснюються

Рідко зустрінеш людину, яка дарує своїй колишній школі футбольне поле.

Спеціалізованій ЗОШ № 274 Дарницького району столиці є чим похвалитися. Її колишній учень, а нині директор дитячого ФК «Дніпровський князь» Микола Литовка **(на знімку праворуч)** зробив повну реконструкцію шкільного футбольного поля.

— Ще сидячи за партою на уроках, я дивився на витоптаний стадіон і мріяв, щоб він був зеленим і м'яким, — каже Микола Олександрович. — Разом із головою батьківського комітету клубу Борисом Іщенком ми об'єднали свої фінансові можливості, підключили школярів, їх батьків — і робота закипіла. А по суботах допомагали ще й любителі футболу з найближчих будинків.

Нове поле — розміром 60х30 із трав'яним покриттям і автоматичною системою поливу. А ще в планах клубу — легкоатлетична бігова доріжка, універсальний спортивний майданчик, на якому можна буде грати у волейбол, теніс, баскетбол. Справжній спортивний комплекс. Мрії здійснюються, треба просто захотіти.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.

На знімках: перший матч — дружби.

Фото автора.

Президент Європейського парламенту Мартін ШУЛЬЦ сподівається, що парламентські вибори додадуть Україні внутрішньої стабільності: «Я очікую, що будуть нова Рада, новий уряд і буде шанс, що вони почнуть сильніше і конструктивніше працювати із Президентом Петром Порошенком»

В японській столиці відкрився 27–й Токійський міжнародний кінофестиваль, який поряд із Канським, Венеційським та Берлінським вважається одним із найбільших кінофорумів, *повідомляє наш власкор Ніна Баликова*

Саміт компромісу, який увійде в історію

Рада ЄС, що проходила 23—24 жовтня у Брюсселі, затвердила новий склад Європейської Комісії, яка розпочне свою роботу 1 листопада. Та в історію ЄС ця зустріч увійде як саміт компромісу країн спільноти з кліматично-енергетичних питань.

Комісія на чолі із Жаном-Клодом Юнкером, із терміном повноважень до жовтня 2019 року, діятиме в рамках нової структури, запропонованої її очільником: введено посади семи віце-президентів, які координуватимуть роботу решти єврокомісарів та відповідатимуть за реалізацію конкретних пріоритетних завдань. Зокрема, йдеться про активізацію економічного зростання, працевлаштування і боротьбу з безробіттям, створення енергетичної спільноти.

Предметом гострої і тривалої дискусії стало головне питання порядку денного саміту: боротьба з потеплінням клімату та підвищення енергетичної ефективності європейської спільноти. Про суперечності позицій «Голос України» писав у попередньому номері. А результатом суперечі стало компромісне рішення. Його основні положення такі. До 2030-го ЄС обмежить викиди CO_2 щонайменше на 40 відсотків порівняно з 1990 роком. Компроміс полягає в тому, що в загальному споживанні електроенергії частка енергії з відновлюваних джерел до 2030 року має становити 27 відсотків для Євросоюзу загалом, а не як це пропонувала Єврокомісія — для кожного окремо взятого члена спільноти зокрема. Планку підвищення енергоефективності встановлено на рівні 27 відсотків (замість пропонованих Єврокомісією 30).

За словами голови Європейської ради Германа Ван Ромпея, учасники спільноти нестимуть справедливе навантаження кліматичного пакета, відповідно до рівня заможності конкретної країни і можливості реалізації нею заходів у сфері охорони клімату.

Так звані бідніші (з нижчим рівнем доходів) держави ЄС отримають додаткову підтримку у формі коштів на модернізацію, які передаватимуться їм зі спеціального резервного фонду, в основі якого буде 2 відсотки дозволів на емісію CO_2. Для прикладу: за неофіційними даними з дипломатичних джерел, до 2030 року Польща має отримати в його рамках близько 2,4 мільярда доларів на модернізацію своєї енергетики. У кінцевому документі також буде запис про те, що в найбідніших країнах електростанції зможуть отримувати безплатно 40 відсотків дозволів на емісію CO_2 до 2030 (замість пропонованого Єврокомісією 2019-го) року, що дасть змогу запобігти різкому підвищенню цін на електроенергію, **повідомляє наш власний кореспондент у Польщі Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.**

***

І хоча цього разу обговорення ситуації в Україні не було пріоритетом саміту ЄС, та не згадати газовий чи конфлікт на Донбасі лідери європейських країн не могли. Так, канцлер Німеччини Ангела Меркель закликала Європейський Союз допомогти нашій країні з оплатою російського газу на період з листопада по лютий. «Потрібно забезпечити певне проміжне фінансування», — заявила вона вчора в Брюсселі. За її словами, зацікавленою у відновленні стабільного газопостачання України має бути і Європа: «Ми всі перебуваємо в одній зв'язці». На думку Ангели Меркель, Києву може бути необхідний бридж-кредит для закупівлі газу. Але формат допомоги ще не доопрацьований, **повідомила «Німецька хвиля»**. Варіанти такого проміжного фінансування обговорюватимуть на тристоронніх газових переговорах, запланованих на 29 жовтня. Тим часом російська сторона вустами глави адміністрації президента РФ Сергія Іванова уже заявила, що не проти того, щоб за поставку газу замість України заплатив хтось інший: «Хто це буде робити — нам все одно».

До речі, голова Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу днем раніше повідомив ЗМІ, що ЄК може надати максимум мільярд доларів Україні, щоб допомогти Києву профінансувати закупівлю російського газу.

Не оминули увагою під час саміту лідери країн—членів ЄС і питання санкцій стосовно Росії. Хоча практичних рішень з цього приводу приймати не планували, та своє бачення на майбутнє озвучили. Головна думка: приводів скасовувати обмеження немає. Причина — невиконання мінських домовленостей.

Це, нагадаємо, була остання зустріч лідерів країн—членів ЄС зі старим складом європейських інституцій. Уже з 1 листопада до керма прийдуть нові єврокомісари та президент Європейської ради.

День невідомого солдата, що загинув у відпустці

У Росії Держдума прийняла дивний закон, який установлює в країні пам'ятну дату — «День невідомого солдата». Як підкреслюється на сайті російського парламенту, «нове свято (так і написано «свято») пропонується відзначати 3 грудня».

Родини військовослужбовців, родичі яких були «призвані на військові збори й пропали безвісти», отримуватимуть «грошову компенсацію». У російському Інтернеті вже прокоментували ініціативу законодавців, назвавши «свято» — «День невідомого солдата, що загинув у відпустці». Можна ще додати слова Путіна «і котрий купив гранатомет і танк у магазині воєнторгу».

Так депутати вирішили заспокоїти свою совість і відкупиться від народу за розв'язану російською владою війну в Україні. Уявити, що ще є у світі країна, яка без оголошення війни посилає своїх громадян воювати до іншої країни, а потім їх трупи таємно від родичів ховає, неймовірно, але, на жаль, нині можливо. Путін підписав закон. «Ціну життя» «вбитого росіянина на війні, якої немає», президент Росії оцінив в 14000 рублів ($400).

Держдума, як унтер-офіцерська вдова, сама себе висікла. За оцінками правозахисників, в Україні загинули або пропали безвісти 4,5 тисячі російських солдатів, яких у РФ або оголошують дезертирами, або звільняють з армії заднім числом. За даними Мінпраці, таких родин у Росії може бути до 60 тисяч, а у фінансово-економічному обгрунтуванні йдеться про те, що для виплати допомоги потрібно буде 5 мільярдів рублів.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Придністров'я: біль

Для того, щоб зрозуміти політичну етимологію виникнення терміна «Придністров'я» й усвідомити всю суть, складність і непередбачуваність існування проблеми «замороженого конфлікту», достатньо перетнути україно-молдавський кордон. Точніше, придністровську його ділянку. Й опинитися на території самопроголошеної, ніким не визнаної Придністровської Молдавської Республіки. Доречно також перегорнути сторінки сучасної історії Молдови, що на власному «гіркому» досвіді однією з перших на пострадянському просторі зазнала весь тягар наслідків збройного конфлікту й продовжує «пожинати» аж ніяк не солодкі плоди сепаратизму та політичних амбіцій.

Переважна більшість українських та європейських політиків і експертів висловлюються сьогодні про те, що справжня мета російської агресії проти України й відкритої підтримки Росією сепаратистських сил Донбасу та Луганщини криється в бажанні «придністровувати» східні регіони країни.

Президент Румунії Траян Бесеску відкрито заявив щодо цього, що «метою Путіна є широкомасштабне «придністровування» східної України, а також блокування ратифікації Україною Угоди про асоціацію з ЄС та її зближення з НАТО».

Трохи передісторії

Коріння Придністровського конфлікту йде в епоху національного відродження — кінець вісімдесятих — початок дев'яностих років минулого століття. У той час на хвилі неминучого краху радянської імперії через розбіжності, що виникли між політиками правого та лівого берегів Дністра (Кишинева й Тирасполя) п'ять східних районів Лівобережжя (Рибницький, Каменський, Слободзейський, Дубоссарський і Григоріопольський) вирішили вийти зі складу тодішньої Молдавської РСР, утворивши 2 вересня 1990 року так звану Придністровську Молдавську республіку. Придністровські лідери провели власний з'їзд, обрали державні органи влади, затвердивши також державну символіку (прапор і герб, які трішки відрізняються від символіки Молдавської РСР), а як державні затвердили три мови: молдавську, російську та українську.

Населення регіону становить менш як мільйон мешканців, більшість з яких — молдавани (34 відсотки), росіяни (28) та українці (26). Характерна ще одна деталь: до самопроголошеної республіки приєдналося місто Бендери, розташоване на правому березі Дністра, із прилеглими до нього населеними пунктами.

Не зайво нагадати водночас, що серед головних причин розбіжностей між двома берегами Дністра стали націоналістичні заяви лідерів правобережної Молдови, котрі проголосили румунську мову державною, і котрі взяли курс на об'єднання Молдови з Румунією. Така одна з головних версій.

Однак експерти й живі ще свідки тих подій стверджують, що справжньою метою утворення заколотної республіки було прагнення кремлівських лідерів втримати Молдову в складі СРСР, що тріщав по швах, зберігаючи в такий спосіб колись процвітаючу республіку в сфері російського впливу.

Розповідають навіть, що під час однієї із зустрічей керівників Молдови з тодішнім президентом СРСР М. Горбачовим молдаванам відкрито натякнули: ви підписуєте новий Союзний договір, а ми (Москва) вирішуємо Придністровське питання. Але в Кишиневі від цієї «привабливої» пропозиції тоді відмовилися.

Іншими словами, кількаразові дипломатичні й політичні зусилля Кишинева «повернути норовливі території» до складу єдиної країни і встановити контроль над ними, ні до чого не привели.

І в 1992 році політики Кишинева пішли на відчайдушний як на ті часи крок, вирішивши встановити статус-кво військовим шляхом. Отже, 2 березня на території Молдови практично почалася братовбивча громадянська війна, що отримала згодом офіційну назву збройного придністровського конфлікту, який завершився в липні того ж року, але так і не вирішив питання територіальної цілісності Молдови.

Війну вдалося зупинити, але біль залишився. Біль за загиблими ні в чому не винними чоловіками, братами, батьками — громадянами однієї країни, тисячами покалічених людських доль, біль за країною, що залишилася розділеною на лівий і правий береги. Фактично було втрачено контроль Кишинева над самопроголошеним регіоном.

Про миротворців і нескінченні переговори та консультації

У тому-таки 1992 році зусиллями міжнародних посередників і гарантів з урегулюванню конфлікту вздовж мирної колись річки Дністер було встановлено миротворчі блокпости. Тобто колишню лінію вогню між двома братніми берегами Дністра охороняють миротворчі сили, які представлені переважно військами Російської Федерації, а сама зона по всьому периметру адміністративного кордону між правим і лівим берегами річки отримала назву Зони безпеки на Дністрі.

Фото Віктора СКРИПНИКА.

Начальник відділу пункту пропуску «Богдан» Могилів-Подільського прикордонного загону Юрій Данько та інспектор-кінолог Лариса Кацамат.

Тоді ж було ініційовано й переговірний процес між Кишиневом і Тирасполем, більше відомий нині як «формат «5+2», до складу якого входять Кишинів і Тирасполь — сторони конфлікту, гаранти Придністровського врегулювання — Україна, Росія та ОБСЄ, а також спостерігачі від Європейського Союзу та США. Переговори й консультації, з деякими перервами, тривають ось уже двадцять із лишком років, але, на жаль, поки що безрезультатно, а територія невизнаної Придністровської Республіки як і раніше залишається ніким не контрольованим регіоном.

Варто нагадати, що наприкінці дев'яностих (1998) минулого століття парламент Молдови одностайно ухвалив закон про особливий статус східних районів Республіки Молдова (Придністров'я).

Він передбачає надання регіону територіальної автономії в складі єдиної Молдови, однак придністровські лідери, базуючись на подіях військового конфлікту, що стався, наполягають на визнанні повної незалежності регіону як суб'єкта міжнародного права.

Забігаючи наперед, слід зазначити, що Кишинів і сьогодні наполягає на поновленні переговорів з питання надання особливого статусу Придністров'ю, але лідери регіону відмовляються від цього, просуваючи ідею так званого «цивілізованого розлучення».

Пізніше, на початку двотисячних, було розроблено знаменитий «Меморандум Козака», який також передбачає надання регіону особливого статусу в складі Молдови. Водночас Росія, котра розробила документ, зберігала свій вплив на регіон.

Незважаючи на те, що ще 1999 року на Стамбульському саміті ОБСЄ Росія взяла на себе зобов'язання вивести свої війська та озброєння із Придністровського регіону, це озброєння не тільки не вивозиться, а, швидше, навпаки. Під приводом підвищення ефективності миротворчого контингенту в регіон поставляється нова, сучасна зброя. Молдавська сторона, підтримувана міжнародним співтовариством, не раз зверталася до керівництва Росії з вимогою про вивезення військового контингенту, тому що це суперечить нейтральному статусу держави, однак Росія зберігає мовчання.

Буквально за кілька годин до підписання меморандуму тодішній президент Молдови, комуніст Володимир Воронін, підписувати його відмовився. А рішення відповідне прийняв саме в той момент, коли кортеж президента Росії Володимира Путіна вже стрімко мчав до аеропорту, щоб вилетіти в Кишинів.

Відмова від «Меморандуму Козака» дорого коштувала тоді Молдові. Росія «відповіла» жорстко: введена згодом цілковита заборона на поставки молдавського алкоголю в Росію стала катастрофічною для молдавських виробників коньяків і вин. Покаран-

ЄС не збирається визнавати результати виборів, організованих бойовиками «ДНР» та «ЛНР»

Путін схиляв Угорщину на свій бік пропозицією забрати Закарпаття?

Світ продовжує обговорювати головний скандал цього тижня — інтерв'ю Маршалка Сейму Радослава Сікорського, в якому польський політик розповів про давню пропозицію Володимира Путіна польській владі взяти участь у поділі України. І хоч пізніше польський політик від своїх слів відмовився, тема набирає обертів. Так, оглядач Gazeta Wyborza припускає, що із схожим запрошенням господар Кремля міг звернутися і до прем'єр-міністра Угорщини. Він, мовляв, колись був жорстким критиком Росії, а тепер несподівано змінив свою позицію. Саме ця пропозиція могла спровокувати різку зміну політики в Будапешті.

Про це на сторінках Gazeta Wyborcza пише Войцех Мазярський у статті під назвою: «Путін частує сусідів шматками України». Оглядач припускає, що історія про пропозицію Путіна щодо поділу України може бути справжньою. І не виключено, що він пропонував те саме іншим сусідам України. Це б пояснило несподіване зближення із Кремлем прем'єра Угорщини Віктора Орбана, який колись обстоював демократію і був затятим критиком Москви.

Мазярський не виключає, що в Орбана і Путіна можуть бути домовленості щодо Закарпаття, про особливий статус для якого Будапешт почав активно говорити впродовж останнього року.

«Угорський прем'єр, який мріє увійти в історію як Месія, знає, що земляки вибачать йому братання з Москвою і зраду демократичних ідеалів його молодості, якби компенсацією за це було повернення хоча б частини територій, втрачених після Першої світової війни», — підкреслює оглядач.

До того ж Путін уже погрожував захопити Варшаву, Бухарест, Таллінн, Ригу і Вільнюс, «якщо йому захочеться». Але в цьому переліку дивним чином немає Будапешта. Випадковість, упущення? Можливо, ці питання, припускає автор, собі вже поставив Вашингтон і саме через це США нещодавно наклали санкції на шість вищих посадових осіб Угорщини, як попереджувальний сигнал.

***

Тим часом у самій Польщі крапку у скандалі спробував поставити колишній глава таємешнього уряду Дональд Туск: «Хочу одразу зупинити спекуляції й очікування, які сформувалися в цій справі щодо мене. На жодній із зустрічей із президентом Путіним жодної подібної пропозиції не звучало». На думку Д. Туска, пояснення Сікорського, хоч би які малоприємливі вони видавалися з журналістської точки зору, є правдивими і їх має бути достатньо, щоб поставити крапку в цій справі. На думку польських політологів, Туск фактично врятував Сікорського від усунення з посади Маршалка Сейму правлячою коаліцією, яка його призначила. Водночас опозиційні фракції ставлять питання про висловлення недовіри: «Ця справа не може бути закрита, бо на таких важливих посадах не можуть перебувати такі безвідповідальні люди».

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

У Лондонському Тауері експонується арт-інсталяція, присвячена століттю від початку Першої світової війни. Понад 888 тисяч керамічних маків ручної роботи, які заповнять рів навколо фортеці, символізують загиблих на війні британців та громадян країн Співдружності.

Фото Xinhua/Укрінформ.

ЦІКАВО

Бог в окулярах

За 50 кілометрів від тайської столиці Бангкока, в невеликому провінційному містечку Самут Сакхоні у старовинному храмі Крок Крак височіє декілька статуй небесного вчителя Будди в чорних сонцезахисних окулярах **(на знімку)**. Мешканці Північно-Східної Азії називають його Богом в окулярах. На мурах святині старовинними літерами вибито історію незвичайної події.

Багато років тому мешканці міста почали масово хворіти на запалення очей, спричинене невідомою інфекцією. Після численних молитов перед статуєю Будди в найдавнішому храмі околиці хвороба відступила, велика кількість людей зцілилися. Дякуючи за зцілення і діючи згідно з тайською традицією, віруючі купували тонесенькі пластини розкатаного золота та приліплювали їх до статуї Будди. Особливо були заліплені очі небесного вчителя. Тому настоятель святині, боячись, що Будда буде таким чином засліплений і не бачитиме тих, хто приходить до нього, начепив на обличчя статуї те, що мав під рукою, — сонцезахисні окуляри. Відтоді й споглядає Будда на численних вірних через темні окуляри, оберігаючи свій зір від променів пекучого тропічного сонця. Віруючі переконані, що це не заважає йому бачити всі провини і гріхи звичайних смертних і продовжують гаряче молитися перед статуєю Бога Будди в окулярах.

Олександр АВРАМЕНКО
(спеціально для «Голосу України»).
Бангкок,
Королівство Таїланд.
Фото автора.

і надія Молдови

ням за «незговірливість» стала й відмова Придністров'я від подальших переговорів з урегулювання конфлікту.

Довгих п'ять років переговорний процес між двома берегами фактично був «заморожений», і відновився лише після приходу до влади в Молдові в 2009 році Альянсу за європейську інтеграцію.

Багато в чому процесу відновлення діалогу сприяв тоді візит до Молдови міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка, котрий тоді відвідав і Придністровський регіон, а низкою зустрічей і переговорів сприяв тому, що спочатку за стіл переговорів сіли керівники Молдови та Придністров'я, а трохи пізніше, у вересні 2011 року, у Вільнюсі було відновлено й повноцінний переговорний процес у форматі «5+2».

Здавалося б, усе почало стабілізуватися, але саме тоді, на початку 2012 року, на одному з миротворчих постів у Зоні безпеки стався трагічний інцидент, що ледь не відкинув крихкі на той момент переговори на довгі десятиліття назад. Уранці 1 січня 2012 року російський миротворець смертельно поранив громадянина Молдови Вадима Писаря. Це й послужило підставою для Кишинева та інших учасників переговорів стосовно Придністров'я заявити про необхідність переформатування військового контингенту миротворчих сил у цивільну місію спостерігачів під егідою ОБСЄ. Проти цієї ініціативи категорично виступили Росія й Тирасполь, однак Кишинів продовжує наполягати на заміні миротворчої місії.

До речі, вперше про трансформацію миротворчої місії на Дністрі (з військової на цивільну місію спостерігачів під егідою ОБСЄ) йшлося в пропозиціях екс-Президента України Віктора Ющенка, відомих під назвою «План Ющенка із Придністровського врегулювання», що був оприлюднений у 2005 році. Тоді ж у Києві відбулася й перша зустріч тодішнього лідера Придністров'я Ігоря Смирнова та екс-Президента України Віктора Ющенка, в рамках якої обговорювали пропозиції глави української держави... «План Ющенка», на жаль, як і інші пропозиції міжнародних посередників, так і залишився «порошитися» на полицях історії.

Асоціація з ЄС: Придністров'я знову проти?

Черговим каменем спотикання в переговорному процесі із Придністровського врегулювання стала, хоч як дивно, підготовка, а потім і підписання в червні 2014 року Молдовою Угоди про асоціацію і про створення Зони вільної та всеосяжної торгівлі з Євросоюзом. Незважаючи на кількаразові заяви Кишинева, котрий запрошував придністровців узяти активну участь у переговорах стосовно асоціації, лідери регіону від них відмовилися, проголосивши курс на інтеграцію в путінський Євразійський союз. Хоча, як зазначають і в самій Росії, трохи дивно говорити про інтеграцію в Митний союз, коли в регіону немає, як мінімум, навіть спільного кордону з цим союзом.

Слід зазначити, що саме з підписанням Молдовою асоціації більшість експертів пов'язують припинення переговорів у форматі «5+2» До речі, заплановані на липень нинішнього року переговори у Відні було перенесено на вересень, однак і вересневі переговори спіткала та само доля: знову на вимогу Придністровської сторони їх відклали на невизначений час. Більше того, лідери Придністров'я в унісон з російськими політиками стверджують, що асоціація Молдови з Євросоюзом принесе катастрофічні збитки для Придністровських економічних агентів, ніяк не обґрунтовуючи ці заяви. А факти свідчать про інше: за статистичними даними, обсяг експортних поставок регіону в країни ЄС значно перевищує показники експорту до Росії та країн СНД.

До того ж нинішній лідер Придністров'я Євген Шевчук привселюдно зізнався в необхідності якнайшвидшої модернізації (за допомогою зовнішніх інвесторів) більшості промислових підприємств регіону, що працюють сьогодні ще на радянському устаткуванні, а от війській інтеграції в Європейський Союз категорично відмовився, висунувши навіть власну версію розвитку подій, запропонувавши ЄС підписати окрему угоду про асоціацію між Придністров'ям та Євросоюзом (!)

Європейські лідери, щоправда, оминули цю ініціативу «багатозначним» мовчанням, недвозначно давши зрозуміти, що врегулювання конфлікту можливе лише на умовах територіальної цілісності Молдови в рамках визнаних міжнародним товариством кордонів. Не отримало очікуваного впливу на придністровських лідерів і нещодавнє рішення Євросоюзу про скасування візових обмежень для громадян Молдови (із квітня 2014 року громадяни Молдови можуть відвідувати країни ЄС, включаючи Шенгенську зону, без віз).

«Воля народу» і геополітичні реалії...

Зі свого боку, деякі політичні сили Росії мають своє бачення на регіон, «що став у позу», не виключаючи його входження до складу Російської Федерації. На початку поточного року була озвучена заява депутата Державної Думи Росії Романа Худякова, котрий зробив із цього приводу навіть офіційне звернення до МЗС Росії.

Цей сценарій розвитку подій узято за основу й придністровськими лідерами, які у своїх вимогах посилаються на результати референдуму 2006 року, коли більшість жителів Придністров'я висловилися за входження до складу Росії, хоча, якщо провести цей референдум в умовах нинішніх геополітичних реалій, складно сказати, які були б його результати. А представники російських громадських організацій у Придністров'ї ініціювали цього року й збір підписів на підтримку цієї досить туманної ідеї. І навіть вручили частину підписних листів російському віцепрем'єру, представникові президента Путіна по Придністров'ю Дмитру Рогозіну.

Офіційний Кремль поки що ніяк не відреагував на цю ініціативу, продовжуючи офіційно підтримувати статус територіальної цілісності Молдови й мирного врегулювання конфлікту. Поки що підтримувати...

ПМР на тлі російської агресії проти України

На тлі російської агресії в Україні, паралельно з якою активізувалися сепаратистські настрої й у Молдові (відповідно, і в Придністровському регіоні) збройні сили невизнаної ПМР активно узялися проводити різні «навчання»: танкових та інженерних військ на пересіченій місцевості, мотострілкових підрозділів та інші воєнізовані маневри. А у своєму «свіжому» указі президент невизнаного Придністров'я Євген Шевчук зажадав від відповідних структур привести в повну готовність укриття для цивільного захисту населення. А більш зрозуміло — бомбосховища.

Тим часом у Придністров'ї в геометричній прогресії зростає кількість скептиків серед експертного співтовариства, котрі досить недовірливо ставляться до офіційних постулатів Москви про «відданість» принципам суверенітету й територіальної цілісності Молдови. А після грубого порушення з боку Росії міжнародних угод, у тому числі Будапештського 1994 року Меморандуму, за яким Росія, разом із США, виступала гарантом територіальної цілісності української держави, правомірність цього документа й зовсім поставлена під дуже велике питання.

Про явні наміри Росії втримати регіон у сфері свого впливу свідчить і той факт, що Росія категорично відмовляється вивести з території Придністровського регіону розквартировані там частини 14-ї російської армії, що володіє величезною кількістю озброєння. Тільки на військових складах села Колбасна Рибницького району зберігається понад 20 тисяч тонн авіабомб та інших снарядів.

Не менш важливим залишається й те, що Придністров'я сьогодні фактично існує за рахунок фінансових дотацій Росії: щорічно з російського бюджету в регіон на підтримку пенсіонерів і малозабезпечених верств населення переразовується понад десять мільйонів рублів (середній розмір пенсії в Придністров'ї, з урахуванням усіх російських надбавок, становить 153 долари США (прожитковий мінімум — 110 доларів), а на будівництво всіляких центрів соціального призначення — понад 100 мільйонів рублів.

На цьому «благополучному», профінансованому Росією тлі переговори у форматі «5+2», які мали відбутися у Відні 11 вересня, вчергове «зависли».

Лідер Придністров'я заявив, що «сьогодні склалася така ситуація, коли є низка запитань, на які ми досі не отримали від наших партнерів виразних, чітких відповідей у рамках формату «5+2».

Проте в жителів Молдови (і на правому, і на лівому березі Дністра) залишається надія, що здоровий глузд «старшого брата», що плете агресивні задуми, восторжествує. І кримський сценарій, як і агресія в східних областях України, не буде втілено в Молдові та її проблемному Придністровському регіоні.

Зінаїда ГУРСЬКА,
власний кореспондент Укрінформу в Молдові (спеціально для «Голосу України»).

КУЛЬТУРА

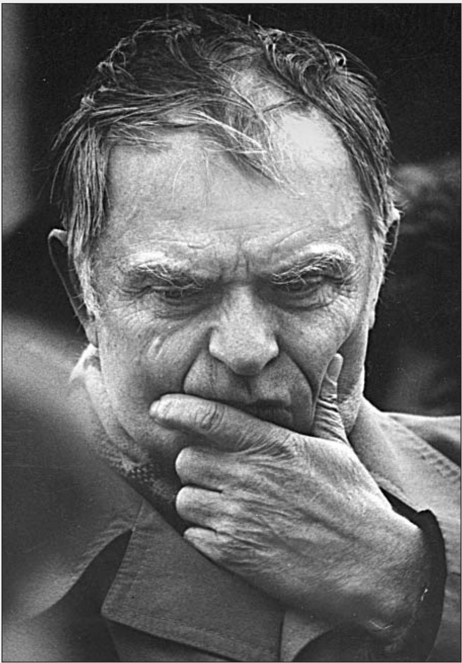

7 листопада в Національному художньому музеї України відбудеться презентація книжки №EUROMAIDAN — History in the Making. Це документоване дослідження Майдану як історичної події, набору спільних цінностей та художнього явища. Тут понад 200 знімків, зокрема, унікальних, а ще хроніка подій від журналістки Катерини Сергацкової, тексти історика Ярослава Грицака й філософа Тараса Лютого. Книжку підготувало відоме видавництво «Основи» за участю агентства ART Management

Пора перемагати!

Саме під такою назвою Дмитро Павличко (на знімку) завершив добірку нових віршів. Знаний політик, класик сучасної української літератури Дмитро Васильович нещодавно відзначив 85-ліття. Час, коли мудрість поєднується із палким серцем патріота, приніс вітчизняній поезії справді визначний віршований зріз сучасної історії держави. Можна бути певним, що цей доробок буде хрестоматійно затребуваний.

Вітаємо Дмитра Васильовича з ювілеєм і пропонуємо читачам кілька його творів.

Кінь

Мій кінь стоїть у Києві на площі,
Там, де небесна сотня полягла.
Він чує дзвони з Гощі й Пирогощі,
Зі Львова, з Космача й мого села.
Тремтить людська душа в його статурі,
А біля нього батько мій сидить,
Відклавши шаблю, грає на бандурі,
І тужно дивиться в сумну блакить.
Все чує гордий кінь, але не плаче,
Він дивиться, немов Господь, згори.
Я чую — він говорить: «Встань, козаче,
Зайди між синьо-жовті прапори
І глянь, як сяє сонце наше рідне,
Відбите в дзеркалі твого сідла,
І шаблю підніми, й на Поле Східне
Полетимо, як месницька стріла!»
Мій кінь прекрасний, танцюристі ноги,
Чоло високе, очі повні мрій.
Він пам'ятає всі свої дороги,
Під Конотопом — переможний бій.
Мій кінь — то дух, то вчитель мого тата,
Повстанець він, сурмач, а не втікач,
На танки він летів, немов граната, —
Дивись, на нього, друже, — і не плач!
25.07.2014.

Вони

Вони — брати. Дві голови зміїні
На їхньому державному гербі;
Одна сміється, друга Україні
Рве прапори злотисто-голубі.
Вони — брати. Знімають з нас вериги
Сусідів наших, а свої дають,
Тяжкі кайдани, ніби вічні криги,
Що біля полюса не розтають.
Вони — брати. Беруть в обійми зразу,
І затискають люто, як чужі.
Цілуючи, передають заразу
Ненависті до людської душі.
Вони — брати. Їх мрія — менших бити,
Привчати до скигління та плачу,
Нікого більше, тільки їх любити,
Сприймати людство, ніби саранчу.
Вони — брати. Тисячолітні дзвони,
Украдені із київських церков,
Гудуть їм досі... Нині ж їх колони
Ідуть по нашу животворну кров.
Вони — брати. Б'ють «Градами» спрожогу,
Своїх стинають і стинають нас,
А втім гуманітарну допомогу
Везуть на вкритий трупами Донбас.
Вони — брати і вороги. Це страшно,
Бо Каїн любить мертвого братка.
Віки нам треба битись невиснажно,
Коли незрадні подих і рука.
Вони — брати і вороги. Одначе
Спасибі їм за те, що ми живі,
Що Україна не клячить, не плаче
І чує в собі сили фронтові.
І пізнає з ворожого огрому
І фатум свій, і значення своє —
Стояти на сторожі свого дому
І людськості, що все переживе.
23.08.2014.

Примирення

Земля в Донецьку — кров і рани,
В Луганську — рани і руда,
А в Києві димлять вулкани
Майдану згаслого. Біда!
Примирення з'явилось хитре,
Здурив хтось наші прапори.
Європа схлипне й сльози витре,
А ти, народе мій, помри;
Помри, як воїн, що повірив
Полковникові КГБ,
І вийшов голіруч на звірів,
Щоб дерли на шматки тебе.
Спинись! Поглянь — Європа біла,
Як проскура, але в душі
З дияволом вона схотіла
Змиритись на своїй межі.
А та межа — то наша шкіра.
Народе мій, відкрий вогонь,
Поклич казаха та башкира,
І дай братам найкращу бронь!
Забудь обіцянки Берліна,
Примирення — то кров і смерть,
А битва — то снага нетлінна,
Твоєї волі вічна твердь.
Народе мій, брехня кривава,
Тебе обсотує, як змій, —
Та не впаде твоя держава
Й ти не впадеш на прапор свій.
Твоя мета — то перемога
І твого духу вишній лет,
І зламаний на вістрі Бога
Імперії крутий хребет!
08.09.2014, Київ.

Пора перемагати!

Скажіть мені, брати, незламні патріоти,
Чому сьогодні ви не в партії одній?
Чому, немов кроти, у власні нори й гроти
Ви зачиняєтесь, як треба йти на бій?
Скажіть мені, чому ви стоїте не разом
Під прапором своїм, що облетів світи,
Чому брехливе скло не ріже алмазом
Своєї єдності і віри, й чистоти?
Коли ж, як не тепер, зібратись нам докупи,
Поцілувати степ, де вся земля в крові,
Покинути свої партійні шкаралупи
І стати при одній-єдиній булаві?!
Незгасно дивиться з донецької пожежі
На Україну смерть —
московська люта бронь.
Виходьмо їй навстріч як рідні збройні стежі,
Як нашого життя безсмертного вогонь!
Нас кличе в бій УПА й Тараса вічна зброя,
Донеччини зола, луганська чорна згар,
На нас чекає Крим, від Ялти до Джанкоя,
Укритий стогоном скатованих татар.
Звитяги дух живий, він ходить поміж нами,
Чужі кричать йому, що влади в нас нема;
Самі ж до влади пруть,
пролазять тарганами...
Спиніть же їх, брати — це йде стара чума!
Єднатися пора, пора перемагати,
Тлумити Путіна в нещадній боротьбі,
Та і в собі палить всі межі та загати
Вождівства клятого — в собі, в собі, в собі!
19.10.2014, Конча-Озерна.

Фото з архіву «Голосу України».

Художник, який малює сумних людей

У Полтаві відкрито виставку картин заслуженого художника України Сергія Гнойового **(на знімку)** з нагоди його 60-річчя. Ювіляра привітали друзі, колеги, поціновувачі творчості. Майстер народився у селі під Полтавою, здобув класичну художню освіту, став живописцем і графіком, опанував фактично всі основні жанри малярства. Та все-таки найбільше вражають його глибоко філософські образи українців, передусім — селян. Такі полотна не мають нічого зайвого, дивовижна гра густих насичених кольорів поєднується з графічною чіткістю ліній і форм.

Прості люди, як і святі, на картинах митця найчастіше сумні, але завжди сповнені життєствердної сили.

На відкритті виставки презентували також альбом репродукцій творів Сергія Гнойового.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтава.

Фото автора.

Закон України

Про прокуратуру

Цей Закон визначає правові засади організації і діяльності прокуратури України, статус прокурорів, порядок здійснення прокурорського самоврядування, а також систему прокуратури України.

Розділ I
ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 1. Прокуратура

1. Прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому цим Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

Стаття 2. Функції прокуратури

1. На прокуратуру покладаються такі функції:

1) підтримання державного обвинувачення в суді;

2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом;

3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;

4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

2. З метою реалізації своїх функцій прокуратура здійснює міжнародне співробітництво.

3. На прокуратуру не можуть покладатися функції, не передбачені Конституцією України.

Стаття 3. Засади діяльності прокуратури

1. Діяльність прокуратури ґрунтується на засадах:

1) верховенства права та визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю;

2) законності, справедливості, неупередженості та об'єктивності;

3) територіальності;

4) презумпції невинуватості;

5) незалежності прокурорів, що передбачає існування гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень при виконанні службових обов'язків;

6) політичної нейтральності прокуратури;

7) недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади;

8) поваги до незалежності суддів, що передбачає заборону публічного висловлювання сумнівів щодо правосудності судових рішень поза межами процедури їх оскарження у порядку, передбаченому процесуальним законом;

9) прозорості діяльності прокуратури, що забезпечується відкритим і конкурсним зайняттям посади прокурора, вільним доступом до інформації довідкового характеру, наданням на запити інформації, якщо законом не встановлено обмежень щодо її надання;

10) неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки.

Стаття 4. Законодавство про прокуратуру і статус прокурорів

1. Організація та діяльність прокуратури України, статус прокурорів визначаються Конституцією України, цим та іншими законами України, чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 5. Здійснення функцій прокуратури виключно прокурорами

1. Функції прокуратури України здійснюються виключно прокурорами. Делегування функцій прокуратури, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається.

Стаття 6. Інформування про діяльність прокуратури

1. Органи прокуратури не менш як двічі на рік інформують суспільство про свою діяльність шляхом повідомлень у засобах масової інформації.

2. Генеральний прокурор України особисто не менше одного разу на рік звітує перед Верховною Радою України на пленарному засіданні про діяльність органів прокуратури шляхом надання узагальнених статистичних та аналітичних даних.

3. Керівники регіональних та місцевих прокуратур на відкритому пленарному засіданні відповідної ради, на яке запрошуються представники засобів масової інформації, не менш як двічі на рік інформують населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці про результати діяльності на цій території шляхом надання узагальнених статистичних та аналітичних даних.

4. Інформація про діяльність прокуратури оприлюднюється в загальнодержавних та місцевих друкованих засобах масової інформації і на офіційних веб-сайтах органів прокуратури.

5. Органи прокуратури оприлюднюють видані ними нормативно-правові акти з питань організації та діяльності прокуратури України в порядку, встановленому законом.

Розділ II
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ СИСТЕМИ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 7. Система прокуратури України

1. Систему прокуратури України становлять:

1) Генеральна прокуратура України;

2) регіональні прокуратури;

3) місцеві прокуратури;

4) військові прокуратури.

2. До військових прокуратур належать Головна військова прокуратура (на правах структурного підрозділу Генеральної прокуратури України), військові прокуратури регіонів (на правах регіональних), військові прокуратури гарнізонів та інші військові прокуратури (на правах місцевих), перелік яких визначається в Додатку до цього Закону.

У разі якщо в силу виключних обставин у певних адміністративно-територіальних одиницях не діють органи прокуратури України, які мають здійснювати там нагляд, за рішенням Генерального прокурора України виконання їх функцій може покладатися на військові прокуратури.

Утворення, реорганізація та ліквідація військових прокуратур, визначення їх статусу, компетенції, структури і штатів здійснюються Генеральним прокурором України.

3. Генеральна прокуратура України є органом прокуратури вищого рівня щодо регіональних та місцевих прокуратур, а регіональна прокуратура є органом прокуратури вищого рівня щодо місцевих прокуратур, розташованих у межах адміністративно-територіальної одиниці, що підпадає під територіальну юрисдикцію відповідної регіональної прокуратури.

4. Єдність системи прокуратури України забезпечується:

1) єдиними засадами організації та діяльності прокуратури;

2) єдиним статусом прокурорів;

3) єдиним порядком організаційного забезпечення діяльності прокурорів;

4) фінансуванням прокуратури виключно з Державного бюджету України;

5) вирішенням питань внутрішньої діяльності прокуратури органами прокурорського самоврядування.

5. У системі прокуратури може запроваджуватися спеціалізація прокурорів.

Стаття 8. Генеральна прокуратура України

1. Генеральна прокуратура України організовує та координує діяльність усіх органів прокуратури з метою забезпечення ефективного виконання функцій прокуратури.

2. Генеральну прокуратуру України очолює Генеральний прокурор України, який має першого заступника та чотирьох заступників, а також заступника Генерального прокурора України - Головного військового прокурора.

3. У структурі Генеральної прокуратури України утворюються департаменти та відділи.

4. У Генеральній прокуратурі України утворюється (на правах структурного підрозділу) Головна військова прокуратура, яку очолює заступник Генерального прокурора України - Головний військовий прокурор. На нього наказом Генерального прокурора України може також покладатися виконання інших службових обов'язків.

Стаття 9. Повноваження Генерального прокурора України

1. Генеральний прокурор України:

1) представляє прокуратуру у зносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, особами, установами та організаціями, а також прокуратурами інших держав та міжнародними організаціями;

2) організовує діяльність органів прокуратури України, у тому числі визначає межі повноважень Генеральної прокуратури України, регіональної та місцевих прокуратур в частині виконання конституційних функцій;

3) призначає прокурорів на адміністративні посади та звільняє їх з адміністративних посад у встановленому цим Законом порядку;

4) у встановленому цим Законом порядку на підставі рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів приймає рішення про застосування до прокурора Генеральної прокуратури України, прокурора регіональної чи місцевих прокуратур дисциплінарного стягнення або щодо неможливості подальшого перебування їх на посаді прокурора;

5) призначає на посади та звільняє з посад прокурорів Генеральної прокуратури України, в тому числі керівників та заступників керівників підрозділів Генеральної прокуратури України у встановленому цим Законом порядку;

6) повідомляє в десятиденний строк Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів про наявність вакантних або тимчасово вакантних посад у Генеральній прокуратурі України;

7) затверджує акти з питань щодо організації діяльності органів прокуратури;

8) забезпечує виконання вимог щодо підвищення кваліфікації прокурорів Генеральної прокуратури України;

9) затверджує загальні методичні рекомендації для прокурорів з метою забезпечення однакового застосування норм законодавства України під час здійснення прокурорської діяльності;

10) виконує інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

2. Генеральний прокурор України видає накази з питань, що належать до його адміністративних повноважень, у межах своїх повноважень, на основі та на виконання Конституції і законів України.

Накази Генерального прокурора України нормативно-правового змісту підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.

Накази Генерального прокурора України, що є нормативно-правовими актами, після включення до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів публікуються державною мовою в офіційних друкованих виданнях.

Усі накази Генерального прокурора України оприлюднюються державною мовою на офіційному веб-сайті Генеральної прокуратури України з додержанням вимог режиму таємності.

Накази Генерального прокурора України, що є нормативно-правовими актами і пройшли державну реєстрацію, набирають чинності з дня офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня офіційного опублікування.

Накази Генерального прокурора України або їх окремі частини можуть бути оскаржені фізичними та юридичними особами до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

3. У разі відсутності Генерального прокурора України його повноваження здійснює перший заступник Генерального прокурора України, а в разі відсутності першого заступника - один із заступників Генерального прокурора України.

Стаття 10. Регіональні прокуратури

1. У системі прокуратури України діють регіональні прокуратури, до яких належать прокуратури областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя.

2. Регіональну прокуратуру очолює керівник регіональної прокуратури - прокурор області, Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя, який має першого заступника та чотирьох заступників.

3. У структурі регіональної прокуратури утворюються підрозділи управління та відділи.

Стаття 11. Повноваження керівника регіональної прокуратури

1. Керівник регіональної прокуратури:

1) представляє регіональну прокуратуру у зносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, особами, установами та організаціями;

2) організовує діяльність регіональної прокуратури;

3) призначає на посади та звільняє з посад прокурорів регіональних прокуратур у встановленому цим Законом порядку;

4) затверджує акти з питань, що стосуються організації діяльності регіональної прокуратури;

5) повідомляє в десятиденний строк Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів про наявність вакантних або тимчасово вакантних посад у регіональній прокуратурі;

6) забезпечує виконання вимог щодо підвищення кваліфікації прокурорів регіональної прокуратури;

7) призначає на посади та звільняє з посад керівників та заступників керівників підрозділів регіональної прокуратури, а в разі створення підрозділів у місцевій прокуратурі - керівників і заступників керівників підрозділів місцевої прокуратури;

8) у встановленому цим Законом порядку на підставі рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів приймає рішення про застосування до прокурора місцевої прокуратури дисциплінарного стягнення або щодо неможливості подальшого перебування його на посаді прокурора;

9) контролює ведення та аналіз статистичних даних, організовує вивчення та узагальнення практики застосування законодавства та інформаційно-аналітичне забезпечення прокурорів з метою підвищення якості здійснення ними своїх функцій;

10) виконує інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

2. Керівник регіональної прокуратури видає накази з питань, що належать до його адміністративних повноважень.

3. У разі відсутності керівника регіональної прокуратури його повноваження здійснює перший заступник керівника регіональної прокуратури, а в разі його відсутності - один із заступників керівника регіональної прокуратури.

Стаття 12. Місцеві прокуратури

1. У системі прокуратури України діють місцеві прокуратури, перелік та територіальна юрисдикція яких визначається в Додатку до цього Закону.

2. Місцеву прокуратуру очолює керівник місцевої прокуратури, який має першого заступника та трьох заступників.

3. У структурі місцевої прокуратури в разі необхідності утворюються такі підрозділи, як відділи.

Стаття 13. Повноваження керівника місцевої прокуратури

1. Керівник місцевої прокуратури:

1) представляє місцеву прокуратуру у зносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, державними органами, особами, установами та організаціями;

2) організовує діяльність місцевої прокуратури;

3) повідомляє в десятиденний строк Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів про наявність вакантних або тимчасово вакантних посад у місцевій прокуратурі;

4) забезпечує виконання вимог щодо підвищення кваліфікації прокурорів місцевої прокуратури;

5) виконує інші повноваження, передбачені цим та іншими законами України.

2. Керівник місцевої прокуратури видає накази з питань, що належать до його адміністративних повноважень.

3. У разі відсутності керівника місцевої прокуратури його повноваження здійснює перший заступник керівника місцевої прокуратури, а в разі його відсутності - один із заступників керівника місцевої прокуратури.

Стаття 14. Кількісний склад та структура органів прокуратури

1. Кількість прокурорів та інших працівників органів прокуратури, а також структура Генеральної прокуратури України, регіональних та місцевих прокуратур, Національної академії прокуратури України визначається законом та затверджується наказом Генерального прокурора України за погодженням з Радою прокурорів України з урахуванням обсягу роботи прокуратури та у межах видатків, затверджених у Державному бюджеті України на утримання органів прокуратури.

2. У структурі органів прокуратури встановлюються посади державних службовців, інших працівників, діяльність яких регулюється цим Законом та іншими законодавчими актами України.

Розділ III
СТАТУС ПРОКУРОРА

Стаття 15. Статус прокурора

1. Прокурором органу прокуратури є:

1) Генеральний прокурор України;

2) перший заступник Генерального прокурора України;

3) заступник Генерального прокурора України;

4) заступник Генерального прокурора України - Головний військовий прокурор;

5) керівник підрозділу Генеральної прокуратури України;

6) заступник керівника підрозділу Генеральної прокуратури України;

7) прокурор Генеральної прокуратури України;

8) керівник регіональної прокуратури;

9) перший заступник керівника регіональної прокуратури;

10) заступник керівника регіональної прокуратури;

11) керівник підрозділу регіональної прокуратури;

12) заступник керівника підрозділу регіональної прокуратури;

13) прокурор регіональної прокуратури;

14) керівник місцевої прокуратури;

15) перший заступник керівника місцевої прокуратури;

16) заступник керівника місцевої прокуратури;

17) керівник підрозділу місцевої прокуратури;

18) заступник керівника підрозділу місцевої прокуратури;

19) прокурор місцевої прокуратури.

2. Прокурори в Україні мають єдиний статус незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі.

Стаття 16. Гарантії незалежності прокурора

1. Незалежність прокурора забезпечується:

1) особливим порядком його призначення на посаду, звільнення з посади, притягнення до дисциплінарної відповідальності;

2) порядком здійснення повноважень, визначеним процесуальним та іншими законами;

3) забороною незаконного впливу, тиску чи втручання у здійснення повноважень прокурора;

4) установленим законом порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності прокуратури;

5) належним матеріальним, соціальним та пенсійним забезпеченням прокурора;

6) функціонуванням органів прокурорського самоврядування;

7) визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки прокурора, членів його сім'ї, майна, а також іншими засобами їх правового захисту.

2. Здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності лише Конституцією та законами України.

3. Прокурор призначається на посаду безстроково та може бути звільнений з посади, його повноваження на посаді можуть бути припинені лише з підстав та в порядку, передбачених цим Законом.

4. Про початок кримінального провадження стосовно прокурора негайно повідомляється Генеральний прокурор України.

5. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інші державні органи, їх посадові та службові особи, а також фізичні та юридичні особи і їх об'єднання зобов'язані поважати незалежність прокурора та утримуватися від здійснення у будь-якій формі впливу на прокурора з метою перешкоджання виконанню службових обов'язків або прийняття ним незаконного рішення.

Межі обґрунтованої критики діяльності прокурора визначаються з урахуванням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

6. Прокурор має право звернутися з повідомленням

про загрозу його незалежності до Ради прокурорів України, яка зобов'язана невідкладно перевірити і розглянути таке звернення за його участю та вжити в межах своїх повноважень, передбачених цим Законом, необхідних заходів для усунення загрози.

Стаття 17. Підпорядкування прокурорів та виконання наказів і вказівок

1. Прокурори здійснюють свої повноваження у межах, визначених законом, і підпорядковуються керівникам виключно в частині виконання письмових наказів адміністративного характеру, пов'язаних з організаційними питаннями діяльності прокурорів та органів прокуратури.

Адміністративне підпорядкування прокурорів не може бути підставою для обмеження або порушення незалежності прокурорів під час виконання ними своїх повноважень.

2. Генеральний прокурор України має право видавати письмові накази адміністративного характеру, що є обов'язковими до виконання всіма прокурорами.

Керівник регіональної прокуратури має право видавати письмові накази адміністративного характеру, що є обов'язковими до виконання першим заступником, заступниками, керівниками та заступниками керівників підрозділів, прокурорами відповідної регіональної прокуратури та керівниками місцевих прокуратур, розташованих у межах адміністративно-територіальної одиниці, що підпадає під територіальну юрисдикцію відповідної регіональної прокуратури.

Керівник місцевої прокуратури має право видавати письмові накази адміністративного характеру, що є обов'язковими до виконання його першим заступником, заступниками, керівниками та заступниками керівників підрозділів, прокурорами відповідної місцевої прокуратури.

Перші заступники та заступники керівників органів прокуратури відповідно до розподілу обов'язків мають право видавати письмові накази адміністративного характеру, що є обов'язковими до виконання підлеглими прокурорами відповідного органу прокуратури.

3. Під час здійснення повноважень, пов'язаних з реалізацією функцій прокуратури, прокурори є незалежними, самостійно приймають рішення про порядок здійснення таких повноважень, керуючись при цьому положеннями закону, а також зобов'язані виконувати лише такі вказівки прокурора вищого рівня, що були надані з дотриманням вимог цієї статті.

Прокурори вищого рівня мають право давати вказівки прокурору нижчого рівня, погоджувати прийняття ним певних рішень та здійснювати інші дії, що безпосередньо стосуються реалізації цим прокурором функцій прокуратури, виключно в межах та порядку, визначених законом. Генеральний прокурор України має право давати вказівки будь-якому прокурору.

Прокурором вищого рівня є:

1) для прокурорів, керівників та заступників керівників підрозділів місцевої прокуратури - керівник місцевої прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

2) для прокурорів, керівників та заступників керівників підрозділів регіональної прокуратури - керівник регіональної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

3) для керівника місцевої прокуратури, його першого заступника та заступників - керівник відповідної регіональної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

4) для керівника регіональної прокуратури, його першого заступника та заступників, керівника та заступника керівника підрозділу, прокурора Генеральної прокуратури України - Генеральний прокурор України чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

5) для першого заступника та заступника Генерального прокурора України - Генеральний прокурор України.

4. Накази адміністративного характеру, а також вказівки, що прямо стосуються реалізації прокурором функцій прокуратури, видані (віддані) в межах повноважень, визначених законом, є обов'язковими до виконання відповідним прокурором.

Прокурору, якому віддали наказ чи вказівку в усній формі, за його вимогою надається письмове підтвердження такого наказу чи вказівки.

5. Прокурор не зобов'язаний виконувати накази та вказівки прокурора вищого рівня, що викликають у нього сумнів у законності, якщо він не отримав їх у письмовій формі, а також явно злочинні накази або вказівки. Прокурор має право звернутися до Ради прокурорів України з повідомленням про загрозу його незалежності у зв'язку з наданням (відданням) прокурором вищого рівня наказу або вказівки.

6. Надання (віддання) незаконного наказу або вказівки чи його (її) виконання, а також надання (віддання) чи виконання явно злочинного наказу або вказівки тягнуть за собою відповідальність, передбачену законом.

Стаття 18. Вимоги щодо несумісності

1. Перебування на посаді прокурора несумісне з обійманням посади в будь-якому органі державної влади, іншому державному органі, органі місцевого самоврядування та з представницьким мандатом на державних виборних посадах.

Вимоги щодо несумісності не поширюються на участь прокурорів у діяльності виборних органів релігійних та громадських організацій.

2. На прокурора поширюються обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, визначені Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції».

3. Прокурор не може належати до політичної партії, брати участь у політичних акціях, мітингах, страйках.

4. Прокурор за його заявою може бути відряджений для роботи у Кваліфікаційно-дисциплінарній комісії прокурорів, Національній академії прокуратури України чи в інших органах у визначених законом випадках.

Стаття 19. Загальні права та обов'язки прокурора

1. Прокурор має право брати участь у прокурорському самоврядуванні для вирішення питань внутрішньої діяльності прокуратури у порядку, встановленому законом. Прокурори мають право бути членами професійних спілок, утворювати громадські організації та брати в них участь з метою захисту своїх прав та інтересів, підвищення свого професійного рівня.

2. Прокурор зобов'язаний вдосконалювати свій професійний рівень та з цією метою підвищувати кваліфікацію.

Прокурор періодично проходить підготовку у Національній академії прокуратури України, що має включати вивчення правил прокурорської етики.

3. Прокурор зобов'язаний неухильно додержуватися присяги прокурора. За порушення присяги прокурор несе відповідальність, передбачену законом.

4. Прокурор зобов'язаний:

1) виявляти повагу до осіб під час здійснення своїх повноважень;

2) не розголошувати відомості, які становлять таємницю, що охороняється законом;

3) додержуватися вимог закону про засади запобігання і протидії корупції;

4) додержуватися правил прокурорської етики, зокрема не допускати поведінки, яка дискредитує його як представника прокуратури та може зашкодити авторитету прокуратури.

5. Прокурор зобов'язаний щорічно проходити таємну перевірку доброчесності.

Таємну перевірку доброчесності прокурорів Генеральної прокуратури України, регіональних і місцевих прокуратур проводять підрозділи внутрішньої безпеки в порядку, затвердженому Генеральним прокурором України.

Стаття 20. Відповідальність прокурора

1. Шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю прокурора, відшкодовується державою незалежно від його вини в порядку, визначеному законом.

2. Держава, відшкодувавши шкоду, завдану прокурором, має право зворотної вимоги до нього в розмірі виплаченого відшкодування в разі встановлення в діях прокурора складу кримінального правопорушення за обвинувальним вироком суду щодо нього, який набрав законної сили.

Стаття 21. Посвідчення прокурора

1. Прокурори мають службове посвідчення. Положення про службове посвідчення та його зразок затверджуються Генеральним прокурором України.

2. Службове посвідчення вручається Генеральним прокурором України або за його дорученням іншим прокурором.

Розділ IV
ПОВНОВАЖЕННЯ ПРОКУРОРА З ВИКОНАННЯ ПОКЛАДЕНИХ НА НЬОГО ФУНКЦІЙ

Стаття 22. Підтримання державного обвинувачення в суді

1. Прокурор підтримує державне обвинувачення в судовому провадженні щодо кримінальних правопорушень, користуючись при цьому правами і виконуючи обов'язки, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України.

Стаття 23. Представництво інтересів громадянина або держави в суді

1. Представництво прокурором інтересів громадянина або держави в суді полягає у здійсненні процесуальних та інших дій, спрямованих на захист інтересів громадянина або держави, у випадках та порядку, встановлених законом.

2. Прокурор здійснює представництво в суді інтересів громадянина (громадянина України, іноземця або особи без громадянства) у випадках, якщо така особа не спроможна самостійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження через недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність, а законні представники або органи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси такої особи, не здійснюють або неналежним чином здійснюють її захист.

Наявність таких обставин обґрунтовується прокурором у порядку, передбаченому частиною четвертою цієї статті.

3. Прокурор здійснює представництво в суді законних інтересів держави у разі порушення або загрози порушення інтересів держави, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу.

Наявність таких обставин обґрунтовується прокурором у порядку, передбаченому частиною четвертою цієї статті.

Не допускається здійснення прокурором представництва в суді інтересів держави в особі державних компаній, а також у правовідносинах, пов'язаних із виборчим процесом, проведенням референдумів, діяльністю Верховної Ради України, Президента України, створенням та діяльністю засобів масової інформації, а також політичних партій, релігійних організацій, організацій, що здійснюють професійне самоврядування, та інших громадських об'єднань. Представництво в суді інтересів держави в особі Кабінету Міністрів України та Національного банку України може здійснюватися прокурором Генеральної прокуратури України або регіональної прокуратури виключно за письмовою вказівкою чи наказом Генерального прокурора України або його першого заступника чи заступника відповідно до компетенції.

4. Наявність підстав для представництва має бути обґрунтована прокурором у суді.

Прокурор здійснює представництво інтересів громадянина або держави в суді виключно після підтвердження судом підстав для представництва.

Прокурор зобов'язаний попередньо, до звернення до суду, повідомити про це громадянина та його законного представника або відповідного суб'єкта владних повноважень. У разі підтвердження судом наявності підстав для представництва прокурор користується процесуальними повноваженнями відповідної сторони процесу. Наявність підстав для представництва може бути оскаржена громадянином чи її законним представником або суб'єктом владних повноважень.

Виключно з метою встановлення наявності підстав для представництва інтересів держави в суді у випадку, якщо захист законних інтересів держави не здійснює або неналежним чином здійснює суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, прокурор має право отримувати інформацію, яка на законних підставах належить цьому суб'єкту, витребовувати та отримувати від нього матеріали та їх копії.

У разі відсутності суб'єкта владних повноважень, до компетенції якого віднесений захист законних інтересів держави, а також у разі представництва інтересів громадянина з метою встановлення наявності підстав для представництва прокурор має право:

1) витребовувати за письмовим запитом, ознайомлюватися та безоплатно отримувати копії документів і матеріалів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, державних та комунальних підприємств, установ і організацій, органів Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, що знаходяться у цих суб'єктів, у порядку, визначеному законом;

2) отримувати від посадових та службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, державних та комунальних підприємств, установ та організацій, органів Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування усні або письмові пояснення. Отримання пояснень від інших осіб можливе виключно за їхньою згодою.

5. Прокурор з метою вжиття заходів з досудового врегулювання спору та поновлення ймовірно порушеного права громадянина або законного інтересу держави після підтвердження судом підстав для представництва має право направити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових частин, суб'єктів державного та комунального секторів економіки, органів Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, рішення, дії чи бездіяльність яких створюють загрозу порушення або ймовірно порушують законні інтереси громадянина чи держави, звернення, що містить викладення обставин та вимог, передбачених процесуальним законом, про можливість досудового врегулювання спору.

Протягом п'ятнадцяти днів з дня отримання звернення прокурора відповідна особа має право вжити запропонованих прокурором заходів для забезпечення досудового врегулювання спору.

У разі неврегулювання спору у досудовому порядку прокурор звертається до суду із позовом (заявою, поданням) протягом одного місяця з дня отримання відповідною особою заяви прокурора.

6. Під час здійснення представництва інтересів громадянина або держави у суді прокурор має право в порядку, передбаченому процесуальним законом та законом, що регулює виконавче провадження:

1) звертатися до суду з позовом (заявою, поданням);

2) вступати у справу, порушену за позовом (заявою, поданням) іншої особи, на будь-якому етапі судового провадження;

3) ініціювати перегляд судових рішень, у тому числі у справі, порушеній за позовом (заявою, поданням) іншої особи;

4) брати участь у розгляді справи;

5) подавати цивільний позов під час кримінального провадження у випадках та порядку, визначених кримінальним процесуальним законом;

6) брати участь у виконавчому провадженні при виконанні рішень у справі, в якій прокурором здійснювалося представництво інтересів громадянина або держави в суді;

7) з дозволу суду ознайомлюватися з матеріалами справи в суді та матеріалами виконавчого провадження, робити виписки з них, отримувати безоплатно копії документів, що знаходяться у матеріалах справи чи виконавчого провадження.

7. У разі встановлення ознак адміністративного чи кримінального правопорушення прокурор зобов'язаний здійснити передбачені законом дії щодо порушення відповідного провадження.

Стаття 24. Особливості здійснення окремих форм представництва інтересів громадянина або держави в суді

1. Право подання позовної заяви (заяви, подання) в порядку цивільного, адміністративного, господарського судочинства надається Генеральному прокурору України, його першому заступнику та заступникам, керівникам регіональних та місцевих прокуратур, їх першим заступникам та заступникам.

2. Право подання цивільного позову у кримінальному провадженні надається прокурору, який бере в ньому участь.

3. Право подання апеляційної чи касаційної скарги на судове рішення в цивільній, адміністративній, господарській справі надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору України, його першому заступнику та заступникам, керівникам регіональних та місцевих прокуратур, першим заступникам та заступникам керівників регіональних прокуратур.

При цьому прокурор повинен надати суду письмову згоду законного представника або органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, або органу державної влади, органу місцевого самоврядування чи іншого суб'єкта владних повноважень на здійснення ним представництва.

4. Право подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами в цивільній, адміністративній, господарській справі надається Генеральному прокурору України, його першому заступнику та заступникам, керівникам регіональних прокуратур.

5. Право подання апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України на судове рішення у кримінальній справі надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від його участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору України, його першому заступнику та заступникам, керівникам регіональних прокуратур, їх першим заступникам та заступникам.

6. Змінити, доповнити, відкликати, відмовитися від позову (заяви, подання), апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України має право прокурор, який її подав, або прокурор вищого рівня.

7. Повноваження прокурорів, передбачені цією статтею, здійснюються виключно на підставах та в межах, передбачених процесуальним законодавством.

Стаття 25. Нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство

1. Прокурор здійснює нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, користуючись при цьому правами і виконуючи обов'язки, передбачені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та Кримінальним процесуальним кодексом України.

Письмові вказівки прокурора органам, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство, надані в межах повноважень, є обов'язковими для цих органів і підлягають негайному виконанню.

Видання прокурором розпоряджень поза межами його повноважень тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

2. Генеральний прокурор України, керівники регіональних та місцевих прокуратур, їх перші заступники та заступники відповідно до розподілу обов'язків, здійснюючи нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, координують діяльність правоохоронних органів відповідного рівня у сфері протидії злочинності. Координаційні повноваження прокурори здійснюють шляхом проведення спільних нарад, створення міжвідомчих робочих груп, а також проведення узгоджених заходів, здійснення аналітичної діяльності. Порядок організації роботи з координації діяльності правоохоронних органів, взаємодії органів прокуратури із суб'єктами протидії злочинності визначається положенням, що затверджується спільним наказом Генерального прокурора України, керівників інших правоохоронних органів і підлягає реєстрації у Міністерстві юстиції України.

Стаття 26. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

1. Прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, має право:

1) у будь-який час за посвідченням, що підтверджує займану посаду, відвідувати місця тримання затриманих, попереднього ув'язнення, установи, в яких засуджені відбувають покарання, установи, де перебувають особи, щодо яких застосовані примусові заходи медичного або виховного характеру, та будь-які інші місця, в яких особи примусово тримаються згідно з судовим рішенням або рішенням адміністративного органу;

2) опитувати осіб, які перебувають у місцях, зазначених у пункті 1 цієї частини, з метою отримання інформації про умови їх тримання та поводження з ними, ознайомлюватися з документами, на підставі яких ці особи тримаються в таких місцях, засуджені або до них застосовано заходи примусового характеру;

3) перевіряти законність наказів, розпоряджень, інших актів відповідних органів і установ та в разі невідповідності законодавству вимагати від посадових чи службових осіб їх скасування та усунення порушень закону, до яких вони призвели, а також скасовувати незаконні акти індивідуальної дії;

4) вимагати від посадових чи службових осіб надання

пояснень щодо допущених порушень, а також вимагати усунення порушень та причин і умов, що їм сприяли, притягнення винних до передбаченої законом відповідальності;

5) знайомитися з матеріалами виконавчого провадження щодо виконання судових рішень у кримінальних справах, робити з них виписки, знімати копії та в установленому законом порядку оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця;

6) вимагати від керівників органів вищого рівня проведення перевірок підпорядкованих і підконтрольних органів та установ попереднього ув'язнення, виконання покарань, застосування заходів примусового характеру та перевірок інших місць, в яких особи примусово тримаються згідно з судовим рішенням або рішенням адміністративного органу;

7) звертатися до суду з позовом (заявою) у визначених законом випадках.

2. Прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, шляхом проведення регулярних перевірок, а також у зв'язку з необхідністю належного реагування на відомості про можливі порушення законодавства, що містяться у скаргах, зверненнях чи будь-яких інших джерелах.

3. Прокурор зобов'язаний негайно звільнити особу, яка незаконно (за відсутності відповідного судового рішення, рішення адміністративного органу або іншого передбаченого законом документа чи після закінчення передбаченого законом або таким рішенням строку) перебуває у місці тримання затриманих, попереднього ув'язнення, обмеження чи позбавлення волі, установі для виконання заходів примусового характеру, іншому місці, в якому особа примусово тримається згідно з судовим рішенням або рішенням адміністративного органу.

4. Письмові вказівки прокурора щодо додержання встановлених законодавством порядку та умов тримання осіб у місцях, зазначених у пункті 1 частини першої цієї статті, а також письмові вказівки прокурора, надані іншим органам, що виконують судові рішення у кримінальних справах, є обов'язковими і підлягають негайному виконанню.

Розділ V
ПОРЯДОК ЗАЙНЯТТЯ ПОСАДИ ПРОКУРОРА ТА ПОРЯДОК ЗВІЛЬНЕННЯ ПРОКУРОРА З АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПОСАДИ

Стаття 27. Вимоги до кандидатів на посаду прокурора

1. Прокурором місцевої прокуратури може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше двох років та володіє державною мовою.

Для цілей цього Закону:

1) вищою юридичною освітою є освіта, здобута в Україні (або на території колишнього СРСР до 1 грудня 1991 року) за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, а також вища юридична освіта за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, здобута в іноземних державах та визнана в Україні в установленому законом порядку;

2) стажем роботи в галузі права є стаж роботи особи за спеціальністю після здобуття нею вищої юридичної освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

2. Прокурором регіональної прокуратури може бути призначений громадянин України, який має стаж роботи на посаді прокурора не менше трьох років.

3. Прокурором Генеральної прокуратури України може бути призначений громадянин України, який має стаж роботи на посаді прокурора не менше п'яти років.

4. Військовими прокурорами призначаються громадяни з числа офіцерів, які проходять військову службу або перебувають у запасі і мають вищу юридичну освіту.

Порядок зайняття посади прокурора визначається Положенням про проходження військової служби у військовій прокуратурі.

В окремих випадках за наказом Генерального прокурора України на посади прокурорів та слідчих військової прокуратури можуть бути призначені особи, які не є військовослужбовцями і не перебувають у запасі та відповідають вимогам частин першої та п'ятої цієї статті.

Військовослужбовці військової прокуратури у своїй діяльності керуються Законом України «Про прокуратуру» і проходять військову службу відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» та інших законодавчих актів України, якими встановлено правові та соціальні гарантії, пенсійне, медичне та інші види забезпечення, передбачені законодавством для осіб офіцерського складу Збройних Сил України.

Вищі офіцерські звання військовослужбовцям військової прокуратури присвоюються Президентом України, інші військові звання - відповідно до встановленого законодавством порядку проходження військової служби.

Посади військових прокурорів та відповідні їм військові звання включаються в переліки військових посад.

Військові звання офіцерів військової прокуратури відповідають класним чинам працівників прокуратури. При звільненні офіцерів військової прокуратури (до полковника включно) з військової служби і призначенні на посади прокурорів в територіальні чи спеціалізовані прокуратури їм присвоюються відповідні їх військовим званням класні чини, а при прийнятті на військову службу у військову прокуратуру прокурорів, які мають класні чини (до старшого радника юстиції включно), їм присвоюються відповідні військові звання згідно із законодавством.

5. Не може бути призначена на посаду прокурора особа, яка:

1) визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною;

2) має захворювання, що перешкоджає виконанню обов'язків прокурора;

3) має незняту чи непогашену судимість або на яку накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення.

Стаття 28. Добір кандидатів на посаду прокурора місцевої прокуратури

1. Добір кандидатів на посаду прокурора здійснюється на конкурсних засадах із числа осіб, які відповідають вимогам, установленим частинами першою та п'ятою статті 27 цього Закону, за результатами кваліфікаційного іспиту, проведеного відповідно до вимог цього Закону.

2. Кожен, хто відповідає встановленим вимогам до кандидата на посаду прокурора, має право звернутися до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів із заявою про участь у доборі кандидатів на посаду прокурора.

Стаття 29. Порядок добору кандидатів та їх призначення на посаду прокурора місцевої прокуратури

1. Добір кандидатів та їх призначення на посаду прокурора здійснюється в порядку, визначеному цим Законом, та включає:

1) прийняття Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів рішення про проведення добору кандидатів на посаду прокурора, що розміщується на офіційному веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та повинно містити виклад передбачених цим Законом вимог, яким має відповідати кандидат на посаду прокурора, а також перелік документів, що подаються до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, і кінцевий термін їх подання;

2) подання особами, які виявили бажання стати прокурором, до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів відповідної заяви та документів, визначених цим Законом;

3) здійснення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів на основі поданих кандидатами на посаду прокурора документів перевірки відповідності осіб вимогам, установленим до кандидата на посаду прокурора;

4) складання особами, які відповідають установленим вимогам до кандидата на посаду прокурора, кваліфікаційного іспиту;

5) оприлюднення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів на офіційному веб-сайті списку кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит;

6) організацію Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів спеціальної перевірки кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит;

7) визначення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів рейтингу кандидатів на посаду прокурора серед осіб, які успішно склали кваліфікаційний іспит та щодо яких проведено спеціальну перевірку, а також зарахування їх до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів;

8) проходження кандидатом на посаду прокурора спеціальної підготовки в Національній академії прокуратури України;

9) оголошення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів у разі відкриття вакантних посад прокурорів конкурсу на зайняття таких посад серед кандидатів, які перебувають у резерві та пройшли спеціальну підготовку;

10) проведення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів конкурсу на зайняття вакантних посад прокурорів на основі рейтингу кандидатів;

11) направлення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів подання керівнику місцевої прокуратури щодо призначення кандидата на посаду прокурора;

12) призначення особи на посаду прокурора;

13) складення особою присяги прокурора.

Стаття 30. Подання кандидатом на посаду прокурора документів до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів

1. Для участі в доборі кандидатів на посаду прокурора особа подає:

1) письмову заяву про участь у доборі кандидатів на посаду прокурора;

2) копію паспорта громадянина України;

3) анкету кандидата на посаду прокурора, що містить інформацію про особу, та автобіографію;

4) копію документів про освіту, науковий ступінь, вчене звання;

5) копію трудової книжки;

6) медичну довідку про стан здоров'я за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

7) копію військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);

8) довідку про допуск до державної таємниці (у разі його наявності);

9) письмову згоду на збирання, зберігання та використання інформації про неї з метою оцінки готовності особи до роботи на посаді прокурора та проведення щодо неї спеціальної перевірки;

10) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою, встановленою Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Форма і зміст заяви про участь у доборі кандидатів на посаду прокурора, анкети кандидата на посаду прокурора затверджуються Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів та розміщуються на офіційному веб-сайті.

Вимагати від кандидата на посаду прокурора надання документів, не передбачених цією статтею, забороняється.

2. Приймання документів завершується у день, визначений в оголошенні як кінцевий термін їх подання.

3. До участі в доборі кандидатів на посаду прокурора допускаються особи, які подали всі необхідні документи і відповідають вимогам, установленим до кандидата на посаду прокурора. Про відмову в допуску до кваліфікаційного іспиту Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів приймає вмотивоване рішення.

Стаття 31. Кваліфікаційний іспит

1. Кваліфікаційний іспит проводиться з метою перевірки рівня теоретичних знань у галузі права, європейських стандартів у галузі захисту прав людини, володіння державною мовою, аналітичних здібностей кандидатів та практичних навичок і складається з анонімного тестування та практичного завдання.

2. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів повідомляє кандидатів на посаду прокурора, допущених до кваліфікаційного іспиту, про дату, час і місце його проведення не пізніше ніж за сім днів до визначеної дати.

3. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів проводить кваліфікаційний іспит у спеціально відведеному для цього приміщенні. Перебіг кваліфікаційного іспиту фіксується за допомогою технічних засобів відео- та звукозапису.

4. Після кваліфікаційного іспиту Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів забезпечує перевірку робіт, визначає кількість балів, набраних кандидатами на посаду прокурора.

5. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів після отримання результатів кваліфікаційних іспитів визначає прохідний бал, який не може бути нижчим 60 відсотків максимально можливого бала.

6. Положення про порядок складання кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання затверджуються Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів.

7. Результати кваліфікаційного іспиту дійсні протягом трьох років.

8. Особа, яка не склала кваліфікаційний іспит, може бути допущена до складання такого іспиту повторно не раніше ніж через рік.

9. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів визначає рейтинг кандидатів на посаду прокурора відповідно до кількості балів, набраних кандидатами за результатами складання кваліфікаційного іспиту.

10. Інформація про результати кваліфікаційного іспиту та місце кандидата на посаду прокурора в рейтингу є загальнодоступною і розміщується на офіційному веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

Стаття 32. Спеціальна перевірка кандидата на посаду прокурора

1. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів організовує спеціальну перевірку кандидатів на посаду прокурора, які успішно склали кваліфікаційний іспит. Відомості про особу, які підлягають спеціальній перевірці, а також порядок її здійснення визначаються Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції».

2. У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки факту подання кандидатом на посаду прокурора неправдивих відомостей або підроблених документів Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів приймає рішення про відмову в зарахуванні кандидата до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів.

Рішення про відмову в зарахуванні кандидата до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів може бути оскаржено таким кандидатом до суду.

3. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів зараховує до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит та яким за результатами спеціальної перевірки не було відмовлено в зарахуванні до резерву.

4. Кандидати на посаду прокурора, зараховані до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів, направляються Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів для проходження спеціальної підготовки в Національній академії прокуратури України.

5. Громадські організації та фізичні особи можуть подавати до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів інформацію щодо доброчесності кандидатів на посаду прокурора протягом одного місяця з дня офіційного оприлюднення списку кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит.

6. У разі одержання інформації, що може свідчити про недоброчесність кандидата на посаду прокурора, Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів розглядає її на своєму засіданні за участю такого кандидата. Кандидат на посаду прокурора має право ознайомитись з такою інформацією, надати відповідні пояснення, спростувати та заперечити її. За результатами розгляду Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів може прийняти рішення про недопущення кандидата до проходження спеціальної підготовки.

Стаття 33. Спеціальна підготовка кандидата на посаду прокурора

1. Кандидат на посаду прокурора проходить протягом одного року спеціальну підготовку у Національній академії прокуратури України з метою отримання знань та навичок практичної діяльності на посаді прокурора, складання процесуальних документів, вивчення правил прокурорської етики.

Спеціальна підготовка завершується складанням кандидатом на посаду прокурора іспиту у вигляді анонімного тестування та практичного завдання.

2. У період проходження кандидатом на посаду прокурора спеціальної підготовки йому щомісячно виплачується стипендія не менше двох третин посадового окладу прокурора місцевої прокуратури.

3. Навчальний план, порядок проходження кандидатами на посаду прокурора спеціальної підготовки та методика її оцінювання затверджуються Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів.

4. За результатами проходження кандидатом на посаду прокурора спеціальної підготовки Національна академія прокуратури України приймає вмотивоване рішення про успішне чи неуспішне її проходження, копія якого вручається кандидату на посаду прокурора.

Кандидат на посаду прокурора вважається таким, що успішно пройшов спеціальну підготовку, якщо за результатом іспиту отримав більше 50 відсотків максимально можливого бала.

5. Кандидат на посаду прокурора, щодо якого прийнято рішення про неуспішне проходження спеціальної підготовки, може оскаржити таке рішення до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів протягом 15 днів з дня отримання ним копії такого рішення. За результатами розгляду Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів відмовляє в задоволенні скарги або задовольняє скаргу та приймає рішення про успішне проходження кандидатом на посаду прокурора спеціальної підготовки.

6. Про результати проходження кандидатами на посаду прокурора спеціальної підготовки Національна академія прокуратури України повідомляє Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів.

7. Кандидат на посаду прокурора, який не пройшов спеціальну підготовку успішно, після закінчення строку на оскарження рішення Національної академії прокуратури України (у разі якщо скарга не була подана) або за результатами розгляду скарги, у задоволенні якої було відмовлено, виключається Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів з резерву на заміщення вакантних посад прокурорів.

Стаття 34. Проведення конкурсу на зайняття вакантної посади

1. Про проведення конкурсу на зайняття вакантної посади прокурора (крім посади Генерального прокурора України) Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів розміщує відповідну інформацію на своєму офіційному веб-сайті не пізніше ніж за 10 днів до проведення конкурсу.

2. В оголошенні про проведення конкурсу зазначаються орган прокуратури, де є вакантна посада прокурора, кількість таких посад та строк, протягом якого кандидати можуть подати заяву про участь у конкурсі.

3. Кандидат на посаду прокурора, який перебуває в резерві та успішно пройшов спеціальну підготовку, може подати до настання визначеної Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів дати письмову заяву із зазначенням прокуратури, в якій кандидат бажає зайняти вакантну посаду прокурора.

4. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів проводить конкурс на зайняття вакантних посад прокурора на підставі рейтингу кандидатів. У разі наявності в кандидатів однакової кількості балів перевага надається тому кандидату, який працював на тимчасово вакантній посаді прокурора або має більший стаж роботи в галузі права.

5. За результатами конкурсу Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів надсилає керівникові відповідної прокуратури подання про призначення кандидата на посаду прокурора органу прокуратури, на зайняття вакантної посади в якому кандидат подавав заяву.

Стаття 35. Призначення на посаду прокурора

1. Керівник прокуратури своїм наказом призначає кандидата на посаду прокурора не пізніше 30 днів з дня отримання подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

Стаття 36. Присяга прокурора

1. Особа, призначена на посаду прокурора, набуває повноважень прокурора після складення Присяги прокурора такого змісту:

«Я, (прізвище, ім'я, по батькові), вступаючи на службу в прокуратуру, присвячую свою діяльність служінню Українському народові і Україні та урочисто присягаю:

неухильно додержуватися Конституції та законів України;

сумлінним виконанням своїх службових обов'язків сприяти утвердженню верховенства права, законності та правопорядку;

захищати права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства і держави;

постійно вдосконалювати свою професійну майстерність, бути принциповим, чесно, сумлінно і неупереджено виконувати свої обов'язки, з гідністю нести високе звання прокурора».

2. Текст Присяги підписується прокурором і зберігається в його особовій справі. Процедура складення Присяги визначається Генеральним прокурором України. Про складення Присяги вноситься запис у трудову книжку.

Стаття 37. Порядок призначення прокурора на тимчасово вакантну посаду

1. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів за наявності тимчасово вакантних посад прокурорів в органі прокуратури (у зв'язку з тривалою тимчасовою непрацездатністю, відпусткою для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відрядженням для участі в роботі інших органів на постійній основі тощо) оголошує серед осіб, які перебувають у резерві на заміщення вакантних посад прокурорів та пройшли спеціальну підготовку, конкурс на зайняття таких посад. Конкурс проводиться відповідно до статті 34 цього Закону з урахуванням особливостей, передбачених цією статтею.

2. В оголошенні про конкурс зазначається, що посада прокурора, на яку оголошено конкурс, є тимчасово вакантною та в разі можливості вказується строк, протягом якого особа перебуватиме на цій посаді.

3. У разі повернення на роботу прокурора, який обіймає відповідну посаду на постійній основі, прокурор, який обіймає тимчасово вакантну посаду, звільняється з посади та зараховується до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів. При цьому строк перебування особи на тимчасово вакантній посаді прокурора не зараховується до строку, протягом якого результати кваліфікаційного іспиту є дійсними.

Стаття 38. Порядок переведення прокурора на посаду до іншого органу прокуратури

1. Прокурор може бути переведений до іншого органу прокуратури, у тому числі вищого рівня, на вакантну або тимчасово вакантну посаду. Таке переведення здійснюється за результатами конкурсу, порядок проведення якого визначається Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів. Конкурс має включати в себе оцінку професійного рівня, досвіду, морально-ділових якостей прокурора та перевірку його готовності до здійснення повноважень в іншому органі прокуратури, у тому числі вищого рівня.

Умовою участі прокурора в конкурсі є подання ним заяви про переведення, а також наявність відповідного стажу роботи на посаді прокурора, передбаченого частинами другою і третьою статті 27 цього Закону. Відповідний конкурс проводиться Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів.

Стаття 39. Порядок призначення прокурора на адміністративну посаду

1. Адміністративними посадами у прокуратурі є посади:

1) Генерального прокурора України;

2) першого заступника Генерального прокурора України;

3) заступника Генерального прокурора України;

4) заступника Генерального прокурора України - Головного військового прокурора;

5) керівника підрозділу Генеральної прокуратури України;

6) заступника керівника підрозділу Генеральної прокуратури України;

7) керівника регіональної прокуратури;

8) першого заступника керівника регіональної прокуратури;

9) заступника керівника регіональної прокуратури;

10) керівника підрозділу регіональної прокуратури;

11) заступника керівника підрозділу регіональної прокуратури;

12) керівника місцевої прокуратури;

13) першого заступника керівника місцевої прокуратури;

14) заступника керівника місцевої прокуратури;

15) керівника підрозділу місцевої прокуратури;

16) заступника керівника підрозділу місцевої прокуратури.

2. Призначення прокурора на адміністративну посаду, передбачену пунктами 2, 3, 6-8, 11-13 частини першої цієї статті, здійснюється строком на п'ять років Генеральним прокурором України за рекомендацією Ради прокурорів України. Призначення прокурора на адміністративну посаду, передбачену пунктами 4 та 5 частини першої цієї статті, здійснюється Генеральним прокурором України.

Призначення прокурора на адміністративну посаду, передбачену пунктами 9 та 10 частини першої цієї статті, здійснюється керівником регіональної прокуратури.

Призначення прокурора на адміністративну посаду, передбачену пунктами 14 та 15 частини першої цієї статті, здійснюється керівником місцевої прокуратури.

3. Під час вирішення питання щодо надання рекомендації для призначення на адміністративну посаду Рада прокурорів України враховує професійні та морально-ділові якості кандидата, а також його управлінсько-організаторські здібності та досвід роботи.

4. Відмова Генерального прокурора України у призначенні на адміністративну посаду рекомендованого Радою прокурорів України прокурора має бути письмово вмотивованою. Копія відповідного рішення Генерального прокурора України надсилається до Ради прокурорів України та прокурору, якому було відмовлено у призначенні на адміністративну посаду. Прокурор, якому Генеральним прокурором України було відмовлено у призначенні на адміністративну посаду, може оскаржити таку відмову до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

5. Прокурор, строк повноважень якого на адміністративній посаді закінчився, може бути повторно рекомендований Радою прокурорів України для призначення на цю адміністративну посаду у разі, якщо відсутні обставини, що свідчать про невідповідність прокурора вимогам, передбаченим частиною третьою цієї статті.

6. Перебування прокурора на адміністративній посаді у прокуратурі не звільняє його від здійснення повноважень прокурора відповідної прокуратури, передбачених цим Законом.

Стаття 40. Призначення Генерального прокурора України

1. Генеральний прокурор України призначається на посаду Президентом України за згодою Верховної Ради України.

2. Строк повноважень Генерального прокурора України становить п'ять років. Одна і та сама особа не може бути призначена на посаду Генерального прокурора України більше ніж на один строк.

3. На посаду Генерального прокурора України може бути призначений громадянин України, який:

1) має вищу юридичну освіту;

2) має стаж роботи в галузі права не менше 10 років;

3) володіє державною мовою;

4) щодо якого відсутні обставини, передбачені частиною п'ятою статті 27 цього Закону;

5) має високі морально-ділові, професійні якості та організаторські здібності.

4. Президент України надсилає до Верховної Ради України письмове подання про надання згоди на призначення кандидата на посаду Генерального прокурора України.

5. Порядок надання згоди на призначення на посаду Президентом України Генерального прокурора України встановлюється Регламентом Верховної Ради України.

6. Рішення Верховної Ради України про відмову у наданні згоди на призначення на посаду Генерального прокурора України є підставою для письмового подання Президента України про надання згоди на призначення іншого кандидата.

Стаття 41. Порядок звільнення прокурора з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді

1. Звільнення прокурора з адміністративної посади, передбаченої пунктами 2, 3, 6-8, 11-13 частини першої статті 39 цього Закону, здійснюється Генеральним прокурором України за рекомендацією Ради прокурорів України з таких підстав:

1) подання заяви про дострокове припинення повноважень на адміністративній посаді за власним бажанням;

2) переведення на посаду до іншого органу прокуратури;

3) неналежне виконання прокурором, який обіймає адміністративну посаду, посадових обов'язків, установлених для відповідної адміністративної посади.

Звільнення прокурора з адміністративної посади, передбаченої пунктами 2, 3, 6-13 частини першої статті 39 цього Закону, здійснюється відповідно Генеральним прокурором України та керівником регіональної прокуратури відповідно до визначених цим Законом повноважень, а з адміністративної посади, передбаченої пунктами 14 та 15 частини першої статті 39 цього Закону, - керівником місцевої прокуратури з підстав, передбачених абзацом першим частини першої цієї статті.

2. Повноваження прокурора на адміністративній посаді припиняються в разі:

1) закінчення строку перебування на адміністративній посаді;

2) звільнення з посади прокурора або припинення повноважень на посаді прокурора.

3. Наявність підстави, передбаченої пунктом 3 частини першої цієї статті, встановлюється Радою прокурорів України з дотриманням передбачених статтею 47 цього Закону гарантій особи щодо повідомлень, отримання копій документів, які стали підставою для перевірки, участі у засіданні та залучення представника, надання пояснень, висловлення заперечень, клопотань та відводів, отримання копії відповідного рішення.

4. Звільнення прокурора з адміністративної посади чи припинення його повноважень на адміністративній посаді, крім випадку, передбаченого пунктом 2 частини другої цієї статті, не припиняє його повноважень прокурора.

5. Після звільнення прокурора з адміністративної посади або припинення його повноважень на цій посаді він не пізніше одного місяця призначається на одну з вакантних посад у цьому ж органі прокуратури або в разі відсутності вакантних посад переводиться на посаду до іншого органу прокуратури того ж або нижчого рівня за його письмовою згодою. У таких випадках рішення про призначення на посаду приймається керівником відповідного органу прокуратури.

У разі відмови прокурора від призначення на вакантну посаду у відповідному органі прокуратури або від переведення на посаду до іншого органу прокуратури у зазначений строк прокурор звільняється з посади прокурора.

До моменту прийняття рішення про призначення прокурора на посаду, переведення на посаду до іншого органу прокуратури або звільнення з посади прокурора повноваження відповідного прокурора зупиняються із збереженням гарантій матеріального, соціального та побутового забезпечення, передбачених законодавством для прокурорів.

Стаття 42. Підстави звільнення Генерального прокурора України з адміністративної посади та припинення його повноважень на цій посаді

1. Генеральний прокурор України звільняється з адміністративної посади Президентом України за згодою Верховної Ради України:

1) у зв'язку з поданням заяви про дострокове припинення повноважень на адміністративній посаді за власним бажанням;

2) на підставі подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів або Вищої ради юстиції.

2. Повноваження Генерального прокурора України на адміністративній посаді припиняються в разі:

1) висловлення Верховною Радою України недовіри Генеральному прокурору України, що має наслідком його відставку з цієї адміністративної посади;

2) закінчення строку перебування на посаді Генерального прокурора України.

3. Звільнення Генерального прокурора України з адміністративної посади або припинення повноважень Генерального прокурора України на адміністративній посаді не припиняє його повноважень прокурора.

4. У разі звільнення Генерального прокурора України з адміністративної посади Президентом України або припинення його повноважень на адміністративній посаді внаслідок висловлення Верховною Радою України недовіри Генеральному прокурору України Президент України або Верховна Рада України відповідно отримують від Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів висновок щодо виконання Генеральним прокурором України професійних обов'язків.

Розділ VI

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА

Стаття 43. Підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності

1. Прокурора може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з таких підстав:

1) невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків;

2) необґрунтоване зволікання з розглядом звернення;

3) розголошення таємниці, що охороняється законом, яка стала відомою прокуророві під час виконання повноважень;

4) порушення встановленого законом порядку подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру;

5) вчинення дій, що порочать звання прокурора і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності органів прокуратури;

6) систематичне (два і більше разів протягом одного року) або одноразове грубе порушення правил прокурорської етики;

7) порушення правил внутрішнього службового розпорядку;

8) втручання чи будь-який інший вплив прокурора у випадках чи порядку, не передбачених законодавством, у службову діяльність іншого прокурора, службових, посадових осіб чи суддів, у тому числі шляхом публічних висловлювань стосовно їх рішень, дій чи бездіяльності, за відсутності при цьому ознак адміністративного чи кримінального правопорушення;

9) публічне висловлювання, яке є порушенням презумпції невинуватості.

2. Притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності не виключає можливості притягнення його до адміністративної чи кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом.

3. Виправдання особи або закриття стосовно неї судом кримінального провадження не може бути підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності прокурора, який здійснював процесуальне керівництво досудовим розслідуванням та/або підтримання державного обвинувачення у цьому провадженні, крім випадків умисного порушення ним вимог законодавства чи неналежного виконання службових обов'язків.

4. Під час здійснення дисциплінарного провадження щодо прокурора у разі необхідності може бути проведена його атестація. Вмотивоване рішення про необхідність проведення атестації приймається Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів.

Стаття 44. Орган, що здійснює дисциплінарне провадження

1. Дисциплінарне провадження здійснюється Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів.

Стаття 45. Дисциплінарне провадження щодо прокурора

1. Дисциплінарне провадження - це процедура розгляду Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів скарги (заяви), в якій містяться відомості про вчинення прокурором дисциплінарного проступку.

2. Право на звернення до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів із скаргою (заявою) про вчинення прокурором дисциплінарного проступку має кожен, кому відомі такі факти. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів розміщує на своєму веб-сайті рекомендований зразок скарги (заяви).

3. У разі якщо скарга (заява) про вчинення прокурором дисциплінарного проступку подана членом Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, то він не має права вирішувати питання про відкриття дисциплінарного провадження, здійснювати перевірку та брати участь у голосуванні при прийнятті рішення за результатами розгляду висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора.

4. Прізвище, ім'я, по батькові прокурора, щодо якого надійшла скарга (заява), не підлягають оприлюдненню до моменту прийняття рішення у справі.

Стаття 46. Відкриття дисциплінарного провадження та проведення перевірки скарги (заяви)

1. Секретаріат Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів у день надходження скарги (заяви) реєструє її та за допомогою автоматизованої системи визначає члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів для вирішення питання щодо відкриття дисциплінарного провадження.

2. Член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів своїм вмотивованим рішенням відмовляє у відкритті дисциплінарного провадження, якщо:

1) скарга (заява) не містить конкретних відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку прокурора;

2) скарга (заява) є анонімною;

3) скарга (заява) подана з підстав, не визначених статтею 43 цього Закону;

4) прокурора, щодо якого надійшла скарга (заява), звільнено з посади або його повноваження припинено;

5) дисциплінарний проступок, про який зазначено у скарзі (заяві), вже був предметом перевірки і щодо нього Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів прийняла рішення, яке не скасовано в установленому законом порядку.

3. За відсутності підстав, передбачених частиною другою цієї статті, член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів приймає рішення про відкриття дисциплінарного провадження щодо прокурора.

Заява за результатами проведеної перевірки доброчесності прокурора, внаслідок якої встановлено вчинення дисциплінарного проступку, є обов'язковою підставою для відкриття дисциплінарного провадження щодо прокурора.

4. Після відкриття дисциплінарного провадження член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів проводить перевірку в межах обставин, повідомлених у скарзі (заяві). У разі виявлення під час перевірки інших обставин, що можуть бути підставою для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності, інформація про це включається у висновок члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів за результатами перевірки.

5. Член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів має право звернутися до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів із клопотанням про необхідність відсторонення прокурора від посади до завершення дисциплінарного провадження.

Клопотання про відсторонення прокурора від посади розглядається на найближчому засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів з дотриманням передбачених статтею 47 цього Закону гарантій прокурора щодо повідомлення, участі у засіданні, залучення представника, надання пояснень, висловлення заперечень, клопотань та відводів.

У разі прийняття Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів рішення про наявність підстав для відсторонення прокурора від посади копія цього рішення надсилається керівнику органу прокуратури, в якому працює прокурор, стосовно якого прийнято таке рішення. У разі якщо Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів прийняла рішення про наявність підстав для відсторонення від посади прокурора, який обіймає адміністративну посаду, копія цього рішення надсилається Генеральному прокурору України.

Керівник органу прокуратури, в якому працює прокурор, Генеральний прокурор України зобов'язаний невідкладно розглянути рішення про наявність підстав для відсторонення прокурора від посади, за результатами якого може видати наказ про відсторонення прокурора від посади до завершення дисциплінарного провадження. Копія наказу невідкладно вручається прокурору, якого відсторонено від посади.

6. Під час здійснення перевірки член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів має право ознайомлюватися з документами, що стосуються предмета перевірки, отримувати їх копії, опитувати прокурорів та інших осіб, яким відомі обставини вчинення діяння, що має ознаки дисциплінарного проступку, отримувати за письмовим запитом від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадян, громадських об'єднань необхідну для проведення перевірки інформацію. Прокурор, стосовно якого здійснюється дисциплінарне провадження, має право надавати пояснення або відмовитися від їх надання стосовно себе.

7. Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники державних підприємств, установ, організацій, яким надіслано запит члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, зобов'язані протягом десяти днів з дня його отримання надати відповідь на запит і наявну в них інформацію. У разі необхідності строк для надання інформації може бути продовжений до 30 днів, про що член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів повідомляє особу, яка направила клопотання про продовження строку для надання інформації.

8. У разі ненадання органом державної влади, органом місцевого самоврядування, їх посадовими особами, керівниками державних підприємств, установ, організацій члену Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів запитуваної інформації він може звернутися з відповідним позовом до суду в порядку, передбаченому законом.

9. Перевірка відомостей про наявність підстав для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності проводиться у строк, який не перевищує двох місяців із дня реєстрації скарги (заяви), а в разі неможливості завершення перевірки протягом цього строку він може бути продовжений Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів, але не більш як на місяць.

До завершення дисциплінарного провадження прокурор не може бути звільнений з посади прокурора у зв'язку з поданням заяви про звільнення за власним бажанням.

10. Член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів за результатами перевірки готує висновок, який повинен містити інформацію про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора та виклад обставин, якими це підтверджується. Якщо за результатами перевірки член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів встановив наявність дисциплінарного проступку, у висновку додатково зазначається характер проступку, його наслідки, відомості про особу прокурора, ступінь його вини, інші обставини, що мають значення для прийняття рішення про накладення дисциплінарного стягнення, а також пропозиція члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів щодо конкретного виду дисциплінарного стягнення.

11. Висновок та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та мають бути отримані його членами

не пізніш як за п'ять днів до засідання, на якому такий висновок розглядатиметься.

Стаття 47. Розгляд висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора

1. Розгляд висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора відбувається на засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. На засідання запрошуються особа, яка подала скаргу (заяву), прокурор, стосовно якого відкрито дисциплінарне провадження, їхні представники, а у разі необхідності й інші особи. Повідомлення про час та місце проведення засідання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів має бути надіслано не пізніш як за десять днів до дня проведення засідання.

2. До повідомлення про час та місце проведення засідання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, яке надсилається прокурору, додаються копія скарги (заяви) та висновок про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора.

3. Висновок про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора розглядається за його участю і може бути розглянутий без нього лише у випадках, коли належним чином повідомлений прокурор:

1) повідомив про згоду на розгляд висновку за його відсутності;

2) не з'явився на засідання, не повідомивши про причини неявки;

3) не з'явився на засідання повторно.

Рішення про можливість розгляду висновку за відсутності відповідного прокурора приймає Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів.

4. Прокурор, який не братиме участі в засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, вправі надіслати письмові пояснення щодо висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку, які оголошуються на засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

5. Розгляд висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора відбувається на засадах змагальності. На засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів заслуховуються пояснення члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, який проводив перевірку, пояснення прокурора, стосовно якого здійснюється дисциплінарне провадження, та/або його представника і в разі необхідності інших осіб.

6. Прокурор, стосовно якого здійснюється дисциплінарне провадження, та/або його представник мають право давати пояснення, відмовитися від їх надання, ставити питання учасникам провадження, висловлювати заперечення, заявляти клопотання, а також за наявності сумнівів у неупередженості та об'єктивності члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів подавати заяву про його відвід.

Під час прийняття рішення стосовно відводу член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, якому заявлено відвід, не має права брати участі в голосуванні та бути присутнім під час його проведення.

Стаття 48. Рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів у дисциплінарному провадженні стосовно прокурора

1. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів приймає рішення в дисциплінарному провадженні більшістю від свого загального складу. Перед прийняттям рішення Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів за відсутності прокурора, стосовно якого здійснюється провадження, і запрошених осіб обговорює результати розгляду висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора.

2. Член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, який проводив перевірку та готував висновок про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку прокурора, не має права брати участі у голосуванні при прийнятті рішення за результатами розгляду зазначеного висновку та бути присутнім під час проведення такого голосування.

3. При прийнятті рішення у дисциплінарному провадженні враховуються характер проступку, його наслідки, особа прокурора, ступінь його вини, обставини, що впливають на обрання виду дисциплінарного стягнення.

4. Рішення про накладення на прокурора дисциплінарного стягнення або рішення про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора може бути прийнято не пізніше ніж через рік із дня вчинення проступку без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування прокурора у відпустці.

5. У разі відсутності підстав для накладення на прокурора дисциплінарного стягнення Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів своїм рішенням закриває дисциплінарне провадження.

6. Рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів викладається в письмовій формі, підписується головуючим і членами Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, які брали участь у розгляді висновку про наявність чи відсутність дисциплінарного проступку, і оголошується на засіданні цього органу. Рішення у дисциплінарному провадженні має містити:

1) прізвище, ім'я, по батькові та посаду прокурора, який притягається до дисциплінарної відповідальності;

2) обставини, встановлені під час здійснення провадження;

3) мотиви, з яких Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів ухвалила рішення;

4) суть рішення за наслідками розгляду із зазначенням виду дисциплінарного стягнення в разі його накладення;

5) порядок і строк оскарження рішення.

7. За наявності окремої думки член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів викладає її у письмовій формі та додає до справи, про що головуючий повідомляє на засіданні. Зміст окремої думки на засіданні не оголошується. За клопотанням прокурора, стосовно якого здійснюється дисциплінарне провадження, йому надається копія окремої думки члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

8. Копія рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів вручається прокуророві, стосовно якого воно прийнято, або у семиденний строк надсилається йому поштою рекомендованим листом із повідомленням про вручення. У цей же строк копія рішення надсилається керівникові органу прокуратури, в якому прокурор, стосовно якого воно прийнято, обіймає посаду.

9. Рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, прийняте за результатами розгляду дисциплінарного провадження, оприлюднюється на її веб-сайті у семиденний строк.

Стаття 49. Види дисциплінарних стягнень

1. На прокурора можуть бути накладені такі дисциплінарні стягнення:

1) догана;

2) заборона на строк до одного року на переведення до органу прокуратури вищого рівня чи на призначення на вищу посаду в органі прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду (крім Генерального прокурора України);

3) звільнення з посади в органах прокуратури.

2. Прокурор протягом одного року з дня накладення на нього дисциплінарного стягнення вважається таким, який притягувався до дисциплінарної відповідальності, крім випадків, передбачених частиною третьою цієї статті.

3. До закінчення річного строку прокурор, який не допустив порушення законодавства та сумлінно й професійно здійснював свої службові обов'язки, може бути визнаний таким, який не притягувався до дисциплінарної відповідальності, за рішенням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів на підставі клопотання керівника відповідного органу прокуратури, однак не раніш як:

1) через шість місяців із дня накладення дисциплінарного стягнення, передбаченого пунктом 1 частини першої цієї статті;

2) після закінчення половини строку, визначеного Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів, - у разі накладення дисциплінарного стягнення, передбаченого пунктом 2 частини першої цієї статті.

4. За результатами дисциплінарного провадження Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів може прийняти рішення про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора (крім Генерального прокурора України) у разі:

1) якщо дисциплінарний проступок, вчинений прокурором, має характер грубого порушення;

2) якщо прокурор вчинив дисциплінарний проступок, перебуваючи у статусі прокурора, який притягувався до дисциплінарної відповідальності.

5. У разі якщо Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів за результатами дисциплінарного провадження щодо прокурора встановила обставини, які свідчать про порушення прокурором вимог щодо несумісності, передбачених статтею 18 цього Закону, вона ініціює перед Вищою радою юстиції розгляд відповідного питання.

6. У разі якщо Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів за результатами дисциплінарного провадження щодо прокурора, який обіймає адміністративну посаду, встановила неналежне виконання ним посадових обов'язків, установлених для відповідної адміністративної посади, вона ініціює перед Радою прокурорів України розгляд питання про внесення рекомендації щодо звільнення прокурора з адміністративної посади.

Стаття 50. Оскарження рішення, прийнятого за результатами дисциплінарного провадження

1. Прокурор може оскаржити рішення, прийняте за результатами дисциплінарного провадження, до адміністративного суду або до Вищої ради юстиції протягом одного місяця з дня вручення йому чи отримання ним поштою копії рішення.

2. Розгляд адміністративного позову щодо оскарження рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів здійснюється в порядку, визначеному процесуальним законом.

3. Подання адміністративного позову до суду на рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів про притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності або про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора не зупиняє дію такого рішення, але суд у порядку забезпечення адміністративного позову може відповідною ухвалою зупинити дію рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів про притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності або про неможливість подальшого перебування особи на посаді.

Розділ VII
ЗВІЛЬНЕННЯ ПРОКУРОРА З ПОСАДИ, ПРИПИНЕННЯ, ЗУПИНЕННЯ ЙОГО ПОВНОВАЖЕНЬ НА ПОСАДІ

Стаття 51. Загальні умови звільнення прокурора з посади, припинення його повноважень на посаді

1. Прокурор звільняється з посади у разі:

1) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я;

2) порушення ним вимог щодо несумісності, передбачених статтею 18 цього Закону;

3) набрання законної сили судовим рішенням про притягнення прокурора до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення, пов'язане з порушенням обмежень, передбачених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції»;

4) неможливості переведення на іншу посаду або відсутності згоди на це у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі;

5) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

6) припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави;

7) подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням;

8) неможливості подальшого перебування на тимчасово вакантній посаді;

9) ліквідації чи реорганізації органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури.

Військовослужбовці військової прокуратури можуть бути звільнені з військової служби відповідно до законодавства, що регулює порядок її проходження, а також у зв'язку з переведенням на інші посади в органи прокуратури України або за власним бажанням.

2. Особами, які в установленому цим Законом порядку приймають рішення про звільнення прокурора з посади, є:

1) Генеральний прокурор України - щодо прокурорів Генеральної прокуратури України, керівників регіональної прокуратури;

2) керівник регіональної прокуратури - щодо прокурорів відповідної регіональної прокуратури та керівників місцевих прокуратур, які розташовані у межах адміністративно-територіальної одиниці, що підпадає під територіальну юрисдикцію відповідної регіональної прокуратури;

3) керівник місцевої прокуратури - щодо прокурорів відповідної місцевої прокуратури.

3. Повноваження прокурора припиняються у зв'язку з:

1) досягненням шістдесяти п'яти років;

2) смертю;

3) визнанням його безвісно відсутнім або оголошенням померлим;

4) рішенням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора.

4. Особа, звільнена з посади Генерального прокурора України, звільняється з посади прокурора з підстав, визначених пунктами 1-3, 5-7 частини першої цієї статті.

Стаття 52. Звільнення прокурора у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я

1. Прокурор може бути звільнений з посади в разі неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я за наявності медичного висновку, який надається медичною комісією, утвореною центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, або за рішенням суду, яке набрало законної сили, про визнання прокурора обмежено дієздатним чи недієздатним.

2. Визнавши, що стан здоров'я унеможливлює здійснення прокурором протягом тривалого часу або постійно своїх повноважень, Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів вносить подання про звільнення прокурора з посади особі, уповноваженій цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора.

Стаття 53. Звільнення прокурора в разі порушення ним вимог щодо несумісності

1. Прокурор звільняється з посади в разі порушення ним вимог щодо несумісності за поданням Вищої ради юстиції, яке вона вносить особі, уповноваженій цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора.

2. Подання про звільнення Генерального прокурора України з посади в разі порушення ним вимог щодо несумісності Вища рада юстиції вносить Президенту України.

Стаття 54. Звільнення прокурора в разі набрання законної сили судовим рішенням про притягнення прокурора до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення

1. Суд, що ухвалив судове рішення, яким визнав прокурора винним у вчиненні адміністративного корупційного правопорушення, пов'язаного з порушенням обмежень, передбачених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», після набрання таким рішенням законної сили повідомляє про це особу, уповноважену цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора, яка звільняє такого прокурора з посади у триденний строк з дня отримання копії відповідного судового рішення, що набрало законної сили.

2. Суд, що ухвалив судове рішення, яким визнав Генерального прокурора України винним у вчиненні адміністративного корупційного правопорушення, пов'язаного з порушенням обмежень, передбачених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», після набрання таким рішенням законної сили повідомляє про це Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів, яка вносить подання про його звільнення з посади Президенту України.

3. Прокурор, щодо якого набрало законної сили судове рішення, яким його визнано винним у вчиненні адміністративного корупційного правопорушення, пов'язаного з порушенням обмежень, передбачених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», не може продовжувати здійснювати свої повноваження.

Стаття 55. Звільнення прокурора в разі неможливості переведення на іншу посаду або відсутності згоди на це у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі

1. Прокурор, щодо якого наявні обставини безпосереднього підпорядкування близькій особі, звільняється з посади особою, уповноваженою цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора, за поданням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, якщо:

1) протягом п'ятнадцяти днів з дня виникнення таких обставин прокурором чи близькою йому особою не вжито заходів щодо добровільного усунення обставин безпосереднього підпорядкування;

2) прокурор чи близька йому особа не були протягом тридцяти днів із дня виникнення таких обставин переведені в установленому порядку на іншу посаду, що виключає безпосереднє підпорядкування, або не надали згоду на таке переведення.

Примітка. Терміни «безпосереднє підпорядкування» та «близька особа» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Стаття 56. Звільнення прокурора у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього

1. Суд, який ухвалив обвинувальний вирок щодо прокурора, після набрання таким вироком законної сили повідомляє про це особу, уповноважену цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора, яка звільняє такого прокурора з посади.

2. Суд, який ухвалив обвинувальний вирок щодо Генерального прокурора України, після набрання таким вироком законної сили повідомляє про це Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів, яка вносить подання про його звільнення з посади Президенту України.

3. Прокурор, щодо якого обвинувальний вирок суду набрав законної сили, не може продовжувати здійснювати свої повноваження.

Стаття 57. Звільнення прокурора у разі припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави

1. Прокурор у разі припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави звільняється з посади особою, уповноваженою цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора, за поданням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

2. Генеральний прокурор України у разі припинення громадянства або набуття громадянства іншої держави звільняється з посади Президентом України за поданням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

3. Прокурор не може продовжувати здійснювати свої повноваження з моменту припинення громадянства України або встановлення у поданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів факту набуття прокурором громадянства іншої держави.

Стаття 58. Звільнення прокурора в разі подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням

1. Прокурор незалежно від мотивів має право подати заяву про звільнення з посади за власним бажанням у будь-який час свого перебування на посаді.

2. Заява про звільнення з посади за власним бажанням подається особі, уповноваженій цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора.

Заява Генерального прокурора України про звільнення за власним бажанням подається Президенту України.

3. Прокурор продовжує здійснювати свої повноваження до прийняття рішення про його звільнення.

Стаття 59. Звільнення прокурора з посади в разі неможливості подальшого перебування на тимчасово вакантній посаді

1. Прокурор, який обіймає тимчасово вакантну посаду, у разі повернення на роботу прокурора, який обіймає відповідну посаду на постійній основі, звільняється з посади особою, уповноваженою цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора, за поданням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, якщо:

1) прокурор не подав заяву про переведення до іншого органу прокуратури протягом п'ятнадцяти днів;

2) в органах прокуратури відсутні вакантні посади, на які може бути здійснено переведення;

3) прокурор неуспішно пройшов конкурс на переведення до органу прокуратури вищого рівня.

Стаття 60. Звільнення прокурора з посади у разі ліквідації чи реорганізації органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури

1. Прокурор звільняється з посади особою, уповноваженою цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора, за поданням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів у разі ліквідації чи реорганізації органу прокуратури або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури, якщо:

1) прокурор не подав заяву про переведення до іншого органу прокуратури протягом п'ятнадцяти днів;

2) в органах прокуратури відсутні вакантні посади, на які може бути здійснено переведення;

3) прокурор неуспішно пройшов конкурс на переведення до органу прокуратури вищого рівня.

Стаття 61. Припинення повноважень прокурора

1. Повноваження прокурора припиняються:

1) за віком з наступного дня після досягнення ним шістдесяти п'яти років;

2) у день його смерті.

2. Повноваження прокурора, крім Генерального прокурора України, у зв'язку з рішенням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора припиняються:

1) з дня, наступного за днем завершення строку на оскарження цього рішення, - якщо рішення не було оскаржено;

2) з дня, наступного за днем набуття статусу остаточного рішенням органу, до якого було оскаржено рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, - якщо рішення було оскаржено, однак скарга була відхилена.

3. Керівник чи заступник керівника органу прокуратури, в якому обіймав посаду прокурор, повноваження якого було припинено, повідомляє про це Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів.

Стаття 62. Подання про звільнення прокурора з посади

1. Подання про звільнення прокурора з посади вноситься Вищою радою юстиції або Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів у визначених законом випадках.
2. У поданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, Вищої ради юстиції про звільнення прокурора з посади зазначаються:
1) дата внесення подання;
2) прізвище, ім'я, по батькові прокурора;
3) рік народження прокурора;
4) відомості про перебування на посаді прокурора;
5) фактичні обставини, що підтверджують наявність підстави для звільнення прокурора.
3. Прийняття рішення про звільнення прокурора з посади здійснюється особою, уповноваженою цим Законом приймати рішення про звільнення прокурора, виключно на підставі та в межах подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів чи Вищої ради юстиції.
Стаття 63. Порядок звільнення з посади Генерального прокурора України
1. Президент України видає указ про звільнення Генерального прокурора України з посади на підставі та в межах подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів чи Вищої ради юстиції.
2. Порядок розгляду питання та прийняття Верховною Радою України рішення про висловлення недовіри Генеральному прокурору України встановлюється частиною четвертою статті 42 цього Закону та Регламентом Верховної Ради України.
Повноваження Генерального прокурора України припиняються з дня набрання чинності постановою Верховної Ради України.
Стаття 64. Зупинення повноважень прокурора
1. Повноваження прокурора зупиняються в разі:
1) відрядження його до Вищої ради юстиції, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, Національної академії прокуратури України, іншого органу для участі в його роботі на постійній основі - до повернення з відрядження;
2) звільнення прокурора з адміністративної посади - до прийняття рішення про призначення його на іншу посаду в органі прокуратури, в якому він обіймав адміністративну посаду, переведення на посаду до іншого органу прокуратури або звільнення з посади прокурора;
3) відсторонення від посади під час дисциплінарного провадження стосовно нього - до звільнення з посади прокурора, скасування рішення про відсторонення від посади під час дисциплінарного провадження стосовно нього, закриття цього дисциплінарного провадження або накладення за його вчинення дисциплінарного стягнення;
4) відсторонення від виконання службових повноважень у порядку, передбаченому Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», - до закінчення розгляду судом справи про адміністративне корупційне правопорушення;
5) відсторонення від посади в порядку, передбаченому статтями 154-158 Кримінального процесуального кодексу України, - до скасування заходу забезпечення кримінального провадження у вигляді відсторонення від посади чи відповідної ухвали або припинення дії такої ухвали.
2. На час відсторонення від посади, відсторонення від виконання службових повноважень за прокурором зберігається заробітна плата, а у випадку, передбаченому пунктом 3 частини першої цієї статті, йому можуть доручати завдання, виконання яких не впливає на об'єктивність перевірки.

Розділ VIII
ПРОКУРОРСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ОРГАНИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРАТУРИ

Глава 1. Загальні засади прокурорського самоврядування
Стаття 65. Завдання прокурорського самоврядування
1. Прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності прокуратури з метою:
1) забезпечення організаційної єдності функціонування органів прокуратури, підвищення якості роботи прокурорів;
2) зміцнення незалежності прокурорів, захисту від втручання в їх діяльність;
3) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення прокурорів, а також контролю за додержанням установлених нормативів такого забезпечення;
4) обрання чи призначення прокурорів до складу інших органів у випадках та в порядку, встановлених законом.
2. До питань внутрішньої діяльності прокуратури належать питання організаційного забезпечення прокуратури та діяльності прокурорів, соціального захисту прокурорів та їхніх сімей, а також інші питання, що безпосередньо не пов'язані з виконанням повноважень прокурорів.
Стаття 66. Організаційні форми прокурорського самоврядування
1. Прокурорське самоврядування здійснюється через всеукраїнську конференцію працівників прокуратури та Раду прокурорів України.
2. Порядок здійснення прокурорського самоврядування визначається цим Законом, іншими законами, а також регламентами і положеннями, які приймаються органами прокурорського самоврядування відповідно до цього Закону.
Глава 2. Органи прокурорського самоврядування
Стаття 67. Всеукраїнська конференція працівників прокуратури
1. Найвищим органом прокурорського самоврядування є всеукраїнська конференція працівників прокуратури.
2. Всеукраїнська конференція працівників прокуратури:
1) заслуховує звіт Ради прокурорів України про виконання завдань органів прокурорського самоврядування, стан фінансування та організаційного забезпечення діяльності прокуратури;
2) призначає членів Вищої ради юстиції та приймає рішення про припинення їх повноважень відповідно до Конституції і законів України;
3) призначає членів Ради прокурорів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;
4) затверджує Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури та положення про Раду прокурорів України;
5) приймає положення про порядок роботи Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;
6) звертається до органів державної влади та їх посадових осіб із пропозиціями щодо вирішення питань діяльності прокуратури;
7) розглядає інші питання прокурорського самоврядування та здійснює інші повноваження відповідно до закону.
3. Всеукраїнська конференція працівників прокуратури приймає з питань, що належать до її компетенції, рішення, що є обов'язковими для Ради прокурорів України та будь-яких прокурорів.
Стаття 68. Порядок скликання всеукраїнської конференції працівників прокуратури
1. Чергова всеукраїнська конференція працівників прокуратури скликається Радою прокурорів України один раз на два роки. Позачергова всеукраїнська конференція працівників прокуратури може бути скликана за рішенням Ради прокурорів України.
2. Делегати всеукраїнської конференції працівників прокуратури та особи, запрошені на неї, повідомляються про день проведення конференції та питання, що виносяться на її розгляд, не пізніше ніж за тридцять днів до початку конференції.
Стаття 69. Обрання делегатів на всеукраїнську конференцію працівників прокуратури
1. Делегатів на всеукраїнську конференцію працівників прокуратури обирають:
1) збори прокурорів Генеральної прокуратури України - шість прокурорів Генеральної прокуратури України;
2) збори прокурорів регіональних прокуратур - по три прокурори від кожної регіональної прокуратури;
3) збори прокурорів місцевих прокуратур - по два прокурори від кожної місцевої прокуратури.
2. Делегати на всеукраїнську конференцію працівників прокуратури обираються шляхом таємного голосування з числа вільно висунутих альтернативних кандидатів.
3. Збори прокурорів скликаються керівником відповідної прокуратури, є повноважними, якщо на них присутні більше половини від загальної кількості прокурорів цієї прокуратури, та приймають рішення більшістю голосів від загальної кількості прокурорів відповідної прокуратури.
Стаття 70. Порядок проведення всеукраїнської конференції працівників прокуратури
1. Всеукраїнська конференція працівників прокуратури є повноважною за умови присутності на ній не менш двох третин від загальної кількості обраних делегатів.
2. Всеукраїнську конференцію працівників прокуратури відкриває голова Ради прокурорів України, а в разі його відсутності - заступник голови чи секретар Ради прокурорів України.
3. Всеукраїнська конференція працівників прокуратури обирає шляхом таємного голосування президію конференції, кількісний склад якої визначається рішенням конференції. Президія організовує роботу всеукраїнської конференції працівників прокуратури.
4. Всеукраїнська конференція працівників прокуратури обговорює і затверджує порядок денний та регламент роботи конференції, обирає лічильну комісію, секретаріат та інші робочі органи конференції.
5. Робота всеукраїнської конференції працівників прокуратури протоколюється.
6. Рішення всеукраїнської конференції працівників прокуратури приймаються більшістю голосів від загальної кількості обраних делегатів голосуванням. Рішення з питань, зазначених у пунктах 2, 3 частини другої статті 67 цього Закону, приймаються конференцією шляхом таємного голосування.
7. Інші питання порядку проведення всеукраїнської конференції працівників прокуратури регулюються регламентом, який приймається конференцією.
Стаття 71. Рада прокурорів України
1. У період між всеукраїнськими конференціями працівників прокуратури вищим органом прокурорського самоврядування є Рада прокурорів України.
2. До складу Ради прокурорів України входять тринадцять осіб, з яких:
1) два представники (прокурори) від Генеральної прокуратури України;
2) чотири представники (прокурори) від регіональних прокуратур;
3) п'ять представників (прокурорів) від місцевих прокуратур;
4) два представники (вчені), призначені з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ.
3. Рада прокурорів України є повноважною за умови обрання не менше дев'яти членів.
4. Члени Ради прокурорів України здійснюють свої повноваження на громадських засадах.
5. Прокурор, який перебуває на адміністративній посаді чи є членом Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, не може одночасно бути членом Ради прокурорів України.
6. Строк повноважень члена Ради прокурорів України становить п'ять років без права повторного обрання.
7. Члени Ради прокурорів України обирають на засіданні Ради із свого складу голову Ради прокурорів України, його заступника та секретаря.
8. Рада прокурорів України у період між всеукраїнськими конференціями працівників прокуратури організовує виконання рішень конференції, а також вирішує питання щодо скликання та проведення всеукраїнської конференції працівників прокуратури. Повноваження та порядок роботи Ради прокурорів України визначаються цим Законом та положенням про Раду прокурорів України.
9. Рада прокурорів України:
1) вносить рекомендації про призначення та звільнення прокурорів з адміністративних посад у випадках, передбачених цим Законом. У разі якщо Генеральний прокурор України не погоджується з рекомендованою Радою прокурорів України кандидатурою і відмовляє у призначенні на посаду, він вносить на розгляд Ради прокурорів України іншу кандидатуру;
2) організовує впровадження заходів щодо забезпечення незалежності прокурорів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності прокуратур;
3) розглядає питання правового захисту прокурорів, соціального захисту прокурорів та членів їхніх сімей і приймає відповідні рішення з цих питань;
4) розглядає звернення прокурорів та інші повідомлення про загрозу незалежності прокурорів, вживає за наслідками розгляду відповідних заходів (повідомляє відповідні органи про підстави для притягнення до кримінальної, дисциплінарної чи іншої відповідальності; ініціює розгляд питання щодо вжиття заходів забезпечення безпеки прокурорів; оприлюднює заяви від імені прокурорського корпусу про факти порушення незалежності прокурора; звертається до міжнародних організацій з відповідними повідомленнями тощо);
5) розглядає звернення щодо неналежного виконання прокурором, який обіймає адміністративну посаду, посадових обов'язків, встановлених для відповідної адміністративної посади;
6) звертається з пропозиціями про вирішення питань діяльності прокуратури до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
7) здійснює контроль за виконанням рішень органів прокурорського самоврядування;
8) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.
Стаття 72. Забезпечення діяльності органів прокурорського самоврядування
1. Забезпечення роботи всеукраїнської конференції працівників прокуратури, діяльності Ради прокурорів України здійснюється Генеральною прокуратурою України за рахунок коштів Державного бюджету України.
2. Запит про обсяг коштів, необхідних для забезпечення діяльності органів прокурорського самоврядування, подається до Генеральної прокуратури України Радою прокурорів України.
Глава 3. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів
Стаття 73. Статус Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
1. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів є колегіальним органом, який відповідно до повноважень, передбачених цим Законом, визначає рівень фахової підготовки осіб, які виявили намір зайняти посаду прокурора, та вирішує питання щодо дисциплінарної відповідальності, переведення та звільнення прокурорів з посади.
2. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс та рахунки в органах Державного казначейства України.
3. Порядок роботи Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів визначається положенням, прийнятим всеукраїнською конференцією працівників прокуратури.
Стаття 74. Склад Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
1. До складу Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів входять одинадцять членів, які є громадянами України, мають вищу юридичну освіту та стаж роботи в галузі права не менше десяти років, з яких:
1) п'ять прокурорів призначає всеукраїнська конференція працівників прокуратури;
2) дві особи (вчених) призначає з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ;
3) одну особу (адвоката) призначає з'їзд адвокатів України;
4) три особи призначає Уповноважений Верховної Ради України з прав людини за погодженням з комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого належить організація та діяльність органів прокуратури.
2. Членом Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів не може бути призначений народний депутат України, представник Кабінету Міністрів України, центрального чи місцевого органу виконавчої влади, науковий чи науково-педагогічний працівник Національної академії прокуратури України, іншого навчального закладу або наукової установи, що входять до сфери управління органів прокуратури, суддя, працівник правоохоронного органу чи органу державного нагляду (контролю), прокурор, який перебуває на адміністративній посаді, а також більше однієї особи з числа наукових та науково-педагогічних працівників одного і того ж навчального закладу чи наукової установи.
3. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів є повноважною за умови призначення до її складу не менше дев'яти членів.
4. Строк повноважень члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів становить три роки. Одна і та ж сама особа не може здійснювати повноваження члена комісії два строки підряд.
5. Член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів не може одночасно бути членом Ради прокурорів України.
6. Члени Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів працюють на постійній основі і на час виконання своїх обов'язків відряджаються до комісії.
7. Умови оплати праці, соціального забезпечення членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії визначаються на засадах, встановлених для відповідної категорії державних службовців. За членами Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, які є прокурорами, зберігаються гарантії соціального забезпечення, визначені законодавством для прокурорів.
Стаття 75. Порядок проведення з'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ
1. З'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ скликається головою Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів не пізніш як за три місяці до закінчення строку повноважень членів цієї комісії, призначених за квотою з'їзду.
Рішення про дату, час та місце проведення з'їзду голова Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів розміщує на веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів і надсилає до відома до юридичних вищих навчальних закладів, юридичних факультетів вищих навчальних закладів та наукових установ.
2. Від кожного юридичного вищого навчального закладу, юридичного факультету вищих навчальних закладів та наукових установ у з'їзді беруть участь по одному делегату.
Про осіб, обраних делегатами, повідомляють голову Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів не пізніш як за десять днів до дня з'їзду.
3. З'їзд є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин від загальної кількості обраних делегатів.
4. Відкриває з'їзд найстарший за віком делегат.
З'їзд шляхом таємного голосування обирає головуючого та секретаря, обговорює і затверджує порядок денний та регламент роботи з'їзду, обирає лічильну комісію та інші робочі органи з'їзду.
5. Кандидати на посади членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, які відповідають вимогам, передбаченим частинами першою та другою статті 74 цього Закону, визначаються за пропозицією делегатів з'їзду таємним голосуванням більшістю голосів присутніх на засіданні делегатів і включаються до бюлетеня для таємного голосування.
6. Призначеним на посаду члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів вважається кандидат, який за результатами таємного голосування отримав більшість голосів обраних делегатів з'їзду.
7. За результатами голосування головуючим і секретарем з'їзду підписується рішення про призначення членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, що оприлюднюється на веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.
8. Скликання та проведення з'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ у встановленому цією статтею порядку проводиться виключно для цілей, передбачених цим Законом.
Стаття 76. Припинення повноважень члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
1. Повноваження члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів припиняються у разі:
1) закінчення строку, на який його призначено;
2) подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням;
3) вчинення дій, несумісних з посадою члена комісії;
4) зайняття посади, передбаченої частиною другою статті 74 цього Закону;
5) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я;
6) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;
7) припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави;
8) визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим;
9) його смерті.
2. Повноваження члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів припиняються:
1) з підстави, передбаченої пунктом 1 частини першої цієї статті, - з дня, наступного за днем закінчення строку, на який його призначено, без необхідності прийняття рішення комісією;
2) з підстав, передбачених пунктами 2, 3, 5-8 частини першої цієї статті, - за рішенням комісії;
3) з підстави, передбаченої пунктом 9 частини першої цієї статті, - у день смерті, без необхідності прийняття рішення комісією;
4) з підстави, передбаченої пунктом 4 частини першої цієї статті, - у день призначення на посаду, передбачену частиною другою статті 74, - без необхідності прийняття рішення комісією.
Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів приймає рішення про припинення повноважень її члена з підстави, передбаченої пунктом 5 частини першої цієї статті, за наявності медичного висновку, що надається

медичною комісією, утвореною центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я, або за рішенням суду, що набрало законної сили, про визнання члена комісії обмежено дієздатним чи недієздатним.

Стаття 77. Повноваження Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів

1. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів:

1) веде облік даних про кількість посад прокурорів, у тому числі вакантних та тимчасово вакантних;

2) проводить добір кандидатів на посаду прокурора в установленому цим Законом порядку;

3) бере участь у переведенні прокурорів;

4) розглядає скарги (заяви) про вчинення прокурором дисциплінарного проступку та здійснює дисциплінарне провадження;

5) за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав, передбачених цим Законом, приймає рішення про накладення на прокурора місцевої прокуратури дисциплінарного стягнення або рішення про неможливість подальшого перебування особи на посаді прокурора;

6) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

2. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів для здійснення своїх повноважень має право ознайомлюватися з документами, отримувати їх копії, опитувати прокурорів та інших осіб, отримувати за письмовим запитом від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадян, громадських об'єднань необхідну для проведення перевірки інформацію.

Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, керівники підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, об'єднань громадян, громадяни, яким направлено запит члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, зобов'язані протягом десяти днів з дня його отримання надати відповідну інформацію. У разі необхідності зазначений строк може бути продовжений до 30 днів, про що член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів повідомляє безпосередньо у запиті.

3. У разі ненадання органом державної влади, органом місцевого самоврядування, їх посадовими особами, керівниками державних підприємств, установ, організацій члену Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів запитуваної інформації, він може звернутися з відповідним позовом до суду в порядку, передбаченому законом.

4. Прокурор, щодо якого проводиться дисциплінарне провадження, не несе відповідальності за відмову давати пояснення стосовно себе, членів своєї сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Стаття 78. Організація роботи та проведення засідання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів

1. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів обирає із свого складу з числа прокурорів таємним голосуванням голову комісії строком на три роки.

2. Голова Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів організовує її роботу та головує на її засіданнях, визначає обов'язки заступника, веде засідання комісії, представляє її у зносинах з органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, особами, установами та організаціями, з органами інших держав та міжнародними організаціями. Обов'язки голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів у разі його відсутності виконує заступник голови.

3. Для вирішення питання щодо відкриття дисциплінарного провадження у Кваліфікаційно-дисциплінарній комісії прокурорів діє автоматизована система розподілу скарг (заяв). Положення про автоматизовану систему розподілу скарг (заяв) затверджується Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів за погодженням з Радою прокурорів України.

4. Секретар Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів організовує підготовку її засідань та несе відповідальність за організацію діловодства.

5. Засідання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів проводяться відкрито і гласно, крім випадків, установлених законом. Засідання комісії є повноважним, якщо на ньому присутні не менше дев'яти членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

6. Голова Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів визначає дату, час і місце проведення засідання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, перелік питань, що вносяться на засідання, і не пізніш як за п'ять днів до засідання повідомляє про це інших членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та забезпечує розміщення цих відомостей на її веб-сайті з урахуванням вимог, передбачених частиною четвертою статті 45 цього Закону.

7. Рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість від її загального складу, передбаченого цим Законом. Рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів викладаються в письмовій формі.

8. У рішенні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів зазначаються дата і місце його прийняття, члени комісії, які брали участь у засіданні, питання, що розглядалися, мотиви прийнятого рішення.

Рішення підписується головуючим та членами Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, які брали участь у засіданні. За наявності окремої думки, вона викладається у письмовій формі і додається до справи, про що головуючий повідомляє на засіданні, але зміст окремої думки виголошенню на засіданні не підлягає.

9. Рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів підлягає оприлюдненню на її веб-сайті у триденний строк з дня його прийняття.

Стаття 79. Забезпечення діяльності Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів

1. Організаційне забезпечення діяльності Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів здійснюється її секретаріатом.

2. Питання прийняття на роботу, звільнення з роботи, притягнення до дисциплінарної відповідальності, а також умови оплати праці працівників секретаріату, умови їх побутового забезпечення і рівень соціального захисту визначаються Кодексом законів про працю України, Законом України «Про державну службу», цим Законом, іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 80. Національна академія прокуратури України

1. Національна академія прокуратури України є державним вищим навчально-науковим закладом, який забезпечує підготовку фахівців з вищою освітою, здійснює спеціальну підготовку кандидатів на посаду прокурора, підвищення кваліфікації прокурорів, а також науково-дослідну діяльність.

2. Національна академія прокуратури України є юридичною особою, що діє на підставі законодавства України та статуту, який затверджується Радою прокурорів України.

3. Національна академія прокуратури України функціонує при Генеральній прокуратурі України.

Розділ IX

СОЦІАЛЬНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ПОБУТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОКУРОРА ТА ІНШИХ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 81. Заробітна плата прокурора

1. Заробітна плата прокурора регулюється цим Законом та не може визначатися іншими нормативно-правовими актами.

2. Заробітна плата прокурора складається з посадового окладу та доплат за:

1) вислугу років;

2) виконання обов'язків на адміністративній посаді та інших виплат, передбачених законодавством.

3. Посадовий оклад прокурора місцевої прокуратури встановлюється у розмірі 12 мінімальних заробітних плат, визначених законом, що запроваджується поетапно:

з 1 липня 2015 року - 10 мінімальних заробітних плат;

з 1 січня 2016 року - 11 мінімальних заробітних плат;

з 1 січня 2017 року - 12 мінімальних заробітних плат.

4. Посадові оклади інших прокурорів установлюються пропорційно до посадового окладу прокурора місцевої прокуратури з коефіцієнтом:

1) прокурора регіональної прокуратури - 1,2;

2) прокурора Генеральної прокуратури України - 1,3.

5. Посадові оклади прокурорів, які перебувають на адміністративних посадах, встановлюються у такому розмірі:

1) Генерального прокурора України - 1,5 посадового окладу прокурора Генеральної прокуратури України;

2) першого заступника Генерального прокурора України - 1,4 посадового окладу прокурора Генеральної прокуратури України;

3) заступника Генерального прокурора України - 1,3 посадового окладу прокурора Генеральної прокуратури України;

4) керівника підрозділу Генеральної прокуратури України - 1,27-1,20 посадового окладу прокурора Генеральної прокуратури України;

5) заступника керівника підрозділу Генеральної прокуратури України - 1,17-1,10 посадового окладу прокурора Генеральної прокуратури України;

6) керівника регіональної прокурори - 1,5 посадового окладу прокурора регіональної прокуратури;

7) першого заступника керівника регіональної прокуратури - 1,4 посадового окладу прокурора регіональної прокуратури;

8) заступника керівника регіональної прокуратури - 1,3 посадового окладу прокурора регіональної прокуратури;

9) керівника підрозділу регіональної прокуратури - 1,27-1,20 посадового окладу прокурора регіональної прокуратури;

10) заступника керівника підрозділу регіональної прокуратури - 1,17-1,10 посадового окладу прокурора регіональної прокуратури;

11) керівника місцевої прокуратури - 1,5 посадового окладу прокурора місцевої прокуратури;

12) першого заступника керівника місцевої прокуратури - 1,4 посадового окладу прокурора місцевої прокуратури;

13) заступника керівника місцевої прокуратури - 1,3 посадового окладу прокурора місцевої прокуратури;

14) керівника підрозділу місцевої прокуратури - 1,27-1,20 посадового окладу прокурора місцевої прокуратури;

15) заступника керівника підрозділу місцевої прокуратури - 1,17-1,10 посадового окладу прокурора місцевої прокуратури.

6. Прокурорам виплачується щомісячна доплата за вислугу років у розмірах: за наявності стажу роботи понад один рік - 10 відсотків, понад 3 роки - 15 відсотків, понад 5 років - 18 відсотків, понад 10 років - 20 відсотків, понад 15 років - 25 відсотків, понад 20 років - 30 відсотків, понад 25 років - 40 відсотків, понад 30 років - 45 відсотків, понад 35 років - 50 відсотків посадового окладу.

7. Фінансування оплати праці прокурорів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 82. Відпустка прокурора

1. Прокурору надається щорічна оплачувана відпустка тривалістю 30 календарних днів з виплатою допомоги для оздоровлення в розмірі, що не перевищує середньомісячної заробітної плати прокурора.

2. Прокурору, який має стаж роботи в органах прокуратури понад 10 років, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю 15 календарних днів.

3. Прокурору надаються додаткові та інші відпустки, передбачені законом.

4. Для виконання невідкладних і непередбачуваних завдань прокурори можуть бути відкликані з щорічної основної чи додаткової оплачуваної відпустки. Частина невикористаної відпустки надається прокурорам у будь-який час відповідного року чи приєднується до відпустки в наступному році з відповідним відшкодуванням непередбачуваних витрат у зв'язку з відкликанням із відпустки. Порядок такого відшкодування визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 83. Матеріально-побутове забезпечення прокурора

1. Після призначення на посаду прокурор, який потребує поліпшення житлових умов, забезпечується службовим житлом за місцем знаходження прокуратури.

2. Прокурор та члени його сім'ї користуються в установленому порядку безоплатним медичним обслуговуванням у державних закладах охорони здоров'я. Члени сім'ї прокурора, які проживають разом з ним, обслуговуються у тих медичних закладах, що й прокурор.

3. Прокурору може надаватися матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань у розмірі, що не перевищує середньомісячної заробітної плати прокурора.

4. На військовослужбовців військової прокуратури поширюються усі передбачені Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та іншими законодавчими актами про військову службу соціальні і правові гарантії.

Стаття 84. Заходи соціального захисту прокурора

1. У разі каліцтва чи інвалідності, що сталися у зв'язку з виконанням службових обов'язків, прокурор одержує компенсацію в розмірі від річної до п'ятирічної заробітної плати залежно від ступеня втрати працездатності, а у разі його загибелі із зазначеної причини сім'ї або утриманцям загиблого виплачується одноразова допомога в розмірі десятирічної заробітної плати за останньою посадою, яка складається з посадового окладу та надбавки за класний чин. Порядок, умови компенсації та виплати одноразової допомоги визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. Поховання прокурора, який загинув (помер) у зв'язку з виконанням службових обов'язків, або звільненого з посади, який помер внаслідок заподіяння тілесних ушкоджень або іншої шкоди здоров'ю, пов'язаних з виконанням службових обов'язків, здійснюється за рахунок коштів, що виділяються органам прокуратури у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України. За сім'єю загиблого зберігається право на одержання житла на умовах і підставах, що існували на час загибелі прокурора.

3. За пенсіонерами і членами їхніх сімей зберігаються гарантії соціального захисту, передбачені цим Законом та іншими законодавчими актами. Пенсіонери і члени їхніх сімей, що проживають разом із ними, мають також право на безкоштовне медичне обслуговування в тих медичних закладах, в яких вони перебували на обліку до виходу на пенсію прокурора.

Стаття 85. Матеріально-побутове забезпечення та соціальний захист працівників органів прокуратури

1. Розмір посадових окладів, надбавок за вислугу років та інших виплат працівників органів прокуратури (державних службовців, службовців, інших працівників) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Питання матеріально-побутового забезпечення та соціального захисту працівників органів прокуратури, не врегульовані цим Законом, визначаються Законом України «Про державну службу» та іншими законодавчими актами.

Грошове утримання прокурорів, слідчих та інших працівників військової прокуратури, забезпечення їх діяльності здійснюються Генеральною прокуратурою України.

Забезпечення військової прокуратури охороною, транспортом та засобами зв'язку (у тому числі спеціальними), засобами індивідуального захисту, вогнепальною зброєю, іншим необхідним майном, а військовослужбовців військової прокуратури - обмундируванням здійснюється Міністерством оборони України.

Стаття 86. Пенсійне забезпечення працівників прокуратури

1. Прокурори мають право на пенсійне забезпечення за вислугу років незалежно від віку за наявності на день звернення вислуги років не менше:

по 30 вересня 2011 року - 20 років, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 10 років;

з 1 жовтня 2011 року по 30 вересня 2012 року - 20 років 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 10 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2012 року по 30 вересня 2013 року - 21 рік, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 11 років;

з 1 жовтня 2013 року по 30 вересня 2014 року - 21 рік 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 11 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2014 року по 30 вересня 2015 року - 22 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 12 років;

з 1 жовтня 2015 року по 30 вересня 2016 року - 22 роки 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 12 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2016 року по 30 вересня 2017 року - 23 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 13 років;

з 1 жовтня 2017 року по 30 вересня 2018 року - 23 роки 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 13 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2018 року по 30 вересня 2019 року - 24 роки, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 14 років;

з 1 жовтня 2019 року по 30 вересня 2020 року - 24 роки 6 місяців, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 14 років 6 місяців;

з 1 жовтня 2020 року і пізніше - 25 років, у тому числі стажу роботи на посадах прокурорів не менше 15 років.

2. Пенсія призначається в розмірі 70 відсотків від суми їхньої місячної (чинної) заробітної плати, до якої включаються всі види оплати праці, з якої було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а до 1 січня 2011 року - страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, одержуваної перед місяцем звернення за призначенням пенсії.

3. Розмір виплат (крім посадових окладів, надбавок за вислугу років), що включаються в заробіток для обчислення пенсії, визначається за вибором того, хто звернувся за пенсією, за будь-які 60 календарних місяців такої роботи підряд перед зверненням за пенсією незалежно від наявності перерв протягом цього періоду на даній роботі.

4. Середньомісячна сума зазначених виплат за 60 календарних місяців визначається шляхом ділення загальної суми таких виплат на 60. Коригування зазначених виплат проводиться із застосуванням коефіцієнта загального підвищення розмірів посадового окладу та надбавок до нього. Посадовий оклад, надбавки за вислугу років під час призначення пенсії враховуються в розмірах за останньою займаною посадою прокурора, встановлених на момент виникнення права на перерахунок пенсії за вислугу років.

5. Працівникам, які не мають вислуги років, передбаченої частиною першою цієї статті, за наявності необхідного стажу роботи на посадах прокурорів, а також страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі, передбаченого абзацом першим частини першої статті 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», після досягнення чоловіками 57 років, а жінками віку, що на п'ять років менше, ніж пенсійний вік, установлений статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», пенсія призначається у розмірі, пропорційному кількості повних років роботи на прокурорських посадах, із розрахунку 70 відсотків місячної заробітної плати за відповідну вислугу років, передбачену частиною першою цієї статті. Передбачене цією частиною зниження віку для жінок застосовується також до завершення періоду підвищення віку виходу на пенсію до 1 січня 2022 року. До досягнення віку, встановленого цією частиною, право на пенсію за віком мають чоловіки 1960 року народження і старші після досягнення ними такого віку:

55 років - які народилися по 31 грудня 1957 року;

55 років 6 місяців - які народилися з 1 січня 1958 року по 31 грудня 1958 року;

56 років - які народилися з 1 січня 1959 року по 31 грудня 1959 року;

56 років 6 місяців - які народилися з 1 січня 1960 року по 31 грудня 1960 року.

6. До вислуги років, що дає право на пенсію згідно з цією статтею, зараховується час роботи на прокурорських посадах, зазначених у статті 15 цього Закону, стажистами, на посадах помічників і старших помічників прокурорів;

слідчими, суддями;

на посадах начальницького складу органів внутрішніх справ, податкової міліції, кримінально-виконавчої служби, офіцерського складу Збройних Сил України, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законодавства України військових формувань, на посадах державних службовців, які обіймають особи з вищою юридичною освітою;

у науково-навчальних закладах Генеральної прокуратури України працівникам, яким до набрання чинності цим законом було присвоєно класні чини (працівникам військової прокуратури - відповідні військові звання), у тому числі час наукової та викладацької роботи в цих науково-навчальних закладах, якщо вони мали науковий ступінь чи вчене звання;

на адміністративних та викладацьких посадах, посадах наукових працівників у Національній академії прокуратури України;

на виборних посадах у державних органах, на посадах в інших організаціях, якщо працівники, яким до набрання чинності цим Законом було присвоєно класні чини (працівникам військової прокуратури - відповідні військові звання), були направлені туди, а потім повернулися в органи прокуратури;

військова служба, половина строку навчання у вищих юридичних навчальних закладах денної форми навчання або на юридичних факультетах вищих навчальних закладів денної форми навчання;

відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, якщо така відпустка надавалася.

7. До пенсії за вислугу років, призначеної згідно з цією статтею, встановлюються надбавки на утримання непрацездатних членів сім'ї та на догляд за одиноким пенсіонером у розмірах і за умов, передбачених чинним законодавством.

8. Право на пенсію за вислугу років мають особи, які безпосередньо перед зверненням за призначенням такої

пенсії працюють в органах прокуратури чи в науково-навчальних закладах Генеральної прокуратури України, а також особи, звільнені з прокурорських посад органів прокуратури за станом здоров'я, у зв'язку з ліквідацією чи реорганізацією органу прокуратури, в якому особа обіймає посаду, або у зв'язку із скороченням кількості прокурорів, у зв'язку з обранням їх на виборні посади в органах державної влади чи органах місцевого самоврядування. Ветеранам війни, які мають необхідний стаж роботи для призначення пенсії за вислугу років, така пенсія призначається незалежно від того, чи працювали вони в органах прокуратури перед зверненням за призначенням пенсії.

9. Прокурорам, визнаним інвалідами I або II групи, призначається пенсія по інвалідності в розмірах, передбачених частиною другою цієї статті, за наявності стажу роботи в органах прокуратури не менше 10 років.

10. У разі обрання прокурора, який має право на отримання пенсії за вислугу років або набуває таке право під час роботи на виборній посаді, народним депутатом України він має право на пенсію, що обчислюється із заробітку народного депутата України, або на пенсійне забезпечення за вислугу років на службі в органах прокуратури за його вибором.

11. Прокурорам, які мають одночасно право на різні державні пенсії, призначається одна пенсія за їхнім вибором.

12. Прокурор, звільнений з посади у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким його визнано винним у вчиненні умисного злочину з використанням свого службового становища або іншого умисного тяжкого чи особливо тяжкого злочину, втрачає право на призначення пенсії за вислугу років.

13. Пенсії за вислугу років відповідно до цієї статті призначаються, перераховуються і виплачуються уповноваженими на це державними органами.

14. За пенсіонерами і членами їхніх сімей зберігаються пільги і гарантії соціального захисту, передбачені цим Законом та іншими законодавчими актами. Пенсіонери і члени їхніх сімей, що проживають разом із ними, мають також право на безкоштовне медичне обслуговування в тих медичних закладах, в яких вони перебували на обліку до виходу на пенсію працівника прокуратури.

15. Пенсія, призначена відповідно до цієї статті, у період роботи на посадах, які дають право на призначення пенсії у порядку та на умовах, передбачених цим Законом, законами України «Про статус народного депутата України», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про державну службу», виплачується в розмірі, обчисленому відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», а після звільнення з таких посад - у розмірі, обчисленому відповідно до цього Закону. Максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, встановлених для осіб, які втратили працездатність.

16. Прокурорам у разі звільнення вперше з роботи у зв'язку з виходом на пенсію за вислугу років чи інвалідністю виплачується грошова допомога з розрахунку середньомісячної заробітної плати за рік перед місяцем виходу на пенсію (з урахуванням коригування заробітної плати у цьому періоді у зв'язку з її підвищенням на день звільнення) за кожен повний рік роботи прокурором, на посадах у науково-навчальних закладах прокуратури, про що робиться запис у трудовій книжці.

17. Особам, які отримали грошову допомогу у зв'язку з виходом на пенсію за вислугу років чи інвалідністю на підставі цього чи інших законів України, у разі наступного звільнення з органів прокуратури грошова допомога виплачується з розрахунку середньомісячної заробітної плати за рік перед місяцем звільнення (з урахуванням коригування заробітної плати у цьому періоді у зв'язку з її підвищенням на день звільнення) за кожен повний рік роботи прокурором, слідчим прокуратури чи на посадах у науково-навчальних закладах прокуратури після отримання зазначеної грошової допомоги.

18. Прокурорам, які не мають права на пенсійне забезпечення відповідно до цієї статті, грошова допомога виплачується в разі їх звільнення у випадку ліквідації чи реорганізації органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, а також у разі скорочення кількості прокурорів.

19. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається непрацездатним членам сім'ї прокурора або слідчого, які були на його утриманні на момент смерті (при цьому дітям пенсія призначається незалежно від того, чи були вони на утриманні годувальника), за наявності у померлого годувальника стажу роботи в органах прокуратури не менше 10 років, у розмірі 60 відсотків середньомісячного (чинного) заробітку на одного члена сім'ї, 70 відсотків - на двох і більше членів сім'ї. До непрацездатних членів сім'ї померлого прокурора або слідчого належать особи, зазначені у статті 36 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

20. Призначені працівникам прокуратури пенсії перераховуються у зв'язку з підвищенням заробітної плати прокурорським працівникам на рівні умов та складових заробітної плати відповідних категорій працівників, які проходять службу в органах і установах прокуратури на момент виникнення права на перерахунок. Перерахунок призначених пенсій проводиться з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому настали обставини, що тягнуть за собою зміну розміру пенсії. Якщо при цьому пенсіонер набув право на підвищення пенсії, різницю в пенсії за минулий час може бути виплачено йому не більш як за 12 місяців. Пенсія працюючим пенсіонерам перераховується також у зв'язку з призначенням на вищу посаду, збільшенням вислуги років, присвоєнням почесного звання або наукового ступеня та збільшенням розміру складових його заробітної плати в порядку, передбаченому частинами другою, третьою та четвертою цієї статті, при звільненні з роботи або за кожні два відпрацьовані роки.

Розділ X
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ

Стаття 87. Особливості забезпечення функціонування прокуратури

1. Держава забезпечує фінансування та належні умови функціонування прокуратури і діяльності прокурорів.

2. Забезпечення функціонування системи прокуратури передбачає:

1) визначення у Державному бюджеті України видатків на фінансування прокуратури не нижче рівня, що забезпечує можливість повного і незалежного здійснення її повноважень відповідно до закону;

2) законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування прокуратури;

3) гарантування достатнього рівня соціального забезпечення прокурорів.

Стаття 88. Система забезпечення функціонування прокуратури

1. В Україні діє єдина система забезпечення функціонування прокуратури.

2. Органи прокуратури, інші органи державної влади беруть участь в організаційному забезпеченні діяльності прокуратури у випадках і порядку, визначених цим та іншими законами.

Стаття 89. Засади фінансування прокуратури

1. Фінансування прокуратури здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. Функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності прокуратури здійснюються Генеральною прокуратурою України.

3. Визначені у Державному бюджеті України видатки на утримання органів прокуратури не можуть бути скорочені в поточному фінансовому році.

Стаття 90. Порядок фінансування прокуратури

1. Фінансування прокуратури здійснюється згідно з кошторисами і щомісячними розписами видатків, затвердженими Генеральним прокурором України, у межах річної суми видатків, передбачених Державним бюджетом України на поточний бюджетний період.

Стаття 91. Забезпечення потреб прокурора, пов'язаних з його професійною діяльністю

1. Прокурор забезпечується окремим робочим місцем та необхідними для роботи засобами.

2. Органи прокуратури забезпечуються транспортними і матеріально-технічними засобами у порядку, затвердженому Генеральним прокурором України, у межах видатків, затверджених у Державному бюджеті України на утримання органів прокуратури.

3. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування забезпечують розташовані на їх території органи та установи прокуратури відповідними службовими приміщеннями на умовах оренди.

Розділ XI
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 92. Міжнародно-правове співробітництво з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства

1. Органи прокуратури згідно з міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та кримінальним процесуальним законодавством України здійснюють співробітництво з компетентними органами інших держав з питань проведення процесуальних дій при розслідуванні кримінальних правопорушень, видачі осіб, які їх вчинили, перейняття кримінального провадження та з інших питань, передбачених такими договорами. У разі відсутності міжнародного договору України співробітництво у цій сфері здійснюється органами прокуратури України на підставі взаємних письмових гарантій.

Співробітництво органів прокуратури з компетентними органами інших держав не може здійснюватися всупереч конституційним гарантіям України та її договірним зобов'язанням щодо прав людини.

2. У випадках, передбачених законодавством, Генеральна прокуратура України є центральним органом, відповідальним за виконання міжнародних договорів України.

3. Якщо міжнародним договором України передбачено безпосередній порядок співробітництва під час кримінального провадження, регіональні прокуратури здійснюють таке співробітництво у межах своєї компетенції.

Стаття 93. Міжвідомчі міжнародні договори України, що укладаються Генеральною прокуратурою України

1. Генеральна прокуратура України в порядку, передбаченому Законом України «Про міжнародні договори України», бере участь у підготовці міжнародних договорів України щодо співробітництва у сфері кримінального судочинства, укладає міжвідомчі міжнародні договори України про співробітництво з питань діяльності прокуратури з відповідними державними органами іноземних держав і міжнародними організаціями, до компетенції яких належать питання, що регулюються договорами.

Стаття 94. Порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних міжвідомчих договорів України, що укладаються Генеральною прокуратурою України

1. Пропозиції щодо укладення Генеральною прокуратурою України міжнародних договорів України міжвідомчого характеру погоджуються з Міністерством закордонних справ України.

2. Рішення про проведення переговорів і підписання міжвідомчих міжнародних договорів, що укладаються Генеральною прокуратурою України, у тому числі щодо надання повноважень на здійснення таких дій, приймається Генеральним прокурором України. Ведення переговорів щодо підготовки тексту міжвідомчого міжнародного договору України, його укладення, встановлення його автентичності або підписання такого міжвідомчого міжнародного договору України здійснюється лише уповноваженими на те особами.

3. Міжвідомчі міжнародні договори України, укладені Генеральною прокуратурою України, що набрали чинності для України, публікуються у Зібранні діючих міжнародних договорів України та інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України».

Міжвідомчі міжнародні договори України, укладені Генеральною прокуратурою України, реєструються у Міністерстві юстиції України відповідно до законодавства. Оригінали текстів міжнародних міжвідомчих договорів України зберігаються у Міністерстві закордонних справ України.

Контроль автентичності текстів міжвідомчих міжнародних договорів України, укладених Генеральною прокуратурою України, українською та іноземною мовами здійснюється Міністерством закордонних справ України.

4. Денонсація міжнародних міжвідомчих договорів України, укладених Генеральною прокуратурою України, здійснюється Генеральною прокуратурою України.

Розділ XII
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім пункту 5 розділу XII (крім підпунктів 3, 5, 8, 9, 12, 20, 42, 49, 63, 67), розділу XIII цього Закону, які набирають чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. До затвердження всеукраїнською конференцією працівників прокуратури Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури застосовуються положення Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури, схваленого всеукраїнською конференцією працівників прокуратури 28 листопада 2012 року та затвердженого наказом Генерального прокурора України від 28 листопада 2012 року № 123.

3. Визнати такими, що втратили чинність із набранням чинності цим Законом:

1) Закон України «Про прокуратуру» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст. 793, № 50, ст. 474; 1995 р., № 11, ст. 71, № 34, ст. 268; 2001 р., № 9, ст. 38, № 44, ст. 233; 2002 р., № 17, ст. 117, ст. 125; 2003 р., № 29, ст. 233, № 30, ст. 247; 2004 р., № 8, ст. 66; 2005 р., № 2, ст. 32, № 6, ст. 132, № 11, ст. 198; 2006 р., № 1, ст. 18, № 19-20, ст. 156; 2007 р., № 7-8, ст. 66, № 33, ст. 442; 2008 р., №№ 5-8, ст. 78, № 48, ст. 357; 2010 р., № 37, ст. 497, №№ 41-45, ст. 529; 2011 р., № 23, ст. 160, № 30, ст. 279; 2012 р., № 12-13, ст. 82; 2013 р., № 14, ст. 89, № 21, ст. 208, № 37, ст. 490, № 39, ст. 517; 2014 р., № 11, ст.132, № 17, ст. 593, № 20-21, ст. 745, № 22, ст. 816; із змінами, внесеними Законом України від 14 серпня 2014 року № 1642-VII), крім пункту 8 частини першої статті 15, частини четвертої статті 16, абзацу першого частини другої статті 46^2, статті 47, частини першої статті 49, частини п'ятої статті 50, частин третьої, четвертої, шостої та одинадцятої статті 50^1, частини третьої статті 51^2, статті 53 щодо класних чинів;

2) Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру та Кримінально-процесуального кодексу України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 22, ст. 229);

3) Постанову Верховної Ради України від 5 листопада 1991 року "Про введення в дію Закону України «Про прокуратуру» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст. 794);

4) Постанову Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року "Про затвердження структури Генеральної прокуратури України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 4, ст. 16; 1993 р., № 49, ст. 466).

4. Постанови Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року "Про затвердження Положення про класні чини працівників органів прокуратури України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 4, ст. 14) та «Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 4, ст. 15; 2013 р., № 14, ст. 89; 2014 р., № 12, ст.178) втрачають чинність одночасно з втратою чинності пунктом 8 частини першої статті 15, частиною четвертою статті 16, абзацом першим частини другої статті 46^2, статтею 47, частиною першою статті 49, частиною п'ятою статті 50, частинами третьою, четвертою, шостою та одинадцятою статті 50^1, частиною третьою статті 51^2, статтею 53 щодо класних чинів Закону України «Про прокуратуру» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст. 793 із наступними змінами).

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

а) частину першу статті 43 доповнити словами «крім випадків, коли розірвання трудового договору із зазначених підстав здійснюється з прокурором, працівником органу внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань України чи органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства»;

б) у частині четвертій статті 136 слова «або за заявою прокурора» виключити;

в) пункт 2 статті 231 виключити;

г) у частині четвертій статті 233 слова «або прокурора» виключити;

ґ) статтю 252 доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«Положення цієї статті в частині особливостей притягнення до дисциплінарної відповідальності та звільнення не поширюються на прокурорів, працівників органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань України та органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства»;

д) частину третю статті 259 виключити;

2) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

а) у статті 7:

у частині четвертій слова «прокурорським наглядом» виключити;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Прокурор здійснює нагляд за додержанням законів при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів при застосуванні заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян»;

б) у частині першій статті 15 слова «чи окремої постанови судді або подання прокурора» виключити;

в) абзац перший статті 185^4 доповнити словами «під час досудового розслідування»;

г) у статті 185^6:

у назві слова «чи окремої постанови судді або подання прокурора» виключити;

в абзаці першому частини першої слова «чи окремої постанови судді» та «чи окрему постанову судді» виключити, а слово «них» замінити словом «ній»;

частину другу виключити;

ґ) частину другу статті 185^8 викласти в такій редакції:

«Ухилення від виконання законних вимог прокурора щодо прибуття в орган прокуратури, -

тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

д) у статті 188^{35}:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 188^{35}. Невиконання законних вимог Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів або членів цих органів щодо надання інформації»;

абзац перший частини першої після слів «члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» доповнити словами «Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, члена Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів»;

е) у частині першій статті 255:

у пункті 1:

в абзаці другому слова і цифри «частини перша і друга статті 127^1, стаття 130» замінити словом і цифрами «статті 127^1, 130»;

абзац «секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (статті 188^{39}, 188^{40})» виключити;

пункт 8 викласти в такій редакції:

«8) слідчий (частина четверта статті 184, статті 185^4, 185^{11})»;

доповнити пунктами 8^1, 9^2 - 9^4 такого змісту:

«8^1) уповноважені особи секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (статті188^{39}, 188^{40}, 212^3 (крім порушень права на інформацію відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»)»;

«9^2) голова, заступник голови Вищої ради юстиції (стаття 188^{32});

9^3) голова, заступник голови Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (стаття 188^{35} (у частині невиконання законних вимог Вищої кваліфікаційної комісії суддів України або її члена);

9^4) голова, заступник голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів (стаття 188^{35} (у частині невиконання законних вимог Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів або її члена)»;

пункт 11 викласти в такій редакції:

«11) прокурор (статті 172^4-172^9, 185^4, 185^8, 185^{11})»;

є) у частині четвертій статті 257 слово «прокурору» виключити;

ж) у статті 267:

у частині першій слово «прокуророві» виключити;

у частині другій слова «або внесення подання прокурора» виключити;

з) четверте речення частини другої статті 279 виключити;

и) у назві глави 24 слова «або внесення на неї подання прокурора» виключити;

і) у частині першій статті 287 слово «прокурором» замінити словами «прокурором у випадках, передбачених частиною п'ятою статті 7 цього Кодексу»;

ї) частину третю статті 288 виключити;

й) у статті 289 слово «прокурора» виключити;

к) статтю 290 виключити;

л) у статті 291 слова «(внесення подання прокурора)» виключити;

м) у статті 292:

у назві та тексті слова «і подання прокурора» виключити;

у тексті слово «розглядаються» замінити словом «розглядається», а слово «їх» - словом «її»;

н) у статті 293:

у назві слова «і подання прокурора» виключити;

в абзаці першому та пункті 1 частини першої слова «або подання прокурора» виключити;

о) у частині другій статті 294 слова «або прокурором» виключити;

п) частину другу статті 295 виключити;

р) у частині другій статті 299 слова «або внесенні на неї подання прокурора» та «або подання» виключити;

с) у частині першій статті 303 слова «або внесення на неї подання прокурора» та «або подання прокурора» виключити;

т) у частині першій статті 307 слова «або внесення на неї подання прокурора» та «або подання» виключити;

3) у Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56):

а) частину другу статті 2 доповнити реченнями такого змісту: «Прокурор, який звертається до господарського суду в інтересах держави, повинен обґрунтувати наявність підстав для здійснення представництва інтересів держави в суді, передбачених частиною третьою статті 25 Закону України «Про прокуратуру». Невиконання прокурором вимог щодо надання господарському суду обґрунтування наявності підстав для здійснення представництва інтересів держави в господарському суді має наслідком повернення поданої ним позовної заяви в порядку, встановленому статтею 63 цього Кодексу»;

б) у статті 29:

частину першу доповнити реченнями такого змісту: «При цьому прокурор для представництва інтересів громадянина або держави в господарському суді (незалежно від форми, в якій здійснюється представництво) повинен обґрунтувати наявність підстав для здійснення такого представництва, передбачених частинами другою або третьою статті 25 Закону України «Про прокуратуру». Для представництва інтересів громадянина в господарському суді прокурор також повинен надати документи, що підтверджують недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність відповідного громадянина, та письмову згоду законного представника або органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, на здійснення представництва. Невиконання прокурором вимог щодо надання господарському суду обґрунтування наявності підстав для здійснення представництва інтересів громадянина або держави в господарському суді має наслідком повернення поданої ним позовної заяви (заяви, скарги) у порядку, встановленому статтею 63 цього Кодексу»;

частину третю викласти в такій редакції:

«Для участі у справі, провадження в якій уже порушено, прокурор подає до господарського суду відповідну заяву»;

4) у пункті 14 частини першої статті 91 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170) слова «звертатися до органів прокуратури з клопотанням про подання позовів до суду» замінити словами «подавати позови до суду»;

5) статтю 381[1] Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) виключити;

6) у частині першій статті 48 Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21-22, ст. 135) слова «а також за заявою прокурора» виключити;

7) у Кримінально-виконавчому кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 3-4, ст. 21):

а) статтю 22 викласти в такій редакції:

«Стаття 22. Нагляд за додержанням законів під час виконання кримінальних покарань

1. Прокурор відповідно до Закону України «Про прокуратуру» здійснює нагляд за додержанням законів в органах і установах виконання покарань при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

2. Письмові вказівки прокурора щодо додержання встановлених законодавством порядку і умов тримання осіб у місцях, зазначених у частині першій цієї статті, а також письмові вказівки прокурора, надані іншим органам, які виконують судові рішення у кримінальних справах, є обов'язковими і підлягають негайному виконанню»;

б) абзац одинадцятий частини першої статті 24 викласти в такій редакції:

«Генеральний прокурор України, а також уповноважені ним прокурори і прокурори, які здійснюють на відповідній території нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян»;

8) у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №№ 40-42, ст. 492):

а) у статті 45:

у частині першій:

слова «Уповноважений Верховної Ради України з прав людини» виключити;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«З метою захисту прав і свобод людини і громадянина у випадках, встановлених законом, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини може особисто або через свого представника звертатися до суду з позовом (заявою), брати участь у розгляді справ за його позовними заявами (заявами), а також на будь-якій стадії розгляду вступати у справу, провадження в якій відкрито за позовами (заявами) інших осіб, подавати апеляційну, касаційну скаргу, заяву про перегляд судового рішення Верховним Судом України, про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, у тому числі у справі, провадження в якій відкрито за позовом (заявою) іншої особи. При цьому Уповноважений Верховної Ради України з прав людини повинен обґрунтувати суду неможливість особи самостійно здійснювати захист своїх інтересів. Невиконання Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини вимог щодо надання зазначеного обґрунтування має наслідком застосування положень, передбачених статтею 121 цього Кодексу»;

у частині другій:

друге речення абзацу першого виключити;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«Прокурор, який звертається до суду з метою представництва інтересів громадянина або держави в суді (незалежно від форми, в якій здійснюється представництво), повинен обґрунтувати наявність підстав для здійснення такого представництва, передбачених частинами другою або третьою статті 25 Закону України «Про прокуратуру». Для представництва інтересів громадянина в суді прокурор також повинен надати документи, що підтверджують недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність відповідного громадянина, а також письмову згоду законного представника або органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, на здійснення ним представництва. Невиконання прокурором вимог щодо надання суду обґрунтування наявності підстав для здійснення представництва інтересів громадянина або держави в суді має наслідком застосування положень, передбачених статтею 121 цього Кодексу»;

б) частину п'яту статті 46 викласти в такій редакції:

«5. Прокурор або Уповноважений Верховної Ради України з прав людини з метою вирішення питання щодо наявності підстав для ініціювання перегляду судових рішень у справі, розглянутій без їх участі, вступу у справу за позовом (заявою) іншої особи мають право знайомитися з матеріалами справи в суді, робити виписки з неї, отримувати копії документів, що знаходяться у справі»;

9) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446):

а) у статті 60:

у частині першій:

слова «Уповноважений Верховної Ради України з прав людини» виключити;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«З метою захисту прав і свобод людини і громадянина у випадках, встановлених законом, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини може особисто або через свого представника звертатися до адміністративного суду з адміністративним позовом (заявою), брати участь у розгляді справ за його адміністративним позовом (заявою), а також на будь-якій стадії розгляду вступати у справу, провадження в якій відкрито за адміністративними позовами (заявами) інших осіб, подавати апеляційну, касаційну скаргу, заяву про перегляд судового рішення Верховним Судом України, про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, у тому числі у справі, провадження в якій відкрито за адміністративним позовом (заявою) іншої особи. При цьому Уповноважений Верховної Ради України з прав людини повинен обґрунтувати адміністративному суду неможливість особи самостійно здійснювати захист своїх інтересів. Невиконання Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини вимог щодо надання зазначеного обґрунтування має наслідком застосування положень, передбачених статтею 108 цього Кодексу»;

у частині другій:

друге речення абзацу першого виключити;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«Прокурор, який звертається до адміністративного суду з метою представництва інтересів громадянина або держави в адміністративному суді (незалежно від форми, в якій здійснюється представництво), повинен обґрунтувати наявність підстав для здійснення такого представництва, передбачених частинами другою або третьою статті 23 Закону України «Про прокуратуру». Для представництва інтересів громадянина в адміністративному суді прокурор також повинен надати документи, що підтверджують недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність відповідного громадянина, а також письмову згоду законного представника або органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, на здійснення ним представництва. Невиконання прокурором вимог щодо надання адміністративному суду обґрунтування наявності підстав для здійснення представництва інтересів громадянина або держави в адміністративному суді має наслідком застосування положень, передбачених статтею 108 цього Кодексу»;

б) у статті 171[1]:

назву, пункт 4 частини першої, частини другу та четверту, пункти 1 та 2 частини п'ятої статті після слів «Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» у всіх відмінках доповнити словами «Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів» у відповідному відмінку;

частину шосту та абзац перший частини сьомої після слів «Вищої ради юстиції» доповнити словами «рішення, дії чи бездіяльність Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів»;

10) у Бюджетному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50-51, ст. 572):

а) статтю 34 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Інструкції щодо підготовки бюджетних запитів Конституційним Судом України, апаратами судів загальної юрисдикції, секретаріатами органів прокуратури не можуть запроваджувати фінансові обмеження, визначені в частині другій цієї статті»;

б) статтю 36 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. У разі якщо Міністерство фінансів України вважає, що бюджетні запити Конституційного Суду України, апарату суду загальної юрисдикції, секретаріату органу прокуратури не обґрунтовані чи не можуть бути задоволені, воно включає їх до пропозиції проекту Державного бюджету України на відповідний рік і разом із проектом закону про Державний бюджет України подає на розгляд Кабінету Міністрів України аргументовані висновки із зазначенням причин, що перешкоджають задоволенню цих запитів, та пропозиції щодо шляхів усунення розбіжностей».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

в) статтю 38 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. У разі якщо Кабінет Міністрів України вважає, що бюджетні запити Конституційного Суду України, апарату суду загальної юрисдикції, секретаріату органу прокуратури не обґрунтовані чи не можуть бути задоволені, він також подає до Верховної Ради України відповідний висновок із зазначенням причин, що перешкоджають задоволенню цих запитів, та пропозиції щодо шляхів усунення розбіжностей»;

г) в абзаці п'ятому підпункту 10 пункту 9 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» слова «прокуратури за поданням відповідних матеріалів органами» виключити;

11) у Митному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44-48, ст. 552):

а) у частині другій статті 486 слова «(внесенням подання прокурора)» виключити;

б) у частині п'ятій статті 529 слово «прокурором» виключити;

в) у частині першій статті 530 слова «внесенням подання прокурора» виключити;

г) у статті 532:

у назві слова «подання прокурора» виключити;

у частині першій слова «подання прокурора» виключити, а слово «розглядаються» замінити словом «розглядається»;

ґ) у статті 533:

у назві слова «або внесення подання прокурора» виключити;

у частині першій слова «або внесення подання прокурора» та «або подання» виключити;

д) у частині першій статті 539 слова «або внесення на неї подання прокурора» та «або подання» виключити;

12) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

а) пункти 9 та 15 частини першої статті 3 викласти в такій редакції:

«9) керівник органу прокуратури - Генеральний прокурор України, керівник регіональної прокуратури, керівник місцевої прокуратури та їх перші заступники і заступники, які діють у межах своїх повноважень»;

«15) прокурор - особа, яка обіймає посаду, передбачену статтею 17 Закону України «Про прокуратуру», та діє у межах своїх повноважень»;

б) у статті 36:

пункт 6 частини другої виключити;

у частині четвертій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«4. Право на подання апеляційної чи касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України чи за нововиявленими обставинами мають також незалежно від їх участі в судовому провадженні прокурори вищого рівня: Генеральний прокурор України, його перший заступник та заступники, керівник регіональної прокуратури, його перший заступник та заступники»;

в абзаці другому слова «прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя і прирівняні до них прокурори, їх» замінити словами «керівник регіональної прокуратури, їх перші заступники та», а слова «або прокурорами» - словами «керівниками, першими заступниками чи заступниками керівників або прокурорами прокуратур»;

в абзаці третьому слова «службові особи органів» замінити словами «прокурори органу»;

у частині п'ятій слова «його заступники, прокурори Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя і прирівняні до них прокурори» замінити словами «керівник регіональної прокуратури, їх перші заступники та заступники»;

перше речення частини шостої викласти в такій редакції:

«6. Генеральний прокурор України, керівник регіональної прокуратури, керівник місцевої прокуратури, їх перші заступники та заступники при здійсненні нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування мають право скасовувати незаконні та необґрунтовані постанови слідчих та прокурорів нижчого рівня у межах строків досудового розслідування, передбачених статтею 219 цього Кодексу»;

в) пункт 4 частини другої статті 40 виключити;

г) у статті 87:

пункт 6 частини другої виключити;

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Недопустимими є також докази, що були отримані:

1) з показань свідка, який надалі був визнаний підозрюваним чи обвинуваченим у цьому кримінальному провадженні;

2) після початку кримінального провадження шляхом реалізації органами досудового розслідування чи прокуратури своїх повноважень, не передбачених цим Кодексом, для забезпечення досудового розслідування кримінальних правопорушень».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

ґ) у частині третій статті 128:

слова «які через фізичний чи матеріальний стан, неповноліття, похилий вік, недієздатність або обмежену дієздатність» замінити словами «які через недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Прокурор, який пред'являє цивільний позов у кримінальному провадженні, повинен обґрунтувати наявність підстав для здійснення представництва інтересів громадянина або держави в суді, передбачених частиною четвертою статті 25 Закону України «Про прокуратуру». Для представництва інтересів громадянина в суді прокурор також повинен надати документи, що підтверджують недосягнення повноліття, недієздатність або обмежену дієздатність відповідного громадянина, а також письмову згоду законного представника або органу, якому законом надано право захищати права, свободи та інтереси відповідної особи, на здійснення ним представництва»;

д) у частині шостій статті 214 слово «прокурора» замінити словами «керівника органу прокуратури»;

е) пункти 1 та 2 частини другої статті 294 викласти в такій редакції:

«1) до трьох місяців - керівником місцевої прокуратури;

2) до шести місяців - керівником регіональної прокуратури або його першим заступником чи заступником»;

є) частину другу статті 312 викласти в такій редакції:

«2. Скарга слідчого подається прокурору вищого рівня щодо прокурора, рішення, дії чи бездіяльність якого оскаржуються»;

ж) у статті 313:

у частині першій слова «Службова особа органу прокуратури вищого рівня, до якої» замінити словами «Прокурор вищого рівня, до якого», а слово «зобов'язана» замінити словом «зобов'язаний»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. У разі скасування рішення або визнання незаконними вчиненої дії чи бездіяльності прокурор вищого рівня має право здійснити заміну одного прокурора на іншого з числа службових осіб органів прокуратури того самого рівня в досудовому провадженні, де було прийнято або вчинено незаконне рішення, дія чи бездіяльність»;

у частині четвертій слова «службової особи органу прокуратури» замінити словом «прокурора»;

з) у статті 341:

у частині першій:

перше речення абзацу першого після слів «судового розгляду прокурор» доповнити словами «крім випадку, коли ним є Генеральний прокурор України», а слова «керівником органу прокуратури, в якому він працює» замінити словами «прокурором вищого рівня»;

абзац другий виключити;

у частині другій слова «керівник органу прокуратури» виключити;

и) у пункті 1 частини першої статті 481 слова «прокурором Автономної Республіки Крим, області, міст Києва або Севастополя» замінити словами «керівником регіональної прокуратури»;

і) у частині четвертій статті 575 слова «прокуратуру Автономної Республіки Крим, області, міст Києва і Севастополя, та прирівняні до них прокуратури» замінити словами «відповідну регіональну прокуратуру»;

ї) у частинах третій - п'ятій статті 582 слова «прокуратура Автономної Республіки Крим, області, міст Києва чи Севастополя», «прокуратура Автономної Республіки Крим, області, міст Києва і Севастополя» в усіх відмінках замінити словами «відповідна регіональна прокуратура» у відповідному відмінку;

й) у частині другій статті 586 слова «прокурором Автономної Республіки Крим, області, міст Києва і Севастополя або його» замінити словами «керівником відповідної регіональної прокуратури, його першим заступником або»;

к) у частині першій статті 587 слова «прокуратурою Автономної Республіки Крим, області, міст Києва і Севастополя» замінити словами «відповідною регіональною прокуратурою»;

л) у частині другій статті 591 слова «прокуратурою Автономної Республіки Крим, області, міст Києва і Севастополя» замінити словами «відповідною регіональною прокуратурою»;

м) у частинах другій і третій статті 592 слова «прокуратура Автономної Республіки Крим, області, міст Києва і Севастополя» замінити словами «відповідна регіональна прокуратура»;

13) текст статті 27 Закону України «Про міліцію» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 4, ст. 20) викласти в такій редакції:

«Прокурор здійснює нагляд за додержанням законів підрозділами міліції, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, а також при виконанні судових рішень у кримінальних справах та при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян»;

14) друге речення частини першої статті 9 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 31, ст. 381) виключити;

15) у частині шостій статті 34 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377) слова «та/або один з прокурорів України» виключити;

16) статтю 37 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради Укра-

їни, 1991 р., № 41, ст. 546 із наступними змінами) виключити;

17) статтю 22 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190 із наступними змінами) виключити;

18) у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 22, ст. 303; 2001 р., № 14, ст. 72; 2013 р., № 21, ст. 208; 2014 р., № 20-21, ст. 712):

а) у частині другій статті 9^1 слова «прокурорами Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва, Севастополя і прирівняними до них прокурорами, їх заступниками» замінити словами «керівниками регіональних прокуратур, їх першими заступниками та заступниками»;

б) частини першу і другу статті 14 викласти в такій редакції:

«Нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності здійснюється Генеральним прокурором України, його заступниками, керівниками регіональних прокуратур, їх першими заступниками та заступниками, а також уповноваженими наказом Генерального прокурора України прокурорами Генеральної прокуратури України та уповноваженими наказом керівника регіональної прокуратури прокурорами відповідних регіональних прокуратур.

Керівник місцевої прокуратури, а також уповноважені його наказом прокурори відповідної місцевої прокуратури здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності в оперативно-розшукових справах, заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами правоохоронних органів»;

19) текст статті 34 Закону України «Про Службу безпеки України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 27, ст. 382) викласти в такій редакції:

«Нагляд за додержанням законів підрозділами Служби безпеки України, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, а також при виконанні судових рішень у кримінальних справах та при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, здійснюється прокурором»;

20) статтю 23 Основ законодавства України про охорону здоров'я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19 із наступними змінами) виключити;

21) у Законі України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 110; 2005 р., № 10, ст. 187; 2006 р., № 14, ст. 117; 2013 р., № 21, ст. 208; 2014 р., № 4, ст. 61):

а) у частині першій статті 2 слова «за рішенням суду, винесеним на підставі подання прокурора або слідчого для забезпечення розслідування кримінальної справи» замінити словами «за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні»;

б) у статті 11:

у частині сьомій слова «за рішенням суду, ухваленим на підставі клопотання слідчого, прокурора для забезпечення розслідування під час кримінального провадження» замінити словами «за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні»;

у частині восьмій слова «Орган державного фінансового контролю, прокурор або слідчий, який» замінити словами «Орган або особа, що»;

22) у Законі України «Про попереднє ув'язнення» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 35, ст. 360; 2013 р., № 21, ст. 208):

а) у частинах п'ятій і шостій статті 20 слова «прокурор Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя чи його заступник» у всіх відмінках замінити словами «керівник регіональної прокуратури, його перший заступник чи заступник» у відповідному відмінку;

б) назву та частину першу статті 22 викласти в такій редакції:

«Стаття 22. Нагляд за додержанням законів у місцях попереднього ув'язнення

Нагляд за додержанням законів у місцях попереднього ув'язнення здійснюється прокурором шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян»;

23) у частині другій статті 20 Закону України «Про колективні договори і угоди» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 36, ст. 361) слова «відповідних комісій або з ініціативи прокурора» замінити словами «або відповідних комісій»;

24) статтю 21 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами) виключити;

25) у частині другій статті 9 Закону України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490) слова «апараті органів прокуратури» замінити словами «органах прокуратури, апаратах»;

26) у Законі України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 11, ст. 50 із наступними змінами):

а) у пункті «в» статті 14 слова «керівники прокуратури» замінити словами «керівник органу прокуратури»;

б) у пункті «в» частини першої статті 19 слово «прокурору» замінити словами «до суду»;

в) у частині другій статті 20 слово «прокурору» замінити словами «до суду»;

г) у статті 24:

у назві слова «і нагляд» виключити;

частину другу виключити;

27) у Законі України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 11, ст. 51; 2003 р., №16, ст. 124; 2009 р., № 36-37, ст. 511; 2013 р., № 21, ст. 208):

а) абзац другий частини п'ятої статті 22 викласти в такій редакції:

«Це рішення може бути оскаржено заінтересованою особою прокурору, до відповідного вищого органу, що забезпечує безпеку, а також у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, до суду»;

б) у статті 28:

у назві слова «і нагляд» виключити;

частину другу виключити;

28) частину другу статті 13 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 52, ст. 455) виключити;

29) друге речення частини другої статті 12 Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 1, ст. 1; 2004 р., № 8, ст. 66; 2013 р., № 21, ст. 208) виключити;

30) статтю 17 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 6, ст. 35; 2007 р., № 15, ст.194) викласти в такій редакції:

«Стаття 17. Нагляд за додержанням законів в органах і службах у справах дітей та спеціальних установах для дітей

Нагляд за додержанням законів уповноваженими підрозділами органів внутрішніх справ, приймальниками-розподільниками для дітей, школами та професійними училищами соціальної реабілітації, спеціальними виховними установами Державної кримінально-виконавчої служби України здійснюється прокурором шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, та повноважень щодо нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах та при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян»;

31) частину одинадцяту статті 25 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 12, ст. 81; 1997 р., № 4, ст. 20; 2009 р., № 40, ст. 579; 2014 р., № 2-3, ст. 41) виключити;

32) частину другу статті 35 Закону України «Про оплату праці» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 17, ст. 121; 2010 р., № 30, ст. 398; 2014 р., № 6-7, ст. 80, № 20-21, ст. 712) виключити;

33) статтю 29 Закону України «Про звернення громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 47, ст. 256 із наступними змінами) виключити;

34) в абзаці п'ятому частини другої статті 9 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292; 2005 р., № 42, ст. 466; 2013 р., № 26, ст. 264) слова «ставити питання перед органами Прокуратури України та Міністерством внутрішніх справ України про проведення розслідувань або інших заходів відповідно до чинного законодавства» замінити словами «звертатися до правоохоронних органів щодо проведення досудового розслідування або вжиття інших заходів відповідно до законодавства»;

35) частину третю статті 27 Закону України «Про відпустки» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4; 2014 р., № 6-7, ст. 80) виключити;

36) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити статтею 18^1 такого змісту:

«Стаття 18^1. Відносини органів місцевого самоврядування із судами загальної юрисдикції

Орган місцевого самоврядування може бути позивачем та відповідачем у судах загальної юрисдикції, зокрема, звертатися до суду, якщо це необхідно для реалізації його повноважень і забезпечення виконання функцій місцевого самоврядування»;

37) у статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 20, ст. 99; 2013 р., № 41, ст. 552):

пункт 10 викласти в такій редакції:

«10) з метою захисту прав і свобод людини і громадянина особисто або через свого представника в установленому законом порядку:

звертатися до суду про захист прав і свобод осіб, які через фізичний стан, недосягнення повноліття, похилий вік, недієздатність або обмежену дієздатність неспроможні самостійно захистити свої права і свободи; брати участь у судовому розгляді справ, провадження в яких відкрито за його позовами (заявами, клопотаннями (поданнями);

вступати у справи, провадження в яких відкрито за позовами (заявами, клопотаннями (поданнями) інших осіб, на будь-якій стадії їх судового розгляду;

ініціювати незалежно від його участі у судовому провадженні перегляд судових рішень»;

пункт 12 після слів «що здійснюють оперативно-розшукову діяльність» доповнити словами «здійснюють виконання судових рішень»;

38) у Законі України «Про Вищу раду юстиції» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 25, ст. 146; 2010 р., № 26, ст. 272, №№ 41-45, ст. 529; 2012 р., № 23, ст. 242; 2014 р., № 12, ст. 190):

а) частину третю статті 13 викласти в такій редакції:

«Порядок скликання всеукраїнської конференції працівників прокуратури визначається Законом України «Про прокуратуру»;

б) у частині другій статті 25 слова «рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності прокурорів» замінити словами «рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, прийняте за результатами дисциплінарного провадження»;

в) у частині першій статті 27:

пункт 5 доповнити словом «суддів»;

доповнити пунктом 5^1 такого змісту:

«5^1) рішення по скарзі на рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, прийняте за результатами дисциплінарного провадження»;

г) текст статті 34 викласти в такій редакції:

«До Вищої ради юстиції з пропозицією розглянути питання щодо несумісності діяльності судді чи прокурора із займаною посадою можуть звернутися:

1) Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів - за умови, що таке рішення було нею прийнято за результатами дисциплінарного провадження;

2) член Вищої ради юстиції - за результатами перевірки відомостей щодо несумісності діяльності судді чи прокурора із займаною посадою, проведення якої було йому доручено відповідно до цього Закону»;

ґ) текст статті 36 викласти в такій редакції:

«Вища рада юстиції за поданням суб'єктів, визначених у статті 34 цього Закону, розглядає питання про несумісність посади прокурора із зайняттям іншою діяльністю.

Прокурор, питання про несумісність якого розглядається, та/або його представник мають право давати пояснення, ставити питання учасникам засідання, висловлювати заперечення, заявляти клопотання і відводи.

Запрошення на засідання Вищої ради юстиції прокурора, питання про несумісність якого розглядається, є обов'язковим. У разі неможливості брати участь у засіданні з поважних причин прокурор, питання про несумісність якого розглядається, може надати по суті порушених питань письмові пояснення, які додаються до матеріалів перевірки. Письмові пояснення прокурора виголошуються на засіданні Вищої ради юстиції в обов'язковому порядку. Повторне неприбуття такого прокурора на засідання є підставою для розгляду питання про несумісність за його відсутності.

Рішення про несумісність приймається на засіданні більшістю голосів від конституційного складу Вищої ради юстиції і є обов'язковим для негайного виконання відповідними особами, уповноваженими на прийняття рішення про звільнення прокурора, яким воно направляється»;

д) у статті 45 слово «прокурорів» замінити словами «на рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, прийняті за результатами дисциплінарного провадження»;

е) статтю 47 викласти в такій редакції:

«Стаття 47. Розгляд скарг на рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, прийняті за результатами дисциплінарного провадження

Вища рада юстиції розглядає скарги прокурорів на рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, прийняті щодо них за результатами дисциплінарного провадження, керуючись доповіддю члена Вищої ради юстиції, та постановляє рішення.

Скарга прокурора може бути прийнята Вищою радою юстиції не пізніше одного місяця з дня вручення йому чи отримання ним поштою копії рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, прийнятого стосовно нього за результатами дисциплінарного провадження. Вища рада юстиції може продовжити строк для подання скарги, якщо визнає, що місячний строк було пропущено з поважних причин.

Після розгляду скарги прокурора Вища рада юстиції за наявності для цього підстав може:

1) задовольнити скаргу прокурора, скасувати рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та закрити дисциплінарне провадження;

2) задовольнити скаргу повністю чи частково і змінити рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;

3) залишити скаргу без задоволення, а рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів - без зміни.

Прокурор, скарга якого розглядається Вищою радою юстиції, та/або його представник мають право надавати пояснення, ставити запитання учасникам засідання, висловлювати заперечення, заявляти клопотання і відводи. Запрошення на засідання Вищої ради юстиції прокурора, скарга якого розглядається, є обов'язковим. У разі неможливості брати участь у засіданні з поважних причин прокурор може надати по суті порушених питань письмові пояснення. Письмові пояснення прокурора виголошуються на засіданні Вищої ради юстиції в обов'язковому порядку. Повторне неприбуття такого прокурора на засідання є підставою для розгляду скарги за його відсутності»;

39) статтю 9 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 29, ст. 191; 2010 р., № 37, ст. 496) доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Верховна Рада Автономної Республіки Крим має право звертатися до суду, якщо це необхідно для здійснення її повноважень у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України»;

40) у статті 37 Закону України «Про відходи» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 36-37, ст. 242; 2013 р., № 46, ст. 640):

у назві слова «і нагляд» виключити;

частину четверту виключити;

41) у пункті 4 статті 12 Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 1, ст. 2) слова «або прокурора» виключити;

42) в абзаці третьому пункту 27 додатка 12 до Статуту гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 22-23, ст. 196; 2013 р., № 21, ст. 208) слова «їх заступники і помічники» виключити;

43) пункт 5 статті 28 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190) викласти в такій редакції:

«5) звертатися до суду та здійснювати інші функції і повноваження у спосіб, передбачений Конституцією та законами України»;

44) у Законі України «Про металобрухт» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 25, ст. 212; 2014 р., № 4, ст. 61):

а) назву розділу III викласти в такій редакції:

«Розділ III
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ТА ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ
ОПЕРАЦІЙ З МЕТАЛОБРУХТОМ»;

б) у статті 14:

у назві слова «та нагляд» виключити;

частину другу виключити;

45) у частині третій статті 16 Закону України «Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людині» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 41, ст. 377) слово «слідства» замінити словами «досудового розслідування», а слова «районного (міського) прокурора» - словами «керівника місцевої прокуратури»;

46) статтю 41 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 45, ст. 397; 2002 р., № 11, ст. 79) доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«Положення цієї статті в частині особливостей притягнення до дисциплінарної відповідальності та звільнення не поширюються на прокурорів, працівників органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань України та органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства»;

47) частину другу статті 23 Закону України «Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 17, ст. 122; 2013 р., № 37, ст. 490) виключити;

48) статтю 31 Закону України «Про психіатричну допомогу» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 19, ст. 143) викласти в такій редакції:

«Стаття 31. Нагляд за додержанням законів при наданні психіатричної допомоги

Нагляд за додержанням законів при наданні психіатричної допомоги здійснюється прокурором шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян»;

49) у частинах другій і третій статті 8 Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 40, ст. 338) слова «або прокурора» виключити;

50) у Законі України «Про політичні партії в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст. 118; 2014 р., № 5, ст. 62):

а) пункт 2 частини третьої статті 6 викласти в такій редакції:

«2) прокурори»;

б) у частині першій статті 21 слова «за поданням» замінити словами «за адміністративним позовом», а слова «чи Генерального прокурора України» виключити;

51) у частині третій статті 8 Закону України «Про тваринний світ» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 14, ст. 97; 2013 р., № 46, ст. 640) слова «або прокурора» виключити;

52) статтю 17 Закону України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 32, ст. 225 із наступними змінами) виключити;

53) в абзаці першому частини першої статті 31 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 40, ст. 290; 2013 р., № 21, ст. 208) слова «прокурором Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або Севастополя у межах його повноважень» замінити словами «керівником відповідної регіональної прокуратури»;

54) в абзаці сьомому частини першої статті 39 Закону України «Про охорону праці» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 2, ст. 10) слова «органам прокуратури» замінити словами «відповідним органам»;

55) в абзаці дев'ятому частини першої статті 10 Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 350; 2008 р., № 24, ст. 237; 2010 р., № 5, ст. 44; 2013 р., № 21, ст. 208) слова «звертатися до органів прокуратури з клопотанням про подання позову до суду» замінити словами «звертатися до суду з позовом»;

56) у Законі України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 46, ст. 366):

а) абзац п'ятий частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

«контролю з боку судових органів та органів прокуратури, який здійснюється у спосіб, передбачений Конституцією та законами України»;

б) статтю 24 викласти в такій редакції:

«Стаття 24. Контроль за дотриманням законодавства у сфері цивільного контролю

Контроль за дотриманням законодавства під час здійснення цивільного контролю здійснюється в порядку, визначеному Конституцією та законами України»;

57) у частині першій статті 15 Закону України «Про захист суспільної моралі» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 14, ст. 192; 2014 р., № 20-21, ст. 712) слова «Генеральна прокуратура України» виключити;

58) у частині третій статті 105 Закону України «Про ветеринарну медицину» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 5-6, ст. 53) слово «прокуратури» виключити;

59) частину першу статті 144 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 41-45, ст. 529) доповнити абзацом другим такого змісту:

«При цьому розмір посадового окладу працівника апарату суду, посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців, установлюється в розмірі 30 відсотків посадового окладу судді місцевого суду. Посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії посад державних службовців, установлюються з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких віднесені до попередньої категорії посад державних службовців»;

60) пункт 1 частини другої статті 6 Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 49, ст. 571; 2012 р., № 7, ст. 53) доповнити словами «а також в інших випадках, якщо це необхідно для здійснення її повноважень і забезпечення виконання покладених на неї законом завдань»;

61) частину першу статті 37 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222) доповнити словами «зокрема звертатися до суду, якщо це необхідно для здійснення його повноважень у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України»;

62) у Законі України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 19-20, ст. 142 із наступними змінами):

а) частину першу статті 7 доповнити абзацом третім такого змісту:

«Прокурор може вступити у виконавче провадження, відкрите не за його заявою, за умови, що він здійснював представництво інтересів громадянина або держави в суді у відповідній справі. З метою вирішення питання про наявність підстав для вступу у виконавче провадження такий прокурор має право знайомитися з матеріалами такого виконавчого провадження, робити з них виписки, знімати копії»;

б) частину першу статті 12 після слів «Сторони виконавчого провадження» доповнити словами «та прокурор як учасник виконавчого провадження»;

в) у статті 21:

у пункті 1 частини першої слова «прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, спеціалізовані прокуратури на правах обласних» замінити словами «регіональні прокуратури»;

у пункті 1 частини другої слова «міські, районні, міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури» замінити словами «місцеві прокуратури»;

г) у частині першій статті 37:

у пункті 6 слова «посадовою особою, якій» замінити словами «судом чи посадовою особою, яким»;

пункт 11 виключити;

ґ) в абзаці четвертому частини другої статті 39 слова та цифри «пунктами 5 і 11» замінити словом та цифрою «пунктом 5»;

д) доповнити статтею 86^1 такого змісту:

«Стаття 86^1. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах

1. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах здійснюється прокурором»;

63) Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 38, ст. 385; 2012 р., № 26, ст. 273; 2013 р., № 15, ст. 97, ст. 98, № 24, ст. 243; 2014 р., № 13, ст. 223, № 22, ст. 816) доповнити статтею 28 такого змісту:

«Стаття 28. Звернення до суду

1. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади та їх територіальні органи звертаються до суду, якщо це необхідно для здійснення їхніх повноважень у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України»;

64) у Законі України «Про безоплатну правову допомогу» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 577 із наступними змінами):

а) розділ I доповнити статтею 6^1 такого змісту:

«Стаття 6^1. Система надання безоплатної правової допомоги

1. До системи надання безоплатної правової допомоги належать:

1) Координаційний центр з надання правової допомоги;

2) суб'єкти надання безоплатної первинної правової допомоги;

3) суб'єкти надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

б) у пункті 1 частини другої статті 13 слова «від обвинувачення» виключити;

в) у частині першій статті 14:

пункти 5 і 6 викласти в такій редакції:

«5) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

6) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону»;

у пункті 7:

після слів «проведення окремої процесуальної дії» доповнити словами «а також особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі»;

слова «на правову послугу, передбачену пунктами 1 і 3 частини другої» замінити словами «на всі види правових послуг, передбачені частиною другою»;

г) пункти 2 і 3 частини першої статті 15 замінити пунктом 2 такого змісту:

«2) адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»;

ґ) частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

«1. Міністерство юстиції України утворює регіональні (республіканський (Автономної Республіки Крим), обласні, Київський та Севастопольський міські) та місцеві (районні, міжрайонні, міські, міськрайонні, міжрайонні та районні у містах) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги є територіальними відділеннями Координаційного центру з надання правової допомоги і утворюються з урахуванням потреб відповідної адміністративно-територіальної одиниці та забезпечення доступу осіб до безоплатної вторинної правової допомоги»;

д) у частині першій статті 17:

в абзаці першому слова «в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі» виключити;

пункт 10 викласти в такій редакції:

«10) подає клопотання до Координаційного центру з надання правової допомоги про виключення адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, у випадках, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої статті 24 цього Закону»;

у пункті 12 слова «головному управлінню юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі» замінити словами «Координаційному центру з надання правової допомоги»;

е) частину п'яту статті 19 викласти в такій редакції:

«5. У разі звернення осіб, зазначених у пунктах 3-6 частини першої статті 14 цього Закону, про надання безоплатної вторинної правової допомоги або надходження інформації про затриманих осіб від близьких родичів та членів їхніх сімей, перелік яких зазначено Кримінальним процесуальним кодексом України, Центр надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний прийняти рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги з моменту затримання особи»;

є) у частині першій статті 22 слова «на тимчасовій основі на підставі договору про її надання» виключити;

ж) у статті 24:

пункт 4 частини першої викласти в такій редакції:

«4) виключення адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Якщо рішення про заміну адвоката прийнято відповідно до пунктів 2 і 3 частини першої цієї статті, Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги може внести пропозицію до Координаційного центру з надання правової допомоги щодо виключення такого адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»;

з) частину першу статті 27 доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) затверджує положення про Координаційний центр з надання правової допомоги»;

и) пункт 7 частини першої статті 28 викласти в такій редакції:

«7) встановлює порядок ведення Координаційним центром з надання правової допомоги Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»;

і) пункт 6 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» викласти в такій редакції:

«6. Надання безоплатної вторинної правової допомоги всім категоріям осіб, зазначеним у статті 14 цього Закону, в повному обсязі забезпечується з 1 липня 2015 року»;

65) статтю 14 Закону України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 2-3, ст. 3) доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Рада міністрів Автономної Республіки Крим має право звертатися до суду, якщо це необхідно для здійснення її повноважень у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України»;

66) у Законі України «Про протидію торгівлі людьми» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 19-20, ст. 173; 2013 р., №№ 9-13, ст. 88, № 48, ст. 682; 2014 р., № 12, ст. 178):

а) у назві розділу VII слова «і нагляд» виключити;

б) статтю 27 виключити;

67) у статті 6 Закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 17, ст. 158):

у частині другій:

в абзаці першому слова «За поданням органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, органи прокуратури звертаються в інтересах держави» замінити словами «Орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, звертається»;

в абзацах другому і третьому слово «злочину» замінити словами «кримінального правопорушення»;

в абзаці четвертому слова «прокуратури за поданням відповідних матеріалів органами» виключити;

у частині третій:

в абзаці першому слово «злочину» замінити словами «кримінального правопорушення», а слова «прокуратури за поданням органу» та «в інтересах держави» виключити;

в абзаці другому слово «злочину» замінити словами «кримінального правопорушення»;

в абзаці третьому слова «органи прокуратури» замінити словами «органи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів»;

68) частину другу статті 24 Закону України «Про Національну гвардію України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 17, ст. 594) викласти в такій редакції:

«2. Нагляд за додержанням законів у діяльності Національної гвардії України здійснюється прокурором шляхом реалізації повноважень щодо нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян».

Розділ XIII
ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Прокуратура виконує функцію нагляду за додержанням прав і свобод людини і громадянина, додержанням законів з цих питань органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами виключно у формі представництва інтересів громадянина або держави в суді.

2. Військові прокуратури гарнізонів розташовуються в межах відповідних військових гарнізонів. У разі потреби з метою організації їх діяльності їм виділяються необхідні приміщення з фондів Міністерства оборони України.

В умовах особливого періоду, запровадження надзвичайного, воєнного стану або проведення антитерористичної операції із залученням з'єднань, військових частин та підрозділів Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, інших військових формувань, місцем постійної дислокації яких є територія в межах військового гарнізону, особовий склад військових прокуратур (прокурори, слідчі) гарнізону відряджається до районів розташування цих з'єднань, військових частин та підрозділів на період виконання цими з'єднаннями, військовими частинами та підрозділами завдань за призначенням.

3. Установити, що на прокурорів та слідчих військової прокуратури, які не є військовослужбовцями, у разі виконання ними повноважень у районах проведення антитерористичних операцій поширюються соціальні гарантії, передбачені для військовослужбовців військової прокуратури.

4. До початку діяльності державного бюро розслідувань, але не пізніше п'яти років після набрання чинності Кримінальним процесуальним кодексом України слідчі органів прокуратури здійснюють досудове розслідування у визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України порядку.

5. Положення цього Закону, в тому числі статті 86, що регулює пенсійне забезпечення працівників органів прокуратури, поширюється на слідчих органів прокуратури до початку діяльності державного бюро розслідувань.

6. Протягом одного місяця з дня опублікування цього Закону, необхідно скликати та провести з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ, з'їзд адвокатів України для призначення членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

7. Організаційно-технічне забезпечення проведення з'їзду покладається на організаційне бюро з проведення з'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ.

Організаційне бюро визначає дату, час та місце проведення з'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ, передбаченого у пункті 6 цього розділу, та забезпечує публікацію оголошення про його проведення в газеті «Урядовий кур'єр» чи «Голос України», а також повідомляє про це делегатів з'їзду не пізніш як за сім днів до дня його проведення.

З'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ відкриває голова організаційного бюро, а в разі відсутності голови - його заступник.

З'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ є повноважним за умови присутності на ньому не менш як двох третин від загальної кількості обраних делегатів.

З'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ шляхом таємного голосування обирає головуючого та секретаря, обговорює і затверджує порядок денний та регламент роботи з'їзду, обирає лічильну комісію та інші робочі органи з'їзду.

З'їзд призначає членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. Визначення кандидатів та призначення членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, а також підписання рішення з'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ здійснюється у порядку, передбаченому частинами п'ятою - сьомою статті 75 цього Закону.

8. Вища рада юстиції тимчасово виконує свої повноваження до внесення змін до Конституції України.

9. До обрання голів Ради прокурорів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів засідання таких органів відкривають та проводять найстарші за віком члени цих органів із числа прокурорів.

10. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів забезпечує:

1) призначення на посаду прокурорів у створених прокуратурах згідно із статтями 27-37 цього Закону, крім спеціальної підготовки кандидата на посаду прокурора;

2) призначення прокурорів на адміністративні посади згідно із статтею 39 цього Закону.

11. Слідчі органів прокуратури зберігають право носіння вогнепальної зброї до дня початку діяльності державного бюро розслідувань, але не більше п'яти років з дня набрання чинності Кримінальним процесуальним кодексом України.

12. Подання і постанови, прийняті до набрання чинності цим Законом, повинні бути виконані або можуть бути оскаржені заінтересованими особами у порядку, визначеному Законом України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 року № 1789-XII.

13. Кабінету Міністрів України:

1) у тримісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших відповідних центральних органів виконавчої влади України у відповідність із цим Законом;

2) у двомісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом, у тому числі з метою:

забезпечення збільшення видатків Державного бюджету України на діяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у розмірі, необхідному для забезпечення здійснення ним своїх повноважень;

забезпечення збільшення видатків Державного бюджету України на оплату праці працівників апаратів судів та встановлення їм посадових окладів у розмірі, не меншому за передбачені Законом України «Про судоустрій і статус суддів»;

забезпечення збільшення видатків Державного бюджету України на формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги, оплату діяльності суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги в розмірі, необхідному для створення та забезпечення функціонування районних, міжрайонних, міських, міськрайонних, міжрайонних у містах центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги і надання адвокатами безоплатної вторинної правової допомоги всім категоріям осіб, визначеним статтею 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

14. Міністерству юстиції України до набрання чинності цим Законом утворити районні, міжрайонні, міські, міськрайонні, міжрайонні у містах центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги з урахуванням потреб відповідної адміністративно-територіальної одиниці та забезпечення доступу осіб до вторинної правової допомоги.

15. Рекомендувати Генеральній прокуратурі України:

1) організувати навчально-методичну роботу щодо запровадження в дію положень цього Закону;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
14 жовтня 2014 року.
№ 1697-VII.

Додаток до Закону України «Про прокуратуру»
від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII

Перелік та територіальна юрисдикція місцевих та військових прокуратур

Назва місцевої прокуратури	Територіальна юрисдикція
Автономна Республіка Крим	
Бахчисарайська місцева прокуратура	Бахчисарайський район Сімферопольський район
Джанкойська місцева прокуратура	місто Джанкой Джанкойський район Красногвардійський район Нижньогірський район
Євпаторійська місцева прокуратура	місто Євпаторія місто Саки Сакський район
Керченська місцева прокуратура	місто Керч Ленінський район
Красноперекопська місцева прокуратура	місто Армянськ місто Красноперекопськ Красноперекопський район Первомайський район Роздольненський район Чорноморський район
Сімферопольська місцева прокуратура	місто Сімферополь
Феодосійська місцева прокуратура	Білогірський район Кіровський район Совєтський район місто Судак місто Феодосія
Ялтинська місцева прокуратура	місто Алушта місто Ялта
Вінницька область	
Бершадська місцева прокуратура	Бершадський район місто Ладижин Крижопільський район Піщанський район Теплицький район Тростянецький район Чечельницький район
Вінницька місцева прокуратура	місто Вінниця Вінницький район
Жмеринська місцева прокуратура	Барський район місто Жмеринка Жмеринський район Тиврівський район Шаргородський район
Калинівська місцева прокуратура	Калинівський район місто Козятин Козятинський район Літинський район Погребищенський район місто Хмільник Хмільницький район
Могилів-Подільська місцева прокуратура	місто Могилів-Подільський Могилів-Подільський район Мурованокуриловецький район Томашпільський район Чернівецький район Ямпільський район
Немирівська місцева прокуратура	Гайсинський район Іллінецький район Липовецький район Немирівський район Оратівський район Тульчинський район
Волинська область	
Володимир-Волинська місцева прокуратура	місто Володимир-Волинський Володимир-Волинський район Горохівський район Іваничівський район Локачинський район місто Нововолинськ Турійський район
Маневицька місцева прокуратура	Камінь-Каширський район Ківерцівський район Любешівський район Маневицький район Рожищенський район
Ковельська місцева прокуратура	місто Ковель Ковельський район Любомльський район Ратнівський район Старовижівський район Шацький район
Луцька місцева прокуратура	місто Луцьк Луцький район
Дніпропетровська область	
Дніпродзержинська місцева прокуратура	місто Дніпродзержинськ Криничанський район
Дніпропетровська місцева прокуратура № 1	Амур-Нижньодніпровський район міста Дніпропетровська Індустріальний район міста Дніпропетровська Самарський район міста Дніпропетровська
Дніпропетровська місцева прокуратура № 2	Бабушкінський район міста Дніпропетровська Жовтневий район міста Дніпропетровська Солонянський район
Дніпропетровська місцева прокуратура № 3	Дніпропетровський район Кіровський район міста Дніпропетровська
Дніпропетровська місцева прокуратура № 4	Ленінський район міста Дніпропетровська Красногвардійський район міста Дніпропетровська
Жовтоводська місцева прокуратура	Верхньодніпровський район місто Вільногірськ місто Жовті Води П'ятихатський район Софіївський район
Криворізька місцева прокуратура № 1	Дзержинський район міста Кривий Ріг Довгинцевський район міста Кривий Ріг Інгулецький район міста Кривий Ріг
Криворізька місцева прокуратура № 2	Жовтневий район міста Кривий Ріг Криворізький район Тернівський район міста Кривий Ріг Широківський район
Криворізька місцева прокуратура № 3	Саксаганський район міста Кривий Ріг Центрально-Міський район міста Кривий Ріг
Нікопольська місцева прокуратура	Апостолівський район місто Марганець місто Нікополь Нікопольський район місто Орджонікідзе Томаківський район
Новомосковська місцева прокуратура	Магдалинівський район місто Новомосковськ Новомосковський район Петриківський район Царичанський район
Павлоградська місцева прокуратура	місто Павлоград Павлоградський район Петропавлівський район місто Першотравневськ місто Тернівка Юр'ївський район
Синельниківська місцева прокуратура	Васильківський район Межівський район Покровський район місто Синельникове Синельниківський район
Донецька область	
Артемівська місцева прокуратура	місто Артемівськ Артемівський район місто Дебальцеве
Волноваська місцева прокуратура	Волноваський район Володарський район Мар'їнський район місто Вугледар місто Докучаївськ Старобешівський район Тельманівський район
Горлівська місцева прокуратура	місто Горлівка
Донецька місцева прокуратура № 1	Будьонівський район міста Донецька Калінінський район міста Донецька Пролетарський район міста Донецька
Донецька місцева прокуратура № 2	Ворошиловський район міста Донецька Київський район міста Донецька
Донецька місцева прокуратура № 3	Кіровський район міста Донецька Куйбишевський район міста Донецька
Донецька місцева прокуратура № 4	Ленінський район міста Донецька Петровський район міста Донецька
Єнакіївська місцева прокуратура	місто Єнакієве місто Жданівка місто Харцизьк
Краматорська місцева прокуратура	місто Краматорськ місто Дружківка
Красноармійська місцева прокуратура	Великоновосілківський район місто Димитров Красноармійський район місто Новогродівка місто Селидове
Костянтинівська місцева прокуратура	місто Дзержинськ місто Добропілля Добропільський район місто Костянтинівка Костянтинівський район Олександрівський район
Макіївська місцева прокуратура № 1	Гірницький район міста Макіївки Совєтський район міста Макіївки Центрально-Міський район міста Макіївки
Макіївська місцева прокуратура № 2	місто Авдіївка місто Ясинувата Кіровський район міста Макіївки Червоногвардійський район міста Макіївки
Маріупольська місцева прокуратура № 1	Жовтневий район міста Маріуполя Приморський район міста Маріуполя Першотравневий район
Маріупольська місцева прокуратура № 2	Іллічівський район міста Маріуполя Новоазовський район Орджонікідзевський район міста Маріуполя
Слов'янська місцева прокуратура	місто Красний Лиман Краснолиманський район місто Слов'янськ Слов'янський район
Шахтарська місцева прокуратура	Амвросіївський район місто Іловайськ місто Кіровське місто Сніжне місто Торез місто Шахтарськ Шахтарський район
Житомирська область	
Бердичівська місцева прокуратура	Андрушівський район місто Бердичів Бердичівський район Любарський район Ружинський район Чуднівський район
Житомирська місцева прокуратура	місто Житомир Житомирський район
Коростенська місцева прокуратура	місто Коростень Коростенський район Лугинський район Народицький район Овруцький район Олевський район
Коростишівська місцева прокуратура	Брусилівський район Володарсько-Волинський район Коростишівський район Малинський район Радомишльський район Попільнянський район Черняхівський район
Новоград-Волинська місцева прокуратура	Баранівський район Романівський район Ємільчинський район місто Новоград-Волинський Новоград-Волинський район Червоноармійський район
Закарпатська область	
Берегівська місцева прокуратура	місто Берегове Берегівський район Виноградівський район
Мукачівська місцева прокуратура	Воловецький район місто Мукачеве Мукачівський район Свалявський район
Тячівська місцева прокуратура	Рахівський район Тячівський район
Ужгородська місцева прокуратура	Великоберезнянський район Перечинський район місто Ужгород Ужгородський район місто Чоп
Хустська місцева прокуратура	Іршавський район Міжгірський район місто Хуст Хустський район
Запорізька область	
Бердянська місцева прокуратура	місто Бердянськ Бердянський район Куйбишевський район Приморський район Розівський район Чернігівський район
Енергодарська місцева прокуратура	Васильківський район Великобілозерський район місто Енергодар Кам'янсько-Дніпровський район Михайлівський район
Запорізька місцева прокуратура № 1	

	Жовтневий район міста Запоріжжя Заводський район міста Запоріжжя Шевченківський район міста Запоріжжя
Запорізька місцева прокуратура № 2	Запорізький район Комунарський район міста Запоріжжя Орджонікідзевський район міста Запоріжжя
Запорізька місцева прокуратура № 3	Ленінський район міста Запоріжжя Хортицький район міста Запоріжжя
Мелітопольська місцева прокуратура	місто Мелітополь Мелітопольський район Приазовський район Якимівський район
Токмацька місцева прокуратура	Гуляйпільський район Вільнянський район Новомиколаївський район Оріхівський район Пологівський район місто Токмак Токмацький район
Івано-Франківська область	
Івано-Франківська місцева прокуратура	місто Івано-Франківськ
Калуська місцева прокуратура	місто Болехів Долинський район місто Калуш Калуський район Рожнятівський район
Коломийська місцева прокуратура	місто Коломия Коломийський район Косівський район Снятинський район
Надвірнянська місцева прокуратура	Богородчанський район Верховинський район Надвірнянський район місто Яремче
Тисменицька місцева прокуратура	Галицький район Городенківський район Рогатинський район Тисменицький район Тлумацький район
Київська область	
Білоцерківська місцева прокуратура	місто Біла Церква Білоцерківський район Володарський район Сквирський район Ставищенський район Тетіївський район
Бориспільська місцева прокуратура	Баришівський район місто Березань місто Бориспіль Бориспільський район Згурівський район місто Переяслав-Хмельницький Переяслав-Хмельницький район Яготинський район
Броварська місцева прокуратура	місто Бровари Броварський район Іванківський район місто Славутич Поліський район
Києво-Святошинська місцева прокуратура	Вишгородський район місто Васильків Васильківський район Києво-Святошинський район Обухівський район Макарівський район
Кагарлицька місцева прокуратура	Богуславський район Кагарлицький район Миронівський район місто Ржищів Рокитнянський район Таращанський район
Фастівська місцева прокуратура	Бородянський район місто Ірпінь місто Фастів Фастівський район
Кіровоградська область	
Знам'янська місцева прокуратура	місто Знам'янка Знам'янський район Маловисківський район Новомиргородський район Олександрійський район місто Світловодськ Світловодський район
Кіровоградська місцева прокуратура	місто Кіровоград Кіровоградський район
Новоукраїнська місцева прокуратура	Бобринецький район Вільшанський район Гайворонський район Голованівський район Добровеличківський район Новоархангельський район Новоукраїнський район Ульяновський район
Олександрійська місцева прокуратура	Долинський район Компаніївський район Новгородківський район місто Олександрія Олександрійський район Петрівський район Устинівський район
Луганська область	
Алчевська місцева прокуратура	місто Алчевськ місто Брянка Перевальський район
Краснолуцька місцева прокуратура	місто Антрацит Антрацитівський район місто Красний Луч
Краснодонська місцева прокуратура	місто Краснодон Краснодонський район Лутугинський район
Лисичанська місцева прокуратура	місто Лисичанськ місто Первомайськ Попаснянський район
Луганська місцева прокуратура № 1	Артемівський район міста Луганська Кам'янобрідський район міста Луганська Ленінський район міста Луганська
Луганська місцева прокуратура № 2	Жовтневий район міста Луганська Станично-Луганський район
Свердловська місцева прокуратура	місто Ровеньки місто Свердловськ Свердловський район
Северодонецька місцева прокуратура	Кремінський район Новоайдарський район місто Рубіжне місто Северодонецьк
Старобільська місцева прокуратура	Біловодський район Білокуракинський район Марківський район Міловський район Новопсковський район Сватівський район Старобільський район Троїцький район
Стахановська місцева прокуратура	місто Кіровськ Слов'яносербський район місто Стаханов
Львівська область	
Городоцька місцева прокуратура	Городоцький район Мостиський район Яворівський район
Дрогобицька місцева прокуратура	місто Борислав місто Дрогобич Дрогобицький район місто Трускавець
Золочівська місцева прокуратура	Золочівський район Миколаївський район Перемишлянський район
Львівська місцева прокуратура № 1	Галицький район міста Львова Личаківський район міста Львова Сихівський район міста Львова
Львівська місцева прокуратура № 2	Залізничний район міста Львова Шевченківський район міста Львова
Львівська місцева прокуратура № 3	Франківський район міста Львова Пустомитівський район
Самбірська місцева прокуратура	місто Самбір Самбірський район Старосамбірський район Турківський район
Стрийська місцева прокуратура	Жидачівський район Сколівський район місто Стрий Стрийський район
Червоноградська місцева прокуратура	Жовківський район Сокальський район місто Червоноград
Радехівська місцева прокуратура	Радехівський район Бродівський район Буський район Кам'янка-Бузький район
Миколаївська область	
Вознесенська місцева прокуратура	Веселинівський район місто Вознесенськ Вознесенський район Доманівський район Єланецький район Новоодеський район
Миколаївська місцева прокуратура № 1	Березанський район Заводський район міста Миколаєва Миколаївський район місто Очаків Очаківський район Центральний район міста Миколаєва
Миколаївська місцева прокуратура № 2	Жовтневий район Ленінський район міста Миколаєва Корабельний район міста Миколаєва
Первомайська місцева прокуратура	Арбузинський район Братський район Врадіївський район Кривоозерський район місто Первомайськ Первомайський район місто Южноукраїнськ
Баштанська місцева прокуратура	Баштанський район Березнегуватський район Казанківський район Новобузький район Снігурівський район
Одеська область	
Білгород-Дністровська місцева прокуратура	Арцизький район місто Білгород-Дністровський Білгород-Дністровський район Тарутинський район Татарбунарський район Саратський район
Ізмаїльська місцева прокуратура	Болградський район місто Ізмаїл Ізмаїльський район Кілійський район Ренійський район
Іллічівська місцева прокуратура	Біляївський район місто Іллічівськ Овідіопольський район місто Теплодар
Котовська місцева прокуратура	Ананьївський район Балтський район Кодимський район місто Котовськ Котовський район Красноокнянський район Любашівський район Савранський район
Київська місцева прокуратура	Київський район міста Одеси
Малиновська місцева прокуратура	Малиновський район міста Одеси
Приморська місцева прокуратура	Приморський район міста Одеси
Суворовська місцева прокуратура	Суворовський район міста Одеси
Комінтернівська місцева прокуратура	Комінтернівський район місто Южне Миколаївський район Березівський район
Роздільнянська місцева прокуратура	Великомихайлівський район Іванівський район Роздільнянський район Фрунзівський район Ширяївський район
Полтавська область	
Кобеляцька місцева прокуратура	Глобинський район Карлівський район Кобеляцький район Козельщинський район Машівський район Новосанжарський район Решетилівський район Чутівський район
Кременчуцька місцева прокуратура	місто Комсомольськ місто Кременчук Кременчуцький район
Лубенська місцева прокуратура	Гребінківський район Лохвицький район місто Лубни Лубенський район Оржицький район Пирятинський район Семенівський район Хорольський район Чорнухинський район
Миргородська місцева прокуратура	Великобагачанський район Гадяцький район Диканський район Зіньківський район Котелевський район місто Миргород Миргородський район Шишацький район
Полтавська місцева прокуратура	місто Полтава Полтавський район
Рівненська область	
Дубенська місцева прокуратура	Демидівський район місто Дубно Дубенський район Млинівський район Радивилівський район
Острозька місцева прокуратура	Березнівський район

	Гощанський район Здолбунівський район Корецький район Костопільський район місто Острог Острозький район
Рівненська місцева прокуратура	місто Рівне Рівненський район
Сарненська місцева прокуратура	Володимирецький район Дубровицький район Зарічненський район місто Кузнецовськ Рокитнівський район Сарненський район
Сумська область	
Конотопська місцева прокуратура	Білопольський район Буринський район місто Конотоп Конотопський район Путивльський район
Охтирська місцева прокуратура	Великописарівський район Краснопільський район місто Охтирка Охтирський район Тростянецький район
Роменська місцева прокуратура	місто Лебедин Лебединський район Липоводолинський район Недригайлівський район місто Ромни Роменський район
Сумська місцева прокуратура	місто Суми Сумський район
Шосткинська місцева прокуратура	місто Глухів Глухівський район Кролевецький район Середино-Будський район місто Шостка Шосткинський район Ямпільський район
Тернопільська область	
Кременецька місцева прокуратура	Збаразький район Кременецький район Лановецький район Підволочиський район Шумський район
Теребовлянська місцева прокуратура	Бережанський район Бучацький район Козівський район Монастириський район Підгаєцький район Теребовлянський район
Тернопільська місцева прокуратура	Зборівський район місто Тернопіль Тернопільський район
Чортківська місцева прокуратура	Борщівський район Гусятинський район Заліщицький район Чортківський район
Харківська область	
Ізюмська місцева прокуратура	Борівський район Дворічанський район місто Ізюм Ізюмський район місто Куп'янськ Куп'янський район Шевченківський район
Лозівська місцева прокуратура	Балаклійський район Барвінківський район Близнюківський район місто Лозова Лозівський район
Первомайська місцева прокуратура	Зачепилівський район Кегичівський район Красноградський район Нововодолазький район місто Первомайськ Первомайський район Сахновщинський район
Харківська місцева прокуратура № 1	Дзержинський район міста Харкова Ленінський район міста Харкова
Харківська місцева прокуратура № 2	Жовтневий район міста Харкова Київський район міста Харкова
Харківська місцева прокуратура № 3	Фрунзенський район міста Харкова Орджонікідзевський район міста Харкова
Харківська місцева прокуратура № 4	Московський район міста Харкова
Харківська місцева прокуратура № 5	Комінтернівський район міста Харкова Червонозаводський район міста Харкова
Харківська місцева прокуратура № 6	Харківський район
Люботинська місцева прокуратура	Богодухівський район Валківський район Дергачівський район Золочівський район Коломацький район Краснокутський район місто Люботин
Чугуївська місцева прокуратура	Великобурлуцький район Вовчанський район Зміївський район Печенізький район місто Чугуїв Чугуївський район
Херсонська область	
Бериславська місцева прокуратура	Бериславський район Білозерський район Великоолександрівський район Високопільський район Нововоронцовський район
Генічеська місцева прокуратура	Генічеський район Іванівський район Новотроїцький район Чаплинський район
Каховська місцева прокуратура	Великолепетинський район Верхньорогачицький район Горностаївський район місто Каховка Каховський район Нижньосірогозький район
Новокаховська місцева прокуратура	Голопристанський район Каланчацький район місто Нова Каховка Скадовський район Цюрупинський район
Херсонська місцева прокуратура	місто Херсон
Хмельницька область	
Городоцька місцева прокуратура	Віньковецький район Волочиський район Городоцький район Чемеровецький район Ярмолинецький район
Кам'янець-Подільська місцева прокуратура	Дунаєвецький район місто Кам'янець-Подільський Кам'янець-Подільський район Новоушицький район
Староконстянтинівська місцева прокуратура	Білогірський район Красилівський район Летичівський район місто Старокостянтинів Старокостянтинівський район Старосинявський район Теофіпольський район
Хмельницька місцева прокуратура	місто Хмельницький Деражнянський район Летичівський район Хмельницький район
Шепетівська місцева прокуратура	Ізяславський район місто Нетішин Полонський район місто Славута Славутський район місто Шепетівка Шепетівський район
Черкаська область	
Звенигородська місцева прокуратура	місто Ватутіне Звенигородський район Катеринопільський район Корсунь-Шевченківський район Лисянський район Тальнівський район
Золотоніська місцева прокуратура	Драбівський район місто Золотоноша Золотоніський район місто Канів Канівський район Чорнобаївський район
Смілянська місцева прокуратура	Городищенський район Кам'янський район місто Сміла Смілянський район Чигиринський район Полянський район
Уманська місцева прокуратура	Жашківський район Маньківський район Монастирищенський район місто Умань Уманський район Христинівський район
Черкаська місцева прокуратура	місто Черкаси Черкаський район
Чернівецька область	
Сторожинецька місцева прокуратура	Герцаївський район Глибоцький район Новоселицький район Сторожинецький район
Кельменецька місцева прокуратура	Кельменецький район місто Новодністровськ Сокирянський район Хотинський район
Кіцманська місцева прокуратура	Вижницький район Путильський район Кіцманський район Заставнівський район
Чернівецька місцева прокуратура	місто Чернівці
Чернігівська область	
Менська місцева прокуратура	Городнянський район Коропський район Корюківський район Менський район Новгород-Сіверський район Семенівський район Сосницький район Щорський район
Ніжинська місцева прокуратура	Бобровицький район Борзнянський район Козелецький район Куликівський район місто Ніжин Ніжинський район Носівський район
Прилуцька місцева прокуратура	Бахмацький район Варвинський район Ічнянський район місто Прилуки Прилуцький район Срібнянський район Талалаївський район
Чернігівська місцева прокуратура	місто Чернігів Ріпкинський район Чернігівський район
Севастопольська місцева прокуратура	місто Севастополь
місто Київ	
Київська місцева прокуратура № 1	Голосіївський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 2	Дарницький район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 3	Деснянський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 4	Дніпровський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 5	Оболонський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 6	Печерський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 7	Подільський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 8	Святошинський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 9	Солом'янський район міста Києва
Київська місцева прокуратура № 10	Шевченківський район міста Києва

Військові прокуратури

Військова прокуратура Центрального регіону України:

Військова прокуратура Київського гарнізону
Військова прокуратура Харківського гарнізону
Військова прокуратура Житомирського гарнізону
Військова прокуратура Дарницького гарнізону
Військова прокуратура Вінницького гарнізону
Військова прокуратура Полтавського гарнізону
Військова прокуратура Сумського гарнізону
Військова прокуратура Черкаського гарнізону
Військова прокуратура Чернігівського гарнізону
Військова прокуратура Білоцерківського гарнізону
Військова прокуратура Деснянського гарнізону

Військова прокуратура Південного регіону України:

Військова прокуратура Одеського гарнізону
Військова прокуратура Дніпропетровського гарнізону
Військова прокуратура Миколаївського гарнізону
Військова прокуратура Запорізького гарнізону
Військова прокуратура Донецького гарнізону
Військова прокуратура Білгород-Дністровського гарнізону
Військова прокуратура Луганського гарнізону
Військова прокуратура Кіровоградського гарнізону
Військова прокуратура Криворізького гарнізону
Військова прокуратура Херсонського гарнізону

Військова прокуратура Західного регіону України:

Військова прокуратура Львівського гарнізону
Військова прокуратура Хмельницького гарнізону
Військова прокуратура Івано-Франківського гарнізону
Військова прокуратура Рівненського гарнізону
Військова прокуратура Закарпатського гарнізону
Військова прокуратура Волинського гарнізону
Військова прокуратура Тернопільського гарнізону
Військова прокуратура Чернівецького гарнізону

Закон України

Про Національне антикорупційне бюро України

Цей Закон визначає правові основи організації та діяльності Національного антикорупційного бюро України.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Статус Національного антикорупційного бюро України

1. Національне антикорупційне бюро України (далі - Національне бюро) є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових.

Завданням Національного бюро є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці.

2. Національне бюро утворюється Президентом України відповідно до цього та інших законів України.

Стаття 2. Правова основа діяльності Національного бюро

1. Правову основу діяльності Національного бюро становлять Конституція України, міжнародні договори України, цей та інші закони України, а також прийняті відповідно до них інші нормативно-правові акти.

Стаття 3. Основні принципи діяльності Національного бюро

1. Основними принципами діяльності Національного бюро є:
1) верховенство права;
2) повага та дотримання прав і свобод людини і громадянина;
3) законність;
4) безсторонність та справедливість;
5) незалежність Національного бюро та його працівників;
6) підконтрольність і підзвітність суспільству та визначеним законом державним органам;
7) відкритість для демократичного цивільного контролю;
8) політична нейтральність і позапартійність;
9) взаємодія з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями.

Стаття 4. Гарантії незалежності Національного бюро

1. Незалежність Національного бюро у його діяльності гарантується:
1) особливим порядком конкурсного відбору Директора Національного бюро та вичерпним переліком підстав припинення повноважень Директора Національного бюро, які визначені цим Законом;
2) конкурсними засадами відбору інших працівників Національного бюро, їх особливим правовим та соціальним захистом, належними умовами оплати праці;
3) установленим законом порядком фінансування та матеріально-технічного забезпечення Національного бюро;
4) визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки працівників Національного бюро, їх близьких родичів, майна;
5) іншими засобами, визначеними цим Законом.

2. Використання Національного бюро в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається. Діяльність політичних партій у Національному бюро забороняється.

3. Забороняється незаконне втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, інших фізичних або юридичних осіб у діяльність Національного бюро.

Будь-які письмові чи усні вказівки, вимоги, доручення тощо, спрямовані до Національного бюро чи його працівників, які стосуються питань досудового розслідування у конкретному кримінальному провадженні і не передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України, є неправомірними та не підлягають виконанню. У разі отримання такої вказівки, вимоги, доручення тощо працівник Національного бюро невідкладно інформує про це в письмовій формі Директора Національного бюро.

Стаття 5. Загальна структура і чисельність Національного бюро

1. Національне бюро складається з центрального і територіальних управлінь, які є юридичними особами публічного права.

Центральне управління Національного бюро безпосередньо здійснює покладені на Національне бюро завдання, координує та контролює діяльність територіальних управлінь.

2. Для забезпечення виконання завдань Національного бюро утворюються такі його територіальні управління:
1) територіальне управління, яке знаходиться у місті Львів та поширює свою діяльність на Волинську, Закарпатську, Івано-Франківську, Львівську, Тернопільську області;
2) територіальне управління, яке знаходиться у місті Хмельницький та поширює свою діяльність на Вінницьку, Житомирську, Рівненську, Хмельницьку, Чернівецьку області;
3) територіальне управління, яке знаходиться у місті Миколаїв та поширює свою діяльність на Кіровоградську, Миколаївську, Одеську області;
4) територіальне управління, яке знаходиться у місті Мелітополь та поширює свою діяльність на Автономну Республіку Крим, Запорізьку, Херсонську області, місто Севастополь;
5) територіальне управління, яке знаходиться у місті Полтава та поширює свою діяльність на Дніпропетровську, Полтавську, Сумську, Харківську області;
6) територіальне управління, яке знаходиться у місті Краматорськ та поширює свою діяльність на Донецьку і Луганську області;
7) територіальне управління, яке знаходиться у місті Київ та поширює свою діяльність на місто Київ, Київську, Черкаську та Чернігівську області.

3. Структура, штатна чисельність територіальних управлінь та положення про них затверджуються Директором Національного бюро.

4. До структури центрального та територіальних управлінь Національного бюро входять інформаційно-аналітичні, оперативно-розшукові та оперативно-технічні, слідчі підрозділи, підрозділи, що здійснюють виявлення майна, яке може бути предметом конфіскації, підрозділи швидкого реагування, забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства, представництва інтересів в іноземних юрисдикційних органах, експертні, фінансові, кадрові та інші підрозділи.

5. Гранична чисельність центрального та територіальних управлінь Національного бюро становить 700 осіб, у тому числі не більше 200 осіб начальницького складу.

Стаття 6. Директор Національного бюро

1. Керівництво діяльністю Національного бюро здійснює його Директор, який призначається на посаду за згодою Верховної Ради України та звільняється з посади Президентом України в порядку, визначеному цим Законом. Верховна Рада України за наявності підстав, визначених пунктами 6 - 10 абзацу другого частини четвертої цієї статті, за пропозицією не менш як однієї третини народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України може висловити недовіру Директору Національного бюро, що має наслідком його відставку з посади.

2. Директором Національного бюро може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи за фахом не менше ніж 10 років, досвід роботи на керівних посадах в органах влади, установах, організаціях або міжнародних організаціях не менше ніж п'ять років, володіє державною мовою та здатний за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.

Не може бути призначена на посаду Директора Національного бюро особа, яка впродовж двох років до подання заяви на участь у конкурсі на зайняття цієї посади, незалежно від тривалості, входила до складу керівних органів політичної партії або знаходилася у трудових чи інших договірних відносинах з політичною партією.

Не може бути призначена на посаду Директора Національного бюро особа, яка не відповідає обмеженням, передбаченим частиною першою статті 13 цього Закону.

Не може бути призначена на посаду Директора Національного бюро особа, яка не пройшла перевірку у порядку, встановленому Законом України «Про очищення влади», з метою відновлення довіри до влади та створення умов для побудови нової системи органів влади відповідно до європейських стандартів.

3. Директор Національного бюро призначається строком на сім років. Одна і та ж особа не може обіймати цю посаду два строки підряд.

4. Повноваження Директора Національного бюро припиняються у зв'язку із закінченням строку його повноважень або смертю, а також у разі висловлення Верховною Радою України недовіри Директору Національного бюро, що має наслідком його відставку з посади.

Директор Національного бюро звільняється з посади в разі:
1) подання письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням;
2) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою;
3) досягнення шістдесяти п'яти років;
4) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;
5) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;
6) набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно нього;
7) припинення його громадянства України або виїзду на постійне місце проживання за межі України;
8) невідповідності обмеженням щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, передбаченими Законом України «Про запобігання корупції», встановленим рішенням суду, що набрало законної сили;
9) невчасного подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
10) набуття громадянства іншої держави.

Директора Національного бюро не може бути звільнено, а указ Президента України про його призначення не може бути скасовано, крім підстав, зазначених у цій частині.

Стаття 7. Порядок конкурсного відбору та призначення Директора Національного бюро

1. Кандидати на посаду Директора Національного бюро визначаються комісією з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Національного бюро (далі - Конкурсна комісія) відповідно до результатів відкритого конкурсного відбору на зайняття цієї посади (далі - конкурс). Участь у конкурсі можуть брати особи, що відповідають вимогам, визначеним у частині другій статті 6 цього Закону.

2. Організацію та проведення конкурсу здійснює Конкурсна комісія.

3. До складу Конкурсної комісії входять:
1) три особи, яких визначає Президент України;
2) три особи, яких визначає Кабінет Міністрів України;
3) три особи, яких визначає Верховна Рада України.

Членами Конкурсної комісії можуть бути особи, які мають бездоганну ділову репутацію, високі професійні та моральні якості, суспільний авторитет. Не можуть бути членами Комісії особи, зазначені в пунктах 1 - 3 частини першої статті 13 цього Закону, та особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

Конкурсна комісія вважається повноважною в разі затвердження в її складі не менше шести осіб.

4. Рішення Конкурсної комісії вважається прийнятим, якщо за нього на засіданні Конкурсної комісії проголосувало не менше п'яти членів Конкурсної комісії.

5. Голова та секретар Конкурсної комісії обираються нею з числа членів Конкурсної комісії.

Засідання Конкурсної комісії відкриті для представників засобів масової інформації та журналістів. Забезпечується відео- та аудіофіксація і трансляція у режимі реального часу відповідної відео- та аудіоінформації із засідань Конкурсної комісії на Офіційному інтернет-представництві Президента України.

Інформація про час та місце проведення засідання Конкурсної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті Президента України не пізніше ніж за 48 години до його початку.

Роботу Конкурсної комісії забезпечує орган, що здійснює забезпечення діяльності Президента України.

6. Конкурсна комісія:
1) розміщує оголошення про умови та строки проведення конкурсу;
2) розглядає документи, подані кандидатами на посаду Директора Національного бюро; відбирає із загального числа кандидатів трьох осіб, які, згідно з обґрунтованим рішенням Конкурсної комісії, мають найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов'язків Директора Національного бюро; проводить на своєму засіданні співбесіду з трьома відібраними кандидатами;
3) відбирає шляхом відкритого голосування з числа кандидатів, які пройшли співбесіду, трьох кандидатів, що відповідають вимогам, які ставляться до Директора Національного бюро, та згідно з обґрунтованим рішенням Конкурсної комісії мають найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов'язків Директора Національного бюро;
4) оприлюднює інформацію про кандидатів, які подали заяву на участь у конкурсі, а також рішення Конкурсної комісії про відбір трьох кандидатів для подання їх кандидатур на розгляд Президента України;
5) проводить повторний конкурс у разі відхилення усіх кандидатів у зв'язку з їх невідповідністю вимогам, що ставляться до Директора Національного бюро, або непроходженням ними спеціальної перевірки.

7. Не пізніше ніж за два місяці до завершення строку повноважень Директора Національного бюро або упродовж 14 днів з дня дострокового припинення його повноважень (звільнення) у порядку, встановленому цим Законом, формується Конкурсна комісія.

Конкурсна комісія розміщує оголошення про умови та строки проведення конкурсу на зайняття посади Директора Національного бюро в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Президента України.

8. Особа, яка претендує на участь у конкурсі, подає у визначений в оголошенні строк такі документи:
1) заяву про участь у конкурсі з наданням згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та на обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;
2) автобіографію, що містить: прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську роботу (у тому числі на виборних посадах), членство у політичних партіях, у тому числі в минулому, наявність трудових або будь-яких інших договірних відносин з політичною партією упродовж року, що передує поданню заяви (незалежно від тривалості), контактний номер телефону та адресу електронної пошти, відомості про наявність чи відсутність судимості;
3) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за рік, що передує року, в якому було оприлюднено оголошення про конкурс, за формою, що визначена Законом України «Про запобігання корупції»;
4) інші документи, передбачені законами України «Про державну службу», «Про запобігання корупції».

Відомості з поданих відповідно до цієї частини документів підлягають оприлюдненню упродовж трьох робочих днів після закінчення строку подання заяв на конкурс на офіційному веб-сайті Президента України, крім відомостей, які відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» віднесені до інформації з обмеженим доступом та відомостей про контактний номер телефону, адресу електронної пошти кандидата.

9. Спеціальна перевірка проводиться щодо трьох кандидатів, відібраних Конкурсною комісією для подання їх кандидатур на розгляд Президенту України.

10. Відібрані Конкурсною комісією три кандидати подаються на розгляд Президенту України для визначення одного.

Президент України протягом десяти днів з дня внесення на його розгляд Конкурсною комісією відповідного подання вносить на розгляд Верховної Ради України подання про надання згоди на призначення Директором Національного бюро визначеної ним кандидатури.

Після надання згоди Верховною Радою України щодо призначення Директора Національного бюро Президент України видає відповідний указ.

У разі ненадання Верховною Радою України згоди на призначення кандидата на посаду Директора Національного бюро Президент України вносить на розгляд Верховної Ради України для надання такої згоди іншу визначену ним кандидатуру з урахуванням відібраних Конкурсною комісією.

У разі якщо Верховна Рада України не надала згоди на призначення жодного з кандидатів, Конкурсна комісія проводить повторний конкурс.

Стаття 8. Повноваження Директора Національного бюро

1. Директор Національного бюро:
1) несе відповідальність за діяльність Національного бюро, зокрема законність здійснюваних Національним бюро оперативно-розшукових заходів, досудового розслідування, додержання прав і свобод осіб;
2) організовує роботу Національного бюро, визначає обов'язки першого заступника, заступників Директора Національного бюро;
3) координує і контролює діяльність його центрального та територіальних управлінь;
4) затверджує структуру та штатну чисельність центрального та територіальних управлінь Національного бюро;
5) видає у межах повноважень накази і розпорядження, дає доручення, які є обов'язковими для виконання працівниками Національного бюро;
6) призначає на посади та звільняє з посад першого заступника та двох заступників Директора Національного бюро, працівників центрального управління, директорів та заступників директорів територіальних управлінь Національного бюро;
7) затверджує перспективні, поточні та оперативні плани роботи Національного бюро;
8) встановлює порядок реєстрації, оброблення, зберігання та знищення відповідно до законодавства отриманої Національним бюро інформації; вживає заходи із запобігання несанкціонованому доступу до інформації з обмеженим доступом, а також забезпечує додержання законодавства про доступ до публічної інформації, розпорядником якої є Національне бюро;
9) визначає порядок заохочення осіб, які надають допомогу в попередженні, виявленні, припиненні і розслідуванні кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро;
10) вирішує питання про заохочення та накладення дисциплінарних стягнень на працівників Національного бюро згідно з рішенням Дисциплінарної комісії Національного бюро;
11) у встановленому законодавством порядку присвоює ранги державних службовців працівникам Національного бюро та спеціальні звання особам начальницького складу, вносить Президенту України подання про присвоєння рангів державних службовців та спеціальних звань вищого начальницького складу Національного бюро;
12) вносить у встановленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань, що належать до компетенції Національного бюро;
13) представляє Національне бюро у відносинах з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, а також органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями тощо;
14) має право бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України, її комітетів, тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій, а також брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях Кабінету Міністрів України;
15) забезпечує відкритість та прозорість діяльності Національного бюро відповідно до цього Закону; звітує про діяльність Національного бюро в порядку, визначеному цим Законом;
16) надає дозвіл на використання коштів фонду спеціальних оперативно-розшукових та слідчих дій Національного бюро;
17) здійснює інші повноваження відповідно до цього та інших законів.

Стаття 9. Директори територіальних управлінь Національного бюро

1. Директори територіальних управлінь Національного бюро призначаються на посаду та звільняються з посади Директором Національного бюро.

2. Директор територіального управління Національного бюро:
1) організовує роботу відповідного територіального управління щодо виконання повноважень Національного бюро, наказів і розпоряджень Директора Національного бюро;
2) призначає на посади та звільняє з посад працівників відповідного територіального управління, крім тих, які призначаються Директором Національного бюро;
3) вносить Директору Національного бюро подання про присвоєння у встановленому законодавством порядку спеціальних звань особам начальницького складу та рангів державних службовців працівникам відповідного територіального управління;
4) вносить Директору Національного бюро пропозиції щодо структури та штатної чисельності відповідного територіального управління;
5) видає у межах своїх повноважень накази і розпорядження;
6) виконує інші повноваження, передбачені законодавством.

Стаття 10. Працівники Національного бюро

1. До працівників Національного бюро належать особи начальницького складу, державні службовці та інші працівники, які працюють за трудовими договорами в Національному бюро.

Особами начальницького складу є працівники підрозділів швидкого реагування, захисту учасників кримінального судочинства та забезпечення безпеки працівників відповідно до цього Закону, оперативних підрозділів Національного бюро.

2. Час проходження служби в Національному бюро зараховується до страхового стажу, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до закону.

3. На службу до Національного бюро приймаються на конкурсній, добровільній, контрактній основі громадяни України, які спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки. Кваліфікаційні вимоги до професійної придатності визначаються Директором Національного бюро. Призначення на посади у Національному бюро здійснюється виключно за результатами відкритого конкурсу, що проводиться в порядку, визначеному Національним бюро.

4. На осіб начальницького складу Національного бюро поширюється положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ та Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України.

5. Трудові відносини працівників Національного бюро регулюються законодавством про працю, державну службу та укладеними трудовими договорами (контрактами). На спеціалістів Націо-

нального бюро, які не мають спеціальних звань, поширюється дія Закону України «Про державну службу». Посади спеціалістів Національного бюро відносяться до відповідних категорій посад працівників апарату міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, їх територіальних органів у порядку, встановленому законодавством.

6. Працівники Національного бюро регулярно, але не рідше одного разу на два роки, проходять обов'язкове підвищення кваліфікації.

Стаття 11. Спеціальні звання осіб начальницькогоскладу Національного бюро

1. Особам начальницького складу Національного бюро встановлюються такі спеціальні звання:

1) середній начальницький склад:
лейтенант Національного антикорупційного бюро України;
старший лейтенант Національного антикорупційного бюро України;
капітан Національного антикорупційного бюро України;

2) старший начальницький склад:
майор Національного антикорупційного бюро України;
підполковник Національного антикорупційного бюро України;
полковник Національного антикорупційного бюро України;

3) вищий начальницький склад:
генерал-майор Національного антикорупційного бюро України.

2. Присвоєння і позбавлення спеціальних звань, а також пониження і поновлення у спеціальному званні здійснюються в установленому порядку.

Стаття 12. Присяга осіб начальницького складу Національного бюро

1. Громадяни України, які вперше зараховуються на посади начальницького складу Національного бюро та у відповідних випадках пройшли встановлений строк випробування, складають присягу такого змісту:

«Я (прізвище, ім'я, по батькові), вступаючи на службу до Національного антикорупційного бюро України, усвідомлюючи свою високу відповідальність, клянуся завжди залишатися відданим Українському народові, неухильно додержуватися Конституції та законів України, поважати та охороняти права, свободи і законні інтереси людини і громадянина, честь держави, бути чесним, сумлінним і дисциплінованим, зберігати державну та іншу охоронювану законом таємницю».

2. Особа начальницького складу Національного бюро підписує текст присяги, який зберігається в її особовій справі. Порядок складення присяги визначається Директором Національного бюро.

Стаття 13. Обмеження стосовно працівників Національного бюро

1. Особа не може бути призначена на посаду в Національному бюро, якщо вона:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або її дієздатність обмежена;

2) має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи), або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення, або притягалася судом до відповідальності за вчинення умисного злочину;

3) відповідно до вироку суду, що набрав законної сили, позбавлена права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або обіймати певні посади;

4) має громадянство іншої держави;

5) у разі призначення буде безпосередньо підпорядкована особі, яка є її близькою особою відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

6) не пройшла спеціальну перевірку;

7) не пройшла перевірку і стосовно неї встановлено заборону відповідно до Закону України «Про очищення влади»;

8) не подала декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.

2. Працівники Національного бюро не мають права:

1) бути членами чи брати участь у створенні чи діяльності політичних партій, організовувати або брати участь у страйках;

2) бути повіреними третіх осіб у справах Національного бюро;

3) використовувати Національне бюро, його працівників та майно у партійних, групових чи особистих інтересах.

На працівників Національного бюро поширюються інші обмеження та вимоги, встановлені Законом України «Про запобігання корупції».

При призначенні на посаду у Національному бюро особа повідомляється про можливість проведення щодо неї перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя.

3. У разі виникнення у працівника Національного бюро конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень він повинен негайно повідомити про це свого безпосереднього керівника. Такий керівник зобов'язаний вжити усіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання чи усунення конфлікту інтересів шляхом доручення виконання відповідного службового завдання іншому працівнику Національного бюро, особистого виконання цього завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

Примітка. Термін «конфлікт інтересів» у цій статті вживається у значенні, передбаченому Законом України «Про запобігання корупції».

Стаття 14. Стажування працівників Національного бюро

1. Особи, які не мають попереднього досвіду роботи в державних органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням досудового розслідування, після проходження конкурсу на зайняття посади слідчого або оперативного працівника проходять обов'язкове стажування в Національному бюро строком від шести місяців до одного року.

2. Порядок стажування в Національному бюро визначається положенням, яке затверджується Директором Національного бюро.

3. Особа може бути звільнена з посади Національного бюро за підсумками стажування, якщо вона не відповідає вимогам щодо працівників Національного бюро.

Стаття 15. Відрядження прокурорів та інших осіб до Національного бюро та відрядження працівників
Національного бюро до інших органів

1. До Національного бюро відряджаються прокурори для виконання повноважень прокурора під час здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро.

Порядок відрядження до Національного бюро прокурорів визначається Законом України «Про прокуратуру» та цим Законом.

2. До Національного бюро може бути відряджено працівників інших державних органів, установ, організацій із залишенням їх на службі у відповідних органах, установах, організаціях або з переведенням у штат Національного бюро, з метою виконання обов'язків, які вимагають спеціальних знань та навичок.

3. Працівники Національного бюро можуть бути відряджені до інших державних органів, установ і організацій для виконання завдань, визначених цим Законом, із залишенням у штаті Національного бюро.

4. Порядок відрядження до Національного бюро працівників інших державних органів, установ, організацій, а також перелік посад, які можуть бути заміщені в цих державних органах, установах і організаціях працівниками Національного бюро, визначається в установленому законодавством порядку.

Стаття 16. Обов'язки Національного бюро

1. Національне бюро:

1) здійснює оперативно-розшукові заходи з метою попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності;

2) здійснює досудове розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності;

3) вживає заходів щодо розшуку та арешту коштів та іншого майна, які можуть бути предметом конфіскації або спеціальної конфіскації у кримінальних правопорушеннях, віднесених до підслідності Національного бюро, здійснює діяльність щодо зберігання коштів та іншого майна, на яке накладено арешт;

4) взаємодіє з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами для виконання своїх обов'язків;

5) здійснює інформаційно-аналітичну роботу з метою виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро;

6) забезпечує особисту безпеку працівників Національного бюро та інших визначених законом осіб, захист від протиправних посягань на осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, у підслідних йому кримінальних правопорушеннях;

7) забезпечує на умовах конфіденційності та добровільності співпрацю з особами, які повідомляють про корупційні правопорушення;

8) звітує про свою діяльність у порядку, визначеному цим Законом, та інформує суспільство про результати своєї роботи;

9) здійснює міжнародне співробітництво у межах своєї компетенції відповідно до законодавства України та міжнародних договорів України.

Стаття 17. Права Національного бюро

1. Національному бюро та його працівникам для виконання покладених на них обов'язків надається право:

1) заводити оперативно-розшукові справи на підставі постанови, що затверджується начальником відповідного підрозділу Національного бюро, та здійснювати на підставах і в порядку, установлених законом, гласні та негласні оперативно-розшукові заходи;

2) витребувати в установленому законом порядку через прокурора від інших правоохоронних органів оперативні матеріали та кримінальні провадження, що стосуються кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

3) витребувати в установленому законом порядку за рішенням Директора Національного бюро від інших правоохоронних та державних органів, органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для виконання обов'язків Національного бюро, у тому числі відомості про майно, доходи, витрати, зобов'язання фінансового характеру посадових осіб, які ними декларуються у встановленому законом порядку, відомості про використання коштів Державного бюджету України, розпорядження державним або комунальним майном, а також безкоштовно одержувати інформацію з питань, що належать до компетенції Національного бюро, з автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування. Використання цієї інформації здійснюється Національним бюро із дотриманням законодавства про захист персональних даних. Суб'єкти, яким адресовано зазначений запит, зобов'язані протягом трьох робочих днів надати відповідну інформацію. У разі неможливості надання інформації у зазначений строк з обґрунтованих причин за зверненням відповідного суб'єкта Національне бюро може продовжити строк надання інформації до десяти днів;

4) знайомитися в державних органах, органах місцевого самоврядування із документами та іншими матеріальними носіями інформації, необхідними для попередження, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, у тому числі такими, що містять інформацію з обмеженим доступом;

5) на підставі відповідного рішення суду та письмової вимоги Директора Національного бюро або його заступника отримувати від банків, фінансових та інших установ, підприємств та організацій незалежно від форми власності інформацію і документи про операції, рахунки, вклади, угоди фізичних та юридичних осіб. Отримання від банків інформації, яка містить банківську таємницю, здійснюється в порядку та обсязі, визначених законом. Отримання від Центрального депозитарію цінних паперів, Національного банку України та депозитарних установ інформації, що міститься у системі депозитарного обліку цінних паперів, здійснюється в порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про депозитарну систему України». Суб'єкти, яким адресовано зазначену вимогу, зобов'язані протягом трьох робочих днів надати відповідну інформацію та/або документи. У разі неможливості надання інформації у зазначений строк з обґрунтованих причин за зверненням відповідного суб'єкта Національне бюро може продовжити строк надання інформації до десяти днів;

6) на підставі відповідного рішення суду на строк до 10 діб опечатувати архіви, каси, приміщення (за винятком жилих) чи інші сховища, брати їх під охорону, а також вилучати предмети і документи у порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

7) залучати на добровільній основі, у тому числі на договірних засадах з питань міжнародної співпраці, кваліфікованих спеціалістів та експертів з будь-яких установ, організацій, контрольних і фінансових органів для забезпечення виконання повноважень Національного бюро;

8) за письмовим рішенням Директора Національного бюро або його заступника, погодженим із прокурором, створювати спільні слідчі групи, що включають оперативних та слідчих працівників;

9) за письмовим розпорядженням Директора Національного бюро або його заступника входити безперешкодно за службовим посвідченням до державних органів, органів місцевого самоврядування, військових частин та установ, пунктів пропуску через державний кордон України та зони митного контролю;

10) використовувати з наступним відшкодуванням завданих збитків транспортні засоби, які належать фізичним та юридичним особам (крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав і організацій, транспортних засобів спеціального призначення), для проїзду до місця події, припинення кримінального правопорушення, переслідування та затримання осіб, які підозрюються у їх вчиненні, доставлення до закладів охорони здоров'я осіб, що потребують екстреної медичної допомоги;

11) надсилати державним органам, органам місцевого самоврядування обов'язкові до розгляду пропозиції та рекомендації щодо усунення причин і умов, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро, а також отримувати від цих органів протягом 30 днів інформацію про розгляд таких пропозицій та рекомендацій;

12) здійснювати співробітництво з фізичними особами, у тому числі на договірних засадах, дотримуючись умов добровільності та конфіденційності цих відносин, матеріально і морально заохочувати осіб, які надають допомогу в попередженні, виявленні, припиненні і розслідуванні кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро.

Контроль за ефективністю використання коштів на зазначені цілі здійснює Рахункова палата України;

13) за наявності підстав, передбачених законом, подавати до суду позови про визнання недійсними угод у порядку, встановленому законодавством України;

14) у цілях оперативно-розшукової та слідчої діяльності створювати інформаційні системи та вести оперативний облік в обсязі і порядку, передбачених законодавством;

15) зберігати, носити та застосовувати вогнепальну зброю і спеціальні засоби, а також застосовувати заходи фізичного впливу на підставах і в порядку, передбачених Законом України «Про міліцію»;

16) видавати в разі наявності небезпеки для життя і здоров'я особам, взятим під захист, відповідно до законодавства зброю, спеціальні засоби індивідуального захисту та сповіщення про небезпеку;

17) здійснювати правове співробітництво із компетентними органами іноземних держав, міжнародними організаціями з питань проведення оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування на підставі законів та міжнародних договорів України;

18) виступати як представник інтересів держави під час розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ про розшук, арешт, конфіскацію та повернення в Україну відповідного майна, захист прав та інтересів держави з питань, які стосуються виконання обов'язків Національного бюро, а також залучати з цією метою юридичних радників, зокрема іноземних.

2. Національне бюро може від імені України надавати міжнародні доручення щодо проведення оперативно-розшукових та слідчих дій, укладати угоди про співробітництво з питань її повноважень з іноземними і міжнародними правоохоронними органами та організаціями, звертатися від імені України до іноземних державних органів в установленому законодавством України та відповідних держав порядку тощо.

3. Національне бюро може створювати та брати участь у міжнародних слідчих групах відповідно до цього закону та інших законодавчих актів та міжнародних договорів України, залучати до роботи іноземних експертів у боротьбі з корупцією, мати інші повноваження, пов'язані з виконанням нею своїх обов'язків.

Стаття 18. Застосування засобів впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї

1. Працівники Національного бюро мають право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю під час виконання службових обов'язків у випадках, на умовах та в порядку, передбачених Законом України «Про міліцію».

Стаття 19. Заяви і повідомлення про кримінальні правопорушення

1. Для отримання заяв і повідомлень, у тому числі анонімних, про кримінальні правопорушення в Національному бюро створюється спеціальна телефонна лінія та забезпечується можливість подання таких повідомлень через офіційний веб-сайт Національного бюро в мережі Інтернет та засобами електронного зв'язку.

2. Анонімні заяви і повідомлення про кримінальні правопорушення розглядаються Національним бюро за умови, що відповідна інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані та може бути перевірена.

3. Порядок реєстрації, обліку та розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, віднесених законом до підслідності Національного бюро, визначається Директором Національного бюро.

Стаття 20. Відповідальність працівників Національного бюро

1. Працівники Національного бюро самостійно приймають рішення в межах своїх повноважень. Вони зобов'язані відмовитися від виконання будь-яких наказів, розпоряджень або вказівок, які суперечать законодавству, а також вжити інших заходів, передбачених законом.

2. Працівники Національного бюро за свої протиправні дії чи бездіяльність несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність.

3. У разі порушення працівником Національного бюро під час виконання ним своїх службових обов'язків прав чи свобод особи Національне бюро вживає в межах своєї компетенції заходів із поновлення цих прав і свобод, відшкодування завданої матеріальної і моральної шкоди, притягнення винних до юридичної відповідальності.

Стаття 21. Правовий захист працівників Національного бюро та інших осіб

1. Працівники Національного бюро під час виконання покладених на них обов'язків є представниками влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом. Ніхто, за винятком уповноважених посадових осіб державних органів у передбачених законами випадках, не має права втручатися в їхню законну діяльність. В інтересах забезпечення особистої безпеки працівників Національного бюро та членів їхніх сімей не допускається розголошення в засобах масової інформації відомостей про місце проживання цих осіб. Відомості про проходження служби працівниками Національного бюро надаються з дозволу Директора Національного бюро або його заступника.

2. У разі затримання працівника Національного бюро або обрання стосовно нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, його тримають окремо від інших осіб.

3. Під захистом держави перебувають особи, які добровільно, у тому числі на договірних засадах, надають допомогу Національному бюро у здійсненні повноважень. Незаконне розголошення даних про таких осіб, а також інші правопорушення стосовно цих осіб та їх близьких осіб, вчинені у зв'язку з відносинами з Національним бюро, тягнуть за собою відповідальність, передбачену законом.

4. Працівник Національного бюро, який відповідно до цього Закону повідомив про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Національного бюро, не може бути звільнений з посади або бути змушений до такого звільнення, притягнутий до відповідальності чи іншим чином переслідуватися за таке повідомлення, крім випадку притягнення до відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину. Посадовим особам Національного бюро забороняється розголошувати відомості про працівників Національного бюро, які повідомили про порушення.

Стаття 22. Соціальний захист працівників Національного бюро

1. Держава забезпечує соціальний захист працівників Національного бюро відповідно до Конституції України, цього Закону та інших актів законодавства.

2. Особам начальницького складу Національного бюро при звільненні із служби за віком, після закінчення строку договору (контракту), за станом здоров'я, у зв'язку із скороченням штатів або з організаційними заходами в разі неможливості використання на службі виплачується грошова допомога у розмірі 50 відсотків місячного розміру оплати праці (грошового забезпечення) за кожний повний календарний рік служби. Особам начальницького складу Національного бюро, звільненим із служби через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, виплачується грошова допомога у розмірі 25 відсотків місячного розміру оплати праці (грошового забезпечення) за кожний повний календарний рік служби. Особам начальницького складу Національного бюро, звільненим з роботи за службовою невідповідністю, у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, грошова допомога не виплачується.

3. У разі загибелі (смерті) особи начальницького складу або працівника Національного бюро під час виконання службових обов'язків сім'ї загиблого (померлого), а в разі її відсутності його батькам та утриманцям виплачується одноразова грошова допомога в розмірі десятирічного розміру оплати праці (грошового забезпечення) загиблого (померлого) за останньою посадою, яку він займав, у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

4. У разі поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного особі начальницького складу або працівнику Національного бюро під час виконання службових обов'язків, а також інвалідності, що настала в період проходження служби або не пізніше ніж через три місяці після звільнення із служби чи після закінчення цього строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період роботи в Національному бюро, пов'язаних з виконанням службових обов'язків, залежно від ступеня втрати працездатності йому виплачується одноразова грошова допомога в розмірі до п'ятирічного розміру оплати праці (грошового забезпечення) за останньою посадою в порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України. Визначення ступеня втрати працездатності особою начальницького складу або працівником Національного бюро у період роботи в Національному бюро у кожному випадку ушкодження здоров'я здійснюється в індивідуальному порядку відповідно до законодавства.

5. Якщо працівник Національного бюро або члени його сім'ї одночасно мають право на отримання одноразової грошової допомоги з підстав, передбачених цією статтею, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, встановлених іншими законами, виплата відповідних грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором особи, яка має право на отримання таких виплат.

6. Шкода, завдана майну працівника Національного бюро чи майну членів його сім'ї у зв'язку з виконанням службових обов'язків, відшкодовується в повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України з наступним стягненням цієї суми з винуватих осіб у порядку, встановленому законом.

7. Інші питання соціального захисту державних службовців та інших працівників Національного бюро регулюються законодавством про працю і державну службу.

Стаття 23. Оплата праці працівників Національного бюро

1. Умови грошового забезпечення осіб начальницького складу та оплата праці державних службовців Національного бюро визначаються відповідно до законодавства та повинні забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ними службових обов'язків з урахуванням специфіки, інтенсивності та особливого характеру роботи, забезпечувати добір до Національного бюро висококваліфікованих кадрів, стимулювати досягнення високих результатів у службовій діяльності, компенсувати фізичні та інтелектуальні затрати працівників.

2. На осіб начальницького складу Національного бюро поширюються умови грошового забезпечення, передбачені для праців-

ників органів внутрішніх справ, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом. Розмір грошового забезпечення осіб начальницького складу Національного бюро не може бути меншим умов оплати праці працівників Національного бюро, віднесених до відповідних категорій посад державної служби.

3. Заробітна плата працівників Національного бюро складається з посадового окладу, доплат за вислугу років, ранг, науковий ступінь, роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці.

4. Надбавки за вислугу років та доплати за ранг працівникам Національного бюро виплачуються відповідно до Закону України «Про державну службу».

Стаття 24. Фінансове забезпечення Національного бюро

1. Фінансове забезпечення Національного бюро здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування Національного бюро за рахунок будь-яких інших джерел забороняється, крім випадків, передбачених міжнародними договорами України або проектами міжнародної технічної допомоги.

2. Гарантується повне і своєчасне фінансування Національного бюро в обсязі, достатньому для його належної діяльності.

3. У кошторисі Національного бюро передбачається створення фонду оперативно-розшукових (негласних слідчих) дій.

Стаття 25. Матеріально-технічне забезпечення діяльності Національного бюро

1. Національне бюро забезпечується необхідними матеріальними засобами, технікою, обладнанням, іншим майном для здійснення службової діяльності.

2. Забороняється здійснення матеріально-технічного забезпечення Національного бюро за рахунок коштів місцевих бюджетів чи будь-яких інших джерел, крім коштів Державного бюджету України та надання допомоги в межах проектів міжнародної технічної допомоги.

Стаття 26. Контроль за діяльністю Національного бюро та його підзвітність

1. Контроль за діяльністю Національного бюро здійснюється комітетом Верховної Ради України, до предмету відання якого відноситься боротьба з корупцією і організованою злочинністю, в порядку, визначеному Конституцією України, Законом України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави», цим та іншими законами України.

2. Директор Національного бюро:

1) інформує Президента України, Верховну Раду України та Кабінет Міністрів України з основних питань діяльності Національного бюро та його підрозділів про виконання покладених завдань, додержання законодавства, прав і свобод осіб;

2) щороку не пізніше 10 лютого та 10 серпня подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України письмовий звіт про діяльність Національного бюро протягом попередніх шести місяців.

3. Письмовий звіт про діяльність Національного бюро повинен містити інформацію про:

1) статистичні дані про результати діяльності з обов'язковим зазначенням таких відомостей:

кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення у розрізі кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

кількість оперативно-розшукових справ, заведених Національним бюро, та їх результативність;

кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти щодо вчинення ними кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду щодо вчинення ними кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;

кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду щодо вчинення ними відповідних правопорушень;

відомості окремо за категоріями осіб, зазначених у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції»;

відомості про розмір збитків і шкоди, завданих кримінальними правопорушеннями, віднесеними законом до підслідності Національного бюро, стан та обсяги їх відшкодування;

відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, конфісковані за рішенням суду, а також кошти у розмірі вартості незаконно одержаних послуг чи пільг, стягнені на користь держави, та розпорядження ними;

відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, які було повернуто в Україну з-за кордону, та їх зберігання;

відомості про арешт майна, конфіскацію предметів та доходів від кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, та розпорядження ними;

кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального корупційного правопорушення;

результати проведених перевірок на доброчесність;

2) взаємодію з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

3) співпрацю з компетентними органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями та укладені з ними угоди про співпрацю, представництво інтересів за кордоном;

4) співпрацю з недержавними організаціями і засобами масової інформації;

5) чисельність працівників Національного бюро, кваліфікацію та досвід його працівників, підвищення їх кваліфікації;

6) діяльність підрозділу внутрішнього контролю Національного бюро; кількість повідомлень про вчинення правопорушень працівниками Національного бюро, результати їх розгляду, притягнення працівників Національного бюро до відповідальності;

7) кошторис Національного бюро та його виконання;

8) інші відомості, що стосуються результатів діяльності Національного бюро та виконання покладених на нього обов'язків.

4. Звіт Національного бюро надається для висновку Раді громадського контролю при Національному бюро, яка розглядає його упродовж двох тижнів з дня подання. Звіт Національного бюро подається до відповідних державних органів та оприлюднюється разом із висновком Ради громадського контролю у разі його затвердження у встановлений строк.

5. Комітет Верховної Ради України, до предмету відання якого належать питання боротьби з корупцією, не рідше одного разу на рік проводить відкриті для громадськості слухання на тему діяльності Національного бюро, виконання покладених на Національне бюро завдань, додержання ним законодавства, прав і свобод осіб.

6. З метою забезпечення незалежної оцінки діяльності Національного бюро може проводитися зовнішня оцінка його діяльності, у тому числі у вигляді аудиту. Результати незалежної зовнішньої оцінки діяльності Національного бюро підлягають оприлюдненню та включаються до письмового звіту Національного бюро.

Стаття 27. Підрозділи внутрішнього контролю
Національного бюро

1. З метою попередження і виявлення правопорушень у діяльності працівників Національного бюро в його складі діють підрозділи внутрішнього контролю, що підпорядковуються безпосередньо Директору Національного бюро. Підрозділи внутрішнього контролю діють у складі центрального та територіальних управлінь Національного бюро.

Керівники та працівники підрозділів внутрішнього контролю центрального та територіальних управлінь Національного бюро призначаються на посаду та звільняються з посади Директором Національного бюро.

2. Підрозділ внутрішнього контролю Національного бюро має такі обов'язки:

1) запобігання вчиненню правопорушень працівниками Національного бюро згідно з вимогами законів України «Про запобігання корупції» та «Про державну службу»;

2) здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного бюро правил етичної поведінки, конфлікту інтересів, декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру;

3) проведення перевірок працівників Національного бюро на доброчесність та моніторингу способу їх життя;

4) перевірка інформації, що міститься у зверненнях фізичних та юридичних осіб, засобах масової інформації, інших джерелах, у тому числі отриманої через спеціальну телефонну лінію, сторінку в мережі Інтернет, засоби електронного зв'язку Національного бюро, щодо причетності працівників Національного бюро до вчинення правопорушень;

5) проведення службового розслідування стосовно працівників Національного бюро;

6) проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на призначення на посади в Національному бюро;

7) вжиття заходів щодо захисту працівників Національного бюро, які повідомляють про вчинення протиправних дій чи бездіяльність інших працівників Національного бюро;

8) консультування працівників Національного бюро щодо правил етичної поведінки, конфлікту інтересів, декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру.

3. Працівник Національного бюро, якому стала відома інформація про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Національного бюро, зобов'язаний негайно повідомити про це Директора Національного бюро та підрозділ внутрішнього контролю Національного бюро.

4. Підрозділ внутрішнього контролю центрального управління Національного бюро оприлюднює на офіційному веб-сайті Національного бюро декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, які були подані у встановленому законом порядку Директором Національного бюро та його заступниками, директорами територіальних управлінь Національного бюро та їх заступниками, керівником центрального управління, керівниками структурних підрозділів центрального управління та територіальних управлінь Національного бюро.

Не підлягають оприлюдненню відомості, віднесені до інформації з обмеженим доступом згідно із Законом України «Про запобігання корупції».

5. У разі виявлення інформації про можливе вчинення працівником Національного бюро кримінального правопорушення підрозділ внутрішнього контролю Національного бюро негайно повідомляє про це Генерального прокурора України чи його заступника.

6. Порядок діяльності та повноваження підрозділів внутрішнього контролю Національного бюро визначаються положенням, яке затверджується Директором Національного бюро.

Стаття 28. Дисциплінарна комісія Національного бюро

1. Для розгляду питань застосування дисциплінарних стягнень до працівників Національного бюро утворюється Дисциплінарна комісія у складі п'яти осіб. До складу Дисциплінарної комісії входять дві особи, визначені Радою громадського контролю при Національному бюро.

Склад та положення про Дисциплінарну комісію Національного бюро затверджуються Директором Національного бюро.

2. Дисциплінарна комісія на підставі службового розслідування, яке проводиться підрозділом внутрішнього контролю, складає висновок про наявність чи відсутність у діях працівника Національного бюро дисциплінарного проступку та підстав для його притягнення до дисциплінарної відповідальності з визначенням рекомендованого виду дисциплінарного стягнення.

3. Рішення про застосування дисциплінарного стягнення на підставі висновку Дисциплінарної комісії приймає Директор Національного бюро. Зазначене рішення може бути оскаржено до суду.

Стаття 29. Моніторинг способу життя працівників Національного бюро

1. Підрозділи внутрішнього контролю здійснюють моніторинг способу життя працівників Національного бюро з метою встановлення відповідності рівня життя працівника майну і доходам цього працівника та його членів сім'ї згідно з декларацією про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру, що подається ним відповідно до закону.

2. Порядок здійснення моніторингу способу життя працівників Національного бюро визначається Директором Національного бюро.

Моніторинг способу життя здійснюється із додержанням законодавства про захист персональних даних та не повинен передбачати надмірного втручання у право на недоторканність особистого і сімейного життя особи.

3. Встановлення невідповідності рівня життя працівника Національного бюро майну і доходам цього працівника та його членів сім'ї є підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Стаття 30. Забезпечення прозорості в діяльності
Національного бюро

1. Національне бюро через засоби масової інформації, на своєму офіційному веб-сайті та в інших формах регулярно інформує суспільство про свою діяльність. Національне бюро оприлюднює та надає інформацію на запити в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації».

2. Національне бюро готує та оприлюднює не пізніше 10 лютого і 10 серпня в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації та на власній офіційній веб-сторінці в мережі Інтернет звіт про свою діяльність протягом попередніх шести місяців, поданий Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України.

3. Не може бути обмежено доступ до інформації щодо загального бюджету Національного бюро, його компетенції та основних напрямів діяльності, а також щодо притягнення до відповідальності за вчинення правопорушень працівників Національного бюро.

Стаття 31. Рада громадського контролю при
Національному бюро

1. З метою забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю при Національному бюро утворюється Рада громадського контролю у складі 15 осіб, яка формується на засадах відкритого та прозорого конкурсу.

До складу Ради громадського контролю при Національному бюро не можуть входити:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

2) особи, які, незалежно від тривалості, були працівниками Національного бюро упродовж попередніх двох років;

3) особи, близькі особи яких, незалежно від тривалості, були працівниками Національного бюро упродовж попередніх двох років.

2. Положення про Раду громадського контролю та про порядок її формування затверджуються Президентом України.

3. Рада громадського контролю при Національному бюро:

1) заслуховує інформацію про діяльність, виконання планів і завдань Національного бюро;

2) розглядає звіти Національного бюро і затверджує свій висновок щодо них;

3) обирає з її членів двох представників, які входять до складу Дисциплінарної комісії Національного бюро;

4) має інші права, передбачені Положенням про Раду громадського контролю.

Розділ II
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):

а) частину першу статей 45, 46, 47 та 48, частину четверту статті 74, пункт 1 частини третьої статті 81, пункт 1 частини четвертої статті 82 після слів «середньої тяжкості» доповнити словами «крім корупційних злочинів»;

б) статтю 45 доповнити приміткою такого змісту:

«Примітка. Корупційними злочинами відповідно до цього Кодексу вважаються злочини, передбачені частиною другою статті 191, частиною другою статті 262, частиною другою статті 308, частиною другою статті 312, частиною другою статті 313, частиною другою статті 320, частиною першою статті 357, частиною другою статті 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини, передбачені статтями 354, 364, 364^1, 365^2, 368-370 цього Кодексу»;

в) частину першу статті 69 після слів «рішення, може» доповнити словами «крім випадків засудження за корупційний злочин»;

г) частину першу статті 75 після слова «суд» доповнити словами «крім випадків засудження за корупційний злочин»;

ґ) частину першу статті 79 після слів «особливо тяжкі злочини» доповнити словами «а також за корупційні злочини»;

д) пункт 2 частини третьої статті 81 та пункт 2 частини четвертої статті 82 після слів «судом за» доповнити словами «корупційний злочин середньої тяжкості»;

е) статтю 86 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Особи, визнані винними у вчиненні корупційних злочинів, вироки стосовно яких не набрали законної сили, не можуть бути звільнені від відбування покарання, а особи, вироки стосовно яких набрали законної сили, - не можуть бути повністю звільнені законом про амністію від відбування покарання. Зазначені особи можуть бути звільнені від відбування покарання після фактичного відбуття ними строків, встановлених частиною третьою статті 81 цього Кодексу»;

є) статтю 87 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Особи, засуджені за вчинення корупційних злочинів, можуть бути звільнені від відбування покарання в порядку помилування після фактичного відбуття ними строків, встановлених частиною третьою статті 81 цього Кодексу»;

ж) у статті 89:

пункт 3 виключити;

пункт 5 після слів «доходів громадян» доповнити словами «позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю»;

з) статтю 91 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. Зняття судимості до закінчення строків, зазначених у статті 89 цього Кодексу, не допускається у випадках засудження за умисні тяжкі та особливо тяжкі, а також корупційні злочини».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

и) абзац перший статті 112 та абзац перший частини першої статті 346 після слів «Генерального прокурора України» доповнити словами «Директора Національного антикорупційного бюро України»;

і) абзац перший частини першої статті 344 після слів «Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або його представника» доповнити словами «Директора Національного антикорупційного бюро України»;

ї) пункт 2 примітки до статті 368 замінити двома пунктами такого змісту:

«2. Службовими особами, які займають відповідальне становище, у статтях 368, 368^2, 369 та 382 цього Кодексу є особи, зазначені у пункті 1 примітки до статті 364 цього Кодексу, посади яких згідно із статтею 25 Закону України «Про державну службу» віднесені до третьої, четвертої, п'ятої та шостої категорій, судді, прокурори і слідчі, а також інші, крім зазначених у пункті 3 примітки до цієї статті, керівники і заступники керівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів та одиниць.

3. Службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, у статтях 368, 368^2, 369 та 382 цього Кодексу є:

1) Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України, перші заступники та заступники міністрів, народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Директор Національного антикорупційного бюро України, Генеральний прокурор України, його перший заступник та заступники, Голова Конституційного Суду України, його заступники та судді Конституційного Суду України, Голова Верховного Суду України, його перший заступник, заступники та судді Верховного Суду України, голови вищих спеціалізованих судів, їх заступники та судді вищих спеціалізованих судів, Голова Національного банку України, його перший заступник та заступники, Секретар Ради національної безпеки і оборони України, його перший заступник та заступники;

2) особи, посади яких згідно із статтею 25 Закону України «Про державну службу» віднесені до першої та другої категорій;

3) особи, посади яких згідно із статтею 14 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» віднесені до першої та другої категорій посад в органах місцевого самоврядування»;

й) текст статті 368^2 викласти в такій редакції:

«1. Набуття особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у власність майна, вартість якого значно перевищує доходи особи, отримані із законних джерел, або передача нею такого майна близьким родичам -

караються позбавленням волі на строк до двох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, зі спеціальною конфіскацією та з конфіскацією майна.

2. Діяння, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені службовою особою, яка займає відповідальне становище, -

караються позбавленням волі на строк від двох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, зі спеціальною конфіскацією та з конфіскацією майна.

3. Діяння, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище, -

караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, зі спеціальною конфіскацією та з конфіскацією майна.

Примітка. 1. Особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, є особи, зазначені в пункті 1 частини першої статті 4 Закону України «Про запобігання корупції».

2. Значним перевищенням у цій статті є сума, що в два або більше рази перевищує розмір доходу, зазначеного в декларації про доходи, майно, витрати і зобов'язання фінансового характеру за відповідний період, поданій особою у порядку, встановленому Законом України «Про запобігання корупції»;

2) пункт 1 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50-51, ст. 572) після слова «міністерства» доповнити словами «Національне антикорупційне бюро України»;

3) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

а) у пунктах 8 та 17 частини першої статті 3 слова «органу державного бюро розслідувань» замінити словами «Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань»;

б) абзац перший частини дев'ятої статті 31 викласти в такій редакції:

«9. Кримінальне провадження стосовно Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України, перших заступників та заступників міністрів, народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Директора Національного антикорупційного бюро України, Генерального прокурора України, його першого заступника чи заступника, Голови Конституційного Суду України, його заступника чи судді Конституційного Суду України, Голови Верховного Суду України, його першого заступника, заступника чи судді Верховного Суду України, голів вищих спеціалізованих судів, їх заступників чи суддів вищих спеціалізованих судів, Голови Національного банку України, його першого заступника чи заступника, осіб, посади яких віднесено до першої категорії посад державних службовців, а також щодо обвинувачення у вчиненні кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України, здійснюється»;

в) статтю 32 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. У разі якщо кримінальне правопорушення, досудове розслідування якого проводилося територіальним управлінням Національного антикорупційного бюро України, вчинено у межах територіальної юрисдикції місцевого суду за місцезнаходженням відповідного територіального управління Національного антикорупційного бюро України, то кримінальне провадження здійснює суд, найбільш територіально наближений до суду за місцезнаходженням відповідного територіального управління Національного антикорупційного бюро України, іншої адміністративно-територіальної одиниці (Автономної Республіки Крим, області, міста Києва чи Севастополя)»;

г) у статті 36:

частину п'яту доповнити реченням такого змісту: «Забороня-

ється доручати здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення, віднесеного до підслідності Національного антикорупційного бюро України, іншому органу досудового розслідування»;

частину шосту доповнити реченням такого змісту: «Скасування таких постанов слідчих та прокурорів Національного антикорупційного бюро України може бути здійснено лише Генеральним прокурором України або особою, яка виконує його обов'язки»;

г) пункт 4 частини першої статті 38 замінити двома пунктами такого змісту:

«4) Національного антикорупційного бюро України;

5) Державного бюро розслідувань»;

д) частину першу статті 41 після слів «органів безпеки» доповнити словами «Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань»;

е) у частині першій статті 143 слова «або органів державного бюро розслідувань» замінити словами «Національного антикорупційного бюро України або Державного бюро розслідувань»;

є) частину третю статті 154 доповнити реченням такого змісту: «Відсторонення від посади Директора Національного антикорупційного бюро України здійснюється слідчим суддею на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України в порядку, встановленому законом»;

ж) частину другу статті 170 доповнити абзацом другим такого змісту:

«У невідкладних випадках, з метою забезпечення збереження речових доказів або можливої наступної конфіскації чи спеціальної конфіскації коштів та іншого майна, у кримінальному провадженні щодо кримінального правопорушення, віднесеного до підслідності Національного антикорупційного бюро України, арешт на майно або кошти на рахунках фізичних та юридичних осіб у фінансових установах може бути накладено за письмовим рішенням Директора Національного антикорупційного бюро України, погодженим прокурором. Такі заходи застосовуються на строк до 72 годин. Директор Національного антикорупційного бюро України впродовж 24 годин з моменту прийняття такого рішення звертається до слідчого судді, суду з клопотанням про арешт майна»;

з) частину другу статті 214 після слів «Службою безпеки України» доповнити словами «Національним антикорупційним бюро України»;

и) у статті 216:

абзац другий частини другої доповнити словами «крім випадків, коли ці злочини віднесено згідно з цією статтею до підслідності слідчих Національного антикорупційного бюро України»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Слідчі органів державного бюро розслідувань, крім випадків, передбачених частиною п'ятою цієї статті, здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про державну службу», особами, посади яких віднесено до 1-3 категорій посад, суддями та працівниками правоохоронних органів.

Слідчі органів державного бюро розслідувань здійснюють також досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених абзацом першим частини п'ятої цієї статті, якщо вони були вчинені службовими особами Національного антикорупційного бюро України»;

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«5. Слідчі Національного антикорупційного бюро України здійснюють досудове розслідування злочинів, передбачених статтями 191, 206^2, 209, 210, 211, 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 364, 368, 368^2, 369, 369^2, 410 Кримінального кодексу України, якщо наявна хоча б одна з таких умов:

1) злочин вчинено:

народним депутатом України, Прем'єр-міністром України, членом Кабінету Міністрів України, першим заступником та заступником міністра, Головою Національного банку України, його першим заступником та заступником, членом Ради Національного банку України, Секретарем Ради національної безпеки і оборони України, його першим заступником та заступником;

державним службовцем, посада якого віднесена до першої та другої категорій посад, особою, посада якої прирівняна до першої та другої категорії посад державної служби;

депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатом обласної ради, міської ради міст Києва та Севастополя, посадовою особою місцевого самоврядування, посаду якої віднесено до першої та другої категорій посад;

суддею Конституційного Суду України, суддею суду загальної юрисдикції, народним засідателем або присяжним (під час виконання ними цих функцій), Головою, членами, дисциплінарними інспекторами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Головою, заступником Голови, секретарем секції Вищої ради юстиції, іншим членом Вищої ради юстиції;

Генеральним прокурором України, його заступником, помічником Генерального прокурора України, прокурором Генеральної прокуратури України, слідчим Генеральної прокуратури України, керівником структурного підрозділу Генеральної прокуратури України, прокурором Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя, області та його заступником, керівником структурного підрозділу прокуратури Автономної Республіки Крим, міст Києва і Севастополя, області;

особою вищого начальницького складу органів внутрішніх справ, державної кримінально-виконавчої служби, органів та підрозділів цивільного захисту, посадовою особою митної служби, якій присвоєно спеціальне звання державного радника податкової та митної справи III рангу і вище, посадовою особою органів державної податкової служби, якій присвоєно спеціальне звання державного радника податкової та митної справи III рангу і вище;

військовослужбовцем вищого офіцерського складу Збройних Сил України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Національної гвардії України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України;

керівником суб'єкта великого підприємництва, у статутному капіталі якого частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків;

2) розмір предмета злочину або завданої ним шкоди дорівнює або перевищує суму, яка в п'ятсот і більше разів перевищує мінімальну заробітну плату, встановлену на відповідний рік (якщо злочин вчинено службовою особою державного органу, правоохоронного органу, військового формування, органу місцевого самоврядування, суб'єкта господарювання, у статутному капіталі якого частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків);

3) злочин, передбачений статтею 369, частиною першою статті 369^2 Кримінального кодексу України, вчинено щодо службової особи, визначеної в частині четвертій статті 18 Кримінального кодексу України або в пункті 1 цієї частини.

Прокурор, який здійснює нагляд за досудовими розслідуваннями, які проводяться слідчими Національного антикорупційного бюро України, своєю постановою може віднести кримінальне провадження у злочинах, передбачених абзацом першим цієї частини, до підслідності слідчих Національного антикорупційного бюро України, якщо відповідним злочином було заподіяно або могло бути заподіяно тяжкі наслідки охоронюваним законом свободам та інтересам фізичної особи або юридичної особи, а також державним чи суспільним інтересам. Під тяжкими наслідками слід розуміти загрозу заподіяння або заподіяння шкоди життєво важливим інтересам суспільства та держави, зокрема державному суверенітету, територіальній цілісності України, реалізації конституційних прав, свобод і обов'язків трьох і більше осіб».

У зв'язку з цим частину п'яту вважати частиною шостою;

і) частину п'яту статті 218 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Спір про підслідність у кримінальному провадженні, яке може належати до підслідності Національного антикорупційного бюро України, вирішує Генеральний прокурор України або його заступник»;

ї) у частині шостій статті 232 слова «органу державного бюро розслідувань, на території юрисдикції якого перебуває така особа» замінити словами «на території юрисдикції якого перебуває така особа, Національному антикорупційному бюро України або Державному бюро розслідувань»;

й) у статті 246:

у частині п'ятій:

абзац четвертий після слів «управління Служби безпеки України» доповнити словами «керівником відповідного підрозділу Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань»;

абзац п'ятий після слів «Головою Служби безпеки України» доповнити словами «Директором Національного антикорупційного бюро України»;

частину шосту після слів «органів безпеки» доповнити словами «Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань»;

к) у статті 247 слова «головою чи за його визначенням іншим суддею» замінити словами «слідчим суддею»;

л) статтю 480 доповнити пунктом 9 такого змісту:

«9) Директора та працівників Національного антикорупційного бюро України»;

м) у частині першій статті 481:

пункт 2 після слів «секретарю Рахункової палати» доповнити словами «Директору Національного антикорупційного бюро України»;

пункт 3 після слів «народному засідателю на час здійснення ними правосуддя» доповнити словами «працівникам Національного антикорупційного бюро України»;

н) частину першу статті 545 доповнити словами «крім досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України, яке у таких випадках здійснює функції центрального органу України»;

о) частину четверту статті 575 після слів «органу Державного бюро розслідувань України» доповнити словами «Національного антикорупційного бюро України»;

п) пункт 1 розділу X «Прикінцеві положення» після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

«частини п'ятої статті 216 цього Кодексу, яка вводиться в дію з дня початку діяльності Національного антикорупційного бюро України, але не пізніше трьох років з дня набрання чинності цим Кодексом».

У зв'язку з цим абзаци четвертий - восьмий вважати відповідно абзацами п'ятим - дев'ятим;

р) пункт 1 розділу XI «Перехідні положення» доповнити абзацами такого змісту:

«До дня введення в дію частини п'ятої статті 216 цього Кодексу повноваження щодо досудового розслідування передбачених нею кримінальних правопорушень здійснюють слідчі органів прокуратури, які користуються повноваженнями слідчих, визначених цим Кодексом.

Після введення в дію частини п'ятої статті 216 цього Кодексу матеріали кримінальних проваджень, досудове розслідування яких здійснюється органами прокуратури, передаються слідчими органів прокуратури Національному антикорупційному бюро України»;

4) Закон України «Про прокуратуру» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст. 793 із наступними змінами) доповнити статтею 17^1 такого змісту:

«Стаття 17^1. Прокурори Національного антикорупційного бюро України

Наказом Генерального прокурора України до Національного антикорупційного бюро України відряджаються прокурори для здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, яке здійснюється слідчими Національного антикорупційного бюро України.

Прокурори, що відряджаються до Національного антикорупційного бюро України, залишаються на службі в органах прокуратури.

Кількість прокурорів, що відряджаються, та порядок їх служби в Національному антикорупційному бюро України визначаються Генеральним прокурором України за погодженням з Директором Національного антикорупційного бюро України.

Прокурори, що відряджаються до Національного антикорупційного бюро України, підпорядковуються безпосередньо Генеральному прокурору України»;

5) у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 22, ст. 303 із наступними змінами):

а) частину першу статті 5 доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:

«Національного антикорупційного бюро України - оперативними, оперативно-технічними, внутрішнього контролю»;

б) у статті 9:

частину першу після слів «розвідувального органу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону» доповнити словами «підрозділу Національного антикорупційного бюро України»;

частину другу доповнити словами «Національним антикорупційним бюро України»;

частину третю після слів «підрозділу внутрішньої безпеки МВС» доповнити словами «підрозділу Національного антикорупційного бюро України»;

частину восьму після слів «Служба зовнішньої розвідки України» доповнити словами «Національне антикорупційне бюро України»;

в) частини другу і третю статті 9^1 після слів «Головою Служби зовнішньої розвідки України» доповнити словами «Директором Національного антикорупційного бюро України»;

6) у частині другій статті 8 Закону України «Про попереднє ув'язнення» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 35, ст. 360 із наступними змінами):

абзац четвертий після слів «розвідувальних органів України» доповнити словами «та працівників Національного антикорупційного бюро України»;

абзац десятий після слова «юстиції» доповнити словами «Національному антикорупційному бюро України»;

7) частину другу статті 9 Закону України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490 із наступними змінами) після слів «внутрішніх справ» доповнити словами «Національного антикорупційного бюро України»;

8) абзац перший частини третьої статті 3 Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 11, ст. 51; 2003 р., № 16, ст. 124; 2009 р., № 36-37, ст. 511; 2013 р., № 21, ст. 208):

«3. Здійснення заходів безпеки покладається за підслідністю на органи служби безпеки, органи внутрішніх справ або Національне антикорупційне бюро України, у складі структур яких з цією метою створюються спеціальні підрозділи. Безпека осіб, яких беруть під захист, якщо кримінальні справи знаходяться у провадженні прокуратури або суду, здійснюється за їх рішенням відповідно органами служби безпеки, органами внутрішніх справ, Національним антикорупційним бюро України чи органами і установами виконання покарань та слідчими ізоляторами»;

9) у Законі України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 11, ст. 50 із наступними змінами):

а) абзац перший пункту 1 частини першої статті 2 після слів «Військової служби правопорядку у Збройних Силах України» доповнити словами «Національне антикорупційне бюро України»;

б) статтю 14 доповнити пунктом «ж» такого змісту:

«ж) Директор Національного антикорупційного бюро України, директори його територіальних управлінь - щодо захисту підлеглих працівників Національного антикорупційного бюро України, а також їх близьких родичів»;

в) частину першу статті 15 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«д) стосовно працівників Національного антикорупційного бюро України та їх близьких родичів - на відповідні підрозділи Національного антикорупційного бюро України».

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

10) статтю 15 Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами) після слів «Державної кримінально-виконавчої служби України» доповнити словами «працівникам Національного антикорупційного бюро України»;

11) пункт 3 частини першої статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30; 2004 р., № 13, ст. 181) після слів «Міністерства внутрішніх справ України» доповнити словами «Національному антикорупційному бюро України»;

12) в абзаці другому частини п'ятої статті 5 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 40, ст. 404; 2013 р., № 2, ст. 4; 2014 р., № 11, ст. 132) слова «по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України» замінити словами «Національне антикорупційне бюро України»;

13) у розділі I Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань удосконалення діяльності прокуратури» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 37, ст. 490):

а) пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. Пункти 2 і 3 примітки до статті 368 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) викласти в такій редакції:

«2. Службовими особами, які займають відповідальне становище, у статтях 368, 368^2, 369 та 382 цього Кодексу є особи, зазначені у пункті 1 примітки до статті 364 цього Кодексу, посади яких згідно із статтею 6 Закону України «Про державну службу» віднесені до посад державної служби підгруп I-4, II-2, II-3, II-4, III-1, III-2, III-3, III-4, IV-1, IV-2, IV-3, судді, прокурори і слідчі, а також інші, крім зазначених у пункті 3 примітки до цієї статті, керівники і заступники керівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів та одиниць.

3. Службовими особами, які займають особливо відповідальне становище, у статтях 368, 368^2, 369 та 382 цього Кодексу є:

1) Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України, перші заступники та заступники міністрів, народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Директор Національного антикорупційного бюро України, Генеральний прокурор України, його перший заступник та заступники, Голова Конституційного Суду України, його заступники та судді Конституційного Суду України, Голова Верховного Суду України, його перший заступник, заступники та судді Верховного Суду України, голови вищих спеціалізованих судів, їх заступники та судді вищих спеціалізованих судів, Голова Національного банку України, його перший заступник та заступники, Секретар Ради національної безпеки і оборони України, його перший заступник та заступники;

2) особи, посади яких згідно із статтею 6 Закону України «Про державну службу» віднесені до посад державної служби підгруп I-1, I-2, I-3 та II-1;

3) особи, посади яких згідно із статтею 14 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» віднесені до першої та другої категорій посад в органах місцевого самоврядування»;

б) пункт 7 викласти в такій редакції:

«7. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

1) абзац перший частини дев'ятої статті 31 викласти в такій редакції:

«9. Кримінальне провадження стосовно Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України, перших заступників та заступників міністрів, народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Директора Національного антикорупційного бюро України, Генерального прокурора України, його першого заступника чи заступника, Голови Конституційного Суду України, його заступника чи судді Конституційного Суду України, Голови Верховного Суду України, його першого заступника, заступника чи судді Верховного Суду України, голів вищих спеціалізованих судів, їх заступників чи суддів вищих спеціалізованих судів, Голови Національного банку України, його першого заступника чи заступника, осіб, посади яких згідно із статтею 6 Закону України «Про державну службу» віднесені до посад державної служби підгруп I-1, I-2, I-3, а також щодо обвинувачення у вчиненні кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України, здійснюється»;

2) частину четверту статті 216 викласти в такій редакції:

«4. Слідчі органів державного бюро розслідувань, крім випадків, передбачених частиною п'ятою цієї статті, здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, вчинених особами, зазначеними у пунктах 1, 2 та 3 частини другої статті 2 Закону України «Про державну службу», Головою Національного банку України, його першим заступником чи заступником, суддями та працівниками правоохоронних органів, службовими особами, посади яких згідно із статтею 6 Закону України «Про державну службу» віднесені до посад державної служби підгруп I-1, I-2, I-3, I-4, II-1, II-2, III-1, IV-1.

Слідчі органів державного бюро розслідувань здійснюють також досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених абзацом першим частини п'ятої цієї статті, якщо вони були вчинені службовими особами Національного антикорупційного бюро України».

3. Рекомендувати Президенту України вжити заходів щодо формування Конкурсної комісії із призначення Директора Національного антикорупційного бюро України та його утворення.

4. Кабінету Міністрів України протягом місяця з дня набрання чинності цим Законом:

1) внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на поточний рік для включення до нього видатків, необхідних для створення та діяльності Національного антикорупційного бюро України, зокрема видатків для забезпечення Національного антикорупційного бюро України та його територіальних управлінь адміністративними будинками, транспортними засобами, засобами зв'язку і матеріально-технічного забезпечення, спеціальною технікою оперативно-технічних підрозділів та підрозділів оперативного документування, озброєнням, спеціальними засобами захисту, іншим майном та інформаційною базою;

2) внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо регулювання порядку проведення перевірки на доброчесність осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

3) вжити заходів щодо забезпечення утворення та діяльності Національного антикорупційного бюро України та його територіальних управлінь;

4) прийняти нормативно-правові акти, що випливають із цього Закону, та забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

5. Міністерству внутрішніх справ України, Службі безпеки України та органам прокуратури у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити передачу Національному антикорупційному бюро України та його територіальним управлінням інформаційної бази, закріпленої за їх відповідними підрозділами, в частині, необхідній для утворення та функціонування Національного антикорупційного бюро України та його територіальних управлінь.

6. Відкритий конкурсний відбір на зайняття посади Директора Національного антикорупційного бюро України проводиться в порядку, передбаченому статтею 7 цього Закону, до набрання чинності цим Законом.

Відкритий конкурс на зайняття посад у центральному управлінні Національного антикорупційного бюро України проводиться у двомісячний строк, а відкритий конкурс на зайняття посад у територіальних управліннях Національного антикорупційного бюро України - у шестимісячний строк з дня введення в дію цього Закону.

7. Питання подальших досудових розслідувань, які були розпочаті до набрання чинності цим Законом, у кримінальних провадженнях, що відповідно до закону віднесені до підслідності Національного антикорупційного бюро України, вирішуються прокурором.

8. До приведення у відповідність із цим Законом закони України, інші нормативно-правові акти діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
14 жовтня 2014 року.
№ 1698-VII.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Затвердити засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційну стратегію) на 2014-2017 роки, що додаються.

2. Внести до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 40, ст. 404; 2014 р., № 11, ст. 132) такі зміни:

1) частину четверту статті 5 викласти в такій редакції:

«4. Координацію реалізації затвердженої Верховною Радою України антикорупційної стратегії здійснює спеціально уповноважений орган з питань антикорупційної політики»;

2) у пункті 5 частини другої статті 19 слова «визначеної Президентом України» виключити.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

розробити механізм виконання завдань (програму) щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2014-2017 роки;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

4. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
14 жовтня 2014 року.
№ 1699-VII.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Законом України
від 14 жовтня 2014 року
№ 1699-VII

ЗАСАДИ державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розв'язання проблеми корупції є одним із пріоритетів для українського суспільства на сьогоднішньому етапі розвитку держави.

За даними досліджень, саме корупція є однією з причин, що призвела до масових протестів в Україні наприкінці 2013 року - на початку 2014 року. Згідно з результатами дослідження «Барометра Світової Корупції» (Global Corruption Barometer), проведеного міжнародною організацією Transparency International у 2013 році, 36 відсотків українців були готові вийти на вулицю, протестуючи проти корупції. За результатами проведеного Міжнародному фундацією виборчих систем (IFES) наприкінці 2013 року дослідження громадської думки, корупція вже входила до переліку найбільших проблем населення і викликала особливе занепокоєння у 47 відсотків громадян. За даними досліджень Індексу сприйняття корупції, що проводяться Transparency International, українці вважають свою державу однією з найбільш корумпованих у світі: у 2012 і 2013 роках держава займала 144 місце із 176 країн, в яких проводилися дослідження.

Такий високий показник сприйняття корупції громадянами пояснюється відсутністю дієвих реформ у сфері протидії корупції та неефективною діяльністю органів правопорядку щодо виявлення корупційних правопорушень та притягнення винуватців до відповідальності, про що свідчить, зокрема, незадовільне виконання Україною міжнародних зобов'язань щодо запровадження антикорупційних стандартів: з 25 рекомендацій Групи держав проти корупції (GRECO), наданих за результатами першого і другого раундів оцінки, лише 13 рекомендацій виконано, незважаючи на шість років роботи і три раунди оцінювання прогресу, а з 16 рекомендацій, наданих за результатами третього раунду, виконано лише три рекомендації. З антикорупційних рекомендацій Плану дій з лібералізації візового режиму з Європейського Союзу (ЄС) імплементована лише невелика частина, що стосується криміналізації корупції. Ключові рекомендації Групи держав проти корупції (GRECO) та ЄС щодо утворення антикорупційних інституцій, проведення реформ прокуратури, державної служби, створення систем контролю щодо запобігання конфлікту інтересів та доброчесності активів посадовців залишилися невиконаними.

При цьому Національна антикорупційна стратегія на 2011-2015 роки, затверджена Указом Президента України від 21 жовтня 2011 року № 1001, так і не стала ефективним інструментом антикорупційної політики.

Однією з основних причин неналежного виконання Національної антикорупційної стратегії на 2011-2015 роки як основного програмного документа в антикорупційній сфері стала відсутність всупереч міжнародному досвіду чітких індикаторів стану та ефективності її виконання.

У зазначеній Стратегії відсутній також механізм моніторингу та оцінки її виконання - не передбачено, яким чином мала виконуватися відповідна робота Національним антикорупційним комітетом та в який спосіб повинна залучатися до цих процесів громадськість.

Таким чином, можна констатувати, що на сьогодні в Україні фактично відсутня ефективна стратегія протидії корупції, яка б враховувала гостроту проблеми та актуальність ситуації.

У зв'язку із зазначеним необхідно ухвалити новий стратегічний документ, який би визначив першочергові заходи із запобігання та протидії корупції, що повинні створити основу для подальшого проведення реформи у цій сфері.

2. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

1. Проблема.

Відповідно до статей 5 та 6 Конвенції ООН проти корупції держави - учасниці повинні розробляти і здійснювати ефективну скоординовану політику щодо протидії корупції та утворити з цією метою спеціально уповноважений орган (органи). Відповідні рекомендації надані Україні Групою держав проти корупції (GRECO), Організацією економічної співпраці та розвитку (ОЕСР) та експертами ЄС.

В Україні окремими повноваженнями щодо формування та реалізації антикорупційної політики наділені кілька інституцій, серед яких - Національний антикорупційний комітет, Міністерство юстиції України, Урядовий уповноважений з питань антикорупційної політики. Проте такий розподіл функцій формування та реалізації антикорупційної політики між органами з різним правовим статусом та обсягом повноважень не відповідає міжнародним стандартам щодо органів, уповноважених на її формування та реалізацію, ні за критеріями спеціалізації, ні за критеріями незалежності.

Крім того, низку функцій у сфері антикорупційної політики взагалі не реалізовано жодним органом держави, зокрема проведення на постійній основі оцінки стану справ з корупцією, моніторингу реалізації державної антикорупційної політики, формування світогляду неприйняття корупції.

Не виконані також в Україні вимоги міжнародно-правових інструментів щодо партнерства влади та громадянського суспільства у сфері антикорупційної політики - залучення громадськості до процесу прийняття суспільно важливих рішень у сфері протидії корупції відбувається здебільшого у формі недієвих консультацій для формального виконання вимог законодавства.

Таким чином, в Україні фактично відсутня чітка законодавча та інституційна основа для формування та реалізації антикорупційної політики на основі співпраці державних органів та громадськості.

2. Мета - створення в Україні системи прийняття рішень щодо антикорупційної політики на основі результатів аналізу достовірних даних про корупцію та чинників, які до неї призводять, зокрема статистичних спостережень, моніторингу виконання цих рішень та їх впливу на стан справ з питань запобігання корупції незалежним спеціалізованим органом із залученням представників громадського суспільства, а також формування суспільної підтримки у подоланні корупції.

3. Заходи:

1) визначити на законодавчому рівні засади організації та діяльності спеціально уповноваженого органу щодо запобігання корупції, відповідального, зокрема, за комплекс заходів із формування та реалізації антикорупційної політики. Зазначений орган повинен мати гарантії незалежної діяльності із забезпеченням широкої участі в ній представників громадянського суспільства і на нього мають бути покладені, зокрема, такі функції:

підготовка щорічного звіту про стан виконання Антикорупційної стратегії та проекту доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики;

аналіз стану справ з питань корупції, підготовка пропозицій щодо заходів нормативно-правового, організаційного, кадрового характеру;

моніторинг та координація виконання антикорупційної програми;

контроль за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів та декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру;

залучення громадськості до формування, реалізації та моніторингу антикорупційної політики;

поширення інформації про корупцію, проведення заходів із формування світогляду неприйняття корупції;

2) розробити проект акта Кабінету Міністрів України щодо схвалення загальнонаціональної методики оцінки рівня корупції відповідно до стандартів ООН, щороку проводити із залученням громадських дослідження щодо сприйняття корупції та довіри населення до органів, відповідальних за запобігання корупції, готовності населення брати участь у заходах щодо запобігання корупції, поширеності та видів моделей корупційної поведінки, корупціогенних ризиків у відповідних сферах;

4) проводити щорічні слухання у Верховній Раді України щодо національного звіту про стан справ з питань запобігання корупції, що готуватиметься спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики, та оприлюднювати звіт разом із висновками та рекомендаціями парламентських слухань;

5) забезпечити імплементацію міжнародних стандартів співпраці влади та громадськості у прийнятті рішень у сфері антикорупційної політики, зокрема закріплених у Кодексі кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень, ухваленому конференцією міжнародних неурядових організацій Ради Європи 1 жовтня 2009 року, та перейти до нових форм співпраці, таких як діалог та партнерство;

6) проводити на постійній основі інформаційні кампанії, орієнтовані на різні соціальні групи та спрямовані на усунення толерантного ставлення до корупції, підвищення рівня співпраці влади та громадян у протидії корупції.

3. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Запобігання корупції у представницьких органах влади

1. Проблема.

Рівень та масштаби корупції в країні, ефективність протидії корупційним процесам значною мірою залежать від доброчесності виборних посадових осіб, демократичності політичної системи загалом і виборчого процесу зокрема. Останні виборчі кампанії в Україні, зокрема місцеві вибори 2010 року, парламентські вибори 2012 року та вибори на деяких дільницях 2013 року, свідчать, що грубі порушення демократичних принципів волевиявлення (втручання влади у виборчий процес, підкуп виборців, незаконні судові рішення) призвели до того, що здебільшого на виборні посади потрапляють особи, які не відповідають стандартам доброчесності.

У подальшому процес діяльності виборних посадових осіб також супроводжується корупційною поведінкою, найбільш поширеними проявами якої є:

конфлікт інтересів у діяльності виборних осіб, насамперед суміщення депутатської роботи, політичної діяльності з підприємницькою діяльністю та роботою в органах виконавчої влади, що заборонено законом;

підкуп виборних осіб, здійснення тиску на них або на бізнес, до якого мають відношення депутати, з метою ухвалення певних рішень або переходу до іншої депутатської фракції (групи);

незаконне лобіювання інтересів окремих осіб або бізнес-структур.

Основними причинами такого стану справ є все ще слабкі інститути демократії в Україні, корупціогенне виборче законодавство, недосконале законодавство щодо фінансування виборчих кампаній та політичних партій, відсутність належного правового регулювання щодо запобігання конфлікту інтересів у діяльності виборних осіб та прозорих засад лобіювання. Очевидно, що розв'язати проблему політичної корупції можна тільки поступово, шляхом формування нового законодавства, посилення контролю за діяльністю виборних посадових осіб і представницьких органів влади з боку відповідних державних органів, інститутів громадянського суспільства, зокрема засобів масової інформації, підвищення політичної відповідальності громадян за свій вибір і народних обранців за свою діяльність. Разом з тим низка заходів законодавчого характеру повинна бути реалізована впродовж найближчого часу.

2. Мета - створення прозорих засад фінансування проведення виборів, діяльності політичних партій, усунення корупціогенних ризиків у діяльності виборних органів, посилення громадського контролю за їх діяльністю.

3. Заходи:

1) провести антикорупційну експертизу виборчого законодавства та переглянути його на основі висновків щодо корупціогенності та європейських стандартів, зокрема рекомендацій Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанської комісії); забезпечити сталість та юридичну визначеність виборчого законодавства;

2) ухвалити законодавство щодо виконання рекомендацій Групи держав проти корупції (GRECO) у частині встановлення обмежень і забезпечення прозорості та підзвітності фінансування політичних партій і виборчих кампаній, зокрема в частині:

уніфікації регулювання фінансування виборчих кампаній, передбачених законами України «Про вибори народних депутатів України», «Про вибори Президента України» і «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів»;

запровадження прямого державного фінансування діяльності політичних партій як бюджетного фінансування статутної діяльності партій на основі результатів виборів, зокрема за підтримки політичних партій, які не мають парламентського представництва, та відшкодування витрат на виборчу кампанію політичним партіям, які подолали виборчий бар'єр, у встановленому законом розмірі;

визначення вимог щодо прозорості поточного фінансування партій, зокрема шляхом регулярного подання звітів, оприлюднення звітів політичних партій у доступній формі з детальною інформацією про отримані доходи (зокрема осіб, які зробили внесок на фінансування партії), видатки (витрати) та зобов'язання фінансового характеру;

чіткого регламентування здійснення пожертв і дарунків, встановлення обмежень щодо розміру одержання пожертв і дарунків політичними партіями;

визначення змісту і форми річних звітів політичних партій;

забезпечення належного обліку прибутків, витрат, боргів і активів, подання консолідованих звітів;

запровадження незалежного аудиту поточної та передвиборної звітності партій сертифікованими аудиторами;

створення ефективного механізму моніторингу дотримання законодавства щодо фінансування політичних партій та виборчих кампаній, розслідування порушень та притягнення винних осіб до відповідальності, створення (визначення) з цією метою державного органу, що відповідає міжнародним стандартам щодо незалежності та ефективності діяльності;

встановлення дієвих та пропорційних санкцій за порушення законодавства щодо політичних фінансів;

3) ухвалити законодавство щодо особливих механізмів запобігання конфлікту інтересів у діяльності виборних посадових осіб, зокрема з визначенням можливих форм конфлікту інтересів, правил щодо його запобігання та поведінки у ситуації, коли виникає конфлікт інтересів, інституційного механізму щодо моніторингу законодавства про конфлікт інтересів і пропорційних та стримуючих санкцій за його порушення;

4) ухвалити законодавство щодо визначення правових засад лобіювання, а саме:

унормування лобіювання як легального демократичного шляху взаємодії громадянського суспільства та правової держави, визначення легальних форм і способів лобіювання;

створення законодавчих перепон для корупції у правотворчій сфері;

передбачення захисту суб'єктів правотворення від незаконного впливу на їхню діяльність;

передбачення інформування громадськості про те, хто і чиї інтереси лобіює в органах державної влади;

створення ефективних механізмів контролю за лобіюванням;

запровадження юридичної відповідальності для учасників лобістських правовідносин і визначення відповідних санкцій за незаконне лобіювання;

5) ухвалити законодавство щодо посилення громадського контролю за прийняттям рішень виборними посадовими особами, зокрема через запровадження механізму попереднього громадського обговорення суспільно важливих рішень з використанням позитивного вітчизняного досвіду та на основі найкращої світової практики;

6) підвищити рівень прозорості діяльності Верховної Ради України та місцевих рад, зокрема шляхом практичної реалізації положень про забезпечення доступу громадян до засідань представницьких органів, оприлюднення інформації про діяльність комітетів Верховної Ради України та місцевих рад (зокрема протоколів засідань), оприлюднення в Інтернеті інформації про народних депутатів України та депутатів місцевих рад (про їх фінансування, відрядження, помічників, їх декларації про доходи, майно, витрати і зобов'язання фінансового характеру тощо), безперешкодний доступ до інформації про кошториси представницьких органів та звітів про їх використання.

Створення доброчесної публічної служби

1. Проблема.

Одним з ключових елементів у створенні доброчесної системи публічної служби є реформування законодавства про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування. Розв'язанню цієї проблеми мало сприяти прийняття у новій редакції Закону України «Про державну службу» від 17 листопада 2011 року. Однак зазначений Закон, на думку європейських та українських експертів, не відповідає міжнародним стандартам та найкращій світовій практиці, зокрема з таких питань, як вступ на державну службу та проходження державної служби, класифікація посад (поділ посад на групи та підгрупи, розмежування політичних та адміністративних посад, призначення помічників (радників) політичних осіб), припинення державної служби, оплата праці (складові заробітної плати, прозорість та мотивація оплати праці державних службовців), дисциплінарна відповідальність.

Таким чином, реформа державної служби залишається на цей час непроведеною.

Синхронно з реформуванням системи державної служби повинно відбуватися і врегулювання проблеми конфлікту інтересів, прозорості доходів і видатків публічних службовців.

Законодавство щодо запобігання конфлікту інтересів містить лише загальні формулювання без встановлення спеціальних законодавчих правил щодо запобігання конфлікту інтересів та його вирішення з урахуванням специфіки сфери регулювання. Ще одним аспектом проблеми є відсутність належного інституційного забезпечення виконання правил щодо конфлікту інтересів. Не забезпечено запровадження механізму дотримання норм щодо вирішення конфлікту інтересів шляхом застосування ефективних та стримуючих санкцій.

Крім того, не створено ефективну систему моніторингу достовірності даних, що містяться у деклараціях про майно, доходи, видатки і зобов'язання фінансового характеру публічних службовців. В Україні функціонує децентралізована система збирання, зберігання, оприлюднення та перевірки таких декларацій. Декларації подаються в паперовому вигляді до кадрової служби органу, в якому працює службовець, та зберігаються в ній. Перевірка декларацій покладається на податкові органи, які не мають належного рівня незалежності, щоб проводити ефективні перевірки декларацій. Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації не тягне за собою кримінальної відповідальності. Така система фактично призводить до приховування доходів та майна публічними службовцями.

В Україні ухвалено низку законодавчих актів, що регулюють етичні стандарти поведінки службовців, зокрема Закон України «Про правила етичної поведінки» та галузеві кодекси етичної поведінки. Однак, фактично не створена інституційна інфраструктура забезпечення дотримання таких стандартів, а відповідні функції частково виконують уповноважені підрозділи з питань виявлення і запобігання корупції та кадрові підрозділи, що не відповідає міжнародним стандартам. Не визначено також орган влади, відповідальний за моніторинг впровадження етичних стандартів поведінки публічних службовців та вироблення відповідної державної політики.

Необхідно також втілити в життя інститут доброчесних викривачів фактів корупції та їх захисту від переслідування і зобов'язати публічних службовців повідомляти про підозру в корупції.

Істотно зміцнити резистентність публічної служби проявам корупції, а також довіру до неї з боку громадян можуть перевірки на доброчесність: імітація ситуацій, подібних тим, що виникають у повсякденній діяльності публічного службовця, з метою перевірки доброчесності поведінки службовця за певних обставин. Такі перевірки повинні проводитися з метою забезпечення професійної непідкупності, запобігання корупції серед публічних службовців, перевірки дотримання ними своїх посадових обов'язків, етичних стандартів поведінки, виявлення, оцінки та усунення чинників, що призводять до корупції. У той же час такі перевірки можуть мати характер провокації надання неправомірної вигоди і тому не можуть бути підставою для початку кримінального провадження. З метою забезпечення дотримання прав людини у зв'язку з проведенням таких перевірок порядок їх проведення слід визначити законом.

2. Мета - створення системи доброчесної та професійної публічної служби відповідно до міжнародних стандартів і кращого світового досвіду.

3. Заходи:

1) підготувати і внести зміни до Закону України «Про державну службу», ухваленого у 2011 році, з урахуванням пропозицій програми SIGMA, громадськості, узгодити його із Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування» та забезпечити їх реалізацію, моніторинг їх імплементації та подальший перегляд з урахуванням набутого досвіду;

2) ухвалити закон щодо запровадження ефективних механізмів виявлення, запобігання конфлікту інтересів, а також декларування майна, доходів, видатків і зобов'язань фінансового характеру публічних службовців, передбачивши, зокрема:

правові інструменти виявлення, запобігання та врегулювання ситуацій, пов'язаних з виникненням конфліктів інтересів;

подання декларацій в режимі реального часу;

перегляд розміру витрат, які підлягають декларуванню, та

інших положень форми декларації з метою виявлення можливих конфліктів інтересів;

запровадження відкритої єдиної електронної бази даних декларацій;

створення незалежного органу з достатніми повноваженнями для здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо запобігання конфлікту інтересів та за повнотою і достовірністю декларацій;

застосування пропорційних та стримуючих санкцій за порушення законодавства щодо запобігання конфлікту інтересів та декларування доходів, видатків і зобов'язань фінансового характеру;

3) покласти на спеціально уповноважений орган з питань запобігання корупції функції з проведення моніторингу практики застосування етичних стандартів та надання роз'яснень з метою коригування недоліків у практиці застосування; забезпечити регулярне навчання службовців з питань етики та дотримання антикорупційних вимог; запровадити здійснення на постійній основі підвищення кваліфікації осіб, уповноважених на виконання функцій держави та органів місцевого самоврядування з питань запобігання корупції та етичних стандартів поведінки з урахуванням можливості запровадження електронної системи оцінки знань з цих питань;

4) ухвалити закон про захист осіб, які доброчесно повідомляють про корупційні правопорушення (викривачів), передбачивши обов'язок повідомлення та захист викривачів, створення внутрішніх і зовнішніх каналів подання інформації, системи захисту викривачів від утисків та переслідування, а також заходи стимулювання повідомлень про корупцію, покладення на спеціально уповноважений орган функцій з проведення моніторингу та аналізу практики застосування закону та вжиття заходів щодо його належного застосування, запровадження санкцій за приховування фактів корупційних правопорушень; організувати широку загальнонаціональну інформаційну кампанію з роз'ясненням положень закону. Здійснювати на постійній основі навчання з питань доброчесного повідомлення про факти корупції;

5) прийняти закон про проведення перевірок публічних службовців на доброчесність, у якому передбачити правила та порядок проведення таких перевірок, гарантії законності та контролю, наслідки проведення (заохочення або притягнення до дисциплінарної відповідальності), а також те, що такі перевірки не є негласними слідчими діями, їх результати не можуть використовуватися у кримінальному процесі як засоби доказування, за їх результатами кримінальне провадження не відкривається. Передбачити також у Кримінальному кодексі України положення про те, що не є провокацією на отримання неправомірної вигоди використання спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції ситуації, за якої у суб'єкта вже виник умисел на давання чи отримання неправомірної вигоди;

6) реформувати систему оплати праці публічних службовців шляхом істотного підвищення рівня посадових окладів (з урахуванням рівня оплати праці на аналогічних посадах у приватному секторі), скасування або значного обмеження премій (додаткових виплат), які розподіляються на розсуд керівництва, скасування необґрунтованих пільг і переваг.

Запобігання корупції у діяльності органів виконавчої влади

1. Проблема.

Крім здійснення ряду заходів, спрямованих на забезпечення доброчесності на публічній службі, запобігання корупції в органах виконавчої влади, потребує реформування процедура діяльності цих органів. Враховуючи, що більшість із зазначених заходів має бути здійснена в рамках адміністративної реформи (зменшення дискреційних повноважень, відкритість та прозорість адміністративних рішень, обмеження можливостей для контактів між чиновником та клієнтом, врегулювання порядку надання адміністративних послуг тощо), ця Стратегія визначає лише ті заходи, які мають суто антикорупційний характер.

Однією з основних проблем, пов'язаних з високим рівнем корупції в діяльності органів виконавчої влади, є відсутність ефективно діючих відомчих антикорупційних програм. Існуючі в органах виконавчої влади щорічні плани з питань запобігання корупції є здебільшого формальними та відтворюють положення відповідних актів вищого рівня. Виявлення фактів корупції фактично зведено нанівець, оскільки відсутні системи виявлення та аналізу ризиків корупціогенних процедур, а також немає механізмів повідомлення про підозри в корупції та захисту осіб, які про них повідомляють. Підрозділи (особи), відповідальні за розроблення та здійснення відомчих заходів з виявлення і запобігання корупції, не мають відповідного фаху та рівня незалежності, здебільшого ці повноваження покладено на кадрові підрозділи.

Не існує також органу, який би здійснював координацію, моніторинг та методичне забезпечення органів виконавчої влади під час розроблення їх антикорупційних програм. Подібна проблема існує і в державних, казенних, комунальних підприємствах та господарських товариствах, у яких державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків (далі - державні підприємства).

Ще однією сферою з високими ризиками корупції є функціонування державних підприємств.

Обмеження щодо запобігання корупції на державних підприємствах діє лише стосовно посадових осіб юридичних осіб публічного права, що не охоплює велику частину працівників державних підприємств. Це спричиняє виникнення конфліктів інтересів (наприклад, укладення контрактів із пов'язаними з менеджментом державних підприємств юридичними особами), непрозорого кадрового добору, що призводить до роботи на одному підприємстві близьких родичів або некомпетентних осіб, наближених до керівництва державного підприємства, ведення власного бізнесу за рахунок ресурсів державного підприємства. Закупівлі за кошти підприємств виведені за межі прозорих процедур, а політика щодо запобігання корупції фактично не проводиться. Крім того, діяльність державних підприємств є непрозорою, громадськість не має змоги отримати інформацію про мету та підстави їх утворення, економічний ефект від їх діяльності, надане державою майно та фінансові зобов'язання і результати діяльності цих підприємств.

Зазначене призводить до значних збитків у діяльності державного сектору економіки та неефективного управління державним майном.

2. Мета - запровадження ефективних антикорупційних програм у центральних органах виконавчої влади, а також на державних підприємствах, забезпечення для суспільства прозорості їх діяльності.

3. Заходи:

1) внести зміни до законодавства щодо прийняття та періодичного перегляду антикорупційних програм у центральних органах виконавчої влади та на державних підприємствах. Програми повинні складатися на підставі результатів проведеного аналізу корупційних ризиків у сфері діяльності відповідного органу влади або підприємства, погоджуватися спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики і передбачати, зокрема:

визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у відповідній сфері, осіб, відповідальних за моніторинг її імплементації, оцінку та періодичний перегляд;

методологію оцінки корупційних ризиків у діяльності органу або державного підприємства, корупційні ризики, причини, що їх породжують, та умови, що до них призводять;

заходи щодо усунення корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх здійснення, строки та необхідні ресурси;

навчання та заходи з поширення інформації про програми антикорупційного спрямування;

процедури проведення моніторингу та оцінки виконання програм;

2) утворити в органах виконавчої влади та на державних підприємствах комісії у складі працівників підприємств на чолі із заступником керівника органу/державного підприємства, до повноважень яких мають належати визначення пріоритетів, координація та моніторинг виконання програм, надання консультацій та порад з питань запобігання корупції, розгляд інформації про підозри в корупції; запровадити інші механізми запобігання корупції, зокрема такі, як кодекси етики, внутрішні та зовнішні (до спеціально уповноважених органів щодо протидії корупції) канали повідомлення про корупцію і механізми збереження анонімності заявника та його захисту від переслідування, системи виявлення, оцінки корупційних ризиків та реагування на них;

3) ухвалити акти з питань внесення змін до законів та підзаконних нормативно-правових актів щодо:

запровадження стандартів і рекомендацій Організації економічної співпраці та розвитку з корпоративного управління на державних підприємствах у діяльності державних підприємств в Україні;

поширення стандартів запобігання корупції, визначених Законом України «Про засади запобігання та протидії корупції», на державні підприємства, зокрема щодо запобігання конфлікту інтересів, етики поведінки, декларування майна, доходів, витрат та зобов'язань фінансового характеру.

Запобігання корупції у сфері державних закупівель

1. Проблема.

Надзвичайно серйозною залишається проблема корупційних проявів під час державних закупівель. За інформацією Служби безпеки України, втрати від корупційних оборудок під час проведення процедур державних закупівель становили 10-15 відсотків (35-52, 5 млрд гривень) видаткової частини державного бюджету щороку. За даними офіційної статистики за 2013 рік, загальна сума коштів за укладеними договорами у звітному періоді для закупівлі товарів, робіт і послуг становила майже 186 млрд гривень. Значна частина закупівель здійснюється поза межами державного контролю за неконкурентною процедурою (в одного постачальника). У 2013 році за цією процедурою проведено майже 50 відсотків усіх закупівель. До погіршення ситуації призвело прийняття Закону України від 4 липня 2012 року № 5044-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань державних закупівель», яким фактично встановлено корупційні правила гри на ринку закупівель державних підприємств (розмір цього ринку становить майже 307 млрд гривень щороку).

Одним із перших кроків нової влади стало ухвалення у новій редакції Закону України «Про здійснення державних закупівель».

Зазначений Закон передбачає:

скоротити із 44 до 10 одиниць перелік випадків, на які не поширюється його дія;

визначити поняття замовників та адаптувати процедури закупівлі в одного учасника згідно з принципами директив ЄС;

скоротити перелік підстав для застосування неконкурентної процедури з метою зменшення кількості випадків її застосування;

скасувати необхідність розміщення інформації про державні закупівлі в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель та у міжнародному інформаційному виданні з питань державних закупівель, залишивши при цьому вимогу щодо обов'язковості оприлюднення цієї інформації на веб-порталі уповноваженого органу з метою спрощення доступу до неї, економії бюджетних коштів, що витрачаються на опублікування такої інформації, та забезпечення прозорості доступу до інформації про державні закупівлі;

оприлюднювати річні плани на веб-порталі уповноваженого органу з метою забезпечення економії державних коштів та спрощення доступу громадськості до інформації про заплановані державні закупівлі;

надати можливість замовникам використовувати електронні засоби під час застосування окремих видів закупівель.

Таким чином, більшість першочергових законодавчих проблем у цій сфері з прийняттям Закону буде розв'язано. Водночас слід забезпечити моніторинг реалізації нових законодавчих положень, аналіз їх ефективності з точки зору усунення корупційних ризиків та відповідне коригування в разі виявлення недоліків.

2. Мета - продовження реформування законодавства про державні закупівлі з метою усунення ризиків корупції та впровадження прозорої системи проведення державних закупівель.

3. Заходи:

1) забезпечити проведення із залученням громадськості та бізнесу моніторингу застосування Закону України «Про здійснення державних закупівель» з метою виявлення недоліків у правозастосуванні, причин та умов, що призводять до виникнення корупціогенних ризиків у державних закупівлях;

2) переглянути Закон України «Про здійснення державних закупівель» з урахуванням практики його застосування, необхідності подальшого удосконалення його положень, зокрема щодо запобігання конфлікту інтересів, посилення санкцій за порушення його положень тощо;

3) вжити інших заходів щодо запобігання корупції в державних закупівлях, зокрема:

забезпечити функціонування системи накладення заборони на участь в процедурах закупівель (зокрема стосовно фізичних та юридичних осіб, які були притягнуті до відповідальності за корупційні або пов'язані з процедурою закупівель правопорушення) та створити реєстр недобросовісних учасників державних закупівель;

запровадити систему електронних закупівель;

4) розширити доступ до інформації про закупівлі, зокрема шляхом оприлюднення договорів про закупівлі.

Запобігання корупції у судовій системі та органах кримінальної юстиції

1. Проблема.

За даними соціологічних досліджень, зокрема «Барометра Світової Корупції» (Global Corruption Barometer) від Transparency International та Gallup International Association, найкорумпованішою сферою українці вважають судову владу (66 відсотків). Подібні результати продемонстрували підсумки дослідження, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова: судову владу українці вважають найбільш корумпованою сферою, а 47 відсотків опитуваних вважають, що у судовій владі корупцією охоплено все. За даними Світового Індексу Правосуддя (World Justice Project - Rule of Law Index), Україна у сфері «відсутність корупції» в судовій системі зайняла 94 місце з 99 проаналізованих країн.

Згідно із судовим індексом, який визначається Європейською бізнес-асоціацією, судова влада дискредитувала себе також в очах бізнес-середовища: за всіма складовими індексу оцінка судочинства в Україні є негативною.

Однією з основних причин руйнування судової влади є невдало реалізована у 2010 році судова реформа: прийняття Закону України «Про судоустрій і статус суддів» негативно вплинуло на органи суддівського самоврядування - вони стали повністю залежними від політичної влади. Політичні принципи формування Вищої ради юстиції та нечітко сформульовані підстави для притягнення до дисциплінарної відповідальності призвели до того, що судді фактично втратили гарантії незалежності своєї діяльності. Механізм добору суддів характеризувався зловживаннями з боку органів, відповідальних за цю процедуру.

Першим кроком у реформуванні судової влади стало прийняття 8 квітня 2014 року Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», який сприяв створенню правових передумов для самоочищення судової влади за безпосередньої участі громадськості.

Зважаючи на те, що основні засади судоустрою та статусу суддів закріплені у Конституції України, необхідно забезпечити врахування міжнародних стандартів у сфері судочинства під час внесення змін до Конституції України.

Потребують реформування також прокуратура та інші органи системи кримінальної юстиції. Результати дослідження, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, свідчать про те, що правоохоронні органи, на думку українців, більше ніж на 45 відсотків корумповані.

Незважаючи на ухвалення у 2012 році Кримінального процесуального кодексу України, яким визначено нову роль прокурора у кримінальному процесі, законодавство про прокуратуру до цього часу не приведено у відповідність із стандартами Ради Європи. Основними проблемами прокуратури залишаються занадто широкі позапроцесуальні повноваження прокурора, які дають йому змогу втручатися в діяльність підприємств, установ, організацій, відсутність достатніх гарантій незалежності прокурорів, прозорих конкурсних засад добору кадрів прокуратури.

Не менш важливим напрямом є реформування органів внутрішніх справ та інших органів правопорядку. Системі органів правопорядку притаманні надмірно громіздка структура, яка ускладнюється наявністю дублюючих та невластивих функцій, недосконале законодавче регулювання, низька ефективність роботи та відсутність системи оцінювання, що відображає реальні результати діяльності, неефективна система відбору, навчання та підготовки персоналу, а також механізмів притягнення до відповідальності працівників органів правопорядку. Відсутність реформ у сфері органів кримінальної юстиції призвела до того, що чисельність працівників системи є однією з найвищих у світі (наприклад, на сто тисяч населення чисельність працівників міліції є вдвічі більшою, ніж у середньому в інших державах світу), що призводить до неефективного витрачання бюджетних коштів. При цьому понад мільйон українців у 2012 році стали жертвами насильства в органах внутрішніх справ.

2. Мета - реформування судової влади в Україні та усунення ризиків корупції у судочинстві та діяльності органів кримінальної юстиції.

3. Заходи:

1) ухвалити з урахуванням висновків Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) закони про внесення змін до Конституції та до законів України, спрямовані на реформування судоустрою та статусу суддів на основі європейських стандартів, передбачивши, зокрема:

зменшення обсягу суддівського імунітету та надання судді лише функціонального імунітету (імунітету від звинувачення за дії, вчинені у процесі виконання суддівських функцій);

врегулювання питань щодо запобігання та вирішення конфлікту інтересів у діяльності представників судової влади;

визначення особливостей проведення спеціальної перевірки щодо кандидатів на посаду судді;

подання, оприлюднення (зокрема в Інтернеті) та моніторинг достовірності даних декларацій суддів про майно, доходи, видатки та зобов'язання фінансового характеру;

створення в рамках судової системи окремого органу або покладення на органи суддівського самоврядування (не пов'язані з дисциплінарними функціями) консультативних функцій щодо етичних стандартів, конфлікту інтересів та декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру;

проведення періодичного навчання суддів з питань, пов'язаних із стандартами запобігання та протидії корупції, враховуючи їх під час атестації судді;

2) ухвалити з урахуванням висновків Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) зміни до Конституції та законів України, спрямовані на реформування прокуратури на основі європейських стандартів, передбачивши, зокрема:

обмеження повноважень прокуратури сферою кримінальної юстиції;

забезпечення достатніх гарантій незалежності у діяльності прокурорів;

зміну принципів формування територіальної мережі органів прокуратури з метою ліквідації корупціогенних чинників у вигляді «корупційних альянсів» місцевих органів виконавчої влади, прокуратури, міліції та судів;

реалізацію прозорих конкурсних засад добору кадрів органів прокуратури;

3) прийняти нормативно-правові акти щодо реформування органів внутрішніх справ, передбачивши, зокрема:

сучасну і чітку структуру органів внутрішніх справ, ліквідацію найбільш корумпованих підрозділів міліції;

створення місцевої міліції (поліції);

закріплення виключно у законі повноважень працівників органів внутрішніх справ, максимальне зменшення відомчої нормотворчості та приведення її у відповідність із Конституцією та законами України;

засади прозорості та підзвітності органів внутрішніх справ, незалежної оцінки їх роботи;

забезпечення належного розслідування зловживань з боку працівників органів внутрішніх справ.

Запобігання корупції у приватному секторі

1. Проблема.

Основною причиною, яка зумовлює корупцію в приватному секторі, є фактичне зрощення бізнесу та влади, що призводить до використання політичного впливу для ведення бізнесу, незаконного лобіювання ухвалення законів та інших нормативно-правових актів тощо.

Іншою причиною є те, що умови ведення бізнесу створюють підґрунтя для існування корупційної практики. Насамперед це недосконале та нестабільне законодавство, ухвалене, зокрема, внаслідок незаконного лобіювання певних бізнес-інтересів, ускладнені процедури регулювання підприємницької діяльності, корумповані контролюючі органи та судова система. Заходи щодо переслідування за корупційні правопорушення є неефективними через поширеність корупції в правоохоронній та судовій системах. Це призвело до системності корупції, внаслідок чого підприємці не мають можливості самостійно їй протидіяти, а також до формування толерантного ставлення до корупції серед представників бізнесу.

Таким чином, подолати корупцію в приватному секторі можливо лише шляхом комплексного розв'язання проблем, наявності політичної волі для розмежування бізнесу та влади, реалізації реформ у публічному секторі, зокрема адміністративної реформи (обмеживши насамперед можливості чиновників для зловживання владними повноваженнями), здійснення дерегуляції підприємництва, забезпечення вільної конкуренції та дії антимонопольних правил, проведення реформи судових та правоохоронних органів, зниження рівня корупції на публічній службі. З іншого боку, держава повинна налагодити партнерство з бізнесом, стимулюючи його до використання альтернативних корупційних моделей поведінки та надаючи йому в цьому всебічну підтримку.

2. Мета - усунення корупційних передумов ведення бізнесу, формування сприятливого для відмови від корупційної практики бізнес-клімату та нетолерантного ставлення бізнесу до корупції.

3. Заходи:

1) здійснити заходи, спрямовані на проведення дерегуляції економіки, забезпечення вільної конкуренції, адміністративної та судової реформ, реформувати правоохоронні та контролюючі органи;

2) прийняти нормативно-правові акти щодо неможливості допуску юридичних осіб, причетних до корупційних правопорушень, до публічних ресурсів (брати участь у державних закупівлях, аукціонах, отримувати державні кредити, субсидії, субвенції, пільги з оподаткування тощо), щодо виконання юридичного обов'язку і чітких правил про повідомлення про корупційні правопорушення внутрішніми та зовнішніми аудиторами; забезпечити ефективне впровадження закону щодо застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб за корупційні правопорушення;

3) прийняти нормативно-правові акти, спрямовані на забезпечення прозорості ведення бізнесу та майнових відносин, зокрема щодо встановлення обов'язку фіксації фізичних осіб - фактичних вигодоодержувачів (бенефіціарів) юридичних осіб під час їх державної реєстрації та включення відповідної інформації до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

4) утворити інститут бізнес-омбудсмена, який представлятиме інтереси бізнесу в Уряді України, та установити за його участю на постійній основі діалог з бізнесом з метою підвищення рівня обізнаності про ризики корупції та наявні рішення для приватного сектору, отримання порад від бізнесу щодо реформування відповідного законодавства (господарського законодавства, законодавства про бухгалтерський облік та аудит, податкового законодавства, законодавства про здійснення державних закупівель та іншого законодавства, що стосується приватного сектору) для обмеження можливостей для корупції;

5) розробити за участю представників бізнесу, об'єднань підприємців та професійних спілок стратегію щодо підтримки імплементації антикорупційних стандартів у приватному секторі (рекомендації ОЕСР щодо кращої практики у сфері внутрішньо-

го контролю, етики та забезпечення дотримання законодавства, Бізнес-принципи Transparency International щодо боротьби з корупцією) та сприяти розвитку саморегулювання в приватному секторі;

6) забезпечити співпрацю із бізнесом в частині роз'яснення та практики застосування нових антикорупційних стандартів, установлених законом щодо відповідальності юридичних осіб за корупційні правопорушення;

7) розробити та впровадити в життя на постійній основі спеціальні програми, спрямовані на забезпечення доступу підприємців до необхідної інформації, зокрема про адміністративні процедури, права та обов'язки підприємців, формування свідомості несприйняття корупційного способу поведінки, заохочення до інформування про факти корупції;

8) провести пілотні проекти «пактів доброчесності» в інфраструктурних проектах або інших проектах, що передбачають значні бюджетні витрати, шляхом формування тристороннього (уряд - бізнес - громадськість) механізму контролю за плануванням та реалізацією таких проектів, цільового та ефективного витрачання відповідних коштів.

Доступ до інформації

1. Проблема.

Ефективний доступ до інформації, якою володіють органи публічної влади, інші суб'єкти, є важливою передумовою для запобігання корупції, виявлення та припинення корупційних діянь. Особливе значення має інформація, яка становить суспільний інтерес, а саме - відомості про використання публічних коштів, розпорядження державним або комунальним майном, особисті доходи, майно, видатки та зобов'язання фінансового характеру публічних службовців. Доступ до інформації є необхідним інструментом для проведення журналістських розслідувань, стимулювання громадянської активності в антикорупційній сфері.

В Україні з травня 2011 року діє Закон України «Про доступ до публічної інформації», який був визнаний одним з найкращих у світі за рівнем регулювання. У березні 2014 року (Закон України № 1170-VII) були схвалені важливі зміни до низки законодавчих актів з метою приведення їх у відповідність із Законом України «Про доступ до публічної інформації» та Закону України «Про інформацію» у новій редакції. Водночас рівень практичного виконання нових положень щодо доступу до інформації залишається низьким, реальні можливості доступу до інформації - обмежені, непоодинокими є випадки необґрунтованої відмови в доступі до інформації або невиконання вимог щодо оприлюднення інформації в ініціативному порядку, відсутній дієвий державний контроль за реалізацією права на доступ до публічної інформації.

2. Мета - реалізація права осіб на доступ до інформації, забезпечення відкритості суспільно необхідної інформації, яка може використовуватися для виявлення і припинення корупційної практики, дієвий державний контроль за реалізацією відповідного законодавства.

3. Заходи:

1) внести зміни до законодавства з метою:

вільного доступу до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців через Інтернет, зокрема до даних про кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб, фінансових звітів та статутних документів;

розкриття даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Державного земельного кадастру через вільний доступ в Інтернеті, у тому числі доступ до даних про об'єкти і суб'єкти прав, про їх обтяження;

оприлюднення та створення умов для доступу до інформації про використання публічних коштів, якими розпоряджаються державні установи, суб'єкти господарювання державної і комунальної власності, установи загальнообов'язкового державного страхування і органи Пенсійного фонду України, зокрема шляхом оприлюднення в Інтернеті та створення умов для доступу в режимі реального часу до всіх транзакцій на рахунках центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів;

розкриття фінансовими установами інформації про платежі до державного та місцевих бюджетів, які сплачують суб'єкти господарювання, що мають право на видобуток корисних копалин або використання природних ресурсів;

створення (визначення) державного органу контролю за додержанням права на доступ до інформації, що відповідатиме стандартам незалежності та ефективності;

2) провести інвентаризацію публічних реєстрів, які містять суспільно важливу інформацію та передбачити їх розкриття з урахуванням вимог щодо захисту персональних даних, спрощення доступу (в тому числі здешевлення доступу) до публічних реєстрів;

3) створити нормативно-правові та організаційні основи для запровадження доступу до інформації у формі «відкритих даних» та повторного використання інформації (внесення з цією метою змін до законодавчих актів, прийняття підзаконних нормативно-правових актів для визначення стандартів оприлюднення інформації у формі «відкритих даних», зокрема на єдиному державному веб-порталі «відкритих даних», визначеного уповноваженого органу з питань впровадження стандартів «відкритих даних», реалізація відповідних положень);

4) забезпечити активну участь України в міжнародних ініціативах прозорості та досягнення високого рівня відповідності стандартам міжнародних ініціатив, зокрема впровадження стандартів ініціатив з прозорості видобувних галузей, будівельного сектору та Індексу відкритості бюджету.

4. ПОКАРАННЯ ЗА КОРУПЦІЮ

1. Проблема.

Законодавство про відповідальність за корупційні правопорушення в Україні значною мірою відповідає міжнародним стандартам, про що свідчить звіт Групи держав проти корупції (GRECO) за результатами 3-го раунду оцінки України, затверджений у грудні 2013 року.

Крім того, значним кроком вперед стало прийняття Закону України від 13 травня 2014 року № 1261-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України».

Зазначеним Законом істотно удосконалено вітчизняну систему запобігання і протидії корупції, зокрема щодо:

криміналізації корупції:

- підвищено санкції для фізичних та юридичних осіб за кримінальні корупційні правопорушення шляхом введення як альтернативного виду покарання - позбавлення волі, що гарантуватиме для України можливість співпраці в рамках надання міжнародної правової допомоги, як це передбачено Кримінальною конвенцією про боротьбу з корупцією;

- встановлено юрисдикцію щодо злочинів, пов'язаних із хабарництвом, які вчиняються за кордоном нашими громадянами у співучасті з іноземцями;

- встановлено відповідальність за підкуп осіб, які працюють у приватних компаніях в будь-якій якості;

- надано чіткі визначення пропозиції та обіцянки неправомірної вигоди, що безумовно поліпшить діяльність вітчизняних правозастосовних органів та підвищить якість їх роботи;

- поширено правила спеціальної конфіскації на всі корупційні злочини, зокрема у приватному секторі;

фінансового контролю стосовно майнового стану публічних службовців:

- запроваджено зовнішній контроль щодо декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, який здійснюватиметься податковими органами;

- встановлено адміністративну та дисциплінарну відповідальність за подання недостовірних відомостей у зазначених деклараціях (штраф від 2550 до 5100 гривень);

посилення гарантій захисту викривачів фактів корупції:

- перекладено обов'язок доказування у справах про застосування до інформаторів (викривачів) репресивних заходів на відповідача;

- закріплено можливість інформувати про факти корупції анонімно, зокрема через спеціальні лінії для відповідних повідомлень;

- передбачено обов'язок державних органів створити механізми для отримання та перевірки повідомлень про факти корупції (в тому числі анонімних);

мінімізації проявів корупції у юридичних осіб:

- передбачено обов'язок компаній розробляти і впроваджувати правила та процедури щодо виявлення та запобігання корупції;

- встановлено відповідальність юридичних осіб за незабезпечення здійснення антикорупційних заходів, якщо це призвело до вчинення корупційного правопорушення.

Разом з тим залишилася низка невирішених питань. Потрібно привести у відповідність із Конвенцією ООН проти корупції статтю 368^2 Кримінального кодексу України (Незаконне збагачення), яка може бути ефективним механізмом позбавлення злочинців незаконно набутого майна. Одночасно з кримінально-правовими інструментами притягнення до відповідальності за незаконне збагачення необхідно запровадити і цивільно-правові: стягнення за позовом прокурора (спеціально уповноваженого антикорупційного органу) в дохід держави майна, законність походження якого особа не може довести в установленому законом порядку.

У 2013 році прийнято нове законодавство щодо конфіскації доходів від злочинної діяльності. Однак воно не передбачає створення спеціалізованого підрозділу (органу), який виконує завдання щодо розшуку майна, яке підлягає арешту та конфіскації, а також ефективного управління майном, на яке накладено арешт. В Україні також відсутнє законодавство, що дає змогу стягувати у дохід держави (конфіскувати) майно, набуте внаслідок злочинної діяльності, у разі якщо підозрюваний (обвинувачений) ухиляється від слідства чи суду. Потребує законодавчого врегулювання також питання повернення в Україну активів, виведених внаслідок вчинення злочинів, а також створення гарантій для ефективного управління такими активами, зокрема із застосуванням механізмів громадського контролю.

Закон України від 23 травня 2013 року № 314-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб» передбачає запровадження інституту квазі-кримінальної відповідальності юридичних осіб за вчинення злочинів, пов'язаних, зокрема, з відмиванням злочинних доходів (статті 209 і 306 Кримінального кодексу України), терористичною діяльністю (статті $258-258^5$ цього Кодексу) та корупцією (статті 368^3, 368^4, 369 і 369^2 цього ж Кодексу). Зазначений Закон є новим для вітчизняної правової системи, у зв'язку з чим існують ризики щодо його неналежного впровадження в життя. Крім того, з урахуванням практики його застосування слід розглянути питання щодо вдосконалення його положень, зокрема з метою чіткого закріплення «автономного» характеру відповідальності юридичних осіб (незалежно від того, чи були притягнуті до відповідальності фізичні особи, які діяли в інтересах юридичної особи).

Ще однією серйозною вадою національної системи боротьби з корупцією є відсутність спеціалізованого органу, до завдань якого належало б виявлення та розслідування справ про корупційні злочини, вчинені вищими посадовими особами держави, тоді як існуючі спеціально уповноважені суб'єкти із запобігання корупції виявилися неефективними, здебільшого через відсутність гарантій незалежності їх діяльності та корумпованість.

2. Мета - створення системи інструментів, які дадуть змогу ефективно виявляти та розслідувати корупційні злочини, конфісковувати майно, яке було предметом злочинної діяльності або набуте внаслідок такої діяльності, притягувати до відповідальності осіб, причетних до вчинення корупційних злочинів.

3. Заходи:

1) ухвалити закони, спрямовані на:

внесення змін до Кримінального кодексу України щодо:

- визначення поняття та переліку корупційних злочинів;

- усунення можливості для осіб, які вчинили корупційні злочини, бути звільненими від відповідальності та покарання, зокрема з передачею на поруки, у зв'язку з дієвим каяттям, випробуванням тощо;

- приведення статті 368^2 у відповідність із статтею 20 Конвенції ООН проти корупції та запровадження цивільно-правових механізмів позбавлення незаконно набутого майна;

врегулювання питань управління корпоративними правами та іншим майном, на яке накладено арешт, з метою збереження його вартості, а також створення спеціалізованого підрозділу (органу), уповноваженого на розшук майна, яке може бути конфісковано;

створення можливостей досудового розслідування та судового провадження, а також стягнення у дохід держави (конфіскацію) майна, набутого внаслідок злочинної діяльності, у разі якщо підозрюваний (обвинувачений) ухиляється від слідства чи суду; створення гарантій для ефективного управління такими активами, зокрема із застосуванням механізмів громадського контролю (наприклад, через утворення спеціального фонду);

утворення спеціально уповноваженого органу з питань виявлення та розслідування корупційних злочинів на таких засадах:

- наявність достатніх гарантій незалежності органу (відкритий і прозорий конкурсний відбір керівника органу, чіткі визначені законом підстави для звільнення керівника, які не допускають звільнення з політичних підстав, визначені законом засади фінансування органу та розмір оплати праці його працівників, заборона втручання в його діяльність);

- прозорий конкурсний відбір основного персоналу органу з метою зменшення ризиків протиправного впливу на прийняття рішень та підбір кваліфікованих кадрів, які відповідають стандартам доброчесності;

- спеціалізація органу на корупційних злочинах, вчинених посадовими особами вищого рівня, суддями, прокурорами, іншими особами за умови, що корупційний злочин становить високу суспільну небезпеку;

- наявність механізмів заохочення, у тому числі матеріального (наприклад, певного відсотка від суми конфіскованих злочинних доходів), з метою виявлення фактів корупції;

- громадський контроль та відкритість органу, звітування кожні півроку про його діяльність;

- заохочення співпрацювати з уповноваженими державними органами з метою виявлення фактів корупції;

- введення посад спеціалізованих антикорупційних прокурорів, які відряджаються для роботи до спеціально уповноваженого органу з питань виявлення та розслідування корупційних злочинів;

2) утворити робочу групу, яка включатиме представників Кабінету Міністрів України, органів кримінальної юстиції, бізнесу та громадянського суспільства і проводитиме моніторинг застосування законодавства щодо заходів кримінально-правового провадження до юридичних осіб; підготувати необхідні методичні матеріали для працівників органів кримінальної юстиції та суддів, організувати проведення тренінгів для фахівців, які застосовуватимуть закон; організувати широку інформаційну кампанію із роз'яснення положень закону та необхідності забезпечення доброчесності бізнесу, до якої залучити громадянське суспільство та бізнес; на основі результатів моніторингу застосування закону підготувати зміни до нього;

3) створити єдиний державний реєстр юридичних осіб, причетних до корупції, з метою виключення можливості їх участі у виконанні державних замовлень і контрактів, одержання державних кредитів, пільг з оподаткування, субсидій і субвенцій; забезпечити вільний доступ до такого реєстру через Інтернет;

4) поширити поняття «публічні діячі» у законодавстві про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, на національних публічних службовців та діячів міжнародних організацій.

5. ФОРМУВАННЯ НЕГАТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО КОРУПЦІЇ

1. Проблема.

Одним з найбільш істотних чинників у подоланні корупції є ставлення населення до цієї проблеми. Як свідчать результати досліджень, проведених в Україні протягом останніх років, більше половини населення схильне до вчинення корупційних правопорушень у разі, якщо це може сприяти розв'язанню проблеми. Крім того, значна частка населення з огляду на брак відповідних знань не кваліфікує певні види поведінки як корупційні, усвідомлюючи при цьому невідповідність такої поведінки нормам моралі чи професійної етики. За умови ефективної роз'яснювальної роботи населення може змінити ставлення до такої практики як до неприйнятної корупційної і, таким чином, антикорупційний потенціал суспільства значно зросте.

Потребують уваги заходи, пов'язані з активізацією участі населення в інформуванні органів, уповноважених на боротьбу з корупцією, про відомі їм факти корупції. Частка такого населення є невеликою, зокрема з огляду на високий ступінь лояльності населення до корупції, засудження фактів повідомлень про корупцію як поведінки, яка суперечить етичним нормам, низький рівень довіри до діяльності правоохоронних органів, зневіру в ефективності антикорупційних заходів, страх бути покараним за повідомлення про підозру в корупції.

Разом з тим антикорупційний потенціал заходів із залучення населення до виявлення та повідомлення про факти корупції є високим, про що свідчить досвід іноземних держав. Створення спеціальних умов, які сприятимуть зміні суспільного уявлення про повідомлення про факти корупції, є одним із пріоритетів антикорупційної політики держави.

2. Мета - формування в суспільстві ідеї нетерпимості до проявів корупції.

3. Заходи:

1) ухвалити у співпраці з інститутами громадянського суспільства план заходів, орієнтований на різні соціальні та вікові групи і спрямований на комплексне розв'язання проблеми толерантного ставлення населення до корупції, передбачивши, зокрема:

регулярне проведення інформаційних кампаній, спрямованих на формування психологічної установки у населення щодо несприйняття корупції як способу розв'язання проблеми;

підвищення рівня правової свідомості населення, зокрема в частині обізнаності громадян щодо своїх прав та свобод, механізму їх реалізації та правових способів захисту;

роз'яснення найбільш важливих антикорупційних заходів, що здійснюються в державі, положень законодавства про запобігання та протидію корупції, зокрема в частині визначення видів та форм корупційної поведінки;

системне запровадження проведення освітніх заходів щодо моделей поведінки у тих чи інших ситуаціях з можливими корупційними ризиками;

запровадження культури повідомлення спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції про факти вчинення корупційних правопорушень;

подолання пасивності суспільства щодо протидії корупції, залучення широких верств населення до активної участі в антикорупційній діяльності.

6. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ТА МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ

Успішна реалізація Антикорупційної стратегії дасть змогу знизити рівень корупції в Україні, підвищити рівень довіри населення до влади, підвищити рівень іноземних інвестицій в економіку держави, а також створити основу для подальшої антикорупційної реформи.

Для реалізації Антикорупційної стратегії передбачається розробити та схвалити закони, зокрема щодо:

засад організації та діяльності спеціально уповноваженого органу, відповідального за здійснення комплексу заходів з формування та реалізації антикорупційної політики;

утворення спеціально уповноваженого органу з питань виявлення та розслідування корупційних злочинів;

виконання рекомендацій Групи держав проти корупції (GRECO) у частині посилення прозорості фінансування політичних партій та виборчих кампаній;

створення правових засад лобіювання;

посилення громадського контролю за ухваленням рішень виборними посадовими особами, зокрема через механізм попереднього громадського обговорення суспільно важливих рішень;

внесення змін до Закону України «Про державну службу», прийнятого у 2011 році, з урахуванням пропозицій програми SIGMA;

проведення перевірок публічних службовців на доброчесність;

внесення змін до законів та підзаконних нормативно-правових актів у частині запровадження стандартів Організації економічної співпраці та розвитку з корпоративного управління на державних підприємствах від 22 квітня 2004 року в діяльності державних підприємств в Україні;

внесення змін до Конституції та законів України, спрямованих на реформування судоустрою та статусу суддів на основі європейських стандартів;

внесення змін до Конституції та законів України, спрямованих на реформування прокуратури на основі європейських стандартів;

внесення змін до Кримінального кодексу України в частині усунення можливості для осіб, які вчинили корупційні злочини, бути звільненими від відповідальності та покарання, зокрема з передачею на поруки, у зв'язку з дієвим каяттям, випробуванням; приведення статті 368^2 у відповідність із статтею 20 Конвенції ООН проти корупції та запровадження цивільно-правових механізмів позбавлення незаконно набутого майна;

врегулювання питань управління корпоративними правами та іншим майном, на яке накладено арешт, з метою збереження його вартості, а також утворення спеціалізованого підрозділу (органу), уповноваженого на розшук майна, яке може бути конфісковано.

Оцінка ефективності Антикорупційної стратегії здійснюватиметься на основі:

результатів щорічних досліджень стану корупції в Україні шляхом проведення широких статистичних спостережень та аналізу практики застосування антикорупційного законодавства;

визначення рівня імплементації міжнародних стандартів у сфері антикорупційної політики.

За результатами проведення досліджень стану корупції індикаторами успішної реалізації Антикорупційної стратегії може бути:

збільшення частки населення, яка негативно ставиться до корупційних проявів;

зменшення частки населення, яке мало власний досвід корупційної поведінки;

зростання кількості громадян, готових повідомляти про факти корупційних проявів, а також громадян, які заявили про факти корупції, що мали стосовно них місце, компетентним органам.

Визначення рівня імплементації міжнародних стандартів здійснюватиметься за такими індикаторами:

виконання рекомендацій для України, наданих Групою держав проти корупції (GRECO), а також рекомендацій, наданих в рамках моніторингу Стамбульського плану дій з питань боротьби з корупцією Антикорупційної мережі для Східної Європи та Центральної Азії Організації економічної співпраці та розвитку, імплементація Плану дій з лібералізації візового режиму з ЄС у частині запобігання і протидії корупції та плану дій у рамках Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»;

покращення значення Індексу сприйняття корупції, опублікованого міжнародною неурядовою організацією Transparency International;

досягнення високого рівня відповідності стандартам міжнародних ініціатив (ініціатив з прозорості видобувних галузей, будівельного сектору, Індексу відкритості бюджету тощо).

Оцінка стану виконання Антикорупційної стратегії проводиться на підставі щорічного звіту стану виконання Антикорупційної стратегії. Звіт про стан виконання Антикорупційної стратегії включається до національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики, проект якої подається спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики Верховній Раді України, Президенту України та Кабінету Міністрів України до 1 травня року, наступного за звітним.

Кабінет Міністрів України з метою здійснення заходів, передбачених Антикорупційною стратегією, затверджує державну програму, яка підлягає щорічному перегляду з урахуванням результатів реалізації визначених заходів, висновків та рекомендацій парламентських слухань щодо національного звіту про стан справ з корупцією.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про запобігання корупції

Цей Закон визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

антикорупційна експертиза - діяльність із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов’язаних з корупцією;

пряме підпорядкування - відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

близькі особи - особи, які спільно проживають, пов’язані спільним побутом і мають взаємні права та обов’язки із суб’єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов’язки яких із суб’єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб’єкта;

корупційне правопорушення - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

корупція - використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов’язаних з ними можливостей;

неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об’єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

правопорушення, пов’язане з корупцією - діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

приватний інтерес - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв’язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об’єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

суб’єкти декларування - особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, інші особи, які зобов’язані подавати декларацію відповідно до цього Закону;

члени сім’ї - особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов’язані спільним побутом, мають взаємні права та обов’язки (крім осіб, взаємні права та обов’язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

виборні особи - Президент України, народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови.

Стаття 2. Законодавство у сфері запобігання корупції

1. Відносини, що виникають у сфері запобігання корупції, регулюються Конституцією України, міжнародними договорами, згоду на обов’язковість яких надано Верховною Радою України, цим та іншими законами, а також прийнятими на їх виконання іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 3. Суб’єкти, на яких поширюється дія цього Закону

1. Суб’єктами, на яких поширюються дія цього Закону, є:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) Президент України, Голова Верховної Ради України, його Перший заступник та заступник, Прем’єр-міністр України, Перший віце-прем’єр-міністр України, віце-прем’єр-міністри України, міністри, інші керівники центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, та їх заступники, Голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор України, Голова Національного банку України, Голова Рахункової палати, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

б) народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови;

в) державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування;

г) військові посадові особи Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів військових формувань, крім військовослужбовців строкової військової служби;

ґ) судді Конституційного Суду України, інші професійні судді, члени, дисциплінарні інспектори Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, службові особи секретаріату цієї Комісії, Голова, заступник Голови, секретарі секцій Вищої ради юстиції, а також інші члени Вищої ради юстиції, народні засідателі і присяжні (під час виконання ними цих функцій);

д) особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, державної кримінально-виконавчої служби, Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України, податкової міліції, особи начальницького складу органів та підрозділів цивільного захисту;

е) посадові та службові особи органів прокуратури, Служби безпеки України, дипломатичної служби, державної лісової охорони, державної охорони природно-заповідного фонду, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної податкової політики та державної політики у сфері державної митної справи;

є) члени Національного агентства з питань запобігання корупції;

ж) члени Центральної виборчої комісії;

з) посадові та службові особи інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим;

2) особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті;

б) особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, оцінювачі, а також експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді під час виконання ними цих функцій, інші особи, визначені законом);

3) особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов’язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов’язків, або спеціально уповноважені на виконання таких обов’язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, а також інші особи, які не є службовими особами та перебувають з підприємствами, установами, організаціями в трудових відносинах, у випадках, передбачених цим Законом.

Розділ II
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Стаття 4. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції

1. Національне агентство з питань запобігання корупції (далі - Національне агентство) є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

2. Національне агентство, у межах, визначених цим та іншими законами, є відповідальним перед Верховною Радою України і підконтрольним їй та підзвітний Кабінету Міністрів України.

3. Національне агентство утворюється Кабінетом Міністрів України відповідно до Конституції України, цього та інших законів України.

Питання діяльності Національного агентства у Кабінеті Міністрів України представляє Голова Національного агентства.

4. Правову основу діяльності Національного агентства становлять Конституція України, міжнародні договори, згоду на обов’язковість яких надано Верховною Радою України, цей та інші закони України, а також прийняті відповідно до них інші нормативно-правові акти.

Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» та інші нормативно-правові акти, що регулюють діяльність органів виконавчої влади, а також Закон України «Про державну службу» застосовуються до Національного агентства, його членів, службовців та працівників його апарату, а також до його повноважень стосовно уповноважених підрозділів в частині, що не суперечить цьому Закону.

5. Національне агентство є правомочним з моменту призначення більше половини його загального кількісного складу.

Стаття 5. Склад Національного агентства

1. Національне агентство є колегіальним органом, до складу якого входить п’ять членів.

2. Членом Національного агентства може бути громадянин України, не молодший тридцяти п’яти років, який має вищу освіту, володіє державною мовою та здатний за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров’я виконувати відповідні службові обов’язки.

3. Члени Національного агентства призначаються на посаду Кабінетом Міністрів України строком на чотири роки за результатами конкурсу. Одна і та сама особа не може обіймати цю посаду понад два строки підряд.

Прем’єр-міністр України вносить для призначення Кабінетом Міністрів України на посади членів Національного агентства кандидатів, відібраних конкурсною комісією, склад якої затверджує Кабінет Міністрів України та яка здійснює організацію та проведення конкурсу.

4. До складу конкурсної комісії входять:

1) особа, визначена Верховною Радою України за поданням комітету Верховної Ради України, до предмету відання якого належать питання боротьби з організованою злочинністю і корупцією;

2) особа, визначена Президентом України;

3) особа, визначена Кабінетом Міністрів України;

4) керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань державної служби;

5) чотири особи, запропоновані громадськими об’єднаннями, що мають досвід роботи у сфері запобігання корупції, які відбираються в порядку, визначеному Положенням про конкурс.

5. Рішення конкурсної комісії вважається прийнятим, якщо за нього на засіданні конкурсної комісії проголосували не менше шести членів конкурсної комісії.

Положення про конкурс та Регламент роботи конкурсної комісії затверджуються Кабінетом Міністрів України. Роботу конкурсної комісії забезпечує Секретаріат Кабінету Міністрів України.

Засідання конкурсної комісії відкриті для представників засобів масової інформації та журналістів. Секретаріатом Кабінету Міністрів України забезпечується відео- та аудіофіксація і трансляція у режимі реального часу відповідної відео- та аудіоінформації із засідань конкурсної комісії на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України.

Інформація про час та місце проведення засідання конкурсної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України не пізніше ніж за 48 годин до його початку.

6. Конкурсна комісія:

1) розглядає документи, подані кандидатами на посади членів Національного агентства, відбирає із загального числа кандидатів, які, згідно з обґрунтованим рішенням конкурсної комісії, мають найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов’язків членів Національного агентства;

2) оприлюднює на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України інформацію про кандидатів, які подали заяву на участь у конкурсі, а також інформацію про кандидатів, які були відібрані для проходження співбесіди з конкурсною комісією, та про кандидата, відібраного конкурсною комісією для призначення на посаду члена Національного агентства;

3) проводить на своєму засіданні співбесіду з відібраними кандидатами, відбирає шляхом відкритого голосування з числа кандидатів, які пройшли співбесіду, на кожну вакантну посаду одного кандидата, що відповідає вимогам, які ставляться до члена Національного агентства, та, згідно з обґрунтованим рішенням конкурсної комісії, має найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов’язків члена Національного агентства.

7. Не пізніше ніж за два місяці до завершення строку повноважень члена Національного агентства або упродовж 14 днів з дня дострокового припинення його повноважень Кабінет Міністрів України розміщує оголошення про умови та строки проведення конкурсу в загальнодержавних друкованих засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України.

8. Особа, яка претендує на участь у конкурсі, подає у зазначений в оголошенні строк такі документи:

1) заяву про участь у конкурсі з наданням згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до цього Закону та на обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;

2) автобіографію, що повинна містити: прізвище (усі прізвища у разі зміни), власне ім’я (усі власні імена, в тому числі у разі зміни) та по батькові (за наявності), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську роботу (у тому числі на виборних посадах), членство у політичних партіях, у тому числі в минулому, наявність трудових або будь-яких інших договірних відносин з політичною партією упродовж року, що передує поданню заяви (незалежно від тривалості), контактний номер телефону та адресу електронної пошти, відомості про наявність чи відсутність судимості;

3) декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року, у якому було оприлюднено оголошення про конкурс;

4) інші документи, подання яких передбачене цим Законом для проведення спеціальної перевірки.

Відомості з поданих відповідно до цієї частини документів підлягають оприлюдненню упродовж трьох робочих днів після закінчення строку подання заяв на конкурс на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України, крім відомостей, які відповідно до цього Закону віднесені до інформації з обмеженим доступом, та відомостей про контактний номер телефону, адресу електронної пошти кандидата.

9. Не може бути призначена на посаду члена Національного агентства особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) притягалася на підставі обвинувального вироку, який набрав законної сили, до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов’язаного з корупцією;

4) яка не є громадянином України або набула громадянство чи підданство іншої держави;

5) не пройшла спеціальну перевірку або не надала згоди на її проведення;

6) не подала відповідно до цього Закону декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за минулий рік;

7) впродовж одного року до подання заяви на участь у конкурсі на заміщення цієї посади, незалежно від тривалості, входила до складу керівних органів політичної партії.

10. Повноваження члена Національного агентства припиняються Кабінетом Міністрів України достроково у випадку:

1) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою;

2) досягнення шістдесяти п’яти років;

3) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров’я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров’я;

4) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;

5) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

6) припинення ним громадянства України або виїзду на постійне проживання за межі України;

7) подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням, відставки;

8) відмови від прийняття присяги державного службовця;

9) смерті;

10) набрання законної сили рішенням суду, яким встановлено систематичне порушення вимог цього Закону, якщо відповідні порушення не містять ознак злочину.

11. Член Національного агентства, строк повноважень якого закінчився, здійснює повноваження до його звільнення з посади Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Голова та заступник Голови Національного агентства

1. Голова Національного агентства обирається агентством строком на два роки з числа його членів. Одна й та сама особа не може обіймати цю посаду два строки підряд.

2. Голова Національного агентства:

1) організовує роботу Національного агентства, скликає та проводить його засідання, підписує протоколи засідань та рішення Національного агентства, забезпечує їх оприлюднення на офіційному веб-сайті Національного агентства, організовує підготовку проекту порядку денного засідань Національного агентства, який вносить на його розгляд;

2) координує роботу членів Національного агентства, контролює роботу працівників його апарату;

3) призначає на посади та звільняє з посад у порядку, передбаченому законодавством про державну службу, службовців апарату Національного агентства, крім керівника апарату та його заступників;

4) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, працівників апарату Національного агентства;

5) присвоює службовцям Національного агентства ранги державних службовців, вживає заходів заохочення, притягнення службовців апарату Національного агентства до дисциплінарної відповідальності;

6) приймає в установленому порядку рішення про розподіл бюджетних коштів, розпорядником яких є Національне агентство;

7) затверджує штатний розпис та кошторис Національного агентства;

8) представляє Національне агентство у відносинах з судами, іншими органами, підприємствами, установами і організаціями в Україні та за її межами, громадськістю;

9) скликає та проводить наради з питань, що належать до його компетенції;

10) у межах повноважень видає накази та доручення;

11) має право бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України, її комітетів, постійних, тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій, а також брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях Кабінету Міністрів України, інших державних органів та органів місцевого самоврядування при розгляді питань, пов’язаних з формуванням та реалізацією антикорупційної політики;

12) здійснює передбачені цим Законом повноваження члена Національного агентства;

13) здійснює інші повноваження відповідно до цього та інших законів.

3. Повноваження Голови Національного агентства припиняються в разі:

1) дострокового припинення його повноважень члена Національного агентства у випадках, передбачених частиною десятою статті 5 цього Закону;

2) подання заяви про звільнення з посади Голови Національного агентства за власним бажанням без припинення повноважень члена Національного агентства.

4. Національне агентство обирає з числа його членів заступника Голови Національного агентства, який виконує обов’язки Голови Національного агентства в період його відсутності.

Стаття 7. Повноваження членів Національного агентства

1. Член Національного агентства:

1) готує питання на розгляд Національного агентства, бере участь у його засіданнях та голосуванні без права утримання;

2) забезпечує в межах компетенції виконання рішення Національного агентства;

3) здійснює повноваження та координує роботу структурних підрозділів апарату Національного агентства відповідно до визначеного Національним агентством розподілу функціональних обов’язків;

4) за дорученням Національного агентства представляє Національне агентство у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об’єднаннями, фізичними та юридичними особами в Україні та за кордоном.

2. Член Національного агентства при здійсненні своїх повноважень має право:

1) ознайомлюватися з документами, які знаходяться у Національного агентства;

2) пропонувати для включення до порядку денного засідання Національного агентства питання, що належать до його компетенції;

3) виступати на засіданнях Національного агентства, вносити пропозиції щодо питань, які розглядаються, ініціювати проведення по них голосування;

4) на підставі доручення Національного агентства проводити перевірки з питань, які віднесено цим Законом до повноважень Національного агентства;

5) бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України, її комітетів, тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій, а також на засіданнях, що проводяться Кабінетом Міністрів України, у міністерствах та інших органах державної влади та органах місцевого самоврядування, стосовно розгляду питань, пов’язаних з формуванням та реалізацією антикорупційної політики;

6) у разі незгоди з рішенням, прийнятим Національним агентством, у письмовій формі викласти свою окрему думку, яка додається до протоколу засідання Національного агентства;

7) бути присутнім на заходах, що проводяться Національним агентством.

Стаття 8. Організація діяльності Національного агентства

1. Основною формою роботи Національного агентства є засідання, що проводяться не рідше одного разу на тиждень. Порядок денний засідань затверджується Національним агентством.

Рішення Національного агентства приймаються більшістю голосів від його загального складу.

Регламент Національного агентства, а також розподіл функціональних обов’язків між заступником Голови та членами Національного агентства за відповідними напрямами щодо виконання покладених на нього функцій затверджуються рішенням Національного агентства.

2. Організаційне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Національного агентства здійснює його апарат.

Положення про апарат Національного агентства і його структура, а також положення про самостійні структурні підрозділи апарату затверджуються Національним агентством. Гранична чисельність пра-

цівників апарату Національного агентства затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Голови Національного агентства.

Керівник апарату та його заступники призначаються та звільняються Національним агентством.

3. Рішенням Кабінету Міністрів України за поданням Національного агентства можуть створюватися територіальні органи Національного агентства, територія діяльності яких може не збігатися з адміністративно-територіальним поділом.

Керівники територіальних органів Національного агентства (у разі їх створення) призначаються та звільняються рішенням Національного агентства.

4. Працівники апарату Національного агентства та його територіальних органів (у разі їх створення) регулярно, але не рідше одного разу на два роки, проходять обов'язкове підвищення кваліфікації.

Стаття 9. Гарантії незалежності Національного агентства

1. Незалежність Національного агентства від впливу чи втручання у його діяльність гарантується:

1) спеціальним статусом Національного агентства;

2) особливим порядком відбору, призначення та припинення повноважень членів Національного агентства;

3) особливим, встановленим законом порядком фінансування та матеріально-технічного забезпечення Національного агентства;

4) належними умовами оплати праці членів та службовців апарату Національного агентства, визначеними цим та іншими законами;

5) прозорістю його діяльності;

6) в інший спосіб, визначений цим Законом.

2. Члени та службовці апарату Національного агентства під час виконання покладених на них обов'язків є представниками влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом.

3. Використання Національного агентства в партійних, групових чи приватних інтересах не допускається. Діяльність політичних партій в Національному агентстві забороняється.

4. Забороняється втручання державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, інших осіб в діяльність Національного агентства з виконання покладених на нього обов'язків.

5. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення члену Національного агентства може бути здійснено лише Генеральним прокурором України (виконувачем обов'язків Генерального прокурора України).

З клопотанням про відсторонення від посади члена Національного агентства, який підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, має право звернутися у встановленому законом порядку Генеральний прокурор України або його заступник.

6. Члени та службовці апарату Національного агентства, їх близькі особи та майно перебувають під захистом держави. У разі надходження відповідної заяви від члена Національного агентства органи внутрішніх справ вживають необхідних заходів для забезпечення безпеки члена Національного агентства, його близьких осіб, збереження їхнього майна.

7. Посягання на життя і здоров'я члена чи службовця апарату Національного агентства, його близьких осіб, знищення чи пошкодження їх майна, погроза їм вбивством, насильством чи пошкодженням майна тягнуть за собою відповідальність, встановлену законом.

8. Член Національного агентства має право на забезпечення засобами захисту, які надаються йому органами внутрішніх справ.

Стаття 10. Правовий статус членів, працівників апарату та територіальних органів Національного агентства

1. Члени Національного агентства є державними службовцями.

2. Працівниками апарату Національного агентства та його територіальних органів є державні службовці, а також інші працівники, які виконують допоміжні функції.

Стаття 11. Повноваження Національного агентства

1. До повноважень Національного агентства належать:

1) проведення аналізу:

стану запобігання та протидії корупції в Україні, діяльності державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання та протидії корупції;

статистичних даних, результатів досліджень та іншої інформації стосовно ситуації щодо корупції;

2) розроблення проектів Антикорупційної стратегії та державної програми з її виконання, здійснення моніторингу, координації та оцінки ефективності виконання Антикорупційної стратегії;

3) підготовка та подання в установленому законом порядку до Кабінету Міністрів України проекту національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики;

4) формування та реалізація антикорупційної політики, розроблення проектів нормативно-правових актів з цих питань;

5) організація проведення досліджень з питань вивчення ситуації щодо корупції;

6) здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб;

7) координація та надання методичної допомоги щодо виявлення державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування корупційних ризиків у своїй діяльності та реалізації ними заходів щодо їх усунення, у тому числі підготовки та виконання антикорупційних програм;

8) здійснення в порядку, визначеному цим Законом, контролю та перевірки декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зберігання та оприлюднення таких декларацій, проведення моніторингу способу життя осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

9) забезпечення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

10) затвердження відповідно до цього Закону правил етичної поведінки для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;

11) координація в межах компетенції, методичне забезпечення та здійснення аналізу ефективності діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції;

12) погодження антикорупційних програм державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, розробка типової антикорупційної програми юридичної особи;

13) здійснення співпраці із особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону (викривачі), вжиття заходів щодо їх правового та іншого захисту, притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їх прав, у зв'язку з таким інформуванням;

14) організація підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації з питань, пов'язаних із запобіганням корупції, працівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, посадових осіб місцевого самоврядування;

15) надання роз'яснень, методичної та консультаційної допомоги з питань застосування актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб;

16) інформування громадськості про здійснювані Національним агентством заходи щодо запобігання корупції, реалізація заходів, спрямованих на формування у свідомості громадян негативного ставлення до корупції;

17) залучення громадськості до формування, реалізації та моніторингу антикорупційної політики;

18) координація виконання міжнародних зобов'язань у сфері формування та реалізації антикорупційної політики, співпраця з державними органами, неурядовими організаціями іноземних держав та міжнародними організаціями в межах своєї компетенції;

19) обмін інформацією з компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями;

20) інші повноваження, визначені законом.

Стаття 12. Права Національного агентства

1. Національне агентство з метою виконання покладених на нього повноважень має такі права:

1) одержувати в установленому законом порядку за письмовими запитами від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та їх посадових осіб, громадян та їх об'єднань інформацію, необхідну для виконання покладених на нього завдань;

2) мати прямий доступ до інформаційних баз даних державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, користуватися державними, у тому числі урядовими системами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами;

3) залучати у встановленому порядку до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань науковців, у тому числі на договірній основі, працівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування;

4) створювати комісії та робочі групи, організовувати конференції, семінари і наради з питань запобігання та протидії корупції;

5) приймати з питань, що належать до його компетенції, обов'язкові для виконання нормативно-правові акти;

6) отримувати заяви фізичних та юридичних осіб про порушення вимог цього Закону, проводити за власною ініціативою перевірку можливих фактів порушення вимог цього Закону;

7) проводити перевірки організації роботи із запобігання і виявлення корупції в державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування, зокрема щодо підготовки та виконання антикорупційних програм;

8) вносити приписи про порушення вимог законодавства щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених цим Законом;

9) отримувати від осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, письмові пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення правил етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених цим Законом, щодо достовірності відомостей, зазначених у деклараціях осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

10) звертатися до суду із позовами (заявами) щодо визнання незаконними нормативно-правових актів, індивідуальних рішень, виданих (прийнятих) з порушенням встановлених цим Законом вимог та обмежень, визнання недійсними правочинів, укладених внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

11) затверджувати методологію оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, проводити аналіз антикорупційних програм органів влади та надавати обов'язкові для розгляду пропозиції до таких програм;

12) ініціювати проведення службового розслідування, вжиття заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, надсилати до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції матеріали, що свідчать про факти таких правопорушень;

13) інші права, передбачені законом.

2. У випадках виявлення порушення вимог цього Закону щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб або іншого порушення цього Закону Національне агентство вносить керівнику відповідного органу, підприємства, установи, організації припис щодо усунення порушень законодавства, проведення службового розслідування, притягнення винної особи до встановленої законом відповідальності.

Припис Національного агентства є обов'язковим для виконання. Про результати виконання припису Національного агентства посадова особа, якій його адресовано, інформує Національне агентство упродовж десяти робочих днів з дня одержання припису.

3. У випадку виявлення ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, Національне агентство затверджує обґрунтований висновок, який надсилає спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції. Висновок Національного агентства є обов'язковим для розгляду, про результати якого воно повідомляється не пізніше п'яти днів після отримання повідомлення про вчинене правопорушення.

4. Державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи зобов'язані надавати запитувані Національним агентством документи чи інформацію упродовж десяти робочих днів з дня одержання запиту.

5. Нормативно-правові акти Національного агентства підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.

Нормативно-правові акти Національного агентства після включення до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів опубліковуються державною мовою в офіційних друкованих виданнях.

Нормативно-правові акти Національного агентства, які пройшли державну реєстрацію, набирають чинності з дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня їх офіційного опублікування.

Стаття 13. Уповноважені особи Національного агентства

1. Уповноваженими особами Національного агентства є Голова та члени Національного агентства, а також уповноважені Національним агентством посадові особи.

2. Уповноважені особи Національного агентства мають право:

безперешкодно входити до приміщень державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування за службовим посвідченням та мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

вимагати необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень з урахуванням обмежень, встановлених законом;

отримувати в межах своєї компетенції письмові пояснення від посадових осіб та службових осіб державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування;

відповідно до розподілу обов'язків складати протоколи про адміністративні правопорушення у справах, що належать до компетенції Національного агентства;

представляти Національне агентство в судах у порядку, встановленому законом.

3. Без згоди Національного агентства його уповноважені особи не можуть входити до складу комісій, комітетів та інших органів, що формуються органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

4. Голові та членам Національного агентства, посадовим і службовим особам його апарату забороняється розголошувати інформацію з обмеженим доступом, отриману у зв'язку із виконанням ними службових обов'язків, крім випадків, встановлених законом.

Стаття 14. Контроль за діяльністю Національного агентства

1. Контроль за витрачанням Національним агентством коштів здійснюється Рахунковою палатою шляхом проведення аудиту один раз на два роки.

2. Громадський контроль за діяльністю Національного агентства забезпечується через Громадську раду при Національному агентстві, яка утворюється та формується Кабінетом Міністрів України з 15 осіб на підставі результатів конкурсу.

Порядок організації та проведення конкурсу з формування Громадської ради при Національному агентстві визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Громадська рада при Національному агентстві заслуховує інформацію про діяльність, виконання планів і завдань Національного агентства, затверджує щорічні звіти про діяльність Національного агентства, надає висновки за результатами експертизи проектів актів Національного агентства, делегує для участі в засіданнях Національного агентства свого представника з правом дорадчого голосу.

4. Національне агентство готує щорічні звіти про свою діяльність, які після затвердження Громадською радою при Національному агентстві оприлюднюються на його офіційному веб-сайті.

Стаття 15. Соціальний захист членів та працівників апарату Національного агентства

1. Держава забезпечує соціальний захист членів та працівників апарату Національного агентства відповідно до законодавства про працю і державну службу, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

2. У разі загибелі (смерті) члена Національного агентства під час виконання службових обов'язків сім'ї загиблого (померлого), а у разі її відсутності його батькам та утриманцям виплачується одноразова грошова допомога в розмірі десятирічного розміру оплати праці загиблого (померлого) за останньою посадою, яку він займав, в порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України. За сім'єю загиблого (померлого) зберігається право на забезпечення житлом.

3. Якщо особи одночасно мають право на отримання одноразової грошової допомоги з підстав, передбачених цією статтею, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, встановлених іншими законами, виплата відповідних грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором особи, яка має право на отримання таких виплат.

4. Шкода, завдана майну члена або працівника апарату Національного агентства чи майну його близьких родичів у зв'язку з виконанням службових обов'язків, відшкодовується в повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України з наступним стягненням цієї суми з винуватих осіб у порядку, встановленому законом.

Стаття 16. Оплата праці членів та працівників апарату Національного агентства

1. Заробітна плата членів та працівників апарату Національного агентства повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ними службових обов'язків з урахуванням характеру, інтенсивності та небезпечності роботи, забезпечувати набір і закріплення в штаті апарату Національного агентства кваліфікованих кадрів, стимулювати досягнення високих результатів у службовій діяльності, компенсувати інтелектуальні затрати працівників.

2. Заробітна плата членів та службовців апарату Національного агентства складається з посадового окладу, надбавки за вислугу років, доплати за ранг, премії та інших надбавок, встановлених законодавством про державну службу.

Посадовий оклад члена Національного агентства складає 19,5 мінімальних заробітних плат. Посадовий оклад Голови Національного агентства встановлюється пропорційно до посадового окладу члена Національного агентства з коефіцієнтом 1,3. Посадовий оклад службовця апарату Національного агентства встановлюється на рівні відповідних категорій посад Секретаріату Кабінету Міністрів України.

3. Надбавки за вислугу років та доплати за ранг, премії та інші надбавки членам та державним службовцям Національного агентства виплачуються відповідно до Закону України «Про державну службу».

Стаття 17. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення Національного агентства

1. Фінансове забезпечення Національного агентства здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування Національного агентства за рахунок будь-яких інших джерел забороняється, крім випадків, передбачених міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, або проектами міжнародної технічної допомоги.

2. У Державному бюджеті України видатки на фінансування Національного агентства визначаються окремим рядком на рівні, що забезпечує належне виконання повноважень Національного агентства.

Голова Національного агентства представляє позицію Національного агентства з питань його фінансування на засіданнях Кабінету Міністрів України, комітетів або на пленарних засіданнях Верховної Ради України.

3. Національне агентство є головним розпорядником коштів Державного бюджету України, що виділяються на його фінансування.

Видатки на діяльність Національного агентства передбачають кошти на проведення досліджень з питань вивчення ситуації щодо корупції, інформаційних кампаній та навчання з питань запобігання і протидії корупції.

4. Національне агентство забезпечується необхідними матеріальними засобами, технікою, обладнанням, іншим майном для здійснення службової діяльності.

Розділ III
ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття 18. Антикорупційна політика

1. Засади антикорупційної політики (Антикорупційна стратегія) визначаються Верховною Радою України.

2. Верховна Рада України щороку не пізніше 1 червня проводить парламентські слухання з питань ситуації щодо корупції, затверджує та оприлюднює щорічну національну доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики.

3. Антикорупційна стратегія розробляється Національним агентством на основі аналізу ситуації щодо корупції, а також результатів виконання попередньої антикорупційної стратегії.

4. Антикорупційна стратегія реалізується шляхом виконання державної програми, яка розробляється Національним агентством та затверджується Кабінетом Міністрів України.

Керівники державних органів несуть персональну відповідальність за забезпечення реалізації державної програми з виконання Антикорупційної стратегії.

5. Державна програма з виконання Антикорупційної стратегії підлягає щорічному перегляду з урахуванням результатів реалізації визначених заходів, висновків та рекомендацій парламентських слухань з питань ситуації щодо корупції.

Стаття 19. Антикорупційні програми

1. Антикорупційні програми приймаються в:

Адміністрації Президента України, Апараті Верховної Ради України, Секретаріаті Кабінету Міністрів України, Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Генеральній прокуратурі України, Службі безпеки України, міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях, державних цільових фондах - шляхом затвердження їх керівниками;

Апараті Ради національної безпеки і оборони України - шляхом затвердження Секретарем Ради національної безпеки і оборони України;

Рахунковій палаті - шляхом затвердження Колегією палати, а у Національному банку України - шляхом затвердження Правлінням банку;

Центральній виборчій комісії, Вищій раді юстиції, Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласних радах, Київській та Севастопольській міських радах, Раді міністрів Автономної Республіки Крим - шляхом затвердження їх рішеннями.

Антикорупційні програми підлягають погодженню Національним агентством.

2. Антикорупційні програми повинні передбачати:

визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції у відповідній сфері, заходи з їх реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми;

оцінку корупційних ризиків у діяльності органу, установи, організації, причини, що їх породжують та умови, що їм сприяють;

заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строки та необхідні ресурси;

навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування;

процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду програм;

інші спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням заходи.

Стаття 20. Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики

1. Національне агентство готує проект щорічної національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики, який не пізніше 1 квітня подається до Кабінету Міністрів України.

2. У національній доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики мають відображатися такі відомості:

1) статистичні дані про результати діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції з обов'язковим зазначенням таких даних:

а) кількість зареєстрованих кожним зі спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції повідомлень про кримінальні корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією;

б) кількість оперативно-розшукових справ, заведених спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, та їх результативність;

в) кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти щодо вчинення ними кримінальних корупційних правопорушень і правопорушень, пов'язаних з корупцією, а також протоколи про вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією;

г) кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду щодо вчинення ними кримінальних корупційних правопорушень, а також на яких накладено адміністративне стягнення за правопорушення, пов'язане з корупцією;

ґ) кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду щодо вчинення ними відповідних правопорушень, а також щодо яких закрито відповідне адміністративне провадження без накладення стягнення;

д) відомості окремо за категоріями осіб, зазначених у частині першій статті 3 цього Закону, і за видами відповідальності за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією;

е) кількість осіб, звільнених з посади (роботи, служби) у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційні правопорушення або правопорушення, пов'язані з корупцією, а також осіб, стосовно яких застосоване як основне/додаткове покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;

є) відомості про розмір збитків і шкоди, завданих корупційними правопорушеннями та правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, стан та обсяги їх відшкодування;

ж) відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, конфісковані за рішенням суду, а також кошти у розмірі вартості незаконно одержаних послуг чи пільг, стягнені на користь держави;

з) відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, повернуті в Україну із-за кордону, та розпорядження ними;

и) відомості про конфіскацію предметів та доходів від кримінальних корупційних правопорушень;

і) кількість пропозицій щодо скасування відповідними органами або посадовими особами нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) внаслідок вчинення корупційного правопорушення, та результати їх розгляду;

ї) відомості про визнані незаконними в судовому порядку за заявою заінтересованих фізичної особи, об'єднання громадян, юридичної особи, державного органу, органу місцевого самоврядування нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) внаслідок вчинення корупційного правопорушення;

й) кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією, або невиконанню вимог антикорупційного законодавства;

к) співпрацю з відповідними органами інших держав, міжнародними організаціями і зарубіжними недержавними організаціями та укладені з ними угоди про співробітництво;

л) співпрацю з недержавними організаціями і засобами масової інформації;

м) штат спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, кваліфікацію та досвід їх працівників, підвищення їх кваліфікації;

н) діяльність підрозділів внутрішньої безпеки спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції; кількість повідомлень про вчинення правопорушень їх працівниками, результати розгляду таких повідомлень, притягнення працівників підрозділів внутрішньої безпеки до відповідальності;

о) обсяги фінансування спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції;

п) інші відомості, що стосуються результатів діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції та виконання їх повноважень;

2) узагальнені результати антикорупційної експертизи нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів;

3) інформація про результати виконання органами державної влади заходів щодо запобігання та протидії корупції, у тому числі в рамках міжнародного співробітництва;

4) узагальнений аналіз ситуації щодо корупції із зазначенням:

а) виявлених державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування корупціогенних факторів у їх діяльності та реалізації ними заходів щодо усунення зазначених факторів;

б) результатів соціологічних і аналітичних досліджень з вивчення ситуації щодо корупції, проведених державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, міжнародними організаціями, громадськими об'єднаннями;

в) стану виконання міжнародно-правових зобов'язань у сфері запобігання і протидії корупції;

г) впливу здійснюваних заходів на рівень корупції на основі статистичних даних та результатів соціологічних досліджень;

5) звіт про стан виконання Антикорупційної стратегії;

6) висновки та рекомендації.

3. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції, інші державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування до 15 лютого подають до Національного агентства інформацію, необхідну для підготовки національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики.

4. Кабінет Міністрів України щороку не пізніше 15 квітня розглядає та схвалює проект національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики, який протягом десяти робочих днів з дня схвалення направляється до Верховної Ради України.

5. Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті Верховної Ради України.

Стаття 21. Участь громадськості в заходах щодо запобігання корупції

1. Громадські об'єднання, їх члени або уповноважені представники, а також окремі громадяни в діяльності щодо запобігання корупції мають право:

1) повідомляти про виявлені факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, реальний, потенційний конфлікт інтересів спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції, Національному агентству, керівництву чи іншим представникам органу, підприємства, установи чи організації, в яких були вчинені ці правопорушення або у працівників яких наявний конфлікт інтересів, а також громадськості;

2) запитувати та одержувати від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації», інформацію про діяльність щодо запобігання корупції;

3) проводити, замовляти проведення громадської антикорупційної експертизи нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів, подавати за результатами експертизи пропозиції до відповідних органів, отримувати від відповідних органів інформацію про врахування поданих пропозицій;

4) брати участь у парламентських слуханнях та інших заходах з питань запобігання корупції;

5) вносити пропозиції суб'єктам права законодавчої ініціативи щодо вдосконалення законодавчого регулювання відносин, що виникають у сфері запобігання корупції;

6) проводити, замовляти проведення досліджень, у тому числі наукових, соціологічних тощо, з питань запобігання корупції;

7) проводити заходи щодо інформування населення з питань запобігання корупції;

8) здійснювати громадський контроль за виконанням законів у сфері запобігання корупції з використанням при цьому таких форм контролю, які не суперечать законодавству;

9) здійснювати інші не заборонені законом заходи щодо запобігання корупції.

2. Громадському об'єднанню, фізичній, юридичній особі не може бути відмовлено в наданні доступу до інформації стосовно компетенції суб'єктів, які здійснюють заходи щодо запобігання корупції, а також стосовно основних напрямів їх діяльності. Така інформація надається в порядку, встановленому законом.

3. Законопроекти та проекти інших нормативно-правових актів, що передбачають надання пільг, переваг окремим суб'єктам господарювання, а також делегування повноважень державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим або органів місцевого самоврядування, з метою їх громадського обговорення розміщуються на офіційних веб-сайтах відповідних органів невідкладно, але не пізніше ніж за 20 робочих днів до дня їх розгляду з метою прийняття.

4. Державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування узагальнюють результати громадського обговорення законопроектів та проектів інших нормативно-правових актів, передбачених частиною третьою цієї статті, та оприлюднюють їх на своїх офіційних веб-сайтах.

Розділ IV

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ТА ПОВ'ЯЗАНИМ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Стаття 22. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища

1. Особам, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону, забороняється використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах.

Стаття 23. Обмеження щодо одержання подарунків

1. Особам, зазначеним у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

1) у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.

2. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, можуть приймати подарунки, які відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність, крім випадків, передбачених частиною першою цієї статті, якщо вартість таких подарунків не перевищує одну мінімальну заробітну плату, встановлену на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих з одного джерела протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня поточного року.

Передбачене цією частиною обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

1) даруються близькими особами;

2) одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

3. Подарунки, одержані особами, зазначеними у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, як подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним підприємствам, установам чи організаціям, є відповідно державною або комунальною власністю і передаються органу, підприємству, установі чи організації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Рішення, прийняте особою, зазначеною у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів, і на ці рішення розповсюджуються положення статті 67 цього Закону.

Стаття 24. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

1) відмовитися від пропозиції;

2) за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;

3) залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;

4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

2. Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо використання службового становища та щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником органу, підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації у разі його відсутності.

3. Предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки зберігаються в органі до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

4. Положення цієї статті не поширюються на випадки одержання подарунка за наявності обставин, передбачених частиною другою статті 23 цього Закону.

5. У випадку наявності в особи, зазначеної у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до територіального органу Національного агентства, який надає відповідне роз'яснення.

Стаття 25. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

1. Особам, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється:

1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;

2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

2. Обмеження, передбачені частиною першою цієї статті, не поширюються на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), членів Вищої ради юстиції (крім тих, які працюють у Вищій раді юстиції на постійній основі), народних засідателів і присяжних.

Стаття 26. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування

1. Особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, забороняється:

1) протягом року з дня припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами - підприємцями, якщо особи, зазначені в абзаці першому цієї частини, протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців;

2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом;

3) протягом року з дня припинення відповідної діяльності представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є орган, підприємство, установа, організація, в якому (яких) вони працювали на момент припинення зазначеної діяльності.

2. Порушення встановленого пунктом 1 частини першої цієї статті обмеження щодо укладення трудового договору (контракту) є підставою для припинення відповідного договору.

Правочини у сфері підприємницької діяльності, вчинені з порушенням вимог пункту 1 частини першої цієї статті, можуть бути визнані недійсними.

У разі виявлення порушень, передбачених частиною першою цієї статті, Національне агентство звертається до суду для припинення трудового договору (контракту), визнання правочину недійсним.

Стаття 27. Обмеження спільної роботи близьких осіб

1. Особи, зазначені у підпунктах «а», «в» - «з» пункту 1 частини першої статті 3 цього Закону, не можуть мати у прямому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Особи, які претендують на зайняття посад, зазначених у підпунктах «а», «в» - «з» пункту 1 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані повідомити керівництво органу, на посаду в якому вони претендують, про працюючих у цьому органі близьких їм осіб.

Положення абзаців першого та другого цієї частини не поширюються на:

1) народних засідателів і присяжних;

2) близьких осіб, які прямо підпорядковані один одному у зв'язку з набуттям одним з них статусу виборної особи;

3) осіб, які працюють у сільських населених пунктах (крім тих, що є районними центрами), а також гірських населених пунктах.

2. У разі виникнення обставин, що порушують вимоги частини першої цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк.

Якщо в зазначений строк ці обставини добровільно не усунуто, відповідні особи або близькі їм особи в місячний строк з моменту виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає пряме підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває у підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади.

Розділ V

ЗАПОБІГАННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Стаття 28. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

1. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані:

1) вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;

2) повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника, або в колегіальному органі - Національне агентство чи інший визначений законом орган або колегіальний орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, відповідно;

3) не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

4) вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

2. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не можуть прямо чи опосередковано спонукати у будь-який спосіб підлеглих до прийняття рішень, вчинення дій або бездіяльності всупереч закону на користь своїх приватних інтересів або приватних інтересів третіх осіб.

3. Безпосередній керівник особи або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів приймає рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу.

Національне агентство у випадку одержання від особи повідомлення про наявність у неї реального, потенційного конфлікту інтересів упродовж семи робочих днів роз'яснює такій особі порядок її дій щодо врегулювання конфлікту інтересів.

4. Безпосередній керівник або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади, якому стало відомо про конфлікт інтересів підлеглої йому особи, зобов'язаний вжити передбачені цим Законом заходи для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів такої особи.

5. У разі існування в особи сумнівів щодо наявності в неї конфлікту інтересів вона зобов'язана звернутися за роз'ясненнями до територіального органу Національного агентства. У разі якщо особа не отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона діє відповідно до вимог, передбачених у цьому розділі Закону.

6. Якщо особа отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона звільняється від відповідальності, якщо у діях, щодо яких вона зверталася за роз'ясненням пізніше було виявлено конфлікт інтересів.

7. Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають повноваження державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, порядок надання окремих видів державних послуг та провадження інших видів діяльності, пов'язаних із виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, мають передбачати порядок та шляхи врегулювання конфлікту інтересів службових осіб, діяльність яких вони регулюють.

Стаття 29. Заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів

1. Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом:

1) усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;

2) застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;

3) обмеження доступу особи до певної інформації;

4) перегляду обсягу службових повноважень особи;

5) переведення особи на іншу посаду;

6) звільнення особи.

2. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, у яких наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів, можуть самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або керівнику органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади.

Позбавлення приватного інтересу має виключати будь-яку можливість його приховування.

Стаття 30. Усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті

1. Усунення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів здійснюється за рішенням керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, у випадках, якщо конфлікт інтересів не має постійного характеру та за умови можливості залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших працівників відповідного органу, підприємства, установи, організації.

2. Усунення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів, а також залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших працівників відповідного органу, підприємства, установи, організації здійснюється за рішенням керівника органу або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа.

Стаття 31. Обмеження доступу до інформації

1. Обмеження доступу особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи до певної інформації здійснюється за рішенням керівника органу або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у випадку, якщо конфлікт інтересів пов'язаний з таким доступом та має постійний характер, а також за можливості продовження належного виконання особою повноважень на посаді за умови такого обмеження і можливості доручення роботи з відповідною інформацією іншому працівнику органу, підприємства, установи, організації.

Стаття 32. Перегляд обсягу службових повноважень

1. Перегляд обсягу службових повноважень особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер, пов'язаний з конкретним повноваженням особи, а також за можливості продовження належного виконання нею службових завдань у разі такого перегляду і можливості наділення відповідними повноваженнями іншого працівника.

Стаття 33. Здійснення повноважень під зовнішнім контролем

1. Службові повноваження здійснюються особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняною до неї особи під зовнішнім контролем у разі, якщо усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів, обмеження її доступу до інформації чи перегляд

її повноважень є неможливим та відсутні підстави для її переведення на іншу посаду або звільнення.

2. Зовнішній контроль здійснюється в таких формах:

1) перевірка працівником, визначеним керівником органу, підприємства, установи, організації, стану та результатів виконання особою завдання, вчинення нею дій, змісту рішень чи проектів рішень, що приймаються або розробляються особою або відповідним колегіальним органом з питань, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів;

2) виконання особою завдання, вчинення нею дій, розгляд справ, підготовка та прийняття нею рішень у присутності визначеного керівником органу працівника;

3) участь уповноваженої особи Національного агентства в роботі колегіального органу в статусі спостерігача без права голосу.

3. У рішенні про здійснення зовнішнього контролю визначаються форма контролю, уповноважений на проведення контролю працівник, а також обов'язки особи у зв'язку із застосуванням зовнішнього контролю за виконанням нею відповідного завдання, вчиненням нею дій чи прийняття рішень.

Стаття 34. Переведення, звільнення особи у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів

1. Переведення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи на іншу посаду у зв'язку з наявністю реального чи потенційного конфлікту інтересів здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований шляхом усунення такої особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті, обмеження її доступу до інформації, перегляду її повноважень та функцій, позбавлення приватного інтересу та за наявності вакантної посади, яка за своїми характеристиками відповідає особистим та професійним якостям особи.

Переведення на іншу посаду може здійснюватися лише за згодою особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи.

2. Звільнення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи з займаної посади у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів здійснюється у разі, якщо реальний чи потенційний конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований в інший спосіб, в тому числі через відсутність її згоди на переведення або на позбавлення приватного інтересу.

Стаття 35. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

1. Правила врегулювання конфлікту інтересів в діяльності Президента України, народних депутатів України, членів Кабінету Міністрів України, керівників центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, суддів Конституційного Суду України та суддів судів загальної юрисдикції, голів, заступників голів обласних та районних рад, міських, сільських, селищних голів, секретарів міських, сільських, селищних рад, депутатів місцевих рад визначаються законами, які регулюють статус відповідних осіб та засади організації відповідних органів.

2. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи, яка входить до складу колегіального органу (комітету, комісії, колегії тощо), вона не має права брати участь у прийнятті рішення цим органом.

Про конфлікт інтересів такої особи може заявити будь-який інший член відповідного колегіального органу або учасник засідання, якого безпосередньо стосується питання, що розглядається. Заява про конфлікт інтересів члена колегіального органу заноситься в протокол засідання колегіального органу.

У разі якщо неучасть особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи, яка входить до складу колегіального органу, у прийнятті рішень цим органом призведе до втрати правомочності цього органу, участь такої особи у прийнятті рішень має здійснюватися під зовнішнім контролем. Рішення про здійснення зовнішнього контролю приймається відповідним колегіальним органом.

Стаття 36. Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані протягом 30 днів після призначення (обрання) на посаду передати в управління іншій особі належні їм підприємства та корпоративні права у порядку, встановленому законом.

У такому випадку особам, зазначеним у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється передавати в управління належні їм підприємства та корпоративні права на користь членів своєї сім'ї.

2. Передача особами, зазначеними у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, належних їм підприємств, які за способом утворення (заснування) та формування статутного капіталу є унітарним, здійснюється шляхом укладення договору управління майном із суб'єктом підприємницької діяльності.

3. Передача особами, зазначеними у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, належних їм корпоративних прав здійснюється в один із таких способів:

1) укладення договору управління майном із суб'єктом підприємницької діяльності (крім договору управління цінними паперами та іншими фінансовими інструментами);

2) укладення договору про управління цінними паперами, іншими фінансовими інструментами і грошовими коштами, призначеними для інвестування в цінні папери та інші фінансові інструменти, з торговцем цінними паперами, який має ліцензію Національного агентства з цінних паперів та фондового ринку на провадження діяльності з управління цінними паперами;

3) укладення договору про створення венчурного пайового інвестиційного фонду для управління переданими корпоративними правами з компанією з управління активами, яка має ліцензію Національного агентства з цінних паперів та фондового ринку на провадження діяльності з управління активами.

Передача корпоративних прав як оплата вартості цінних паперів венчурного пайового інвестиційного фонду здійснюється після реєстрації Національним агентством з цінних паперів та фондового ринку випуску цінних паперів такого інституту спільного інвестування.

4. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, не можуть укладати договори, зазначені у частинах другій та третій цієї статті, із суб'єктами підприємницької діяльності, торговцями цінними паперами та компаніями з управління активами, в яких працюють члени сім'ї таких осіб.

5. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, призначені (обрані) на посаду, в одноденний термін після передачі в управління належних їм підприємств та корпоративних прав зобов'язані письмово повідомити про це Національне агентство із наданням нотаріально засвідченої копії укладеного договору.

Розділ VI

ПРАВИЛА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

Стаття 37. Вимоги до поведінки осіб

1. Загальні вимоги до поведінки осіб, зазначених у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, якими вони зобов'язані керуватися під час виконання своїх службових чи представницьких повноважень, підстави та порядок притягнення до відповідальності за порушення цих вимог встановлюються цим Законом, який є правовою основою для кодексів чи стандартів професійної етики.

2. Національне агентство затверджує загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування у випадку необхідності розробляють та забезпечують виконання галузевих кодексів чи стандартів етичної поведінки їх працівників, а також інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняних до них осіб, які здійснюють діяльність у сфері їх управління.

Стаття 38. Додержання вимог закону та етичних норм поведінки

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, під час виконання своїх службових повноважень зобов'язані неухильно додержуватися вимог закону та загальновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими.

Стаття 39. Пріоритет інтересів

1. Особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, представляючи державу чи територіальну громаду, діють виключно в їх інтересах.

Стаття 40. Політична нейтральність

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані при виконанні своїх службових повноважень дотримуватися політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

2. Положення частини першої цієї статті не поширюється на виборних осіб та осіб, які обіймають політичні посади.

Стаття 41. Неупередженість

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, діють неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання.

Стаття 42. Компетентність і ефективність

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконують службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, не допускають зловживань та неефективного використання державної і комунальної власності.

Стаття 43. Нерозголошення інформації

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, не розголошують і не використовують в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом.

Стаття 44. Утримання від виконання незаконних рішень чи доручень

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, незважаючи на приватні інтереси, утримуються від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону.

2. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, самостійно оцінюють правомірність наданих керівництвом рішень чи доручень та можливу шкоду, що буде завдана у разі виконання таких рішень чи доручень.

3. У разі отримання для виконання рішень чи доручень, які особа, зазначена у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, вважає незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, вона повинна негайно в письмовій формі повідомити про це керівника органу, підприємства, установи, організації, в якому вона працює, а виборні особи - Національне агентство.

Розділ VII

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Стаття 45. Подання декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі - декларація), за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

2. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями.

Особи, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, зобов'язані наступного року після припинення діяльності подавати в установленому частиною першою цієї статті порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

3. Особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому цим Законом порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

4. У випадку виявлення суб'єктом декларування помилок у поданій ним декларації Національне агентство за його письмовим зверненням надає можливість їх виправити протягом десяти календарних днів.

Притягнення суб'єкта декларування до відповідальності за неподання, несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, або за подання у ній завідомо недостовірних відомостей не звільняє суб'єкта декларування від обов'язку подати відповідну декларацію з достовірними відомостями.

Стаття 46. Інформація, що зазначається в декларації

1. У декларації зазначаються відомості про:

1) прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія та номер паспорта громадянина України, якщо особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідний орган центрального органу виконавчої влади, відповідальний за формування державної податкової політики, і має про це відмітку у паспорті громадянина України) суб'єкта декларування та членів його сім'ї, місце реєстрації та фактичного проживання, місце роботи (проходження служби) або місце майбутньої роботи (проходження служби), займану посаду, або посаду, на яку претендує, та категорію посади (якщо така є) суб'єкта декларування;

2) об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться у них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуте таке право. Такі відомості включають:

а) дані щодо виду, характеристики майна, місцезнаходження, дату набуття майна у власність, оренду або інше право користування, вартість майна на дату набуття його у власність, володіння або користування;

б) у разі якщо нерухоме майно перебуває у спільній власності, про усіх співвласників такого майна вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті. У разі якщо нерухоме майно перебуває в оренді або на іншому праві користування, про власника такого майна також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті;

3) цінне рухоме майно, вартість якого перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, що належить суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, у тому числі спільної власності, або перебуває в її володінні або користуванні незалежно від форми правочину, внаслідок якого набуте таке право. Такі відомості включають:

а) дані щодо виду майна, характеристики майна, дату набуття його у власність, володіння або користування, вартість майна на дату його набуття у власність, володіння або користування;

б) дані щодо транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, а також щодо їх марки та моделі, року випуску, ідентифікаційного номера (за наявності). Відомості про транспортні засоби та інші самохідні машини і механізми зазначаються незалежно від їх вартості;

в) у разі якщо рухоме майно перебуває у спільній власності, про усіх співвласників такого майна також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті. У разі якщо рухоме майно перебуває у володінні або користуванні, про власників такого майна також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті;

4) цінні папери, у тому числі акції, облігації, чеки, сертифікати, векселі, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із відображенням відомостей стосовно виду цінного папера, його емітента, дати набуття цінних паперів у власність, кількості та номінальної вартості цінних паперів. У разі якщо цінні папери передані в управління іншій особі, щодо цієї особи також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті;

5) інші корпоративні права, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із зазначенням найменування кожного суб'єкта господарювання, його організаційно-правової форми, коду Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, частки у статутному (складеному) капіталі товариства, підприємства, організації у грошовому та відсотковому вираженні;

6) нематеріальні активи, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, у тому числі об'єкти інтелектуальної власності, що можуть бути оцінені в грошовому еквіваленті. До відомостей щодо нематеріальних активів включаються дані про вид та характеристики таких активів, вартість активів на момент виникнення права власності, а також про дату виникнення права на них;

7) отримані (нараховані) доходи, у тому числі доходи у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), отримані як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, гонорари, дивіденди, проценти, роялті, страхові виплати, благодійна допомога, пенсія, доходи від відчуження цінних паперів та корпоративних прав, подарунки та інші доходи.

Такі відомості включають дані про вид доходу, джерело доходу та його розмір. Відомості щодо подарунків та інших доходів, не визначених у першому абзаці цього пункту, зазначаються лише у разі, якщо розмір такого подарунку або доходу перевищує 50 відсотків мінімальної заробітної плати, встановленої на день прийняття подарунка. До декларації не включаються відомості про подарунки, одержані у випадках, передбачених пунктами 1, 2 частини другої статті 23 цього Закону;

8) наявні грошові активи, у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам, а також активи у дорогоцінних (банківських) металах. Відомості щодо грошових активів включають дані про вид, розмір та валюту активу, а також найменування та код Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України установи, в якій відкриті відповідні рахунки або до якої зроблені відповідні внески. Не підлягають декларуванню кошти, розміщені на одному банківському рахунку, внесок до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, а також актив у дорогоцінних (банківських) металах, готівкові кошти, кошти, позичені третім особам, вартість яких не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року;

9) фінансові зобов'язання, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредиту), зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення, позичені іншим особам кошти. Відомості щодо фінансових зобов'язань включають дані про вид зобов'язання, його розмір, валюту зобов'язання, інформацію про особу, стосовно якої виникли такі зобов'язання, відповідно до пункту 1 частини першої цієї статті, та дату виникнення зобов'язання. Такі відомості зазначаються лише у разі, якщо розмір зобов'язання перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. У разі якщо розмір зобов'язання не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, зазначається лише загальний розмір такого фінансового зобов'язання.

У разі якщо предметом правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання є нерухоме або рухоме майно, в декларації зазначається вид майна, його місцезнаходження, вартість та інформація про власника майна відповідно до пункту 1 цієї статті. У разі якщо засобом забезпечення отриманого зобов'язання є порука, в декларації має бути вказана інформація про поручителя, зазначена у пункті 1 частини першої цієї статті;

10) видатки та всі правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб'єкта декларування виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання, які зазначені у пунктах 2-9 частини першої цієї статті.

Такі відомості зазначаються лише у разі, якщо розмір відповідного видатку перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. Окрім цього, до таких відомостей включаються дані про вид правочину, його предмет та інформація щодо найменування контрагента;

11) посаду чи роботу, що виконується або виконувалася за сумісництвом: дані про займану посаду чи роботу (оплачувану чи ні), що виконується за договором (контрактом), найменування юридичної чи фізичної особи, в якій (яких) особа працює або працювала за сумісництвом, із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи із зазначенням її реєстраційного номера облікової картки платника податків;

12) входження суб'єкта декларування до керівних, ревізійних чи наглядових органів громадських об'єднань, благодійних організацій, саморегулівних чи самоврядних професійних об'єднань, членство в таких об'єднаннях (організаціях) із зазначенням назви відповідних об'єднань (організацій) та їх коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

2. Відомості, зазначені у частині першій цієї статті, подаються незалежно від того, знаходиться об'єкт декларування на території України чи за її межами.

3. Відомості, передбачені пунктом 10 частини першої цієї статті, не зазначаються у деклараціях осіб, які претендують на зайняття посади, зазначеної у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону.

4. Відображення доходів і видатків суб'єктів декларування здійснюється у грошовій одиниці України.

Вартість майна, майнових прав, активів, інших об'єктів декларування, передбачених частиною першою цієї статті, зазначається у грошовій одиниці України на момент їх набуття у власність або останньої грошової оцінки.

Вартість майна, майнових прав, активів, інших об'єктів декларування, що перебувають у володінні чи користуванні суб'єкта декларування, зазначається у випадку, якщо вона відома суб'єкту декларування або повинна була стати відомою внаслідок вчинення відповідного правочину.

5. Доходи/видатки, одержані/здійснені в іноземній валюті, з метою відображення у декларації перераховуються в грошовій одиниці України за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату одержання доходів/здійснення видатків. Щодо доходів/видатків, одержаних/здійснених за кордоном, зазначається держава, в якій їх було одержано/здійснено.

6. У разі відмови члена сім'ї суб'єкта декларування надати будь-які відомості чи їх частину для заповнення декларації суб'єкт декларування зобов'язаний зазначити про це в декларації, відобразивши всю відому йому інформацію про такого члена сім'ї, визначену пунктами 1-12 частини першої цієї статті.

Стаття 47. Облік та оприлюднення декларацій

1. Подані декларації включаються до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що формується та ведеться Національним агентством.

Національне агентство забезпечує відкритий цілодобовий доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства.

Доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства надається шляхом можливості перегляду, копіювання та роздруковування інформації, а також у вигляді набору даних (електронного документа), організованого у форматі, що дозволяє його автоматизоване оброблення електронними засобами (машинозчитування) з метою повторного використання.

Зазначені у декларації відомості щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України, місця проживання, дати народження фізичних осіб, щодо яких зазначається інформація в декларації, місцезнаходження об'єктів, які наводяться в декларації, є інформацією з обмеженим доступом та не підлягають відображенню у відкритому доступі.

2. Інформація про особу в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зберігається упродовж всього часу виконання цією особою функцій держави або місцевого самоврядування, а також упродовж п'яти років після припинення виконання нею зазначених функцій, крім останньої декларації, поданої особою, яка зберігається безстроково.

Стаття 48. Контроль та перевірка декларацій

1. Національне агентство проводить щодо декларацій, поданих суб'єктами декларування, такі види контролю:

1) щодо своєчасності подання;

2) щодо правильності та повноти заповнення;

3) логічний та арифметичний контроль.

2. Національне агентство проводить повну перевірку декларацій відповідно до цього Закону.

3. Порядок проведення передбачених цією статтею видів контролю, а також повної перевірки декларації визначається Національним агентством.

Стаття 49. Встановлення своєчасності подання декларацій

1. Контроль щодо своєчасності подання декларації здійснюється протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня, у який така декларація повинна бути подана.

2. Державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, а також юридичні особи публічного права зобов'язані упродовж семи робочих днів інформувати Національне агентство про припинення працюючими у них суб'єктами декларування діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

3. Якщо за результатами контролю встановлено, що суб'єкт декларування не подав декларацію, Національне агентство письмово повідомляє такого суб'єкта про факт неподання декларації, і суб'єкт декларування повинен протягом десяти днів з дня отримання такого повідомлення подати декларацію в порядку, визначеному частиною першою статті 45 цього Закону.

Одночасно Національне агентство письмово повідомляє про факт неподання декларації керівнику державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їх апарату, юридичної особи публічного права, в якому працює відповідний суб'єкт декларування, та спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

Стаття 50. Повна перевірка декларацій

1. Повна перевірка декларації здійснюється протягом дев'яноста днів з дня подання декларації і полягає у з'ясуванні достовірності задекларованих відомостей, точності оцінки задекларованих активів, перевірці на наявність конфлікту інтересів та ознак незаконного збагачення.

Обов'язковій повній перевірці підлягають декларації службових осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, перелік яких затверджується Національним агентством.

Обов'язковій повній перевірці також підлягають декларації, подані іншими суб'єктами декларування, у разі виявлення у них невідповідностей за результатами логічного та арифметичного контролю.

Національне агентство проводить повну перевірку декларації, а також самостійно проводить повну перевірку інформації, яка підлягає відображенню в декларації, щодо членів сім'ї суб'єкта декларування у випадках, передбачених частиною шостою статті 46 цього Закону.

2. У разі встановлення за результатами повної перевірки декларації відображення у декларації недостовірних відомостей Національне агентство письмово повідомляє про це керівника відповідного державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їх апарату, юридичної особи публічного права, в якому працює відповідний суб'єкт декларування, та спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

Примітка. Під службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, в цій статті розуміються особи, посади яких передбачені частиною першою статті 9 Закону України «Про державну службу», або віднесені згідно із статтею 25 зазначеного Закону та частиною першою статті 14 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» до першої - третьої категорій, а також судді, прокурори і слідчі, керівники, заступники керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апаратів та самостійних структурних підрозділів, керівники, заступники керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію однієї або кількох областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва або Севастополя, керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міста республіканського в Автономній Республіці Крим або обласного значення, району в місті, міста районного значення, військові посадові особи вищого офіцерського складу.

Стаття 51. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування

1. Національне агентство здійснює вибірковий моніторинг способу життя суб'єктів декларування з метою встановлення відповідності їх рівня життя наявним у них та членів їх сім'ї майну і одержаним ними доходам згідно з декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що подається відповідно до цього Закону.

2. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування здійснюється Національним агентством на підставі інформації, отриманої від фізичних та юридичних осіб, а також із засобів масової інформації та інших відкритих джерел інформації, яка містить відомості про невідповідність рівня життя суб'єктів декларування задекларованим ними майну і доходам.

3. Порядок здійснення моніторингу способу життя суб'єктів декларування визначається Національним агентством.

Моніторинг способу життя здійснюється із додержанням законодавства про захист персональних даних та не повинен передбачати надмірного втручання у право на недоторканність особистого і сімейного життя особи.

4. Встановлення невідповідності рівня життя суб'єкта декларування задекларованим ним майну і доходам є підставою для здійснення повної перевірки його декларації. У разі встановлення невідповідності рівня життя Національним агентством надається можливість суб'єкту декларування протягом десяти робочих днів надати письмове пояснення за таким фактом.

У разі виявлення за результатами моніторингу способу життя ознак корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, Національне агентство інформує про них спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

Стаття 52. Додаткові заходи здійснення фінансового контролю

1. У разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента відповідний суб'єкт декларування зобов'язаний у десятиденний строк письмово повідомити про це Національне агентство у встановленому ним порядку, із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження банку-нерезидента.

2. У разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання ним доходу, придбання майна на суму, яка перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт у десятиденний строк з моменту отримання доходу або придбання майна зобов'язаний письмово повідомити про це Національне агентство. Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства.

3. Порядок інформування Національного агентства про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента, а також про суттєві зміни у майновому стані визначається Національним агентством.

Розділ VIII
ЗАХИСТ ВИКРИВАЧІВ

Стаття 53. Державний захист осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції

1. Особа, яка надає допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривач), - особа, яка за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною, повідомляє про порушення вимог цього Закону іншою особою.

2. Особи, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, перебувають під захистом держави. За наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, або їх близьких осіб, у зв'язку із здійсненням повідомлення про порушення вимог цього Закону, правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні та інші спрямовані на захист від протиправних посягань заходи, передбачені Законом України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві».

3. Особа або член її сім'ї не може бути звільнена чи примушена до звільнення, притягнута до дисциплінарної відповідальності чи піддана з боку керівника або роботодавця іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог цього Закону іншою особою.

Інформація про викривача може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом.

4. Національне агентство, а також інші державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування забезпечують умови для повідомлень їх працівниками про порушення вимог цього Закону іншою особою, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку.

5. Повідомлення про порушення вимог цього Закону може бути здійснене працівником відповідного органу без зазначення авторства (анонімно).

Вимоги до анонімних повідомлень про порушення вимог цього Закону та порядок їх розгляду визначаються цим Законом.

Анонімне повідомлення про порушення вимог цього Закону підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.

Анонімне повідомлення про порушення вимог цього Закону підлягає перевірці у термін не більше п'ятнадцяти днів від дня його отримання. Якщо у вказаний термін перевірити інформацію, що міститься в повідомленні, неможливо, керівник відповідного органу або його заступник продовжують термін розгляду повідомлення до тридцяти днів від дня його отримання.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог цього Закону керівник відповідного органу вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

6. Національне агентство здійснює постійний моніторинг виконання закону у сфері захисту викривачів, проводить щорічний аналіз та перегляд державної політики у цій сфері.

7. Посадові і службові особи державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, посадові особи органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення працівниками відповідних державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів зобов'язані у межах своїх повноважень ужити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції.

Розділ IX
ІНШІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Стаття 54. Заборона на одержання пільг, послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування

1. Державним органам, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування забороняється одержувати від фізичних, юридичних осіб безоплатно грошові кошти або інше майно, нематеріальні активи, майнові переваги, пільги чи послуги, крім випадків, передбачених законами або чинними міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

2. Незаконне одержання від фізичних, юридичних осіб безоплатно грошових коштів або іншого майна, нематеріальних активів, майнових переваг, пільг чи послуг за наявності підстав тягне за собою відповідальність відповідних посадових осіб державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування.

Стаття 55. Антикорупційна експертиза

1. З метою виявлення в чинних нормативно-правових актах та проектах нормативно-правових актів факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, розроблення рекомендацій стосовно їх усунення проводиться антикорупційна експертиза.

2. Обов'язкова антикорупційна експертиза здійснюється Міністерством юстиції України, крім антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, внесених на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України, яка здійснюється комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого належить питання боротьби з корупцією.

Міністерство юстиції України визначає порядок і методологію проведення ним антикорупційної експертизи, а також порядок оприлюднення її результатів.

3. Обов'язковій антикорупційній експертизі, яка проводиться Міністерством юстиції України, підлягають усі проекти нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України.

4. Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів здійснюється Міністерством юстиції України згідно із затвердженим ним щорічним планом. Вказана експертиза здійснюється щодо законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України у таких сферах:

1) прав та свобод людини і громадянина;

2) повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

3) надання адміністративних послуг;

4) розподілу та витрачання коштів державного бюджету та місцевих бюджетів;

5) конкурсних (тендерних) процедур.

Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів державних органів, нормативно-правові акти яких підлягають державній реєстрації, здійснюється під час такої реєстрації.

5. Національне агентство може проводити за власною ініціативою у встановленому ним порядку антикорупційну експертизу проектів нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Верховної Ради України або Кабінету Міністрів України.

Для проведення Національним агентством антикорупційної експертизи Кабінет Міністрів України надсилає йому проекти усіх відповідних нормативно-правових актів.

Національне агентство інформує відповідний комітет Верховної Ради України або Кабінет Міністрів України про проведення антикорупційної експертизи відповідного проекту нормативно-правового акта, що є підставою для зупинення процедури його розгляду або прийняття, але на строк не більше десяти днів.

Громадська рада при Національному агентстві залучається до проведення ним антикорупційної експертизи.

6. Результати антикорупційної експертизи чинних нормативно-правових актів у разі виявлення факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті органу, який проводив відповідну експертизу.

7. За ініціативою фізичних осіб, громадських об'єднань, юридичних осіб може проводитися громадська антикорупційна експертиза чинних нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів.

Проведення громадської антикорупційної експертизи чинних нормативно-правових актів, проектів нормативно-правових актів, а також оприлюднення її результатів здійснюються за рахунок відповідних фізичних осіб, громадських об'єднань, юридичних осіб або інших джерел, не заборонених законодавством.

8. Результати антикорупційної експертизи, в тому числі громадської, підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом видання (прийняття) відповідного акта, його правонаступником або суб'єктом, до якого перейшли відповідні нормотворчі повноваження у даній сфері.

9. Національне агентство здійснює періодичний перегляд законодавства на наявність у ньому корупціогенних норм та надає Міністерству юстиції України пропозиції щодо включення їх до плану проведення антикорупційної експертизи, передбаченого частиною четвертою цієї статті. До проведення зазначеного моніторингу Національне агентство може залучати громадські об'єднання, наукові установи, в тому числі на умовах державного замовлення на підставі відкритого конкурсу.

Стаття 56. Спеціальна перевірка

1. Стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком, перелік яких затверджується Національним агентством, проводиться спеціальна перевірка, у тому числі щодо відомостей, поданих особисто.

Спеціальна перевірка не проводиться щодо:

1) кандидатів на пост Президента України, кандидатів у народні депутати України, кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та на посади сільських, селищних, міських голів;

2) громадян, які призиваються на військову службу за призовом осіб офіцерського складу та на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, або залучаються до виконання обов'язків за посадами, передбаченими штатами воєнного часу;

3) претендентів, які перебувають на посадах в державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування та призначаються в порядку переведення чи просування по службі на посади в межах того ж органу або призначаються в порядку переведення на посади в інших державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування;

4) претендентів, які перебувають на посадах в державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування, що припиняються, та призначаються в порядку переведення на роботу до інших органів, до яких переходять повноваження та функції органів, що припиняються;

5) осіб при розгляді питання про включення їх до списку народних засідателів або присяжних.

У разі якщо призначення, обрання чи затвердження на посади здійснюється місцевою радою, спеціальна перевірка проводиться у встановленому цим Законом порядку стосовно призначених, обраних чи затверджених на відповідні посади осіб.

2. Організація проведення спеціальної перевірки покладається на керівника (заступника керівника) державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування або їх апарату, на зайняття посади в якому претендує особа, крім випадків, установлених законом. Для забезпечення організації проведення спеціальної перевірки керівник відповідного державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування або їх апарату може визначити відповідальний структурний підрозділ.

Особливості організації проведення спеціальної перевірки щодо кандидатів на посаду судді визначаються Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Щодо кандидатів на зайняття інших посад, призначення (обрання) на які здійснюється Президентом України, Верховною Радою України або Кабінетом Міністрів України, організація проведення спеціальної перевірки покладається відповідно на Главу Адміністрації Президента України, Керівника Апарату Верховної Ради України, Міністра Кабінету Міністрів України або їх заступників.

Організація проведення спеціальної перевірки у новостворених державних органах покладається на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної служби, до моменту утворення у такому новоствореному органі відповідального за це структурного підрозділу.

3. Спеціальній перевірці підлягають відомості про особу, яка претендує на зайняття посади, зазначеної в частині першій цієї статті, зокрема щодо:

1) наявності судового рішення, що набрало законної сили, згідно з яким особу притягнуто до кримінальної відповідальності, в тому числі за корупційні правопорушення, а також наявності судимості, її зняття, погашення;

2) факту, що особа піддана, піддавалася раніше адміністративним стягненням за пов'язані з корупцією правопорушення;

3) достовірності відомостей, зазначених у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

4) наявності в особи корпоративних прав;

5) стану здоров'я (в частині перебування особи на обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах охорони здоров'я), освіти, наявності наукового ступеня, вченого звання;

6) відношення особи до військового обов'язку;

7) наявності в особи допуску до державної таємниці, якщо такий допуск необхідний згідно з кваліфікаційними вимогами до певної посади;

8) поширення на особу заборони займати відповідну посаду, передбаченої положеннями Закону України «Про очищення влади».

Кандидат на посаду, стосовно якого спеціальна перевірка вже проводилася, при призначенні в порядку переведення на посаду до іншого державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування повідомляє про це відповідний орган, який в установленому порядку запитує інформацію щодо її результатів.

Примітка. Посадами, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, є посади, передбачені частиною першою статті 9 Закону України «Про державну службу», посади, віднесені згідно із статтею 25 зазначеного Закону та частиною першою статті 14 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» до першої - третьої категорій, а також посади суддів, прокурорів і слідчих, керівників, заступників керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апаратів та самостійних структурних підрозділів, керівників, заступників керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію однієї або кількох областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва або Севастополя, керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міста республіканського в Автономній Республіці Крим або обласного значення, району в місті, міста районного значення, а також посади, що підлягають заміщенню вищим офіцерським складом військовослужбовців.

Стаття 57. Порядок проведення спеціальної перевірки

1. Спеціальна перевірка проводиться за письмовою згодою особи, яка претендує на зайняття посади, у строк, що не перевищує двадцяти п'яти календарних днів з дня надання згоди на проведення спеціальної перевірки.

У разі ненадання особою такої згоди питання щодо призначення її на посаду не розглядається.

Порядок проведення спеціальної перевірки та форма згоди на проведення спеціальної перевірки затверджуються Кабінетом Міністрів України.

2. Для проведення спеціальної перевірки особа, яка претендує на зайняття посади, подає до відповідного органу:

1) письмову згоду на проведення спеціальної перевірки;

2) автобіографію;

3) копію паспорта громадянина України;

4) копії документів про освіту, вчені звання та наукові ступені;

5) медичну довідку про стан здоров'я за формою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України щодо перебування особи на обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах охорони здоров'я;

6) копію військового квитка або посвідчення особи військовослужбовця (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);

7) довідку про допуск до державної таємниці (у разі його наявності).

Особа, яка претендує на зайняття посади, також подає до Національного агентства в порядку, визначеному частиною першою статті 45 цього Закону, декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Особи, зазначені в абзаці сьомому частини першої статті 56 цього Закону, подають передбачені цією частиною статті документи для проведення спеціальної перевірки протягом трьох робочих днів з дня відповідного обрання або затвердження.

3. Після одержання письмової згоди особи, яка претендує на зайняття посади, на проведення спеціальної перевірки орган, на посаду в якому претендує особа, не пізніше наступного дня надсилає до відповідних державних органів, до компетенції яких належить проведення спеціальної перевірки відомостей, передбачених у частині третій статті 56, або до їх територіальних органів (за наявності) запит про перевірку відомостей щодо особи, яка претендує на зайняття відповідної посади, за формою, яку затверджує Кабінет Міністрів України.

Запит підписує керівник органу, на посаду в якому претендує особа, а в разі його відсутності - особа, яка виконує обов'язки керівника, або один з його заступників відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

До запиту додаються копії документів, зазначених у частині другій цієї статті.

Щодо кандидатів на зайняття посад (крім посади судді), призначення (обрання) на які здійснюється Президентом України, Верховною Радою України або Кабінетом Міністрів України, такий запит надсилається до відповідних державних органів (їх територіальних органів) відповідно Главою Адміністрації Президента України, Керівником Апарату Верховної Ради України, Міністром Кабінету Міністрів України (їх заступниками або іншою визначеною ними посадовою особою) через центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної служби.

4. Спеціальна перевірка проводиться:

1) Міністерством внутрішніх справ України і Державною судовою адміністрацією України - щодо відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності, наявність судимості, її зняття, погашення;

2) Міністерством юстиції України та Національним агентством з цінних паперів та фондового ринку - щодо наявності в особи корпоративних прав;

3) Національним агентством - щодо наявності у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, відомостей про кандидата, а також щодо достовірності відомостей, зазначених особою у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік;

4) центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, відповідним органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, структурним підрозділом обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації - щодо відомостей про стан здоров'я кандидата (в частині перебування особи на обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах охорони здоров'я);

5) центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері освіти, відповідним органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, структурним підрозділом обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації, центральним органом виконавчої влади, якому підпорядкований навчальний заклад, керівником навчального закладу - щодо освіти, наявності у кандидата наукового ступеня, вченого звання;

6) Службою безпеки України - щодо наявності в особи допуску до державної таємниці, а також щодо відношення особи до військового обов'язку (в частині персонально-якісного обліку військовозобов'язаних Служби безпеки України);

7) Міністерством оборони України, військовими комісаріатами Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя - щодо відношення особи до військового обов'язку (за винятком випадків персонально-якісного обліку військовозобов'язаних Служби безпеки України).

До проведення спеціальної перевірки можуть бути залучені інші центральні органи виконавчої влади або спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції з метою перевірки відомостей про особу, зазначених у цій статті, або достовірності документів, передбачених цією статтею.

Стаття 58. Результати проведення спеціальної перевірки

1. Інформація про результати спеціальної перевірки, підписана керівником органу, що проводив перевірку, а в разі його відсутності - особою, яка виконує його обов'язки, або заступником керівника органу відповідно до розподілу функціональних обов'язків, подається до органу, який надіслав відповідний запит, у семиденний строк з дати надходження запиту.

Під час проведення спеціальної перевірки між органами (підрозділами), які її проводять, можуть здійснюватися взаємодія та обмін відомостями щодо особи, зокрема щодо осіб, які претендують на зайняття посад, перебування на яких становить державну таємницю. Такі взаємодія й обмін здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Рішення про призначення (обрання) або про відмову у призначенні (обранні) на посаду, пов'язану із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, приймається після проведення спеціальної перевірки.

У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки факту розбіжностей у поданих претендентом на посаду автобіографії та/або декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік посадовою особою (органом), яка (який) організовує проведення спеціальної перевірки, надається можливість претенденту на посаду протягом п'яти робочих днів надати письмове пояснення за таким фактом та/або виправити таку розбіжність.

У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки відомостей про претендента на посаду, які не відповідають встановленим законодавством вимогам для зайняття посади, посадова особа (орган), яка (який) здійснює призначення (обрання) на цю посаду, відмовляє претенденту у призначенні (обранні) на посаду.

У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки та розгляду вищезазначених пояснень претендента на посаду факту подання ним підроблених документів або неправдивих відомостей посадова особа (орган), яка (який) здійснює призначення (обрання) на цю посаду, повідомляє протягом трьох робочих днів про виявлений факт правоохоронні органи та відмовляє претенденту у призначенні (обранні) на посаду.

Особа, щодо якої за результатами спеціальної перевірки встановлено обставини, які є підставою для відмови у призначенні (обранні) на посаду, вважається такою, що не пройшла спеціальну перевірку.

Повноваження особи, зазначеної в абзаці восьмому частини першої статті 56 цього Закону, достроково припиняються без припинення повноважень депутата ради, а відповідна особа звільняється з відповідної посади без прийняття рішення відповідної ради у випадку, якщо вона не пройшла спеціальну перевірку або не надала у встановлений цим Законом строк згоди на проведення спеціальної перевірки.

Рішення про відмову у призначенні (обранні) на посаду за результатами спеціальної перевірки може бути оскаржено до суду.

3. Орган, на посаду в якому претендує особа, на підставі одержаної інформації готує довідку про результати спеціальної перевірки за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Щодо кандидатів на зайняття посад (крім посади судді), призначення (обрання) на які здійснюється Президентом України, Верховною Радою України або Кабінетом Міністрів України, таку довідку готує відповідний структурний підрозділ Адміністрації Президента України, Апарату Верховної Ради України або Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Особи, щодо яких проведена спеціальна перевірка, мають право на ознайомлення з довідкою про результати спеціальної перевірки та в разі незгоди з результатами перевірки можуть подати відповідному органу державної влади, органу місцевого самоврядування свої зауваження у письмовій формі. Ці зауваження підлягають розгляду у семиденний строк з дня їх надходження.

Інформація про результати спеціальної перевірки та документи щодо її проведення є конфіденційними, якщо вони не містять відомостей, що становлять державну таємницю.

Документи, що були подані особою, яка претендувала на зайняття посади, для проведення спеціальної перевірки, у разі призначення (обрання) її на посаду передаються для зберігання в особовій справі, а в разі відмови у призначенні (обранні) на посаду повертаються цій особі під розписку, крім випадків, коли встановлено неправдивість цих документів, та інших випадків, передбачених законом.

Довідка про результати спеціальної перевірки додається до документів, поданих особою, або до особової справи, якщо прийнято рішення про її призначення (обрання) на посаду.

Стаття 59. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення

1. Відомості про осіб, яких притягнуто до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної або цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, а також про юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення, вносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, що формується та ведеться Національним агентством. Відомості про осіб, які входять до особового складу органів, що провадять оперативно-розшукову або розвідувальну чи контррозвідувальну діяльність, належність яких до вказаних органів становить державну таємницю, та яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, вносяться до розділу з обмеженим доступом Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, порядок його формування та ведення затверджуються Національним агентством.

Відомості про фізичних осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, а також про юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення, вносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, протягом трьох робочих днів з дня надходження з Державної судової адміністрації України до Національного агентства електронної копії рішення суду, яке набрало законної сили, з Єдиного державного реєстру судових рішень.

Відомості про накладення дисциплінарного стягнення за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення вносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, протягом трьох робочих днів з дня надходження до Національного агентства від кадрової служби державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, а також підприємства, установи та організації завіреної в установленому порядку паперової копії наказу про накладення дисциплінарного стягнення.

2. Інформація з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, про внесення відомостей про особу до зазначеного реєстру або про відсутність відомостей про таку особу подається:

на запит державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з метою проведення спеціальної перевірки відомостей про осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

на запит правоохоронних органів у разі необхідності отримання такої інформації в рамках кримінального або адміністративного провадження або на запит прокурора в рамках здійснення нагляду за додержанням вимог і застосуванням законів;

у разі звернення фізичної особи (уповноваженої нею особи) або уповноваженого представника юридичної особи щодо отримання відомостей про себе або юридичну особу, яку він представляє.

3. Національне агентство забезпечує оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті відомостей з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, протягом трьох робочих днів після їх внесення до реєстру.

Відкритими для безоплатного цілодобового доступу є такі відомості про фізичну особу, яку притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення:

1) прізвище, ім'я, по батькові;

2) місце роботи, посада на час вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

3) склад корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

4) вид покарання (стягнення);

5) спосіб вчинення дисциплінарного корупційного проступку;

6) вид дисциплінарного стягнення.

Відкритими для безоплатного цілодобового доступу є такі відомості про юридичну особу, до якої застосовано заходи кримінально-правового характеру:

1) назва;

2) юридична адреса, код в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

3) склад корупційного правопорушення, у зв'язку з вчиненням якого застосовано заходи кримінально-правового характеру;

4) вид застосованих заходів кримінально-правового характеру.

Зазначені відомості не належать до конфіденційної інформації про особу та не можуть бути обмежені в доступі.

Стаття 60. Вимоги щодо прозорості та доступу до інформації

1. Особам, зазначеним у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, а також особам, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, забороняється:

1) відмовляти фізичним або юридичним особам в інформації, надання якої цим фізичним або юридичним особам передбачено законом;

2) надавати несвоєчасно, недостовірну чи не в повному обсязі інформацію, яка підлягає наданню відповідно до закону.

2. Не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом інформація про:

1) розміри, види благодійної та іншої допомоги, що надається фізичним та юридичним особам чи одержується від них особами, зазначеними в пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, або державними органами, органами місцевого самоврядування;

2) розміри, види оплати праці, матеріальної допомоги та будь-яких інших виплат з бюджету особам, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, а також одержані цими особами за правочинами, які підлягають обов'язковій державній реєстрації, а також подарунки, які регулюються цим Законом;

3) передачу в управління належних особам підприємств та корпоративних прав, що здійснюється в порядку, передбаченому цим Законом;

4) конфлікт інтересів осіб, зазначених у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, та заходи з його врегулювання.

Розділ X
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Стаття 61. Загальні засади запобігання корупції у діяльності юридичної особи

1. Юридичні особи забезпечують розробку та вжиття заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання і протидії корупції у діяльності юридичної особи.

2. Керівник, засновники (учасники) юридичної особи забезпечують регулярну оцінку корупційних ризиків у її діяльності і здійснюють відповідні антикорупційні заходи. Для виявлення та усунення корупційних ризиків у діяльності юридичної особи можуть залучатися незалежні експерти, зокрема для проведення аудиту.

3. Посадові та службові особи юридичних осіб, інші особи, які виконують роботу та перебувають з юридичними особами у трудових відносинах, зобов'язані:

1) не вчиняти та не брати участі у вчиненні корупційних правопорушень, пов'язаних з діяльністю юридичної особи;

2) утримуватися від поведінки, яка може бути розціненою як готовність вчинити корупційне правопорушення, пов'язане з діяльністю юридичної особи;

3) невідкладно інформувати посадову особу, відповідальну за запобігання корупції у діяльності юридичної особи, керівника юридичної особи або засновників (учасників) юридичної особи про випадки підбурення до вчинення корупційного правопорушення, пов'язаного з діяльністю юридичної особи;

4) невідкладно інформувати посадову особу, відповідальну за запобігання корупції у діяльності юридичної особи, керівника юридичної особи або засновників (учасників) юридичної особи про випадки вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень іншими працівниками юридичної особи або іншими особами;

5) невідкладно інформувати посадову особу, відповідальну за запобігання корупції у діяльності юридичної особи, керівника юридичної особи або засновників (учасників) юридичної особи про виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів.

Стаття 62. Антикорупційна програма юридичної особи

1. Антикорупційною програмою юридичної особи є комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності юридичної особи.

2. В обов'язковому порядку антикорупційна програма затверджується керівниками:

1) державних, комунальних підприємств, господарських товариств (у яких державна або комунальна частка перевищує 50 відсотків), де середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує п'ятдесят осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період перевищує сімдесят мільйонів гривень;

2) юридичних осіб, які є учасниками попередньої кваліфікації, учасниками процедури закупівлі відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель».

3. Антикорупційна програма затверджується після її обговорення з працівниками юридичної особи. Текст антикорупційної програми повинен перебувати у постійному відкритому доступі для працівників юридичної особи.

4. Положення антикорупційної програми включаються до трудових договорів, правил внутрішнього розпорядку юридичної особи, а також можуть включатися до договорів, які укладаються юридичною особою.

5. В юридичних особах, зазначених у частині другій цієї статті, для реалізації антикорупційної програми запроваджується посада Уповноваженого з антикорупційної програми (далі - Уповноважений), правовий статус якої визначається цим Законом.

Стаття 63. Вимоги до антикорупційної програми юридичної особи

1. Антикорупційна програма юридичних осіб, зазначених у частині другій статті 62 цього Закону, повинна містити:

1) сферу застосування та коло осіб, на які поширюються її положення;

2) вичерпний перелік та опис антикорупційних заходів, стандартів, процедур та порядок їх виконання (застосування), зокрема порядок проведення періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичної особи;

3) норми професійної етики працівників юридичної особи;

4) права і обов'язки працівників та засновників (учасників) юридичної особи у зв'язку із запобіганням і протидією корупції у діяльності юридичної особи;

5) права і обов'язки Уповноваженого як посадової особи, відповідальної за запобігання корупції, та підпорядкованих йому працівників (у разі їх наявності);

6) порядок регулярного звітування Уповноваженого перед засновниками (учасниками) юридичної особи;

7) порядок здійснення належного нагляду, контролю та моніторингу за дотриманням антикорупційної програми у діяльності юридичної особи, а також оцінки результатів здійснення передбачених нею заходів;

8) умови конфіденційності інформування Уповноваженого працівниками про факти підбурення їх до вчинення корупційного правопорушення або про вчинені іншими працівниками чи особами корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;

9) процедури захисту працівників, які повідомили інформацію про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення;

10) процедуру інформування Уповноваженого працівниками про виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів, а також порядок врегулювання виявленого конфлікту інтересів;

11) порядок проведення індивідуального консультування Уповноваженим працівників юридичної особи з питань застосування антикорупційних стандартів та процедур;

12) порядок проведення періодичного підвищення кваліфікації працівників у сфері запобігання і протидії корупції;

13) застосування заходів дисциплінарної відповідальності до працівників, які порушують положення антикорупційної програми;

14) порядок вжиття заходів реагування щодо виявлених фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, зокрема, інформування уповноважених державних органів, проведення внутрішніх розслідувань;

15) порядок внесення змін до антикорупційної програми.

Стаття 64. Правовий статус Уповноваженого

1. Уповноважений є посадовою особою юридичної особи, що призначається відповідно до законодавства про працю керівником юридичної особи або її учасниками (засновниками) у порядку, передбаченому ухваленою антикорупційною програмою.

2. Уповноваженим може бути фізична особа, не молодша тридцяти років, яка має повну вищу економічну або юридичну освіту і яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні обов'язки.

3. Не може бути призначена на посаду Уповноваженого особа, яка:

1) має непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість;

2) за рішенням суду визнана недієздатною чи дієздатність якої обмежена;

3) звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, - протягом трьох років з дня такого звільнення.

4. Несумісною з діяльністю Уповноваженого є робота на посадах, зазначених у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, а також будь-яка інша діяльність, яка створює реальний чи потенційний конфлікт інтересів з діяльністю юридичної особи.

У разі виникнення обставин несумісності Уповноважений у дводенний строк з дня виникнення таких обставин зобов'язаний повідомити про це керівника юридичної особи з одночасним поданням заяви про розірвання трудового договору за власною ініціативою.

5. Уповноважений може бути звільнений з посади достроково в разі:

1) розірвання трудового договору за ініціативи Уповноваженого;

2) розірвання трудового договору з ініціативи керівника юридичної особи або її засновників (учасників). Особа, яка працює на посаді Уповноваженого в юридичній особі, зазначеній у частині другій статті 62 цього Закону, може бути звільнена за умови надання згоди Національним агентством;

3) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

4) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;

5) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

6) смерті.

6. Про звільнення особи з посади Уповноваженого керівник юридичної особи письмово повідомляє Національне агентство протягом двох робочих днів та забезпечує невідкладне подання нової кандидатури на вказану посаду.

Розділ XI
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ АБО ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА УСУНЕННЯ ЇХ НАСЛІДКІВ

Стаття 65. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення

1. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, зазначені в частині першій статті 3 цього Закону, притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

У разі вчинення від імені та в інтересах юридичної особи її уповноваженою особою злочину самостійно або у співучасті до юридичної особи у випадках, визначених Кримінальним кодексом України, застосовуються заходи кримінально-правового характеру.

2. Особа, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяль-

ності, підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

3. З метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконанню вимог цього Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації, в якому працює особа, яка вчинила таке правопорушення, проводиться службове розслідування в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Обмеження щодо заборони особі, звільненій з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, встановлюється виключно за вмотивованим рішенням суду, якщо інше не передбачено законом.

5. Особа, якій повідомлено про підозру у вчиненні нею злочину у сфері службової діяльності, підлягає відстороненню від виконання повноважень на посаді в порядку, визначеному законом.

Особа, щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, якщо інше не передбачено Конституцією і законами України, може бути відсторонена від виконання службових повноважень за рішенням керівника органу (установи, підприємства, організації), в якому вона працює, до закінчення розгляду справи судом.

У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу адміністративного правопорушення відстороненій від виконання службових повноважень особі відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, пов'язаного з таким відстороненням.

Стаття 66. Відшкодування збитків, шкоди, завданих державі внаслідок вчинення корупційного правопорушення

1. Збитки, шкода, завдані державі внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, підлягають відшкодуванню особою, яка вчинила відповідне правопорушення, в установленому законом порядку.

Стаття 67. Незаконні акти та правочини

1. Нормативно-правові акти, рішення, видані (прийняті) з порушенням вимог цього Закону, підлягають скасуванню органом або посадовою особою, уповноваженою на прийняття чи скасування відповідних актів, рішень, або можуть бути визнані незаконними в судовому порядку за заявою заінтересованої фізичної особи, об'єднання громадян, юридичної особи, прокурора, органу державної влади, зокрема Національного агентства, органу місцевого самоврядування.

Орган або посадова особа надсилає до Національного агентства протягом трьох робочих днів копію прийнятого рішення про скасування або одержаного для виконання рішення суду про визнання незаконними відповідних актів або рішень.

2. Правочин, укладений внаслідок порушення вимог цього Закону, може бути визнаним недійсним.

Стаття 68. Відновлення прав і законних інтересів та відшкодування збитків, шкоди, завданих фізичним та юридичним особам внаслідок вчинення корупційного правопорушення

1. Фізичні та юридичні особи, права яких порушено внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення і яким завдано моральної або майнової шкоди, збитків, мають право на відновлення прав, відшкодування збитків, шкоди в установленому законом порядку.

2. Збитки, шкода, завдані фізичній або юридичній особі внаслідок незаконних рішень, дій або бездіяльності суб'єкта, який здійснює заходи щодо запобігання і протидії корупції, відшкодовуються з Державного бюджету України в установленому законом порядку. Держава, Автономна Республіка Крим, орган місцевого самоврядування, які відшкодували збитки, шкоду, завдану незаконним рішенням, діями або бездіяльністю суб'єкта, що здійснює заходи щодо запобігання та протидії корупції, мають право зворотної вимоги (регресу) до особи, яка завдала збитків, шкоди, у розмірі виплаченого відшкодування (крім відшкодування виплат, пов'язаних із трудовими відносинами, відшкодуванням моральної шкоди).

Стаття 69. Вилучення незаконно одержаного майна

1. Кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення корупційного правопорушення, підлягають конфіскації або спеціальній конфіскації за рішенням суду в установленому законом порядку.

Розділ XII
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 70. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції

1. Україна відповідно до укладених нею міжнародних договорів здійснює співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції з іноземними державами, міжнародними організаціями, які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції.

2. Міжнародна правова допомога та інші види міжнародного співробітництва у справах про корупційні правопорушення здійснюються компетентними органами відповідно до законодавства та міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Стаття 71. Міжнародні договори України у сфері запобігання і протидії корупції

1. У разі якщо міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством про запобігання і протидію корупції, застосовуються правила міжнародних договорів.

Стаття 72. Міжнародний обмін інформацією у сфері запобігання і протидії корупції

1. Компетентні органи України можуть надавати відповідним органам іноземних держав та одержувати від них інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, з питань запобігання і протидії корупції з додержанням вимог законодавства та міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

2. Надання органам іноземних держав інформації з питань, пов'язаних із запобіганням і протидією корупції, можливе лише в разі, якщо ці органи та відповідний компетентний орган України можуть установити такий режим доступу до інформації, який унеможливлює розкриття інформації для інших цілей чи її розголошення у будь-який спосіб, у тому числі шляхом несанкціонованого доступу.

Стаття 73. Заходи щодо повернення в Україну коштів та іншого майна, одержаних внаслідок корупційних правопорушень, і розпорядження вилученими коштами та іншим майном, одержаними внаслідок корупційних правопорушень

1. Україна здійснює заходи щодо повернення в Україну коштів та іншого майна, одержаних внаслідок корупційних правопорушень, і розпоряджається цими коштами та іншим майном відповідно до законодавства та міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Розділ XIII
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності.

2. Декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період до 1 січня 2015 року подаються до Національного агентства з питань запобігання корупції в обсязі та за формою, передбаченими додатком до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції».

3. До приведення у відповідність із цим Законом законодавчі та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

1) Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 40, ст. 404; 2013 р., № 2, ст. 4, № 33, ст. 435; 2014 р., № 10, ст. 119, № 11, ст. 132, № 12, ст. 178, ст. 183, № 20-21, ст. 712, № 22, ст. 816, № 28, ст. 937, № 29, ст. 942; із змінами, внесеними Законом України від 12 серпня 2014 року № 1634-VII);

2) Закон України «Про правила етичної поведінки» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 14, ст. 94).

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

а) у частині першій статті 36:

пункт 7^1 викласти в такій редакції:

«7^1) укладення трудового договору (контракту), всупереч вимогам Закону України «Про запобігання корупції», встановленим для осіб, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, протягом року з дня її припинення»;

б) у пункті 4 частини першої статті 41 слова «Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Закону України «Про запобігання корупції», а слово «безпосередньому» замінити словом «прямому»;

в) у статті 235:

частину першу після слів «на іншу роботу» доповнити словами «у тому числі у зв'язку з повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою»;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«У разі наявності підстав для поновлення на роботі працівника, який був звільнений у зв'язку із здійсненим ним або членом його сім'ї повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою, та за його відмови від такого поновлення орган, який розглядає трудовий спір, приймає рішення про виплату йому компенсації у розмірі шестимісячного середнього заробітку».

У зв'язку з цим частини четверту і п'яту вважати відповідно частинами п'ятою і шостою;

2) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

а) частину першу статті 21 після слів «адміністративне правопорушення» доповнити словами «крім посадової особи»;

б) пункт 5 частини першої статті 24 доповнити абзацом другим такого змісту:

«позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю»;

в) частину першу статті 25 після слів «додаткові адміністративні стягнення» доповнити словами «позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю тільки як додаткове»;

г) у статті 30:

назву доповнити словами «позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю»;

доповнити частинами п'ятою та шостою такого змісту:

«Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю призначається судом на строк від шести місяців до одного року, незалежно від того, чи передбачене воно в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини цього Кодексу, коли з урахуванням характеру адміністративного правопорушення, вчиненого за посадою, особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, та інших обставин справи суд визнає за неможливе збереження за нею права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю призначається судом строком на один рік, коли його спеціально передбачено в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини цього Кодексу»;

ґ) назву глави 13-А викласти в такій редакції:

«Глава 13-А АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ»;

д) статті 172^4-172^8 викласти в такій редакції:

«Стаття 172^4. Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

Порушення особою встановлених законом обмежень щодо зайняття іншою оплачуваною діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної та суддівської практики, інструкторської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю -

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманого доходу від підприємницької діяльності чи винагороди від роботи за сумісництвом.

Порушення особою встановлених законом обмежень щодо входження до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), -

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманого доходу від такої діяльності.

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятисот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманого доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за винятком депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), членів Вищої ради юстиції (крім тих, які працюють у Вищій раді юстиції на постійній основі), народних засідателів і присяжних.

Стаття 172^5. Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків

Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією такого подарунка.

Та сама дія, вчинена особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за порушення, передбачене частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією такого дарунка (пожертви) та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Стаття 172^6. Порушення вимог фінансового контролю

Несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, які відповідно до частин першої та другої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Стаття 172^7. Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів -

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від чотирьохсот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка.

1. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

2. У цій статті під реальним конфліктом інтересів слід розуміти суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання вказаних повноважень.

Стаття 172^8. Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень

Незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, -

тягне за собою накладення штрафу від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції»;

е) у статті 172^9:

в абзаці другому слова «від п'ятдесяти до ста двадцяти п'яти» замінити словами «від ста двадцяти п'яти до двохсот п'ятдесяти»;

доповнити частиною другою такого змісту:

«Та сама дія, вчинена повторно протягом року після застосування заходів адміністративного стягнення, -

тягне за собою накладення штрафу від двохсот п'ятдесяти до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

є) доповнити статтею 188^{46} такого змісту:

«Стаття 188^{46}. Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції

Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції щодо усунення порушень законодавства про запобігання і протидію корупції, ненадання інформації, документів, а також порушення встановлених законодавством строків їх надання, надання завідомо недостовірної інформації або не у повному обсязі -

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке ж порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

ж) статтю 221 після цифр «188^{45}» доповнити цифрами «188^{46}»;

з) пункт 1 частини першої статті 255 доповнити абзацом такого змісту:

«Національного агентства з питань запобігання корупції (стаття 188^{46})»;

3) Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) доповнити статтею 366^1 такого змісту:

«Стаття 366^1. Декларування недостовірної інформації

Подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції», або умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації -

карається позбавленням волі на строк до двох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Примітка. Суб'єктами декларування є особи, які відповідно до частин першої та другої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»;

4) у Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144):

а) статтю 22 доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. Суб'єкт господарювання державного сектора економіки запроваджує антикорупційну програму у порядку, визначеному законом»;

б) статтю 24 доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Суб'єкт господарювання комунального сектора економіки запроваджує антикорупційну програму у порядку, визначеному законом»;

5) у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №№ 40-42, ст. 492):

а) частину другу статті 35 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Національне агентство з питань запобігання корупції може бути залучено як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача у справах щодо застосування керівником або роботодавцем чи створення ним загрози застосування негативних заходів впливу до позивача (звільнення, примушування до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) у зв'язку з повідомленням ним або членом його сім'ї про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою»;

б) абзац третій частини першої статті 60 викласти в такій редакції:

«У справах щодо застосування керівником або роботодавцем чи створення ним загрози застосування негативних заходів впливу до позивача (звільнення, примушування до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) у зв'язку з повідомленням ним або членом його сім'ї про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою обов'язок доказування правомірності прийнятих при цьому рішень, вчинених дій покладається на відповідача»;

6) частину другу статті 53 Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446) доповнити абзацом другим такого змісту:

«Національне агентство з питань запобігання корупції може бути залучено як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача у справах щодо застосування керівником або роботодавцем чи створення ним загрози застосування негативних заходів впливу до позивача (звільнення, примушування до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) у зв'язку з повідомленням ним або членом його сім'ї про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою»;

7) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

а) частину першу статті 155 доповнити словами «а про відсторонення від посади члена Національного агентства з питань запобігання корупції - Генеральний прокурор України або його заступник»;

б) частину першу статті 158 після слова «Прокурор» доповнити словами «а щодо члена Національного агентства з питань запобігання корупції Генеральний прокурор України або його заступник»;

в) частину першу статті 480 доповнити пунктом 9 такого змісту:

«9) члена Національного агентства з питань запобігання корупції»;

г) пункт 2 частини першої статті 481 після слів «заступникам Генерального прокурора України» доповнити словами «члену Національного агентства з питань запобігання корупції»;

8) у Законі України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490; 2011 р., № 41, ст. 416; 2013 р., № 14, ст. 89; 2014 р., № 11, ст. 132):

а) статтю 9 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Особливості регулювання правового становища членів і службовців апарату та територіальних органів Національного агентства з питань запобігання корупції визначаються законом»;

б) в абзаці третьому статті 12 слова «або на яких протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення» виключити;

в) статтю 13 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Фінансовий контроль

Особа, яка претендує на зайняття посади державного службовця, а також державний службовець подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в порядку, встановленому Законом України «Про запобігання корупції»;

г) частину першу статті 14 після слів «а також за» доповнити словами «порушення правил професійної етики, інший»;

ґ) у частині шостій статті 15 слова «Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Законом України «Про запобігання корупції»;

д) частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

«На державних службовців поширюються вимоги та обмеження, передбачені Законом України «Про запобігання корупції»;

е) статтю 16^1 викласти в такій редакції:

«Стаття 16^1. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Державні службовці зобов’язані дотримуватися правил запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції»;

є) частину четверту статті 22 викласти в такій редакції:

«Відсторонення державного службовця від виконання повноважень за посадою у разі вчинення ним корупційного правопорушення або правопорушення, пов’язаного з корупцією, здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про запобігання корупції»;

ж) пункт 7 частини першої статті 30 виключити;

з) у частині дванадцятій статті 37 слова «відповідальності за вчинення адміністративного корупційного правопорушення, пов’язаного з порушенням обмежень, передбачених Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «адміністративної відповідальності за вчинене правопорушення, пов’язане з корупцією»;

9) у Законі України «Про Конституційний Суд України» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 49, ст. 272; 2006 р., № 41, ст. 355, № 42, ст. 383; 2009 р., № 31, ст. 461; 2010 р., №№ 41-45, ст. 529; 2011 р., № 10, ст. 63; 2013 р., № 14, ст. 89; 2014 р., № 22, ст. 816):

а) у статті 16:

у частині третій слова «Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Законом України «Про запобігання корупції»;

частини четверту - шосту замінити однією частиною такого змісту:

«На суддів Конституційного Суду України поширюються відповідні вимоги та обмеження, встановлені для них Законом України «Про запобігання корупції»;

б) доповнити статтею 19^1 такого змісту:

«Стаття 19^1. Конфлікт інтересів

Суддя Конституційного Суду України не може брати участь у розгляді, підготовці та прийнятті рішень, виконувати інші повноваження у питаннях, щодо яких у нього наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів.

У разі наявності у судді Конституційного Суду України реального чи потенційного конфлікту інтересів з питань, які розглядаються в рамках конституційного провадження, суддя Конституційного Суду України повинен протягом одного робочого дня письмово поінформувати про це Конституційний Суд України та заявити самовідвід щодо участі у розгляді відповідного питання.

З тих самих підстав відвід судді Конституційного Суду України можуть заявити особи, які є учасниками конституційного провадження.

Відвід має бути вмотивованим і поданим до початку розгляду питання у формі письмової заяви на адресу Конституційного Суду України. Головуючий на пленарному засіданні Конституційного Суду України зобов’язаний ознайомити учасників засідання із заявою про відвід (самовідвід) судді Конституційного Суду України.

Процесуальна ухвала про відвід (самовідвід) приймається на засіданні Конституційного Суду України.

Примітка. Терміни «реальний конфлікт інтересів», «потенційний конфлікт інтересів» вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції»;

в) частину третю статті 63 доповнити словами «крім випадків, передбачених частиною першою статті 19^1 цього Закону, в яких вони зобов’язані утриматись від голосування»;

10) у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

а) у статті 55:

частину третю доповнити словами «входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації)»;

абзаци перший - четвертий частини п’ятої замінити одним абзацом такого змісту:

«Повноваження голови районної, обласної, районної у місті ради також вважаються достроково припиненими без припинення повноважень депутата ради в разі звернення з особистою заявою до відповідної ради про складення ним повноважень голови ради».

У зв’язку з цим абзац п’ятий вважати абзацом другим;

б) абзаци перший - четвертий частини четвертої статті 56 замінити одним абзацом такого змісту:

«4. Повноваження заступника голови районної у місті, районної ради, першого заступника, заступника голови обласної ради також вважаються достроково припиненими без припинення повноважень депутата відповідної ради в разі звернення з особистою заявою до відповідної ради про складення ним повноважень заступника (першого заступника) голови ради»;

в) доповнити статтею 59^1 такого змісту:

«Стаття 59^1. Конфлікт інтересів

1. Сільський, селищний, міський голова, секретар, депутат сільської, селищної, міської ради, голова, заступник голови, депутат районної, обласної, районної у місті ради бере участь у розгляді, підготовці та прийнятті рішень відповідною радою за умови самостійного публічного оголошення про це під час засідання ради, на якому розглядається відповідне питання.

2. Здійснення контролю за дотриманням вимог частини першої цієї статті, надання зазначеним у ній особам консультацій та роз’яснень щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, поводження з майном, що може бути неправомірною вигодою та подарунками, покладається на постійну комісію, визначену відповідною радою.

Примітка. Терміни «реальний конфлікт інтересів», «потенційний конфлікт інтересів», «неправомірна вигода», «подарунок» вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції»;

г) у статті 79:

у частині першій:

пункт 3^1 викласти в такій редакції:

«3^1) набрання законної сили рішенням суду про притягнення його до відповідальності за правопорушення, пов’язане з корупцією, яким накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов’язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування»;

пункт 4 виключити;

у частині сьомій:

у пункті 1 слова «частині першій» замінити словами та цифрами «пунктах 1, 2, 5, 6 частини першої»;

після пункту 1 доповнити новим пунктом такого змісту:

«2) з підстав, зазначених у пунктах 3, 3^1 частини першої цієї статті, - з дня, наступного за днем одержання радою або її виконавчим комітетом копії відповідного рішення суду без прийняття рішення відповідної ради».

У зв’язку з цим пункти 2 та 3 вважати відповідно пунктами 3 та 4;

11) у Законі України «Про вибори Президента України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 20-21, ст. 291; 2011 р., № 23, ст. 160; 2013 р., № 14, ст. 89, № 38, ст. 501; 2014 р., № 4, ст. 61, № 16, ст. 582):

а) у частині другій статті 48 та пункті 5 частини першої статті 51 слова «про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру» замінити словами «особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»;

б) у статті 50:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року початку виборчого процесу, подається кандидатом на пост Президента України (на паперових носіях та в електронному вигляді) за формою, визначеною відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

у частині другій слова «Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, за дорученням» замінити словами «Національне агентство з питань запобігання корупції за зверненням»;

у частині третій слова «про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру» замінити словами «особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»;

12) у частині першій статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30 із наступними змінами):

підпункт «в» пункту 4 виключити;

доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) за рішенням суду Національному агентству з питань запобігання корупції стосовно наявності та стану рахунків, операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи, фізичної особи - суб’єкта підприємницької діяльності відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

13) у Законі України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 33, ст. 175; 2010 р., № 4, ст. 18; 2013 р., № 14, ст. 89, № 23, ст. 218; 2014 р., № 11, ст. 132):

а) частини третю та четверту статті 5 замінити однією частиною такого змісту:

«Стосовно осіб, які обрані (затверджені) відповідною радою на посади, зазначені в абзаці третьому статті 3 цього Закону, а також стосовно осіб, які претендують на зайняття зазначених в абзаці четвертому статті 3 цього Закону посад в органах місцевого самоврядування, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, встановленому Законом України «Про запобігання корупції»;

б) у статті 12:

пункт 4 частини першої виключити;

у частині другій слова «Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Законом України «Про запобігання корупції»;

в) статтю 12^1 викласти в такій редакції:

«Стаття 12^1. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Посадові особи місцевого самоврядування зобов’язані дотримуватися правил запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції»;

г) статтю 13 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Фінансовий контроль

Посадові особи місцевого самоврядування зобов’язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в порядку, встановленому Законом України «Про запобігання корупції»;

ґ) абзац четвертий частини першої та частину другу статті 20 виключити;

14) пункт 7 частини першої статті 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 40, ст. 290; 2013 р., № 14, ст. 89; 2014 р., № 11, ст. 132) викласти в такій редакції:

«7) набрання законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до позбавлення волі, або набрання законної сили рішенням суду, яким його притягнуто до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов’язаного з корупцією, та застосовано покарання або накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов’язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування»;

15) у Регламенті Верховної Ради України, затвердженому Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 14-17, ст. 133 із наступними змінами):

а) главу 5 доповнити статтею 31^1 такого змісту:

«Стаття 31^1. Обмеження щодо участі в обговоренні питань на пленарному засіданні Верховної Ради у зв’язку з конфліктом інтересів

1. Народний депутат бере участь на пленарних засіданнях в обговоренні питань, щодо яких у нього наявний конфлікт інтересів, за умови публічного оголошення про це під час пленарного засідання Верховної Ради, на якому розглядається відповідне питання»;

б) статтю 37 доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Народний депутат бере участь у голосуванні з питань, щодо яких у нього наявний конфлікт інтересів, за умови публічного оголошення про це під час пленарного засідання Верховної Ради, на якому розглядається відповідне питання»;

в) частину другу статті 85 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Не може бути обраний до складу тимчасової спеціальної комісії народний депутат, у якого в разі обрання виникне реальний чи потенційний конфлікт інтересів з питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється відповідна комісія. Народний депутат, кандидатура якого запропонована депутатською фракцією (депутатською групою) до складу тимчасової спеціальної комісії, зобов’язаний повідомити Верховну Раду про неможливість брати участь у роботі тимчасової спеціальної комісії за наявності зазначеної підстави»;

г) частину третю статті 87 доповнити абзацами шостим та сьомим такого змісту:

«5) матиме у разі обрання інший реальний чи потенційний конфлікт інтересів з питань, для розслідування яких створюється відповідна комісія.

Не може бути обраний до складу тимчасової слідчої комісії народний депутат, у якого в разі обрання виникне реальний чи потенційний конфлікт інтересів з питань, для розслідування яких утворюється вказана комісія»;

ґ) у статті 173:

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Кандидат на посаду спеціального прокурора чи спеціального слідчого подає до Верховної Ради особову картку, декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за попередній рік»;

частину шосту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Не може бути обраною до складу спеціальної тимчасової слідчої комісії особа, у якої в разі обрання виникне реальний чи потенційний конфлікт інтересів у зв’язку з проведенням розслідування, для проведення якого утворюється відповідна комісія. Особа, кандидатура якої запропонована депутатською фракцією (депутатською групою) до складу спеціальної тимчасової слідчої комісії, зобов’язана повідомити відповідний комітет та Верховну Раду про неможливість брати участь у роботі спеціальної тимчасової слідчої комісії за наявності зазначеної підстави»;

16) у Законі України «Про судоустрій і статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 41-45, ст. 529; 2013 р., № 14, ст. 89, № 38, ст. 501; 2014 р., № 11, ст. 132, № 23, ст. 870):

а) у частині четвертій статті 54:

у пункті 6 слова «Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Законом України «Про запобігання корупції»;

пункт 7 викласти в такій редакції:

«7) подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в порядку, встановленому Законом України «Про запобігання корупції»;

б) статтю 56 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Для розроблення проекту Кодексу суддівської етики, змін до нього, консультування суддів, суддів у відставці, щодо вирішення проблемних питань і надання рекомендацій щодо етичної поведінки суддів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у їх діяльності, запобігання одержанню неправомірної вигоди чи заборонених законом подарунків, поводження з ними діє комісія з питань суддівської етики.

Комісію з питань суддівської етики утворює і положення про неї затверджує Рада суддів України. Комісія з питань суддівської етики діє на громадських засадах. Її діяльність забезпечує апарат Ради суддів України»;

в) у частині першій статті 67:

пункт 8 виключити;

після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Кандидат на посаду судді також подає до Національного агентства з питань запобігання корупції в порядку, визначеному Законом України «Про запобігання корупції», декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування».

У зв’язку з цим абзаци дванадцятий та тринадцятий вважати відповідно абзацами тринадцятим та чотирнадцятим;

г) у пункті 7 частини четвертої статті 75 слова «Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Законом України «Про запобігання корупції»;

ґ) пункт 6 частини першої статті 83 викласти в такій редакції:

«6) несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в порядку, встановленому Законом України «Про запобігання корупції»;

д) у статті 127:

пункт 6^1 частини п’ятої викласти в такій редакції:

«6^1) здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суддів Конституційного Суду України та суддів судів загальної юрисдикції, Голови та членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Голови Державної судової адміністрації України та його заступників, приймає рішення про врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів у діяльності вказаних осіб (крім випадків, коли конфлікт інтересів має бути врегульований у порядку, визначеному процесуальним законодавством)»;

після частини п’ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«6. У разі виникнення у суддів Конституційного Суду України та суддів судів загальної юрисдикції (крім випадків, коли конфлікт інтересів врегульовується в порядку, визначеному процесуальним законодавством), Голови та членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Голови Державної судової адміністрації України реального чи потенційного конфлікту інтересів вони зобов’язані не пізніше наступного робочого дня з моменту виникнення у письмовій формі повідомити про це Раду суддів України».

У зв’язку з цим частини шосту - дев’яту вважати відповідно частинами сьомою - десятою;

17) у Законі України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 35-36, ст. 491; 2013 р., № 14, ст. 89):

а) у пункті 7 частини першої статті 37, пункті 6 частини першої статті 38, пункті 6 частини першої статті 39 слова «про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру» замінити словами «особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»;

б) частину першу статті 43 викласти в такій редакції:

«1. Декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року початку виборчого процесу, подається кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови за формою, визначеною відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

18) частину шосту статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 32, ст. 314; 2013 р., № 14, ст. 89; 2014 р., № 11, ст. 132) викласти в такій редакції:

«6. Не належать до інформації з обмеженим доступом відомості, зазначені у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», крім відомостей, зазначених в абзаці четвертому частини першої статті 47 вказаного Закону»;

19) статтю 19 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 38, ст. 385; 2014 р., № 13, ст. 223) доповнити частиною шостою та приміткою такого змісту:

«6. У разі виникнення у керівника центрального органу виконавчої влади реального чи потенційного конфлікту інтересів він зобов’язаний не пізніше наступного робочого дня письмово поінформувати про це міністра, який спрямовує та координує відповідний центральний орган виконавчої влади, крім керівника центрального органу виконавчої влади із спеціальним статусом, який зобов’язаний поінформувати у вказаному випадку Кабінет Міністрів України.

За результатами розгляду зазначеної інформації міністр, який спрямовує та координує відповідний центральний орган виконавчої влади, а у випадках виникнення конфлікту інтересів у керівника центрального органу виконавчої влади із спеціальним статусом - Кабінет Міністрів України приймає рішення про здійснення заходів із врегулювання конфлікту інтересів відповідного керівника центрального органу виконавчої влади та здійснює контроль за їх реалізацією.

Примітка. Терміни «реальний конфлікт інтересів», «потенційний конфлікт інтересів» вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції»;

20) у Законі України «Про вибори народних депутатів України» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 10-11, ст. 73; 2014 р., № 22, ст. 794):

а) у пункті 7 частини першої статті 54, пункті 5 частини першої та пункті 3 частини другої статті 55, частині одинадцятій статті 107 слова «про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру» замінити словами «особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»;

б) частину першу статті 57 викласти в такій редакції:

«1. Декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року початку виборчого процесу, подається кандидатом у депутати за формою, визначеною відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

21) у Законі України «Про Кабінет Міністрів України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222, № 22, ст. 816):

а) у частині четвертій статті 7 слова «Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Законом України «Про запобігання корупції»;

б) доповнити статтею 45^1 такого змісту:

«Стаття 45^1. Конфлікт інтересів

1. Член Кабінету Міністрів України не повинен використовувати своє посадове становище в приватних інтересах.

2. У разі виникнення у члена Кабінету Міністрів України реального чи потенційного конфлікту інтересів він зобов’язаний не пізніше наступного робочого дня письмово поінформувати про це Кабінет Міністрів України.

3. Член Кабінету Міністрів України не може брати участь у розгляді, підготовці та прийнятті рішень, виконувати інші повноваження у питаннях, щодо яких у нього наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів.

4. У разі неможливості врегулювання конфлікту інтересів члена Кабінету Міністрів України у спосіб, передбачений частиною третьою цієї статті, та неусунення ним конфлікту інтересів самостійно Прем’єр-міністр України звертається до Верховної Ради України з поданням про звільнення з посади вказаного члена Кабінету Міністрів України (стосовно Міністра закордонних справ України та Міністра оборони України таке подання вноситься за згодою Президента України).

Примітка. Терміни «реальний конфлікт інтересів», «потенційний конфлікт інтересів», «приватний інтерес» вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції»;

22) пункт 1 частини першої статті 17 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 24, ст. 883) доповнити пунктом 1^1 такого змісту:

«1^1) відомості про юридичну особу, яка є учасником або учасником попередньої кваліфікації, внесено до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов’язані з корупцією правопорушення, або зазначена юридична особа не має антикорупційної програми та (або) уповноваженого з антикорупційної програми юридичної особи».

6. Кабінету Міністрів України:

1) у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити прийняття Положення про конкурс з відбору кандидатів на посади членів Національного агентства з питань запобігання корупції та Регламент роботи відповідної конкурсної комісії;

2) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом, крім передбачених підпунктом 1 цього пункту;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади;

створити Національне агентство з питань запобігання корупції.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 14 жовтня 2014 року. № 1700-VII.

ПРАВО

№ 206 (5956) СУБОТА, 25 ЖОВТНЯ 2014

Сьогодні в Україні без опадів, лише вночі на Закарпатті та Прикарпатті невеликий, а в південній частині помірний мокрий сніг, місцями ожеледь, на дорогах ожеледиця. Вітер північно-східний, східний, 7—12 м/с, на півдні, в Кіровоградській, Дніпропетровській і Донецькій областях місцями пориви 15—22 м/с. Температура вночі 3—8 морозу, на півночі Лівобережжя до 10 морозу, вдень від 2 морозу до 3 тепла, на заході та півдні країни 1—7 тепла, на Закарпатті вночі 0—5 тепла, вдень 7—12

ЦЬОГО ДНЯ, 25 ЖОВТНЯ

1921. Головному управлінню Червоного Хреста дозволено проведення на території УРСР лотереї на користь голодуючих. **1922.** Колегія Головпрофосу затвердила положення про студентські організації у вишах. **1938.** На І з'їзді художників УРСР створеноя Спілку радянських художників України. **1943.** На екрани вийшов документальний фільм «Битва за нашу радянську Україну». Постановник фільму — Юлія Солнцева, художній керівник та автор сценарію — Олександр Довженко. **1950.** Випущено першу продукцію на заводі «Азовкабель» (Запорізька область). **1952.** Пішов з життя Сергій Борткевич — український композитор, піаніст та педагог.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) статтю 166^{11} доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Неподання юридичною особою державному реєстратору передбаченої Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» інформації про вигодоодержувача (вигодоодержувачів) юридичної особи -

тягне за собою накладення на керівника юридичної особи або особу, уповноважену діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу), штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

2) у пункті 1 частини першої статті 255:

а) абзац «суб'єктів державного фінансового моніторингу (статті 166^9, 188^{34})» викласти в такій редакції:

«суб'єктів державного фінансового моніторингу (стаття 166^9, частина п'ята статті 166^{11}, стаття 188^{34})»;

б) в абзаці «центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців (частини перша, друга, дев'ята та десята статті 166^6, стаття 166^{11})» слово і цифри «стаття 166^{11}» замінити словами і цифрами «частини перша - четверта статті 166^{11}».

2. Господарський кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) доповнити статтею 64^1 такого змісту:

«Стаття 64^1. Кінцевий вигодоодержувач підприємства

1. Підприємства, крім державних та комунальних підприємств, зобов'язані встановлювати свого кінцевого вигодоодержувача, регулярно оновлювати і зберігати інформацію про нього та надавати її державному реєстратору у випадках та в обсязі, передбачених законом.

Термін «кінцевий вигодоодержувач» розуміється у значенні, що вживається в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

3. У Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31-32, ст. 263 із наступними змінами):

1) частину першу статті 1 доповнити абзацом такого змісту:

«Терміни «істотна участь» та «кінцевий вигодоодержувач» вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»;

2) абзац восьмий частини другої статті 17 замінити трьома абзацами такого змісту:

«перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), якщо засновник - фізична особа; найменування, країна резидентства, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник - юридична особа;

інформація про кінцевого вигодоодержувача юридичної особи, у тому числі кінцевого вигодоодержувача її засновника, якщо засновник - юридична особа, а саме: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

інформація про структуру власності засновників - юридичних осіб (крім політичних партій, творчих спілок та їх територіальних осередків, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, державних органів, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій), яка дає можливість встановити фізичних осіб - власників істотної участі цих юридичних осіб, а саме: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності)».

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий - п'ятдесят четвертий вважати відповідно абзацами одинадцятим - п'ятдесят шостим;

3) частину другу статті 19 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«При зміні кінцевих вигодоодержувачів та/або власників істотної участі юридичної особи, у тому числі кінцевих вигодоодержувачів та/або власників істотної участі її засновника, якщо засновник - юридична особа, подаються документи, передбачені частиною першою цієї статті».

У зв'язку з цим абзаци третій та четвертий вважати відповідно абзацами четвертим та п'ятим;

4) абзац шостий частини першої статті 24 замінити трьома абзацами такого змісту:

«До реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи засновником (засновниками) або уповноваженою ними особою включається:

інформація про структуру власності засновників - юридичних осіб, яка дає можливість встановити фізичних осіб - власників істотної участі цих юридичних осіб та містить такі дані про зазначених фізичних осіб: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

інформація про кінцевого вигодоодержувача (вигодоодержувачів) юридичної особи, у тому числі кінцевого вигодоодержувача (вигодоодержувачів) її засновника, якщо засновник - юридична особа, а саме: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності). Зазначена інформація не включається до реєстраційної картки для проведення державної реєстрації політичних партій, творчих спілок та їх територіальних осередків, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, державних органів, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій».

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом дев'ятим;

5) абзац шостий частини першої статті 27 після слів «відомостей про засновників (учасників)» доповнити словами «та кінцевого вигодоодержувача (вигодоодержувачів)».

4. Статтю 28 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 18, ст. 141; 2013 р., № 23, ст. 224; 2014 р., № 22, ст. 772, № 23, ст. 876, № 28, ст. 935) викласти в такій редакції:

«Стаття 28. Надання інформації про державну реєстрацію прав та їх обтяжень з Державного реєстру прав

1. Інформація про зареєстровані права та їх обтяження, що міститься у Державному реєстрі прав, є відкритою та загальнодоступною.

2. Для фізичних та юридичних осіб інформація з Державного реєстру прав надається виключно за об'єктом нерухомого майна в електронній формі через офіційний веб-сайт центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації прав, чи в паперовій формі шляхом подання заяви особисто або пересилання поштового відправлення органам державної реєстрації прав та нотаріусам у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Для посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, судів, органів внутрішніх справ, органів прокуратури, органів Служби безпеки України, адвокатів, нотаріусів інформація з Державного реєстру прав у зв'язку із здійсненням ними повноважень, визначених законом, надається за суб'єктом права чи за об'єктом нерухомого майна в електронній формі шляхом безпосереднього доступу до Державного реєстру прав за умови ідентифікації відповідної посадової особи за допомогою електронного цифрового підпису. Порядок доступу до Державного реєстру прав визначається Кабінетом Міністрів України.

4. За заявою власника чи іншого правоволодільця орган державної реєстрації прав надає інформацію у формі виписки про осіб, які отримали відомості про зареєстровані права та їх обтяження на нерухоме майно, що йому належить.

5. Інформація про зареєстровані права та їх обтяження, отримана в електронній чи паперовій формі за допомогою програмних засобів ведення Державного реєстру прав, є офіційною та використовується відповідно до законодавства».

5. У Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 29, ст. 392; 2011 р., № 41, ст. 413; 2012 р., № 25, ст. 263; 2013 р., № 21, ст. 208; 2014 р., № 4, ст. 61):

1) у частині першій статті 1:

пункти 20 та 21 виключити;

пункт 22 викласти в такій редакції:

«22) кінцевий вигодоодержувач юридичної особи - фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

При цьому фізичною особою - кінцевим вигодоодержувачем юридичної особи не може бути особа, яка є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або є тільки посередником щодо такого права»;

пункт 29 викласти в такій редакції:

«29) публічні діячі - національні публічні діячі, іноземні публічні діячі, діячі, що виконують значні функції в міжнародній організації, а також їх пов'язані особи.

Національними публічними діячами є фізичні особи, які виконують публічні функції в Україні, а саме: Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України, перший заступник міністра, заступник міністра, інші керівники центральних органів виконавчої влади та їх заступники; Голова та члени Центральної виборчої комісії; народні депутати України; Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України; Голова та судді Конституційного суду України, Голова та судді Верховного Суду України, голови та судді вищих спеціалізованих судів, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Вищої ради юстиції; Генеральний прокурор України та його заступники; Голова та члени Рахункової палати; надзвичайні і повноважні посли; Начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України, начальники Сухопутних військ, Повітряних Сил, Військово-Морських Сил; Голова Служби безпеки України та його заступники; Голова Антимонопольного комітету України та його заступники; члени Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення; державні службовці, посади яких віднесені до першої та другої категорій посад; керівники обласних територіальних органів центральних органів виконавчої влади та прирівняні до них, прокурори областей та прирівняні до них, керівники обласних територіальних органів Служби безпеки України, голови апеляційних судів; керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків; керівники статутних органів політичних партій; члени центральних статутних органів політичних партій.

Іноземними публічними діячами є фізичні особи, які виконують публічні функції в іноземних державах, а саме: глава держави, керівник уряду, міністри та їх заступники; депутати парламенту; голови та члени правлінь центральних банків; члени верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім як за виняткових обставин; надзвичайні та повноважні посли, повірені у справах; керівники центральних органів військового управління; керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств; посадові особи політичних партій.

Діячами, що виконують значні функції в міжнародній організації, є посадові особи міжнародних організацій, що обіймають або обіймали протягом останніх трьох років в них керівні посади, а саме: директори, голови правлінь або їх заступники, або виконують будь-які інші керівні функції на найвищому рівні в міжнародних організаціях, у тому числі в міжнародних міждержавних організаціях, члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів.

Пов'язаними особами національних публічних діячів, іноземних публічних діячів, діячів, що виконують значні функції в міжнародній організації, є їх члени сім'ї, а також юридичні особи, кінцевими вигодоодержувачами або власниками істотної участі яких є такі діячі чи їх члени сім'ї. Під членами сім'ї розуміються особи, які перебувають у шлюбі, їхні діти (у тому числі повнолітні) та їх подружжя, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі»;

2) у пункті 2 частини четвертої статті 6:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2) стосовно публічних діячів, факт належності до яких клієнта або особи, що діє від його імені, суб'єкт виявляє відповідно до внутрішніх процедур під час встановлення ділових відносин з клієнтом та у процесі його обслуговування»;

у підпункті «а» слова «та пов'язаними з ними особами» виключити;

у підпункті «в» слова «або пов'язані з ними особи» виключити;

3) у пункті 3 частини одинадцятої та пункті 2 частини дванадцятої статті 9 слово «контролерів» замінити словами «кінцевих вигодоодержувачів»;

4) у пункті 11 частини другої статті 14 слова «та контроль» замінити словами «або є кінцевими вигодоодержувачами».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через місяць з дня його опублікування.

2. Юридичні особи, зареєстровані до набрання чинності цим Законом, подають державному реєстратору відомості про свого кінцевого вигодоодержувача (вигодоодержувачів), у тому числі кінцевого вигодоодержувача (вигодоодержувачів) їх засновника, якщо засновник - юридична особа, упродовж шести місяців з дня набрання чинності цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

2) забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
14 жовтня 2014 року.
№ 1701-VII.

Над номером працювали: Марина КРИВДА, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Ольга МІРОШНИЧЕНКО.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 38067

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4820094010053